

PENGŐS REGÉNYEK

10.310

OSZK

14

MINAI PAPAGÁJ
REGÉNY
IRTA
L DERR BIGGERS

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A KINAI PAPAGÁJ

REGÉNY

IRTA
EARL DERR BIGGERS

FORDITOTTA
ZIGÁNY ÁRPÁD

OSZK
400
Országos Széchényi Könyvtár

PALLADIS RT. KIADÁSA BUDAPEST

*Az angol eredetiből fordított
egyedül jogosított magyar kiadás.*

AZ ANGOL KÖNYV CÍME
THE CHINESE PARROT

10310/14
ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR
B 6849/1913
LELTÁRI SZÁM

Csankóczy 97-106-l.

ELSŐ FEJEZET

A Phillimore-gyöngysor

Alexander Eden belépett a ködös utcáról abba a nagy, márványoszlopos üzletbe, ahol a „Meek and Eden“ cég kínálta vevőinek a drágaságait. Közvetlenül az alacsony vitrinek mögött, melyekben szemkápráztató ragyogással csillogtak az aranyba, ezüstbe és platinába foglalt drágakövek, negyven kifogástalan segéd várta a vevőket. Legújabb divat szerint szabott elegáns ruhájukon sehol semmi ránc vagy gyűrődés, mindegyiknek baloldali gomblyukában piros szekfü, oly üde és élénk-piros, mintha a kabát hajtásából sarjadt volna.

Eden barátságosan bólogatott jobbra-balra, amint sietve ment végig a mozaik-padlón. Alacsony ember volt, külsőre nagyon elegáns, kissé már őszülő „gentleman“, a tartása büszke, a tekintete szinte parancsoló, ahogy ez társadalmi rangjához és gazdasági helyzetéhez illett. Mert a Meek-dinasztia, miután megalapozta a cég hatalmát és vagyonát, örökségül hagyta ezt Alexander Edenre, akiből így lett Amerika legismertebb és legszolidabb ékszerüzletének egyedüli tulajdonosa, a Sziklás-hegységtől nyugatra.

A hosszú terem végében pár lépcső vezetett a félemeletre, a nagy fényüzéssel berendezett igazgató-

sági irodába, ahol a főnök dolgozott. Az előszobában már várta a titkárnője.

— Jó reggelt, miss Chase — köszöntötte a főnöke.

A fiatal leány mosolyogva bólintott. Eden izlése és esztétikai érzéke roppant mód kifinomodott az ékszerkereskedésben: ez a kettős tapasztalat vezette titkárnője megválasztásában. Miss Chase magas, karcsu, elegáns leány volt, hamuszőke hajjal, ibolyakék szemekkel és nagyszerűen öltözködött. Bob Eden, aki nem nagyon szerette az apja mesterségét, azt szokta mondani, hogy valahányszor belép az „öreg“ irodájába, mindig úgy tetszik neki, mintha igen előkelő szalonba menne ötórai teára.

Alexander Eden megnézte az óráját.

— Tíz percen belül látogatót várok — mondta — régi barátnőm... Madame Jordan, Honoluluól. Ha megjön, kérem, vezesse be azonnal.

— Parancsára, mr. Eden — felelte a leány.

A főnök bement szobájába, letette a botját, kalapját és felakasztotta a kabátját. Széles íróasztalán halomban hevert a reggeli posta. Szórakozottan nézett rá — a gondolatai másfelé jártak. Odament az egyik ablakhoz és kinézett az utcára.

A köd, amely éjszaka ráfeküdt San-Francisco utcáira, még nem tisztult el. Ebben a szürkés, fátyolos levegőben, mint mozi-vásznon, rég elfeledett képek, színes emlékek elevenedtek fel Eden előtt. Gondolatai messze visszaszárnyaltak az elmúlt évek homályába — s egyszerre csak ott látta magát, mint 17 éves, csinos, barna fiut.

Negyven évvel ezelőtt volt — gyönyörű szép éjszakán, Honoluluban. A Phillimore-palota hatalmas szalonjában, pálmák mögé rejtve az egyik sarokban, Berger híres bandája muzsikált és a sima parketten Sally Phillimore kisasszonnyal táncolt ő — Alec Eden. A fiu minduntalan el-elbotlott, mert még

nem ismerte az új táncot: — a two step volt, melyet nemrég hozott Bostonból a „Nipsic“ hadihajó mulatós tisztikara. És talán az is hozzájárult a fiatal Alec zavarához és botlásaihoz, hogy a „sziget kedvencé“-vel táncolt.

Vannak, akiket a szerencse, pusztá szeszélyből, elhalmoz minden jóval — és ilyen volt Sally Phillimore is. Olyan szép volt, hogy egymagában ez is elég kincs lett volna: de sorsa még mérhetetlen gazdagsággal is megtetézte ezt. A Phillimore-dinasztia karrierjének delelőjén állt: — Phillimore-hajók szelték keresztül-kasul a tengereket, a Phillimore-farmok több ezer holdján sárgulva érett a cukornád, méz-édes, gazdag termést ígérve... s ahogy Alec Eden tánc közben lenézett, a reá felmosolygó gyönyörű leányra, a szeme rajta feledkezett a legendás hírű Phillimore-gyöngysoron, mely ott pompázott a leány hófehér nyakán. Marc Phillimore hozta Londonból és elfuló lélekzettel tárgyalták szerte egész Honolulu-ban, hogy mily szörnyű pénzbe került.

Eden, a „Meek and Eden“ kizárólagos cégtulajdonosa, még egyre némán bámult ki a ködbe. Jól esett neki újra átélni annak a hawai-i éjszakának emlékeit... Varázsos éjszaka volt, levegője balzsamos az exotikus virágok illatától, a messze távolból odahallatszott a hullámverés tompa muzsikája, ahogy morajló táncát sirva járta a kék óceán hűvös árja, körülötte pedig szilajon harsant fel a vértforraló zene, elnyomva a táncoló, flörtölő párok boldog kacagását... És Eden Alec újra látta Sally kék szemeit, ahogy fölmosolyogtak rá és látta — de most már más szemmel: hiszen közel járt a hatvanhoz és kereskedő volt — a mesés szépségű gyöngysort, ahogy ott pihent a Sally hófehér keblén, enyhe tüzrel ragyogva a villamos körték fényében...

Oh, vége!... megrándította a vállát. Ennek már negyven éve és oly sok minden történt azóta. —

Sally férjhez ment Fred Jordanhoz és pár évre rá megszületett egyetlen fia, Victor. Komor, szomorú mosoly suhant át Eden arcán. Mily rosszul választotta meg, szegény asszony, léha, könnyelmű és hóbortos gyermekének a nevét!

Odament az íróasztalához és leült. Egészen bizonyos — gondolta magában —, hogy megint ennek a haszontalan fickónak valami ostobasága kényszeríti rá Sallyt, hogy megváljon a családi gyöngysortól... Persze, egészen bizonyos, Victor valami csávába került és, hogy kiszabaduljon, az anyja kénytelen piacra vinni utolsó ékszerét.

Bosszus elszántsággal feküdt bele postájának feldolgozásába, de a titkárnője már néhány perc múlva rányitotta az ajtót és jelentette a várt látogatót:

— Madame Jordan van itt, uram.

Eden felkelt. Sally Jordan jött feléje a kínai szőnyegen, mely elnyelte lépteinek nesztét. Fürgén és vidáman mosolyogva jött, mint régen — az évek szinte nyom nélkül suhantak át fölöttel — és a hangja lágyan, megvesztegető érzéssel csengett:

— Alec... Kedves, öreg barátom...

Alec Eden mindkét kezével megfogta Sally finom kezeit. Ismét előtörték a múlt emlékei, ahogy fojtott hangon megszólalt:

— Sally!... Ki se mondhatom, mennyire örülök, hogy látom.

Közel tolta íróasztalához a nagy, kényelmes karosszéket:

— Ide, kérem... A királynői trónusba...

Sally mosolyogva ült le és Eden szemközt ült vele, az íróasztala mellett. Meglátszott rajta, hogy elfogódott; zavarának palástolására felvette a papirosvágót és azzal játszadozott.

— Mióta van itt, kedves Sally? — kérdezte aztán.

— Két hete... igen, azt hiszem, hétfőn mult két hete.

— Ez nem szép, Sally — csóválta Eden a fejét — két hete már, hogy itt van és én nem tudtam róla!... Hát illik ez?

— De mikor minden percem le volt foglalva — mentegetőzött Sally — Victor is velem volt és éjjelnappal hurcolt mindenfelé, hogy szórakoztasson. Olyan derék, jó fiu!

— Ah, igen... Victor. Azt hiszem, a fiu jól van és boldog? — kérdezte Eden odavetőleg. Kinézett az ablakon és legyintett. — Ugy látszik, már oszlik a köd. Még utóbb szép napunk lesz...

— Kedves, öreg Alec! — sóhajtott Sally a fejét rázva — mire jó ez a köntőrfalazás? Kettőnk közt igazán semmi értelme, hogy kerüljessük a dolgot, mint macska a forró kását. Térjünk rá mindjárt az üzletre. Ahogy már telefonon is mondtam, elhatározom, hogy eladom a Phillimore-gyöngysort.

— Igaza is van — bólintott Eden. — Mivel leánya nincsen: mi haszna tartaná ezt a holt tőkét?

— Nem egészen úgy van, Alec — mondta Sally csendesen. — Az igaz, hogy én már... az én koromhoz már nem illik. Az ilyen ékszer csak fiatal, üde nyakra illik. De nem azért akarom eladni, nem! Sőt el se adnám, ha nem hajtana rá a szükség. De nem tarthatom meg tovább. Minek tagadjam? A... a csőd szélén állok, Alec.

Eden megint kinézett az ablakon és nem felelt.

— Ugy-e, hihetetlen? — folytatta Sally. — Pedig a Phillimore-hajók... a cukornád-ültetvények... minden, minden eluszott már. Nagy palotánk a tengerparton értékén túl meg van terhelve jelzőgölcösönnel. Victor... hiszen tudja!... néhány szerencsétlen vállalkozásba fogott és... és...

— Mindent tudok — szólalt meg most Eden gyengéden.

— Oh, tudom, mire gondol, Alec — sóhajtott Sally. — Victor rossz fiu, nagyon rossz fiu. Hóbortos és könnyelmű és... és talán még rosszabb is. De nekem nincsen rajta kívül senkim, amióta Fred itt-hagyott. És... én nagyon ragaszkodom hozzá!

— Hiszen ez természetes — mosolygott Eden. — És ne higye, hogy... hogy szigorúan itélem meg Victort. Nekem is... nekem is van fiam.

— Bocsásson meg, hogy ez eszembe se jutott!... Hogy van Bob?

— Oh, neki semmi baja! — vélte Eden vállat vonva. — Lehet, hogy még bejön, mielőtt ön elmegy, feltéve, hogy... korán reggelizett.

— Önnel együtt dolgozik az üzletben?

— Nem egészen — válaszolt Eden a fejét rázva. — A legutolsó három évben egyetemekre járt; az első évben a Déli-tenger szigetvilágát járta, a másodikban átrándult Európába és a harmadikat... ahogy hallom, klubjának a kártyaszobájában töltötte. De úgy látszik, mégis kezd valamelyest törődni a jövőjével. Legujabb terve az, hogy lapkiadó lesz. Sok újságíró barátja van. — Kissé kesernyés hangon folytatta, kezével az üzlethelyiség felé legyintve. — Ez a vállalat, amelybe egész életem munkáját befektettem, Sally... untatja Bobot.

— Szegény Alec — sajnálkozott Sally Jordan. — Fájdalom, így vagyunk a most fölsarjadó nemzedékekkel. Nem értjük meg: aminthogy ők se értenek meg bennünket... De én most azért jöttem, hogy a magam bajáról panaszkodjam. Mondtam már, hogy a csőd szélén állok. Ez a gyöngysor mindenem, az utolsó vagyonom.

— Még mindig elég szép vagyom — vigasztalta Eden.

— Talán elég lesz, hogy kirántsam Victort abból a hinárból, amelybe keveredett. És, ami marad: talán elég lesz nekem, még hátralévő esztendeimre. Az

apám, úgy tudom, kilencvenezer dollárért vette. Ez nagy pénz volt akkoriban, de most...

— Most is az, Sally — vágott közbe Eden — sőt most „még nagyobb“ pénz. Mert a múlt század nyolcvanas évei óta mindennek felment az ára, legkivált azonban az igazgyöngyöké. A Phillimore-gyöngysor most megér háromszázezer dollárt... igen, háromszázezret

Sally összerezzent és rekedtre vált hangon, izgatottan kérdezte:

— Komolyan mondja?... Oh, de hogy lehet ez? És honnan tudhatja, hogy... hisz ön nem is látta azt a gyöngysort!

— Mindjárt gondoltam, hogy nem fog emlékezni rá — fenyegetőzött Eden tréfás szemrehányással. — Éppen, amikor ön jött, emlékezetben visszakalandoztam a múltba, amikor... negyven esztendeje látogatóban voltam Hawaiban, a nagybátyámnál. Tizenhétéves voltam akkor... tizenhétéves, Sally! És maguknál bál volt és maga tanított engem a two step-re. Akkor láttam a gyöngysort a maga nyakán. Életemnek egyik legszebb éjszakája volt... elhiheti!

— És nekem is szép éjszakám volt — sóhajtott Sally. — Most már emlékezem. Akkor hozta apám a gyöngysort Londonból és én azon az éjszakán viseltem először. Negyven év... oh, Alec, térjünk vissza a jelenbe. — Néhány pillanatig hallgatott s aztán megkérdezte: — Háromszázezer dollár... azt mondja?

— Nem kezeskedhetem, hogy kapunk is érte annyit — magyarázta Eden. — Én csak azt mondtam: ennyit megér a gyöngysor. De nem könnyű találni vevőt, aki meg is fizeti az árát. Az, akire gondolok...

— Oh, hát már talált is valakit?...

— Körülbelül... nos, azt hiszem, igen. De nem

Mikor adni többet kétszázhuszezernél. Persze, ha önnek sürgős, hogy eladja...

— Nagyon, nagyon sürgős — bólintott Sally. — És kicsoda ez a modern Midás?

— Madden — felelte Eden — P. J. Madden.

— Csak nem a börzekirály?

— De az. Talán ismeri?

— Csak az ujságokból. Tudom, hogy híres ember, nagy finánc-zseni, de még sohase találkoztam vele.

Eden összeráncolta a homlokát:

— Furcsa. Pedig úgy látszik, hogy ő ismeri magát — csóválta a fejét Eden. — Meghallottam, hogy éppen a városban van és mindjárt tegnapelőtt, amikor maga telefonált, meg is látogattam. Mikor megkérdeztem, hogy nem látogatná-e meg az üzletemet, mondta, hogy szeretne valami gyöngy-nyakéket venni a leányának, de ez csak afféle frázis volt. De mihelyt megmondtam, hogy a Phillimore-gyöngysorról van szó, azonnal érdeklődött. — „Sally Phillimore gyöngysora?“ — mondta és felnevetett. — „Nos, azt megvenném.“ — „Háromszázezer“ — mondtam én. — „Kétszázhuszezer — felelte Madden — egy centtel se több!“ — És rám nézett kidülledt szemeivel... mint ez, ni! — mosolygott Eden, rámutatva az asztalán álló kis Budha-szoborra. — Tessék ezzel alku-dozni!

— De, Alec, ez a Madden nem ismerhet engem! — szólt Sally meglepődve. — Nem értem a dolgot... Ha nem is adja meg a gyöngysor igazi árát, azért mégis annyit ígér, hogy... oh, Alec: el kell fogadnom. Kérem, kösse meg vele az üzletet, mielőtt elmegy a városból.

Kopogtak az ajtón és a titkárnő bedugta a fejét:

— Mr. Madden, Newyorkból, uram.

— Kéretem, hogy fáradjon be — mondta Eden a titkárnőnek s aztán Sallyhoz fordult: — Megkér-

tem, hogy jöjjön ide ma reggel és találkozzék önnel személyesen. Lehet, hogy valamit még kiprélhelünk belőle, bár nem igen hiszem, mert keményfejű makacs ember, Sally: nagyon makacs. Amit az újságok irnak róla, nem anekdota, hanem tiszta igazság...

Hirtelen elhallgatott, mert a félelmetes pénzember, akiről beszélt, megjelent a küszöbön... P. J. a maga valóságában — a „nagy“ Madden: száz és száz wallstreeti csata diadalmas hőse — a hat láb magas gránitember, bőre szabott, hagyományos szürke ruhájában ott állt a küszöbön és kék szemének hideg sugara, mint a sarki fény lobbanása, söpörte végig a szobát.

— Parancsoljon, mr. Madden — invitálta beljebb Eden, felkelve.

Madden lassan besétált a szobába. Mögötte jött a leánya — magas, karcsu leány, előkelően hanyag tartással — és legvégül, divatosan szabott kék ruhában, modorosan és merev szögletességgel a titkár.

— Madame Jordan — mosolygott Eden — ez itt mr. Madden, akiről éppen beszélgettünk.

— Ha megengedi — szólalt meg Madden, meghajolva Sally előtt — bemutatom Evelyn leányomat és mr. Martin Thornt, a titkáromat.

Mintha a hangja is elárulta volna — oly rozsdásan csikorgott — hogy nagyon sokat „dolgozott“ a vasművek, gépgyárak és általában a nehézipar papirosaiban.

— Parancsolnak talán leülni — szólt Eden, kíváncsian vizsgálva a furcsa kis társaságot, mellyel szinte megtelt az irodája. Érdekes három karakter volt: az öntudatos, vasenergiájú pénzfejedelem, aki hidegen mérlegelte mindig, hogy miből mennyi hasznot csíholhat ki — az elegáns és gögös leány, akit bálványozásig szeretett az apja — és a sovány, jelentéktelennek látszó, de kifogástalanul öltözködő titkár,

akinek a befolyása sokkal nagyobb volt, mint amennyit szerény lakájmodora sejtetni engedett...

Madden egészen odatolta székét az íróasztalhoz: szinte vele volt tele az egész szoba — a többiek mind eltörpültek mellette.

— Mellőzzünk minden ceremóniát — mondta szárazon. — Azért jöttünk, hogy megnézzük a gyöngysort.

Eden összerezgett.

— Bocsánat — kezdte szabadkozva — itt valami félreértés van. A gyöngysor jelenleg még nincs San-Franciscóban.

Madden meglepetve bámult rá.

— Hiszen ön azt mondta nekem, hogy ha idejövök, találkozhatom a tulajdonossal...

— Ugy van — vágott közbe Eden — annyit mondtam és nem többet.

Most Sally Jordan sietett Eden segítségére:

— Kérem, mr. Madden, mikor eljöttem Honolulu-ból, még nem volt szándékom eladni a gyöngysort. Csak később fordultak úgy a dolgok, hogy erre határoztam magamat. Már izentem is érte, hogy küldjék utánam.

Most megszólalt a leány is. Hátradobta nyakából a prémes boát — nagyon szép leány volt, de hideg, gögös és kemény, mint az apja — most pedig határozottan bosszus, mert csalódott a reményében.

— Természetesen azt gondoltam, hogy a gyöngysor itt van — mondta unott bosszusággal. — Különben ide se jöttem volna.

— Na, ez a kis kirándulás nem árt meg neked — torkolta le az apja. — Azt mondja, mrs. Jordan, hogy már izent a gyöngysorért?

— Igen, mr. Madden. Ma éjjel indulnak vele Honolulu-ból és, hogyha minden jól megy: hat nap múlva minden bizonyal itt is lesz.

— Nem ér semmit! — rázta a fejét Madden. —

A leányom ma éjjel indul Denverbe, én pedig holnap hajnalban délre utazom és egy hét múlva találkozunk Coloradóban. Onnan azután együtt megyünk tovább. A gyöngysor tehát minden esetre elkészik.

— Szívesen utána küldöm önnek az ékszeret, ahová kívánja — ajánlkozott Eden.

— Igen... ez már valami. — Madden gondolkozott, aztán odafordult Madame Jordanhoz: — Ugyanaz a gyöngysor ez, amelyet ön 1889-ben viselt a régi Palace Hotelben? — kérdezte.

Madame Jordan meglepetve nézett a börze-királyra és halkán felelt:

— Ugyanaz, mr. Madden.

— De biztosíthatom, hogy most még sokkal szebb! — szólt közbe Eden mosolyogva. — Hiszen tudja, mr. Madden, hogy az ékszerészek közt erősen tartja magát az a babonás hit, hogy a gyöngy mindig magába szívja viselőjének az egyéniségét: ragyogóbb lesz vagy veszít a fényéből, aszerint, aminő a gazdája. Ha ez a babona igaz: akkor a gyöngysor ma sokkal szebb, ragyogóbb és tökéletesebb, mint 1889-ben volt.

— Lári-fáril! — vonogatta a vállát Madden. — Oh, bocsánat: nem azt akartam ezzel mondani, hogy madame Jordan... izé... nem varázsolhatta szebbé és értékesebbé a gyöngysort: csak nem hiszek az ilyen hagyományokban... Szóval: reális üzletember vagyok. És, hogy rátérjünk az üzletre: megveszem a gyöngysort azon az áron, ahogy mondtam.

Eden a fejét rázta és alkudozni próbált:

— A gyöngysor megér legalább háromszázezer dollárt — mondta.

— De nem nekem — jelentette ki a milliomos. — Kétszázhuszezer, ahogy mondtam. Huszezer most, rögtön, foglalónak és a hátralévő kétszázezer harminc napra az után, hogy megkaptam a gyöngysort. Tessék dönten: áll a vásár vagy nem?

Felkelt és... toronymagasságból nézett le az ékszerészre. Eden nagyon ügyes kereskedő volt és értette az üzleti alkudozás minden fortélyát, de ezzel a Gibraltár-emberrel szemben csődöt mondott minden tudománya. Gyámoltalanul, tétován nézett Sally Jordanra.

— Rendben van a dolog, Alec — szólalt meg madame Jordan. — Elfogadom az ajánlatot.

— Ahogy parancsolja — bólintott Eden sóhajtva. — Mondhatom, hogy nagyszerű üzletet csinált, mr. Madden.

— Én csakis nagyszerű üzleteket kötök — felelte mr. Madden — vagy ha nem megy, akkor nincs üzlet. — Kivette zsebéből a csekk-könyvét: — Huszezer dollár azonnal, mint foglaló...

A titkár most szólalt meg először. A hangja éles és hideg volt, valami sértő, bántó mellékszöngével:

— Ha jól hallottam, a gyöngysor hat nap múlva itt lesz? — kérdezte.

— Körülbelül hat-hét nap múlva, igen — felelte madame Jordan.

— Ah, igen — bólogatott a titkár s a hangja nyájasra enyhült, amint tovább próbált érdeklődni: — Megérkezik pedig?...

— Magánküldőnccel — vágott közbe Eden nyersen.

Most utólag élesebben szemügyre vette Martin Thornt. Sovány arc, csucsba futó hegyes koponya, keskeny homlok, szürkés-zöld, kellemetlenül pislogó szemek, hosszú, ideges kezek... Nem éppen kellemes társaság — gondolta magában Eden és hangosan megismételte:

— Igen, magánküldőnc hozza a gyöngysort.

— Persze, persze — bólogatott Thorn.

Madden megírta a csekket és letette Eden íróasztalára.

— Volna egy ötletem, vezér — szólalt meg most

a titkár, a milliomoshoz fordulva. — Ha miss Evelyn ugyanis visszajön és télig Pasadenában marad, bizonyára szeretné ott is viselni a gyöngysort. Mivel pedig mi egy hétig még itt leszünk a közelben, azt ajánlanám, hogy...

— Ne ajánljon semmit, hallja! — szakította félbe Madden. — Eszem ágába se jut, hogy keresztül-kasul cipeljem ezt a gyöngysort pont ezen a vidéken, ahol minden második ember bandita!

— De apám — szólalt meg miss Evelyn is — abban igaza van mr. Thornak, hogy szeretném viselni...

Hirtelen elhallgatott, mert P. J. Madden vörös arca violaszinbe kezdett játszani. A millomos hátravetette a fejét — az ujságok szerint ilyenkor „öklelni készült” — és, ügyet se vetve miss Evelynre és a titkárra, egyenesen Edenhez fordult:

— A gyöngysort majd Newyorkban veszem át. Most egyelőre délre utazom. Van egy kis farmom, négy mérföldnyire Eldorádótól, csinos ranch-csel a sivatag szélén. Meg akarom nézni, hogyan gazdálkodnak rajta az embereim; mert, ha nem néz a körműkre az ember, kilopják bizony még a szemeit is! Mihelyt hazaérkezem Newyorkba, rögtön sürgönyzök és akkor elküldheti a gyöngysort az irodámba és mindjárt megkapja a 30 napra szóló csekket is.

— Teljesen rendben van a dolog — felelte Eden — és, ha szives lesz megvárni: azonnal kiállítom a számlát, megállapodás szerint. Tetszik tudni: az üzlet... üzlet!

— Természetesen — hagyta helyben Madden, mire Eden kiment

Most Evelyn Madden is felkelt.

— Majd odalent, az üzletben várlak meg, apám — mondta — szeretném megnézni, vannak-e szép smaragdjaik. — Odafordult madame Jordanhoz: —

mindig azt hallottam, hogy San-Franciscóban vannak a világ leggyönyörűbb smaragdjai.

— És ez igaz is — felelte Sally mosolyogva. Felkelt és gyengéden megfogta a fiatal leánynak mindkét kezét. — Nagyszerűen illik az ön gyönyörű nyakára a Phillimore-gyöngysor — mondta kedvesen. — Az ékszer is nyer vele, ha gyönyörű, bársonyos alapon fekszik... és tiszta szivemből kívánom: viselje boldogan, vidáman és sokáig ezt a gyöngysort, amelyben nekem is oly sok örömöm volt!

— Oh, köszönöm, köszönöm — felelte miss Evelyn és hideg gögje mintha felengedett volna a közvetlen érzés melegétől.

Mikor miss Evelyn kiment, Madden odaszólt a titkárnak:

— Menjen le az autóba és ott várjon meg.

Ketten maradtak csak az irodában: ő és madame Jordan. A milliomos pár pillanatig mogorván nézett Sallyra s aztán megszólalt:

— Ön most lát engem először, igaz?

— Azt hiszem... igazán nem emlékszem.

— Természetesen, nem emlékszik. De én láttam önt. Oh, oly rég történt ez, hogy most már nem fog fájni, ha beszélünk róla. Akarom, hogy tudja: nekem igen nagy elégtétel, hogy a leányomé lesz ez a gyöngysor. Régi és mély sebet gyógyított meg ez a mai délelőtt.

— Nem értem önt — szólt madame Jordan meghökkenve.

— Tudom: nem is érthet, de talán megmagyarázhatom. A nyolcvanas években gyakran átrándult ön a családjával Hawaiból ide és ilyenkor a Palace Hotelben szálltak meg. És én... én pincér voltam ebben a fogadóban. Gyakran láttam önt... láttam egyszer olyankor is, mikor azt a gyönyörű gyöngysort viselte. Nekem ön volt akkor a legszebb leány a

föld kerektségén... Oh, miért ne mondjam ezt meg most, amikor már... már... izé...

— ...megöregedtünk mind a ketten — bölintott gyengéden madame Jordan.

— Igen: ezt akartam mondani én is. Imádtam önt, szinte földöntuli áhitattal, de én... de én csak pincér voltam... ön meg se látott engem... soha, soha! Egy darab butor: közönséges szállodaberendezés voltam az ön szemében... pedig, ha tudná: mily szörnyű, mély sebet vágott ez a büszkeségemen! Megesküdtem, hogy feltornászom magamat és tudtam... már akkor tudtam, hogy sikerülni is fog. Arról ábrándoztam, hogy feleségül veszem... Most már mosolyoghatunk ezen mind a ketten, hogy — nem sikerült. Mert nekem se sikerül minden... nem: nem minden sikerül. De ma végre megszereztem azt a gyönyörű gyöngysort: ott fog pompázni a leányom nyakán... és mindennél nagyobb elégtétel nekem, hogy ezt a gyöngysort — öntől vásároltam meg!... Ahogy mondtam: a régi és mély seb ma végre begyógyult, asszonyom.

Madame Jordan ránézett a milliomosra és megcsóválta a fejét. Valamikor talán megsértődött volna ezen a rideg és önző kifakadáson, de most nem fájt neki. Csak ennyit mondott:

— Ön nagyon különös ember, mr. Madden.

— Vagyok, amilyen vagyok — felelte a milliomos. — Ezt el kellett mondanom, különben nem lett volna teljes az örömöm és az elégtételem.

Most bejött Eden a számlával és a nyugtával.

— Ha ezt aláírja, mr. Madden: akkor készek is vagyunk — mondta. — Tessék a nyugta... Ugy, köszönöm.

— Sürgönyözni fogok — felelte Madden. — A gyöngysort Newyorkba kérem: ott és nem máshol akarom átvenni. Jó napot.

Odafordult madame Jordanhoz és kezét nyuj-

tott neki. Sally elfogadta és mosolyogva szorította meg.

— Isten vele, mr. Madden — mondta. — Most már nem nézek keresztül önön. Most végre látom önt.

— És mit lát, ha szabad kérdeznem?

— Egy szörnyen hiu embert, de aki mégis szeretetreméltó.

— Köszönöm. Nem fogom elfelejteni. Isten bennel, madame.

Mikor Madden elment, Eden fáradtan ült le.

— Nehéz ember — mondta sóhajtva —, fáraszt a modora, az egyénisége. Többet akartam elérni, de minden erőlködésem reménytelen volt. Valamiképpen tudtam, hogy ő marad fölül.

— Ugy látszik, mindig és mindenben ő marad fölül.

— Az imént nem akartam, hogy megmondja: ki hozza ide a gyöngysort, mert ott volt a titkár is — szólalt meg Eden, pár pillanatnyi hallgatás után — de most mégis szeretném tudni.

— Hogyne! — felelte madame Jordan. — Charlie hozza.

— Charlie! ... Micsoda Charlie?

— Chan detektívfelügyelő Honoluluban. Valamikor a tengerparti nagy palotánkban első komornyik volt.

— Chan... — Tehát kínai?

— Az. Charlie beállt rendőrnek és nagyszerű karriert csinált. Mindig szeretett volna átjönni Amerikába és én most teljesítem ezt a vágyát. Kieszközöltem mindent: hosszabb szabadságot, utlevelet, beutazási engedélyt, szóval mindent. És Charlie hozza a gyöngysort. Jobb postást keresve se találhattam volna... Oh, olyan derék, hűséges fiú, hogy csukott szemmel biznám rá az életemet is... nem, ez nem nagy érték! De rábiznám a fiam életét is, akit pedig mindennél jobban szeretek a világon.

— És ma éjjel indul?

— Igen: a „President Pierce“ fedélzetén. Csütörtökön déső délután kell megérkeznie.

Az ajtó kinyílt és jólépü, csinos fiatalember állt a küszöbön. Napról égett arcának kemény vonásai erős akaratot és elszántságot árultak el, amit szemének derült mosolygása enyhített. A fellépése önérzetes, a modora előkelő és udvarias volt és miss Chase — akire rámosolygott az előszobában — még sokáig elábrándozott azután is erről a megvesztegető mosolyról. A fiatalember vidám ingerkedéssel szólalt meg:

— Oh, apám... bocsánat, ha zavarlak. Nem gondoltam, hogy dolgozol... De nini! Ki van itt?

— Bob! — kiáltott rá madame Jordan nevetve. — Hol jár maga, kis csavargó, hogy seholse látom? Nos, hogy vagyunk?

— Mint a hal a vízben! — hangzott a pajkos válasz. — És hogy van ön, asszonyom, meg a többi, egyivásu fiatal szépség?

— Pompásan, fiam! Hanem maga nagyon sokáig reggelizett. És közben elszalasztott itt egy nagyon szép leányt.

— Szó sincs róla. Mert ha Evelyn Madden kisaszonyt gondolja, hát találkoztam vele. Komolyan tárgyalt ama számüzött nagyhercegek egyikével, akiket azért tart az apám, hogy kiszolgálják a hozzá hasonló parvenüket. De szóba se álltam vele. Már úgy megszoktam, hogy nem ujság, se nem szenzáció. Egy hét óta, akárhová mentem, mindenütt találkoztam vele.

— Pedig nagyon szép leány — vélte madame Jordan.

— De született jéghegy... Brrr!... Micsoda hózivatarok fujdogálnak körülötte! Az ember ajkán megfagy a bók, ha szemközt áll vele.

— Csacsiság! Miért nem próbálja ki rajta megvesztegető mosolyának hóditó varázsát?

— Ezt az „üzleti“ mosolygást? Amelyhez fizetett nagyhercegeink sokkal jobban értenek!... Nem volna se célja, se értelme. Hanem mondja, kedves asszonyom: miért akar kedvet csinálni nekem a házasság elavult intézményéhez?

— Mert magának éppen erre van szüksége.

— És miért?

— Mert ez a sarkantyu, a serkentés, hogy előretörjön és ne csak az élet örömeiből, hanem a munkából is kivegye a részét.

Bob Eden szivből felkacagott.

— Mikor az esti köd kezd beáradni az aranykapun át a tenger felől és az O'Farrell Streeten kigyulnak a villamoskörtek: nem kell nekem serkentés, se sarkantyu, hogy keressem és megtaláljam az élet örömeit. A munkát pedig hagyom annak, akinek öröme telik benne. Aztán meg: most már nem olyanok ám a leányok, mint akkor voltak, amikor ön törte kerékbe a férfi-sziveket, asszonyom!

— Gyerekes beszéd — rázta a fejét madame Jordan — sőt sokkal szebbek és kedvesebbek. Ellenben a fiatal emberek ostobák!... Hanem most már megyek, Alec. Nem furcsa és megható — folytatta halalkan s a szemei megteltek könnyel — hogy szegény édesapám még most is megsegített és nem hagy el, mikor bajba jutok?

Elfordult, felszárította könnyeit és gyorsan kiestett.

Mikor egyedül maradtak, Eden a fiához fordult:

— Remélem, még nem vettél, se nem alapítottál lapot?

— Még nem — felelte a fiu, cigarettára gyujtva. — A kiadók mind loholnak utánam. Most egyelőre versenyt futtatom őket és páholyból nézem a mulatóságot.

— Nos, hadd fussanak még egy darabig — mondta Eden. — Szeretném, ha most két-három hé-

tig szabad volnál, mert valószínűleg szükségem lesz rád egy fontosabb ügyben.

— Fontosabb ügyben? — érdeklődött a fiu, nagyot szippantva a cigarettájából. — Mondd hát gyorsan, kérlek: miről van szó?

— Először is: csütörtökön este megvárod a „President Pierce“ gőzöst a kikötőben. A gőzös Honolulu-ból jön.

— Ez biztatóan hangzik és látom az összefüggést madame Jordan látogatásával... Szép fiatal hölgy, talpig lefátyolozva, száll ki a partra...

— Szó sincs róla: egy kínai száll a partra.

— Mi-cso-da? ...

— Mondom: egy kínai. Detektívfelügyelő Honolulu-ban és negyedmillió dollárt érő gyöngysort rejteget a zsebében.

— Nos, aztán? — kérdezte Bob Eden, elégedetten bólintva.

— Aztán? — ismételte Alexander Eden, gondolatokba mélyedve. — Ki tudja, hogy mi jön aztán?... Lehet, hogy ez csak a kezdet.

Országos Széchényi Könyvtár

MÁSODIK FEJEZET

A hawai-i detektív

Csütörtökön délután hat órakor Alexander Eden a Stewart Hotelbe hajtatott. A komor februáriusi napon hajnaltól kezdve ólmos eső paskolta a várost és délután már korán besötétedett. Eden megállt néhány percre a hotel kapujában és nézte a Geary Streeten bukdácsoló esernyők tömegét, aztán beszállt a liftbe, mely felvitte madame Jordan lakosztályába.

— Ah, Alec — fogadta Sally mosolyogva — úgy örülök, hogy Victor is éppen itthon van.

Eden már néhány éve nem látta Victort és most kíváncsian mérte végig. A fiatalember harmincötéves volt, de már látszott rajta, hogy megviselte a városi élet. Barna szemei bágyadtak voltak, mintha nagyon sokáig néztek volna vakító fényességbe, az arca kissé puffadt és unott, a termete hizásnak indult — de az öltözéke elegáns és kifogástalan. A szabója, úgy látszik, még nem tudott a Phillimore-dinasztia hanyatlásáról. Vidám udvariassággal fogadta anyjának régi barátját; kedélyét nyilvánvalóan feljavította a gondolat, hogy az eladott gyöngysor révén mihamar — nagy pénz áll a házhoz...

— Ma van tehát a nevezetes nap, ha jól emlékszem — jegyezte meg mosolyogva, a kölcsönös üdvözlések után.

— Bár csak már tul lennénk rajta — sóhajtotta Sally Jordan. — Szeretném végképpen lerázni nyakamról ezt a gyöngysort és a vele járó izgalmakat. Sok ez már a hozzám hasonló öreg asszonyoknak!

— Bob kiment a kikötőbe és megvárja, míg a „President Pierce“ kiköt — mondta Eden leülve. — Meghagytam neki, hogy azonnal és egyenesen ide hajttasson az ön kínai barátjával.

Csend lett. Majd Eden idegesen felugrott és kétszer-háromszor végigsétált a szobán.

— Valami baj van talán? — kérdezte Sally aggódva.

Eden hirtelen megállt és elgondolkozva felelt:

— Baj? ... az nincs talán. De minden csetre történt valami, ami egyáltalában nem tetszik nekem.

— És ez ... összefügg talán a gyöngysorral? — kérdezte Viktor.

— Azt hiszem — bólintott az ékszerész és, Sally-hoz fordulva, megkérdezte: — Emlékszik még, mit mondott Madden, mikor elváltunk? ... Hogy a gyöngysort okvetlenül Newyorkban akarja átvenni. Newyorkban és nem másutt. Egész határozottan mondta és megismételte ezt többször is.

— Így van: én is emlékszem rá! — hagyta helyben Sally.

— Nos, azóta megváltoztatta a véleményét — jelentette ki az ékszerész vállat vonva. — Mintha nem is ugyanaz a Madden volna. Ma reggel felhívott telefonon a ranchból, amely Eldoradó közelében fekszik, a sivatag szélén és azt kívánja, hogy oda küldjem a gyöngysort.

— A sivatag szélére? — hökkent meg madame Jordan. — Szinte lehetetlen.

— Már pedig úgy van — felelte az ékszerész. — Engem is nagyon meglepett, de oly határozottan beszélt, hogy ... különben se lehet vele vitatkozni, mert az ellentmondás mindjárt szilaj haragra lobbantja.

Természetesen megígértem neki, hogy oda küldjük a gyöngysort. De aztán, mikor letettem a kagylót, elkezdtem gondolkozni... Mi lehet az oka, hogy nem is egészen négy nap alatt ennyire megváltozott? És valóban Madden beszélt-e velem? A hangja ugyan az övének tetszett, de mégis... Elhatároztam, hogy nem kockáztatok semmit.

— Nagyon helyes! — bólintott Sally Jordan.

— Most tehát én hívtam fel telefonon Maddent — folytatta Eden. — Sokáig tartott, míg megtudtam a telefonszámát: egyik itteni üzletbarátja mondta meg végre... Eldoradó:76... P. J. Maddent kértem a telefonhoz és jelentkezett is. Oh, itt már nem voltak kétségeim: valóban ő maga, személyesen jelentkezett.

— És mit mondott?

— Helyeselte az óvatosságomat, de most még határozottabban kívánta, hogy a gyöngysort a ranchba küldjem utána. Elmondta, hogy a fülébe jutottak bizonyos hírek, amelyek aggályossá teszik a gyöngysornak Newyorkba küldését. Hogy mik ezek a hírek, arról nem beszélt részletesebben, csak azt magyarázta, hogy átvételre legideálisabb hely a ranch, a sivatag szélén, mert álmában se jut eszébe senkinek, hogy negyedmilliós ékszert találhat ott.

— Ebben igaza is van — szólt közbe Victor.

— Igen, bizonyos mértékben. Magam is jártam azon a vidéken és ismerem a sivatagbeli farmerek mentalitását. Akármit irnak és beszélnek is az ujságok és a regényírók, bizonyos, hogy ez a föld Amerikának legtörvénytisztelőbb területe. Sohase zárnak ott be semmiféle ajtót és kivételképpen sincsenek tolvajok azon a vidéken. De azért mégis...

Eden ismét felkelt és idegesen járt fel-alá a szobában.

— Mondom: azért mégse tetszik nekem a dolog. Mert ha valami elszánt banditának eszébe jutna... vagy megszimatozna a zsákmányt... ideálisabb he-

lyet el se mernék képzelni a legnagyobb gaztett elkövetésére. A ranch ott áll a sivatag szélén, elszigetelve, magányosan, rendőrség sehol, a menekülés útja szabad a homok-tengeren át... Tegyük fel, hogy oda küldöm Bobot és a fiu egyenesen belerohan a csapdába! Lehet, hogy nem találja ott Maddent, aki esetleg megunt a várakozást és elutazott... vagy fontos érdek hazaszólitotta Newyorkba. És Bob odaérkezik a gyöngysorral, aztán... hm... ki hallja meg a revolver dörrenését több száz kilométernyi távolságból?

— Oh, mily gyorsan repül a fantáziája! — próbált tréfálni Victor.

— Lehet, hogy igaza van — sóhajtott Eden —, hiába, én is öregszem már. — Megnézte az óráját és nyugtalanul csóválta a fejét. — Azt se értem, hogy Bob hol van? Már rég itt kellene lennie... Ha megengedi, Sally, kitelefonálok a kikötőbe.

A dockból azt a választ kapta, hogy a „President Pierce“ pontosan 45 perccel ezelőtt kikötött...

— Félóra alatt kényelmesen ideérhetett volna! — idegeskedett.

— Rendes körülmények között igen — mondta Victor — de a forgalom sokkal nagyobb egy-egy ilyen óceán-agár megérkezésekor és ez lehet a késedelem oka.

— Hát ez is lehet — hagyta rá Eden. — Nos, Sally: elmondtam az aggodalmaimat. Mi az ön véleménye?

— Nos, mi lehetne más, mint hogy teljesítenünk kell Madden kívánságát? — felelt Victor az anyja helyett. — Madden megvette a gyöngysort és ha most azt kívánja, hogy a ranchban adják át neki, meg kell ezt tennünk, mert különben megharagudhatik és visszacsinálja az üzletet. Mi átadjuk neki a gyöngysort, ő pedig csekket ad az értékéről és ezzel leráztunk magunkról minden gondot és felelősséget.

— Ez az ön véleménye is, Sally? — kérdezte Edén madame Jordantól. — Hogy a ranchba küldjük a gyöngysort?

— Azt hiszem, hogy Victornak igaza van — felelte madame Jordan és büszke meglepéssel mosolygott fiára, aki most, szerinte legalább, fején találta a szöveget.

— Nagyon helyes — bólintott Edén. — Akkor hát nincs vesztegetni való időnk. Madden siet és mennél előbb Newyorkban akar lenni. Én hát még ma éjjel a tizenegyórás vonattal el fogom küldeni Bobot a gyöngysorral... de semmi szín alatt sem engedem, hogy Bob egyedül menjen.

— Én elkísérhetem — ajánlkozott Victor.

— Nem, nem — rázta a fejét Edén — inkább szeretném, ha rendőr kísérné el... még hogyha csak Honoluluból való detektív is. Ezt a Charlie Chant, mit gondol Sally: rábirhatná, hogy Bobot elkísérje?

— Minden esetre — mondta madame Jordan. — Charlie semmit se tagad meg tőlem, akármire kérem.

— Akkor ez rendben volna — mondta Edén megkönnyebbülve. — De hol a patvarban lehetnek ilyen sokáig? Mondhatom, hogy izgat...

Élesen szólalt meg a telefon csengője. Madame Jordan vette fel a kagylót.

— Hallól... Maga az, Charlie? Hála Istennek, csakhogy már itt van! Jöjjön fel azonnal... Negyedik emelet, 492... Igen... Még csak azt mondja meg: egyedül van?...

Letette a kagylót és Edénhez fordult:

— Nem értem... Azt mondja, hogy egyedül van.

— Hihetetlen! — tördelte Edén a kezét és csüggedten ült le. — Nem értem, hol lehet az a fiu...

Pár perc múlva érdeklődve vizsgálta azt a kis fürge, ösztövért figurát, akit madame Jordan és Victor melegen üdvözöltek az ajtóban. A honolului detektív-felügyelő komikus kis alak volt modern szabásu ruhájában. Kerek arcával, elefántcsontszínű bőrével

igazi kínai típus volt — inkább mongolfajta — de két fekete szeme oly élénken és fényesen csillogott, mintha fekete drágakőből csiszolták volna.

— Alec — mondta Sally Jordan — ez Charlie Chan, a mi régi barátunk . . . Charlie: ez itt mr. Eden, tudja.

A kínai detektív udvariasan hajlongott és ünnepelesen felelt:

— Egyik öröm a másikat éri ezen a földön. Először az a megtiszteltetés, hogy miss Sally régi barátjának szólit és másodszer a ritka szerencse, hogy kezét foghatok mr. Edennel.

— Milyen volt az utazás, Charlie? — kérdezte Victor.

— A fenséges Csendes-tengernek nagy fájdalmai lehettek — felelte a kínai — mert folyton hánykolódott. Lehet, hogy szimpátiából: én se voltam jobban nála.

— Bocsánat, hogy közbevágozok — szólott Eden kissé idegesen — de szeretném tudni, hogy nem látta-e a fiamat, akivel találkoznia kellett?

— Sajnálom, hogy nem — felelte Chan komolyan. — Bizonyosan az én hibám. Kérem, méltóztassék megbocsátani az élheteretlenségemet, de senkivel se találkoztam a kikötőben.

— Nem értem . . . nem értem! — hajtogatta Eden izgatottan.

— Háromszor-négyszer is fel és alá sétáltam a molón — folytatta Chan — de mindenki csak szaladt, menekült a zuhogó esőben. Senki se közeledett felém. Erre taxiba ültem és iderohantam.

— Elhozta a gyöngysort? — kérdezte Victor.

— Minden esetre — felelte Chan. — És alig várom, hogy szabaduljak tőle. — A mellénye alá nyult, pár pillanatig motoszkált mindkét kezével s aztán az asztalra dobta a gyöngysort. — A Phillimore-gyöngysor nagyszerűen bírta a tengeri utat — mondta vi-

gyorogva. — És ezzel nagy teher hull le a vállalm-ról, füleimnek nagyon kedves robajjal.

Edenben felébredt az ékszerész. Gyorsan oda-ment az asztalhoz és felvette a gyöngysort.

— Csodaszép! — mondta gyönyörködve. — Pá-ratlan kincs!... Nem lett volna szabad eladnunk annyiért, Sally, amennyit Madden adott érte. Egyik gyöngy szebb és hibátlanabb, mint a másik... Eskü-szöm, hogy soha életemben nem láttam hozzá hasonlót!

Néhány pillanatig elragadtatással gyönyörködött a hibátlan gyöngyszemek rózsás fényében, aztán is-mét letette az asztalra.

— De Bob! — tört ki belőle a nyugtalanság me-gint. — Hol lehet az a fiu, az Isten szerelmére?!

— Oh, majd megkerül! — vigasztalta Victor könnyedén. — Egyszerűen elkerülték egymást és lehet, hogy Bob még most is keresi Charliet. Ha majd látja, hogy hiába keresi, ő is ide fog jönni.

— Mondtam, hogy én vagyok a hibás — ismél-telte Chan — szégyenlem is a gyámoltalanságomat...

— Lehet, lehet — legyintett Eden idegesen. — De most, hogy a gyöngysor már szerencsésen itt van, elmondok még valamit Sally, amivel nem akartam eddig nyugtalanítani. Ma délután négy órakor fel-hívott valaki telefonon... Madden: így mondta be. De valamiképpen gyanus volt, nem tetszett a hangja. Résen álltam tehát és óvatos voltam a feleletekben... — „A gyöngysor a „President Pierce“ gőzössel érke-zik, igaz?“ — „Igen.“ — „És ki hozza? Mi a neve?“ — „Mi szüksége van erre?“ — kérdeztem. — „Nos, hallott valamit, amiből arra következett, hogy a gyöngysor esetleg veszedelemben foroghat és ő meg tudná akadályozni ezt a veszedelmet, ha minden kö-rülménnyel tisztában lenne...“ Addig faggatott és erőszakoskodott, míg végül azt mondtam neki: — „Rendben van, mr. Madden. Most tegye le a kagylót

és tíz perc múlva megadok önnek minden információt...” Vártam egy darabig, míg végre hallottam a csettenést, hogy letette a kagylót. De nem telefonáltam ki a ranchba, hanem kinyomoztam a kapcsolóállomás segítségével, hogy honnan jött a hívás. És azt a választ kaptam, hogy a Sutter- és Kearny-utcák sarkán álló trafik nyilvános telefonállomásáról hívtak fel.

Eden elhallgatott. Charlie Chan két fekete szeme még fényesebben csillogott, míg az ékszerész szavaira figyelt.

— Megértik-e most már, hogy miért aggódom Bob miatt? — kérdezte Eden. — Valami sötét dolog lappang itt a háttérben és mondhatom, hogy...

Kopogtak az ajtón és Eden izgatottan ugrott oda, hogy kinyissa. A küszöbön Bob állt, jókedvűen mosolyogva. És, ahogy ilyenkor történni szokott, az apa aggodalma dühös felfortyanásban robbant ki:

— Hol a pokol fenekén csavarogsz, hallod?!

— Csak ne dicsérj előre és érdememen felül! — nevetett Bob. — Ámbár minden elismerést megérdemlek, mert már egy órája csavargok a te megbízásodból ebben a zuhógó záporban.

— Az én megbízásom az volt, hogy várjad meg mr. Chant a kikötőben és hozd ide! — csattant fel Eden.

— Mindjárt rátérünk arra is, apám — felelte Bob és, lekerítvén magáról az esőtől csurgó köpönyegget, kezét csókolt madame Jordannak, Victort és a kinait pedig barátságosan üdvözölte.

— Nagyon sajnálom, hogy nem találkoztunk a kikötőben — mentegetőzött Chan alázatosan. — Egészen bizonyos, hogy az én hibám volt...

— Szó sincs róla! — pattogott Eden. — A Bob hibája, mint rendesen. Sohase volt benne se kötelességtudás, se felelősségérzet.

— Sőt nemcsak ez, hanem zsenialitás is volt

bennem ma este, apám — mosolygott Bob fölényesen — és ha megigéred, hogy nyugodtan végighallgatsz, két perc alatt tisztára mosom magamat... Hanem talán, mivel a történet kissé hosszú lesz, megengeded, hogy leüljek?

Leült, cigarettára gyujtott és, keresztbe vetve a lábait, rákezdté:

— Mikor öt óra tájban lejöttem a klubból, hogy a kikötőbe induljak, az egész utcában csak egyetlen egy öreg, viharvert taxi ácsorgott. Mivel az eső szakadt, kénytelen voltam ebbe ülni. Mikor a molón kiszálltam, láttam, hogy a soffőr nagyon „rossz pofa“, a balarcán keresztben mély sebforradás, a két füle pedig lapát módjára szétállt kétfelé. Ajánlkozott, hogy megvár, akármeddig lesz is dolgom a dockban. Éppen akkor kezdték partra hozni a „President Pierce“ hajóköteleit és nagy volt a sürgés-forgás a molón. Pár perc múlva egész észrevétlenül mellettem termett egy szikár, hajlott hátú fickó, felsőkabátjának gallérja felgyürve a füléig, az orrán nagy fekete pápaszem. Ez a figura sehogyse tetszett nekem. Noha féldoldalt állt felém, mégis észrevettem, hogy folyton engem les a fekete pápaszemén át. Hogy meggyőződjem, vajjon valóban engem les-e, odébb mentem huszharminc lépéssel. A fickó utánom jött. Megfordultam és kifelé tartottam a dockból: a fickó úgy jött utánam, mint az árnyék. Megkerültem a vámőrök pavilonját: és mr. Kullancs mindenütt a sarkamban volt. Nem birtam lerázni a nyakamról.

Bob szünetet tartott, nagyokat szippantott a cigarettájából és, látva a feszült figyelmet, elégedetten mosolyogva folytatta:

— Hires vagyok arról, hogy gyorsan feltalálom magamat és értek ahhoz is: hogyan kell orruknál fogva vezetni az embereket. Egészen bizonyos volt, hogy itt csakis a gyöngysorról lehet szó. Már most: a gyöngysor nincs nálam, ellenben mr. Channél van.

Ez a fickó itt mellettem tudja, hogy én azt várom, aki a gyöngysort hozza. Minek kössem hát az orrára, hogy mr. Chan ez a valaki? ... Szépen oldalt álltam tehát, azzal az elhatározással, hogy ... nem fogom megismerni mr. Chant.

— Brávó, Bob! — tört ki az elismerés az apából.

Bob fölényes fejbiccentéssel, mosolyogva köszönte meg az apai dicséretet és nekilendülve folytatta:

— Az utasok tömegesen tódultak kifelé a gőzösből. Egyszerre csak megláttam a hajóhídon ... őnt, mr. Chan, mert rögtön megismertem s ahelyett, hogy elébe siettem volna, unottan sarkon fordultam és még távolabbra mentem a mólón. Mr. Kullancs, persze, utánam. Láttam, hogy mr. Chan nyugtalanul nézeget jobbra-balra, kétszer-háromszor is fel-alá sétál a mólón, de én meg se mozdultam. Mr. Chan végre megunt a céltalan keresgélést és kiment a dockból, én azonban megvártam, míg a legutolsó utas is kijött a hajóról és csak akkor ballagtam szép lassan kifelé. A fekete pápaszemes fickó ekkor is mindenütt a sarkamban loholt. Így értünk az öreg taxihoz, amely hűségesen várt rám. Mikor látta, hogy egyedül jövök, nagyon megnyult az orra. — „Nem érkezett meg, akit várt?” — kérdezte. — „Sajnos, nem — feleltem sóhajtván — a kínai anyacsászárnét vártam, de éppen most hallom, hogy már meghalt...” Kifizettem a fickót, aki erre nagyot káromkodott. Aztán odafordult a pápaszemeshez: — „Parancsol taxit?” — A pápaszemes bólintott és beült, a lapátfülü kurbilizott és az autó elindult, én pedig gyalog ballagtam a Liberty-térig, ahol végre taxit találtam. Óvatosan szétrézttem, mielőtt beültem a kocsiba és ime: a lapátfülü alig husz-harminc lépésnyire rostokolt tőlem. Most aztán pompás fogócska-játék kezdődött, végig a Third Avenuen, a vásárcsarnok körül, a Powell-negyeden keresztül egészen a St. Francis Hotelig. Ott

kifizettem a kocsit, bementem a főbejáraton és a mellékutcai kapun jöttem ki, a postapalotával szemben. — Hát nem ott volt már a lapátfülü is és a pápaszemes éppen kidugta fejét a taxi ablakán!... Most már elhatároztam, hogy lerázom őket a nyakamról. Gyalog sétáltam el a klubomig, ott maradtam négy-öt percig, aztán a konyhán keresztül surrantam ki a keskeny közre. Így kerültem ide, ott hagyván őket a klub előtt, ahol bizonyára még most is várakoznak rám... Nos, apám: most már tudod, hogy miért nem találkoztam mr. Channel.

— Tudom, fiam — mosolygott az apa büszkén — és tudom azt is, amit nem tudtam eddig, hogy okos, óvatos fiu vagy, aki nem esett a feje lágyára. Hanem ez az epizód csak még jobban nyugtalanít... Nézze csak, Sally: ezt a gyöngysort csak nagyon kevés ékszerész ismeri, mert évtizedeken át mindig Honolulu-ban volt. Ha tehát ellopják, gyerekjáték lesz eladni, akár egészben, akár egyenként a gyöngyszemeket. Ha tehát hallgat a tanácsomra, semmi esetre se küldi ki Maddennek a ranchra...

— Miért nem? — vágott közbe Victor. — Sőt egyenesen a ranch az, ahol biztonságban lehet. Itt a városban, hiszen látjuk: máris leleselkednek reál!

— Alec — sóhajtott madame Jordan —, nekünk kell a pénz, tudja. Ha mr. Madden Eldorádóban van és azt kívánja, hogy odaküldjük a gyöngysort: akkor azonnal oda kell küldenünk. Ha átvette és erről elismervényt ad: nekünk nincs rá több gondunk; az ő dolga, hogy vigyázzon rá. Én minden esetre óhajtom, hogy menél előbb megszabaduljak tőle.

— All right! — sóhajtott Eden. — Öné a gyöngysor és a döntés. Bob tehát elviszi, ahogy az imént megállapodtunk és még ma éjjel tizenegykor indul... feltéve, hogy ön is beváltja az ígérését... well, hogy a fiu nem egyedül megy.

Fejével némán intett Charlie Chan felé, aki nagy élvezettel bámészkodott le az ablakból az utcára, melynek zajos, tarkán hullámszó élete minden figyelmét lekötötte.

— Charlie! — szólt oda neki madame Jordan.

— Parancsol, miss Sally? — felelt a kínai készségesen és mosolyogva jött közelebb.

— Mit is mondott az előbb: hogy lehullt vállairól a teher? . . .

— Ugy van, miss Sally: és most kezdődik a szabadság, a szórakozás. Egész életemben forrón vágytam arra, hogy szemtől szembe lássam a hatalmas kontinens csodáit és pezsgő életét. Most itt vagyok. Gondoktól mentesen és boldogan. Nem úgy, mint a gőzösön, ahol a gyöngyszemek, mint a főtelen, megsavanyodott rizs, állandóan megfeküdték a gyomromat. A gyomornyomás megszűnt, miss Sally.

— Sajnálom, Charlie — rázta a fejét madame Jordan — még egyszer meg kell ennie a főtelen, megsavanyodott rizst.

— Nem egészen fogom fel az óhajlás értelmét — mondta Chan.

Madame Jordan pár szóval elmondta a tervet, hogy Bobbal együtt el kell vinniük a gyöngysort Maddenek, a ranchra.

— Meglesz, miss Sally — felelte komolyan a kis kínai — meglesz.

— Köszönöm, Charlie — mondta madame Jordan gyengéden.

— Gyerekkoromban — szólalt meg Chan halkán — kifutóinas voltam a Phillimore-mansionban. Szívemben még mindig élnek gyerekkorom örömvirágainak emlékei, amelyeket soha semmivel se fizethetek meg. — Felnézett madame Jordan arcára és meglátta, hogy szemei elfátyolosodnak a lassan szivárgó könnyektől. — Szeretet és hála nélkül pusztá kin

volna az élet — tette hozzá — szeretet és hála nélkül a durva kőnél ridegebb a szív.

— Nagyon is virágos, romantikus beszéd — gondolta Alexander Eden és mindjárt gyakorlatibb szempontokat kezdett feszegetni:

— Természetesen minden költségét megtérítjük — magyarázta Chanek — és a szabadságideje nem rövidül meg, csak elhalasztódik néhány nappal. És a gyöngysort csak tartsa magánál, ott van legbiztosabb helyen. Önről senki se gyanítja, hogy bármi köze is lehetne a gyöngysorral.

— Helyes, tehát én fogom vinni — egyezett bele Chan. Felvette a gyöngysort az asztalról és madame Jordanhoz fordult:

— Dobjon el magától minden gondot, miss Sally — mondta. — Ha ezzel a fiatalemberrel együtt megtaláljuk az igazit, akié a gyöngysor, akkor átadjuk neki. Addig pedig én vigyázok rá.

— Tudom, Charlie, hogy vigyázni fog — mosolygott madame Jordan.

— Akkor minden rendben van — jelentette ki Eden. — Mr. Chan, ön és a fiam tizenegy órakor a helyigőzssel átmennek Richmondba, ahonnan összeköttetést kapnak a barstowi szárnyvonalhoz. Itt ismét át kell szállniuk az eldorádói vicinálisra, de Madden ranchába csak holnap este felé érkeznek meg. Ha ő ott van és önök látják, hogy minden rendben van . . .

— Mi másnak kell rendben lennie? — vágott közbe Victor idegesen. — Ha Madden ott van, az éppen elég.

— Persze, persze — hagyta helyben Eden — mi se akarunk vállalni semmiféle felesleges kockázatot. Önök ketten minden esetre tudni fogják, hogy mit tegyenek, ha ott lesznek a ranchon. Ha megtalálják Maddent, adják át neki a gyöngysort és kérjenek tőle elismervényt az átvételről. Ezzel kint leszünk min-

den kötelezettségéből... Mr. Chan, féltizenegykor itt leszünk önért. Addig teljesen szabad és azt teheti, ami jól esik.

— Jelenleg — mosolygott Chan — jól esik a fürdőkád, tele forró vízzel. Féltizenegykor a hallban leszek, gyomromban a kemény gyöngysor... A viszontlátásig! — Hajlongott jobbra-balra és elment, halk, nesztelenül suhanó járással, mint az árnyék.

— Harmincöt éve vagyok kereskedő — mondta Eden, a kínai után nézve — de még sohase használtam hozzá hasonló küldöncöt.

— Szegény Charlie — mosolygott madame Jordan — tudom, hogy az élete árán is megvédelmezné a rábizott gyöngysort.

— Na, erre talán nem kerül sor — nevetett Bob bizakodva. — Teljesen nyugodt vagyok, hogy simán fog menni a dolog.

— Én is azt hiszem — felelte madame Jordan. — Teljesen megbizom Charlie és Bob okosságában, józan ügyességében.

Országos Széchényi Könyvtár

HARMADIK FEJEZET

Chan meglátogatja Kee Limet

Egy órával később Charlie Chan lement a hotel fényesen kivilágított halljába. Most már ismét nyomta a sulyos felelősség érzése, mert újra dereka köré csavarva hordta a csodás gyöngysort, a legendás Phillimore-vagyron utolsó maradékát. Miután futólag körülnézett a hallban, repeső szívvel lépett ki a Geary-Streetre.

Az eső már nem esett s a nyurga kis kínai tágra nyílt, ragyogó szemekkel bámult az utcán hullámzó, zajos életre, amely éppen olyan új és idegen volt előtte, mintha csak a Mars-bolygón járt volna. A gyalogjárókon vidám csoportokban kigyózott a színházakba siető tömeg, az utcatesteken autók berregtek, túlköltek és köztük — mint az ősvilágból ide szabadult mastodon — tompa, mély hangon bődült el egy-egy emeletes autobusz.

A pezsgő éjszakai élet valósággal felvillanyozta a honolului detektivet, bár ez a tarka, vidám nyüzsgés igazán csak árnyéka volt annak a tomboló szilajságnak, amelyről oly híresek voltak a régi „Frisco“ utcái. Charlie Chan nem láthatta már Billy Bogan „Louvre-kávéház“-át, amelynek helyén most az „Olasz Bank“ márványpalotája terpeszkedett, nem

vacsorázhatott Delmonico éttermeiben az O'Farrel X. Streeten és vacsora után nem pezsgőzhetett vidám hölgytársaságban az „Odeon“ vagy a „Fekete Macska“ kristály-termeiben.

Mindez már a múlté volt és csak öreg viveurök rózsaszínü emlékeiben élt még, mint egyre halványodó freskó-képe az életörömök aranykorának, amely soha vissza nem jön többé. De Charley Chan, aki minderről nem tudott, beérte és boldog volt azzal a fényvel, eleganciával és kényelemmel is, amelyet a Geary Street egyik előkelő étterme nyújtott. Jó étvággyal élvezte a „fehér konyha“ izletes fogásait s amikor a szomszédos asztalnál vacsorázó fiatalember elkérte tőle a cukortartót, felhasználta ezt az alkalmat néhány kérdés megkockáztatására.

— Bocsássa meg, kérem, egy idegen tolakodó kíváncsiságát — kezdte szerényen. — Csak három órai szabadidőm van és szeretnék ezalatt valami szépet látni ebben az érdekes nagyvárosban. Nem tanácsolhatná, kérem, hogy mit nézzek meg?

— Igazán nem tudnám... hamarjában — felelte meglepődve a fiatalember. — San-Francisco már nem az, ami volt. Nincsen különleges éjjeli élete, amit megnézni érdemes lenne.

— Talán a „Kalózváros“-t? — kérdezte félénken Chan.

— Hol van az már! — legyintett a fiatalember vállat vonva. — Már senkise emlékszik rá. Megszűnt a «Thalia», az «Elko», a «Midway»... világra szóló mulatók hajdan: ma már megfakult emlékek csupán. Spider Kelley telekspekuláns lett, valahol Arizonában... Sajnos, uram: ezek a régi, híres dancing-hallok mind megszűntek; egy részükből autógarázs lett, a másik részük mozi... De nézze, ha valami exotikus érdekességet akar látni, menjen a kínai negyedbe: ma van az ujév előestéje, ami nagy ünnep náluk. De — hökkent meg hirtelen, amint jobban

megnézte Charlie Chan arcát — azt hiszem, hogy erre nem is kellett volna figyelmeztetnem!

— Igen, igen — bólogatott Chan — csakugyan ma van február 12-ike: a kínai újév előestéje . . .

Néhány perc múlva már ismét kint volt az utcán és nagy, fekete szemeiben lázas öröm izgalma csillogott. — Milyen más ez a város, mint az álmos Honolulu, ahol este nyolc óra után már alig jár ember az utcákon! . . . Hirtelen elébe toppant egy cicerone, aki ajánlkozott, hogy megmutatja neki a kínai negyed hirhedt exotikumait: az ópium-barlangokat, a játékházakat . . . de aztán, ahogy jobban megnézte Charlie Chant, szótlanul elodalgott . . . És a honolului kis detektív olyan jól mulatott ezen!

Farsangi hangulattal volt terhes a levegő és Charlie Chan szinte táncolva vágott át a fényesen kivilágított Union Square-en, ahonnan nyolc óra tájban letért a gyérebbe világitott Post Street felé. Mikor a Grant Avenüere ért, egy ácsorgó suhanc igazította tovább a dombtetőn álló templomig, amelyen túl, a völgyben, már a kínai negyed feküdt.

Amerre ment, színes lámpások százait és ezreit hintázta az enyhe szél; köröskörül apró, igénytelen boltokban árulták a kínai iparművészet remekeit, nyolc-tízéves gyermekek, mindegyiknek kezében lámpión, torkuk szakadtából dalolva, csoportosan járták be az utcákat, külön a fiúk és külön a ferdén hasított szemű leányok és Charlie együtt örült velük, — haza gondolva, Honoluluba, ahol az ő gyermekei is boldogan ünneplik az új esztendőt.

A Washington Street fölfelé kanyarodott a dombra. Keresztbe az utcán impozáns, négyemeletes, épület állt, minden ablaka fényesen kivilágítva és fellobogózza. Hatalmas transzparenszen aranybetűs felirások hirdették, hogy ez a ház a „Chan-család“ társasháza és klubja. És a kis detektív megállt egy

pillanatra, a szive tele büszkeséggel, hogy ő is ennek a nagy és hatalmas nemzetségnek a sarja.

Ahogy tovább ment innen, most már lefelé haladva a meglehetősen sötét és majdnem néptelen Waverly Place-en, figyelmesen, fürkészve nézegette a házszámokat... Végre odaért ahhoz a számhoz, amelyet keresett és felment a pár sötét lépcsőn a kapuig, amelynek két oldalán aranyos és piros betűkkel telerótt papírszalagok varázsigéi tartották távol a rossz szellemeket a háztól. Charlie Chan hangosan bezörgetett — és nemsokára ki is nyílt a kapu. A belülről kiáradó világosságban magas kínai férfi jelent meg a küszöbön; ritkás, őszülő szakálla volt és dusan himzett, bő fekete szatén ingbluzt viselt.

Pár pillanatig egyikük se szólt. Aztán Chan elmosolyodott és a legtisztább kantoni dialektusban kérdezte:

— Jó estét, dicsőséges Chan Kee Lim... Hát már arra se méltatod nyomorult unokaöcsédet Hawaiból, hogy megismerjed legalább.

Öröm lángja villant fel Kee Lim mandulavágásu szemeiben.

— Valóban nem ismertelek meg — felelte mosolyogva. — Mert az idegen ördögök gunyájában jössz és az ő durva módjukra dörömbölsz ajtómon. Ám azért Isten hozott, öcsém. Tiszteld meg magas látogatásoddal szegényes koldustanyámat.

A „szegényes koldustanya“, ahová Kee Lim a kínai detektívet vezette, szép tágas terem volt, melynek falait művészi himzéssel tarkított selyemkárpitok borították; a butorzata finom faragott teak-fából készült. Friss virágok álltak értékes kínai vázákban az ösök oltára előtt s az asztalok teleszórva a kábitóan illatos kínai liliom halványsárga leveleivel. A kandalló márványpárkányán, Buddhának gyönyörű bronzszobra mellett, nagy amerikai ébresztőóra ketyegett hangosan.

— Ülj le, könyörgöm, erre a rozoga székre — invitálta Kee Lim a vendégét. — Oly váratlanul jösz, mint az augusztusi eső. De azért nagyon örülök a látogatásodnak. — Hangosan tapsolt, mire bejött a felesége. — Az én asszonyom, Chan So — mondta unokaöccsének. — Hozz, kérlek, rizskalácsot és egy kancsó rózsaharmat-bort — fordult az asszonyhoz.

Leült Charlie Chan-nel szemben s a teakfasztal fölött mosolyogva nézett rá.

— Semmi hirt se kaptam arról, hogy ide kérsz — mondta.

— Talán jobb is így — felelte Charlie. — Nem szórakozni jöttem, hanem fontos, üzleti ügyben.

Kee Lim kissé lehunyta a szempilláit és csendesen bólintott:

— Tudom... már hallottam róla.

A detektív nyugtalanul fészkelődött.

— Talán... nem helyesled? — kérdezte.

— Az sok, hogy nem helyeslem — rázta a fejét — csak nem értem. Ki, amit nem ért: arról nem is ítélhet... De mi köze lehet egy kinainak az idegen ördögök rendőrségéhez?

— Vannak napok, nagyon tiszteletreméltó bátyám — felelte Chan mosolyogva — amikor én magam se értem ezt.

A szoba hátsó végében szétnyíltak a vörös függönyök s egy fiatal leány lépett be. Ragyogó fekete szemei voltak s az arca oly bájos, mint a remekbe faragott karakter-babáé. A mai nagy ünnepnapon fájának nemzeti viseletébe öltözött — selyem pizsamába és himzett selyemköntösbe — de a haját már fúszra nyirva hordta és a járásán, modorán meglátszott, hogy egyébként teljesen amerikai. A tálca, amivel bejött, meg volt rakva ujévi édességekkel.

— Ez itt Rose, a leányom — magyarázta Kee Lim. — Te meg jól nézd meg, leány: híres unokabátyádat, aki Hawaiból jön. — És ismét Charliehoz

fordult: — Már ez a leány is amerikai akar lenni; arcátlan, kíváncsi és tolakodó, mint az őrült fehérek leányai.

— Miért ne lennék olyan? — nevetett a leány. — Hát nem itt születtem? Amerikai iskolába jártam s most amerikai módra dolgozom.

— Dolgozik? — ismételte Charlie érdeklődve.

— Egész nap ott ül a kínai negyed telefonközpontjában — magyarázta Kee Lim — és szemérmetlenül társalog azzal a faburkolatos fallal, amely csak vörös és sárga lángokkal felel neki.

— És oly nagy szörnyőség ez? — nevetett a fiatal leány, az unokabátyjához fordulva.

— Sőt nagyon is érdekes foglalkozás — vélte Charlie.

— Én is mindig ezt mondom! — felelte a leány és kiment.

Nemsokára ismét visszajött a rózsaharmat-borral, megtöltötte az apja és Charlie poharát, aztán távolabb huzódva tőlük, ő is leült és áhitattal nézte híres unokabátyját, akinek bravuros fogásairól többször olvasott már a sanfranciscói ujságokban... Körülbelül egy óráig beszélgetett Chan a nagybátyjával, amikor a szeme véletlenül rátévedt a kandalló párkányán ketyegő ébresztő-órára.

— Igazat mond ez az óra? — kérdezte.

— Idegen ördögök órája — felelte Kee Lim vállat vonva — következésképpen hazudik.

Charlie Chan megnézte a saját óráját és sajnálkozva kelt fel.

— Nem maradhatok tovább, bár meghasad a szívem — mondta alázatosan. — Engedj az utamra, bátyám, amely messzire visz engem innen, a dél felé fekvő sivatagba. És bocsásd meg azt a tolakodó bűnömet, dicsőséges bátyám, hogy a feleségemet utasítani merészelttem: küldené minden leveletem ide hozzád, ahol megtalálhatom, mikor visszafelé jövök.

Őrizd meg, kérlek, minden levelemet és fogadd alázatos hálámát ezért a kegyességédért. Néhány nap múlva ismét itt leszek, addig azonban nem juthat el hozzám semmiféle híradás.

— Miért nem? — szólalt meg most a leány, aki felkelt és közelebb jött. — A sivatagban is vannak telefonállomások.

Charlie hirtelen érdeklődve fordult a leányhoz:

— Telefonállomások? ... A sivatagban?

— Persze! Nincs két napja se, hogy hosszú beszélgetést kapcsoltam Eldorado határában egy ranchról. Hogy is hívják csak ... ejnye, nem jut eszembe a neve!

— Talán ... a Madden-ranch? — reménykedett Chan.

— Ejnye, hogy eltalálta! — bólintott a leány. — Mondhatom, hosszú és furcsa beszélgetés volt.

— Innen ... a kínai negyedből? — kérdezte a detektív.

— Persze. Wong Ching esztergályos-műhelyéből, a Jackson Streeten, telefonált a mester és valami rokonával beszélt, akinek Louie Wong a neve és házigazdája a Madden-ranchon. Most már jól emlékszem. „Eldorado 76“ a telefonszám.

Chan elpalástolta belső izgalmát, bár a szive hevesen dobogott. Most az „idegen ördögök“ detektív-felügyelője volt.

— Többet is hallott a beszélgetésből, kedves hógom? — kérdezte mosolyogva.

— Oh, csak annyit, hogy Louie Wong azonnal jöjjön San-Franciscóba, mert sok pénz és nagyszerű állás várja a városban és ...

— Elég! — szólt közbe Kee Lim szigorúan. — Nem illik, hogy kifecsegd az idegen ördögök titkát, amihez az ő bizalmuk juttatott. Még az unokabátyádnak sem szabad elmondani az ilyesmit.

— Igazad van, legtisztább lelkű, bölcs bá-

tyám! — felelte Charlie és már bucsuzott is a leánytól. — Buddha lelke vigyázzon rád, harmatos virágja atyád kertjének! Szivem közepében őrzöm emlékedet.

Kee Lim kikisértte Chant az utcára. A küszöbön megállt, megsimogatta őszülő szakállát és pislogva nézett unokaöccsére:

— Az ég áldása veled, nemes rokon! — bucsuzott tőle. — A hosszú uton, amelyre most indulsz... lassan járj, kérlek.

— Aranynál többet ér a bölcs tanács! — felelte Chan nyomatékkal. — Mindent megértettem... Boldog újévet, bátyám!

És megfogadta Kee Lim tanácsát: lassan, nagyon lassan ballagott az utcán, törve a fejét azon a furcsaságon, hogy Wong Ching, az esztergályos, miért éppen most hívja sürgősen San-Franciscóba Louie Wongot, a Madden-ranch házvezetőjét?...

Az első szembejövő kínai utbaigazította, hogy merre van a Jackson Street és Chan csakhamar megtalálta az esztergályos házát. A bolt be volt csukva, de a háznak minden ablaka világos volt. A detektív átnent a szűk utca tulsó felére és behuzódott a szemközti ház sötét kapumélyedésébe. Maga se tudta, hogy miért: inkább csak ösztönből állt lesbe, hiszen még volt elég ideje...

Körülbelül negyedóra múlva kinyílt Wong Ching boltjának az ajtaja. Sovány, kissé hajlott termetű férfi lépett ki rajta, megállt a küszöbön, óvatosan körülnézett a néptelen utcán és, nem látván senkit, gyorsan lesurrant a lépcsőkön. Hosszu felsőkabátjának gallérját feltúrte egészen a füléig, kalapját mélyen lehuzta a homlokába, úgyhogy az arcából szinte semmi se látszott, csak az orrán terpeszkedő fekete pápaszem, amelynek láttára megdobbant a Charlie szive... Ez volt az a tolakodó idegen, aki Bob mellé

szegődött a kikötőben és leste, hogy ki hozza Hawaiiból a gyöngysort!

A pápaszemes ember sietve ment lefelé a lejtős uton és Charlie, elhagyván buvóhelyét, tisztos távolból utána eredt. Gyerekjáték volt neki, hogy ne tévessze szem elől — ő volt Honolulu legügyesebb kopója — és nyomon követte a „vadat“ a Grant Avenueig, onnan a tekervényes mellékutcák egész során, míg végül a pápaszemes hirtelen besurrant a Killarney Hotelbe, az Union Square egyik másodrendű fogadójába.

Charlie megnézte az óráját — tovább már nem maradhatott, mert a két Eden, apa és fiu, nemsokára érte jönnek. Hazafelé indult tehát a fogadójába, de utközben nyugtalan gondolatok emésztették.

— Még a bolond is tisztán látná — dörmögte magában. — Bizonyos, hogy csapda felé megyünk. De nem vakon, hanem nagyon is nyitott szemekkel.

Haza érve, kis táskába rakott mindent, amire pár nap alatt szüksége lehetett, nagy poggyászát bevitette a raktárba és leült a hallban. Pontban féltizenegykor Bob Eden betoppant a hallba, felkapta a földről Charlie kis táskáját és szóltanul intett Channek, aki nyomban felkelt és kiment Bob után az utcára. Nagy limousine-gép várakozott rájuk pöfögve, indulásra készen.

— Ugorjon be, mr. Chan — mondta neki Bob, kinyitva az ajtót s ahogy a detektív belépett, mr. Alexander Eden halkan odaszólt fiának:

— Mondd meg Michaelnek, hogy lassan hajtson, mert beszélgetni szeretnék mr. Channel.

— Meglesz, apám — felelte Bob és megadván az utasítást a soffőrnek, ő is beült az autóba.

Alighogy a kocsi megindult, mr. Eden halk hangon szólalt meg:

— Nagyon aggódom, mr. Chan...

— Talán ismét történt valami? — kérdezte Chan, őszinte érdeklődéssel.

— Még pedig nagyon furcsa dolog — bólintott Eden. — Ön is hallotta, mikor ma este elmondtam, hogy Madden nevében felszólítottak ma délután telefonon: mondjam meg, ki hozza a gyöngysort Honolulu-ból. Azt már akkor kinyomoztam, hogy a hívás a Sutter és Kearny Street sarkán álló nyilvános állomásról jött. Ma este aztán, mivel nem volt nyugtom, felhívtam a Gale magánnyomozó-irodát és megbiztam, hogy kutassa ki azt a felsőkabátos, szemüveges fiatalembert, aki Bob körül ólálkodott a kikötőben. És alig félórával ezelőtt kaptam az értesítést, hogy megtalálták a...

... — a Killarney Hotelben, a Grant Avenuen? — vágott közbe Charlie ártatlan arccal, de titokban ujjongva.

— Uram segíts! — hüledezett Eden, összecsapva a kezét. — Hát ön is megtalálta? Hát ez igazán meglepő...

— Meglepő, szerencsés véletlen — mosolygott Chan. — Kérem, bocsássa meg az illetlen közbeszólást. Többé nem történik meg.

— Szóval Draycott, a Gale magánnyomozó-iroda főnöke meglátta ezt a fickót és megállapította, hogy Shaky Phil Maydorf a neve. Két Maydorf testvér van: a legveszedelmesebb banditák, akik nemrég ugrottak meg Newyorkból, mert égett talpuk alatt a föld. Ezt a Philt azért hívják „Shaky“-nek — reszketősnek — mert folyton rázza a maláriás hideg-lelés, de máskülönben jó formában van és elszánt desperádó. De most ön mondja el, mr. Chan: hogyan jutott ön is ennek a fickónak a nyomára?

— Jó detektív csak az lehet — felelte Charlie a vállait vonogatva — akinek a véletlen is segít.

Elmondta látogatását Lee Kimnél, a telefon-üzenetet, amit a leánytól hallott, hogy Wong boltjá-

ból sürgősen San-Franciscóba hívták Madden kínai házvezetőjét és hogy ő erre lesbe állt Wong boltjával szemben, míg kijött onnan a pápaszemes fiatalember.

— Innen aztán gyerekjáték volt követni őt házáig, a Killarney Hotelbe — végezte szavait.

— Ez most még jobban aggaszt — csóválta Eden a fejét. — Miért hívták el sürgősen Madden házvezetőjét a ranchról? ... Mondom, sehogyse tetszik nekem ez a dolog. És ha nem Sally Jordanról volna szó, nem is engedném, hogy bemenjete a sivatagba ezzel a gyöngysorral ... De ez a Victor alig várja már, hogy ennek a pénznek is a nyakára hághasson. Meg aztán ... ahogy ön is mondta ma este, mr. Chan: a hűség és az önzetlen áldozatkészség szépíti meg az életet. De azért nem szívesen ... nagyon nem szívesen eresztlek utnak benneteket!

— Ne aggódjál, apám — vigasztalta Bob. — Meglásd, pompás kis kirándulás lesz. És hogyha lesz is valami veszedelem, izgató kaland, vagy mondjuk ... hm ... gyilkosság: jól tudod, hogy mindig vágytam ... páholyból nézni az ilyen izgalmas eseteket.

— Micsoda ostobaság ez? — csattant fel Eden ingerülten. — Miféle gyilkosságról beszélsz?

— Nem én beszélek róla, apám, hanem a riportert fantáziája — szólt Bob csillapító hangon. — Hiszen tudod, hogy ujságíró szeretnék lenni! ... És ez a fantázia azt szuggerálja — folytatta, tréfára fordítva a dolgot — hogy amikor mr. Chan és én megérkezünk a ranchra, kiterítve találjuk ott a nagy, hatalmas és dús gazdag P. J. Maddent.

— Hogy lehet ily frivol tréfát üzni a halálosan komoly dolgokból? — méltatlankodott Eden és a kínai detektivhez fordult: — Öntől kérdezem most, mr. Chan, hogy mi a véleménye?

— Odamenni, minden esetre kell — mondta Charlie komolyan — a kérdés csak az, hogy

hogyan? ... Ha mr. Bob és én karon fogva érkezünk meg, mint két testvér: ugyan mit fognak szólni a ranchon? ... „Aha!“ — fogják mondani: — „Jönnek és hozzák a gyöngysort!“

— Ebben igaz van — bólintott Eden.

— Miért ne menjünk hát külön-külön? — fejtegette Charlie. — Mr. Bob Eden egyedül érkezik meg a ranchra. Kérdik tőle: „Hol a gyöngysor? ...“ Azt feleli: nincs, nem hozta el ... „Miért?! ...“ Mert az apja nem látott tisztán — ellentmondó intézkedések — szóval a dolog zavaros és az apja azért küldte le, hogy tisztán lássa a helyzetet. Ha bizonyos lesz benne, hogy nincs baj: sürgönyöz vagy telefonál haza és mindjárt jön a gyöngysor.

— Ez jó ötlet — vélte Eden —, csakhogy ...

— Körülbelül egyidejűleg — folytatta Charlie — öreg, törődött kínai botorkál be a ranchra és állást keres. Toprongyos, sivatagi patkány, akiről a legvadabb fantázia se sejtheti, hogy dereka körül hordja a Phillimore-gyöngysort ... igaz?

— Nagyszerű gondolat! — lelkesedett Bob.

— Talán az — mosolygott Chan szerényen. — Mind a ketten óvatosan szétnéznek: ön is, az öreg kínai is. Ha minden rendben van, akkor együtt, közösen bemegyünk mr. Maddenhez és átadjuk neki a gyöngysort. És akkor se tud róla senki más.

— Értem! — dörzsölte Bob a kezait. — Mihelyt felszállunk a vonatra, azonnal elválunk és nem ismerjük többé egymást, bár azért közel maradunk, hogy kölcsönösen vigyázhassunk egymásra. Ez a vonat, amellyel indulunk, holnap egy óra tizenöt percben érkezik Barstowba, ahonnan három óra husz perckor indul a vicinális Eldorádóba, úgy hogy este hatkor már ott is leszünk. Egyik ujságíró barátomtól meleg ajánló sorokat kaptam mr. Will Holleyhez, aki Eldorado egyetlen lapjának a szerkesztője. Ezt meghívom ebédre és csak aztán megyek ki Madden

ranchára. Ön más uton-módon kerül oda, de, ha ott leszünk is: akkor se ismerjük egymást. Helyes?

— Teljesen így gondoltam én is — mondta Charlie.

Az autó megállt. A hajóállomáshoz értek.

— Itt vannak a jegyek — mondta Eden, átadva mindegyiknek a magáét. — Azt hiszem, mr. Chan, hogy az ön terve jó és csak arra kérem: nagyon-nagyon vigyázzanak egymásra kölcsönösen... Bob, fiam, tudod: rajtad kívül senkim sincsen. Ha szidtalak is néha, azért... azért most mégis nagyon kérlek: vigyázz magadra!

— Ne aggódjál, édesapám — felelte Bob. — Ha nem is hiszed el, én tudom, hogy már benőtt a fejem lágya és meglátod: jól elvégzem a dolgomat.

— Sok szerencsét, mr. Chan — fordult Eden a kínaihoz — és előre is köszönöm a szives készségét.

— Nincs mit, mert igazán örömmel teszem — mosolygott Chan, kezét fogva az öreg ékszerésszel.

Felment Bob után a hajóra, mely pár pillanat múlva már indult is kifelé a kikötőből. Csillagtalán, sötét éjszaka volt, mert sűrű, fekete felhők takarták az eget. Az eső ugyan elállt, de a szél egyre hevesen fujt s az éles, nedves levegő átjárta a csontokat. Charlie a korlátnak támaszkodva nézett vissza a fényárban uszó városra és a maga kis, meleg otthonára gondolt, ahol felesége és gyermekei nélküle ülik meg most a kínai ujesztendőt...

Bob odament hozzá és kezével a város felé intett:

— Nézze a kínai negyedet — mondta — igazi fénytenger. Vidám éjszakára készülnek ottan.

— Mert holnap lesz ujév napja — bólintott Charlie komolyan. — Holnap kezdődik a 4869-ik esztendő.

— Ejnye, de gyorsan mulik az idő! — nevetett Bob. — Ki hitte volna, hogy már ilyen öreg a föld!...

Jó éjszakát, mr. Chan. Fázni kezdek, tehát aludni megyek.

Charlie Chan egyre a tengert nézte. Az alcatrazi fegyenc-szigetről tíz másodpercenként vakító fény-sugarak söpörték keresztül-kasul a tinta-fekete tengert, amely erősen hullámzott.

— Jó éjszakát, mr. Bob — köszöntötte Charlie az induló fiatalembert. — Ha majd megérkezik Madden ranchára: nézzen körül, hogy ott van-e már a... sivatagi patkány?...

Bob már régen lement aludni, de Charlie Chan még mindig nem tudott szabadulni az egyre jobban elmaradozó kikötőnek varázslatosan szép látványától.

— Sivatagi patkány — kérődzött magában. — Valóban az leszek, de nem szeretnék csapdába kerülni!

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

NEGYEDIK FEJEZET

Mikor a rostélyos ugrik ...

Már alkonyodott, mikor Bob Eden pénteken este kiszállt a vasuti kocsiból a sivatagi Eldorado-állomáson. Utjában, San-Franciscótól Barstowig, nem történt semmi különös dolog — csak Barstowban kezdett nyugtalankodni. Ebben a városban látta ugyanis utoljára Charlie Chant, akinek innentől kezdve teljesen nyoma veszett.

Mivel a vicinális csak két óra múlva indult Barstowból, Bob besétált a városba, hogy széjjel nézzen. Charlie ott maradt a vasuti vendéglőben és Bob, amikor sétájáról visszatért, már sehol nem látta — a kínai detektív úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Ugy hogy Eldoradóban Bob volt az egyetlen utas, aki leszállt a vonatról ezen a kietlen és sivár állomáson.

A vagyont érő gyöngyökre gondolva, Bob kissé aggódott és nyugtalankodott. — Nem érte-e valami baleset a kínai detektívet? Vagy pedig ... hiszen mit tudott ő erről a Charlie Chanról? — Minden embernek megvan az ára, amelyért kapható ... Hátha ez a hallatlan kincs megtántorította a rosszul fizetett honolului detektívet? — De nem: az lehetetlen. Bob visszaemlékezett arra a meleg, hűsleges pillantásra,

amely levilágított Charlie lelkének legmélyére, mikor megfogadta Sally Jordannak, hogy élete árán is megőrzi a gyöngysort. — Ellenben hátha Shaky Phil Maydorf utánuk jött és...

— Ah! — Bob Eden energikus kézlegyintéssel üzte el magától ezeket a céltalan töprengéseket és habozás nélkül elindult a fasorral szegélyezett ösvényen, mely alacsony dombra vezetett az állomástól. Hideg februáriusi nap volt és a csipős szél akadálytalanul süvöltött keresztül a lombtalan fákon és bokrokon. A láb csaknem bokáig süppedt a lágy, nedves avarba, mely úgy elnyelte a lépések zaját, mint a legvastagabb perzsaszőnyeg.

Bob felért a dombtetőre, ahonnan egy szempillantással végigláthatott az egész városon. Két sor ház jelképezte a majdan kiépülő új város leendő főutcáját. Itt voltak a fontosabb épületek is: a város egyetlen bankja, a csinos kis színház, az ujságüzem, a postapalota és, valamennyi más épületet tulszárnyalva, itt büszkélkedett a „Sivatagszéli Hotel“ a maga két emeletével. Bob egyenesen oda tartott és, átvergődve egy csomó autón, benyitott a söntéssé átalakított hallba, ahol két rancher — tanyai ember — ácsorgott s egy kedves arcú öreg gentleman ujságot olvasott az egyetlen villamos lámpás gyér világosságánál.

— Jó estét — köszöntötte Bob Eden.

— Adj' Isten — felelte az öreg.

— Nem zárhatná be ezt a kis kizitáskát a pán-célszekrénybe? — kérdezte Bob nyájasan.

— Miért nem a pokolba? — vihogott az öreg. — Dobja le valamelyik sarokba... Persze, szobát akar, mi? Olcsón kaphat, mert még nem indult meg a főszezon.

— Egyelőre inkább azt szeretném tudni, merre van az „Eldorado Times“ szerkesztősége? — kérdezte Bob.

— A sarkon túl, az első utcában — dörmögte az öreg ur és ismét belemerült a nagy ujságlepedőbe.

Bob megkerülte a sarkot és befordult az első utcába. Itt már nem volt kövezet és léptei alatt csikorgott a lágy homok. A gyatra, szegényes házakban üzletek is voltak: lakatos, szatócs, asztalos — majd kicsiny, sárga ház következett, melynek egyik ablakában araszos betűk hirdették fehér papiroson:

„THE ELDORADO TIMES“
SZERKESZTŐSÉG, NYOMDAI MŰINTÉZET
ÉS KIADÓHIVATAL

Világosság egyik ablakból se látszott s ahogy Bob benyitott a rácsos ajtón a kis előkertbe, a ház ajtaján mindjárt meglátta a fehér plakátot. Nagynehezen kibetűzte rajta az írást az esti homályban:

*Elmegyek, de nem tudom, hogy hova,
Itt leszek egy órán belül vagy soha,
Mivelhogy a sorsom — mostoha.*

Will Holley.

Bob elmosolyodott a furcsa izeneten és visszament a fogadóba.

— Mi lesz az ebéddel? — kérdezte az öreg gentlemantól, aki még mindig olvasott.

— Azt magam is szeretném tudni — bólogatott az öreg. — De nekünk nincs konyhánk vendégek számára.

— Hát nincs étterem... kocsma vagy bár ebben a fészekben? — idegeskedett Bob.

— Micsoda „fészek“? — fortyant fel az öreg. — Vegye tudomásul, hogy ez... „komfort-város“. A tulsó utcasarkon túl — és hüvelykujjával a háta mögé bökött — van az „Oázis“ kávéház és étterem.

Bob megköszönte az utbaigazítást és csakhamar

rá is akadt az „Oázis“-ra. Kicsiny helyiség volt, piszkos ablakkal: afféle söntés. Magas, háromlábú székre kellett felkapaszkodnia s a szemközti falon hatalmas tükör lógott, amely jobb napokat láthatott valaha. Jobb oldalán borostásképű, középkorú ember ült, akinek barázdált, de éles metszésű vonásain meglátszott, hogy sokat dolgozott és nehéz munkát végez most is, noha már megette a kenyere javát. Balra tőle csinos, fiatal leány ült, khaki lovaglónadrágban és bluzban.

A pincér sivatagi sejknek öltözött — de csak karikatúrája volt a sivatagi araboknak — és felvette a rendelést, különösen ajánlva az „Oázis“ specialitását: a „fokhagymás rostélyost“. Bob tehát ezt rendelt, mire a sejk lassan elcammogott a konyhába.

Mialatt a „speciális rostélyos“-ra várt, Bob lopva belenézett a szemben fekvő tükörbe, hogy milyen is az arca annak a fiatal leánynak, aki balról ül mellette. Egészen csinos volt, még a rossz tükörben látva is. Aranysárga hajának egy-egy dus fürtje kibujt a széles karimájú Rubens-kalap alól; bársonyos arcának hamvas pirosságát a természet varázsolta oda...

Végre meghozták Bobnak a fokhagymás rostélyost. Hatalmas husdarab volt és Bob nekifohászkodott, hogy szétdarabolja a megviselt késsel, amit a pincér hozott. A rostélyos dacosan állta a támadást. A kés nyikorgott, hajladozott és végre elgörbült, de nem fogta a húst. Bob mosolygott is, bosszankodott is. Odaszólt a sejknek:

— Nem hozhatna acél-kést, hallja?

— Csak három van és véletlenül kézben van mind a három — felelte a sejk vigyorogva és tovább állt.

Bob újra kezdte a viaskodást a rostélyossal. Valahogy egyenesre nyomta a meggörbült késpengét, dühösen beleszurt a husba és újra nekiszegte a kést. Most mintha engedett volna — valami reccsent a hus-

ban — talán egy vastagabb in — mire a kés megcsuszott, fülsértő csikorgással végigsiklott a tányéron, a rostélyos pedig hirtelen kiugrott a kés alól — pompás iveléssel a leány térdére röpönt és onnan tompa puffanással a földre esett.

Bob riadtan fordult a hölgy felé, akinek szemében azonban, harag helyett, pajzán mosolygás dévajkodott.

— Igazán sajnálom — dadogta Bob — és bocsánatot kérek . . .

— Én kérek bocsánatot, hogy le hagytam esni a földre! — kacagott a hölgy. — Ha szoknyában lettem volna, bizonyos, hogy az ölemben marad. Ebből az következik, hogy a nő maradjon mindig nő, még az öltözködésében is.

— Az ön esetében nem mondanám ezt — bókkolt Bob udvariasan. — Sőt ebben a férfias ruhában sokkal érdekesebbnek találom . . .

E pillanatban jött arra a sejk és meglátva a földön a rostélyost, kérdő arccal nézett fel Bobra.

— Megugrott! — legyintett Bob a rostélyosra kacsinva. — Kaphatnék valami egyebet?

— Kitűnő sertéskaraj — ajánlta a sejk.

— Az is „specialitás“? — kérdezte Bob gyanakodva. — Mert akkor inkább . . .

— Nem, nem! — nyugtatta meg a sejk — azt még a vaskés is fogja. — Puha, szelid jószág.

— Hát hozzon sertéskarajt — egyezett bele Bob.

Mikor a sejk elment, bocsánat-kérő udvariassággal fordult a fiatal leányhoz:

— A ruhájában okozott kárt, természetesen, megfizetem . . .

— Szó sincs róla! — tiltakozott mosolyogva a fiatal leány. — Ha kártérítésről lehet szó, akkor csakis én fizethetem meg a rostélyost, amiért le hagytam esni a földre. Mert nem az ön hibája, hogy a rostélyos megugrott. Hiába, hosszabb gyakorlatra

és tapasztalatokra van szüksége mindenkinek, aki jól akar élni ebben az „Oázis“-ban.

Bob ránézett a bricsesz nadrágos szép leányra, aki egyre jobban és jobban tetszett neki.

— Gyakorlat... és tapasztalat — csóválta a fejét Bob. — Na, és önnek van? — kérdezte hirtelen.

— Minden esetre — mosolygott a fiatal leány. — A foglalkozásom gyakran hoz erre a vidékre.

— A... fog-lal-ko-zá-sa?...

— Ugy van — bólintott a fiatal leány. — Miután a „speciális rostélyos“ már összehozott bennünket, megmondhatom, hogy filmfelvételekben veszek részt.

...Ezt mindjárt gondolhattam volna — mondta magában Bob — ez a vidék állandóan tele van film-társaságokkal.

— Talán már láttam önt a vásznon? — kérdezte fenhangon.

— Azt már nem — tiltakozott a fiatal leány — és valószínűleg sohase is fog látni. Mert nem vagyok filmszínésznő. Az én foglalkozásom sokkal érdekesebb: én keresem ki a megfelelő keretet, mondjuk: a háttérrel a filmnek egyes jeleneteihez. Szóval folyton keresztül-kasul járom ezt a vidéket, hogy mindig új és új részleteket találjak, amelyeket a naiv közönség aztán elfogad, mint Algéria, az arabiai sivatag, vagy a Déli-tenger romantikus tájékeit.

— Ez valóban érdekes — hagyta helyben Bob is. — És ön talán itt született, hogy oly nagyszerűen ismeri ezt a vidéket?

— Nem én! — vallotta be a fiatal leány. — Csak nagyon megszerettem a sivatagot. Az apámmal jöttem ide, pár évvel ezelőtt, Whitcomb orvoshoz... őt mérföldnyire lakik ide, mindjárt a Madden-ranch mellett. Aztán, mikor... mikor az apám itt hagyott és foglalkozás után kellett néznom... Ejnye, most veszem észre, hogy elmesélem az életem történetét.

— És miért ne tenné? — biztatta Bob moso-

lyogva. — A hölgyek és gyermekek mindig nagy bizalommal fordulnak hozzám. Olyan... hogy is mondjam: bizalom-gerjesztő, apai arcom van, tudja... Hanem ez a feketekávé igazán borzalmas... nem?

— De mennyire! — nevetett a leány. — És mi-féle desszertet parancsol? Mert kétféle van: alma és... a másik kifogyott. Válasszon tehát.

— Már választottam... azt, amelyik kifogyott — nevetett Bob és kérte a számláját. — Most pedig meg kell engednie, hogy kifizessem az ön ebédjét is.

— Még csak az kellenel — tiltakozott a fiatal leány. — Nekem külön átalányom van erre és ha ön csak egyetlen egy szót is mer szólni: azonnal én fizetem ki az ön ebédjét is!

Miután a számlát elintézték; kimentek a szabadba. Már sötét éjszaka volt és egy lélek se járt az utcán.

— Nos, mondja el, mi szél hozta ide önt? — kérdezte most a leány. — Én bennem is megbiznak, akikkel dolgom van. Látom, hogy ön idegen és most járt itt először; nem hiszem, hogy filmszínész, igaz?

— Eltalálta — bólintott Bob. — Egészen más dologban járok. Bonyolult, zavaros história ez, de egyszer majd mégis elmondom önnek. Most azonban leg-sürgősebben az „Eldorado Times“ szerkesztőjét szeretném megtalálni.

— Will Holleyt?

— Igen, őt... Talán ismeri?

— Will Holleyt mindenki ismeri. Jöjjön velem. Ilyenkor már mindig bent van a szerkesztőségben.

Csendesen ballagtak egymás mellett a néptelen utcán. Bobnak nagyon tetszett ez a karcsu, fiatal leány, aki nyugodtan, magabizón lépkedett mellette és bátran, mosolyogva nézett szembe az étellel, noha bizonyára nehéz megpróbáltatásokon ment át... Hiszen az apja meghalt, itt a sivatag szélén: és neki akkor kellett állás, kenyér után pénznie!

A szerkesztőség ablaka világított s ahogy benéztek rajta, látták, hogy a szerkesztő görnyedve kopogtat az írógépen. Mikor beléptek, Will Holley felkelt. Karcsu, szikár ember volt, lehetett vagy 30—35 éves, de a halántékai körül már őszülni kezdett és a tekintete szomorú volt. A leány láttára azonban felderült az arca.

— Hallo, Paula! — üdvözölte mosolyogva.

— Ide nézzen, Will: mit találtam az „Oázis”-ban!

— Ön az egyetlen — mosolygott Holley — aki mindent és mindenkit megtalál, ha véletlen sorsa Eldorádóba sodorja... — Fiatalember — fordult komikus komolysággal Bobhoz — nem tudom, hogy ön kicsoda, de ajánlom: meneküljön innen, még mielőtt a sivatag rabul ejti!

— Levelet hoztam önnek, mr. Holley — felelte Bob — öreg barátja: Harry Fladgate küldi.

— Harry Fladgate — ismételte Holley ellágyulva és elolvasta a levelet. — Visszhang a multból — mondta aztán. — Abból a multból, amikor még fiatal voluntőrök voltunk mind a ketten a jó öreg „Sun” newyorki szerkesztőségében. Hej, micsoda ujság volt az!... — Csendesen, magába mélyedve bámult ki néhány percig a sötét éjszakába. — Harry azt írja — szólalt meg aztán — hogy ön fontos ügyben jár itt.

— Ugy van — felelte Bob. — Később majd el is mondom. Most azonban szeretnék kicsit fogadni, hogy kimehessek a Madden-ranchba.

— Magát P. J. Maddent keresi, személyesen?

— Igen, még pedig mennél hamarább szeretnék vele beszélgetni. Azt hiszem, hogy itt van a ranchon?

— Én is úgy hallottam, hogy itt van — erősítette meg Holley is. — Én ugyan még nem láttam, de hallottam, hogy tegnapelőtt érkezett magánautón Barstowból. Ez a fiatal hölgy, aki egyébként mindig tud mindent és mindenkit ismer, bővebb felvilágosi-

tást adhat róla . . . Na, és hogyan kerültek össze? Csak úgy véletlenül találkoztak, vagy pedig randevut adtak egymásnak, közös éjszakai csavargásra a sivatagban?

— Na, nem egészen — magyarázta Bob. — Hanem miss . . . izé . . . leejtette a földre az én rostélyosomat és ezen aztán összebarátkoztunk, de egymásnak még a nevét se tudjuk.

— Nos, akkor bemutatom önöket — nevetett Holley. — Engedje meg, miss Paula Wendell, hogy bemutassam önnek mr. Bob Edent. Mert a társadalmi szokásokról nem szabad megfélekednünk még itt, a sivatag szélén se.

— Köszönöm, szerkesztő ur! — szorongatta Bob a Holley kezét. — De most, hogy már ismerjük egymást, szeretném megkérni önt, miss Wendell, hogy mondjon el mindent . . . azaz, először is: ismeri mr. Maddent?

— Nem valami jól — felelte Paula. — A hozzám hasonló közrendű népnek nem adatott meg a szerencse, hogy közel férközhessen a „nagy“ Maddenhez. De pár évvel ezelőtt a társulatom egész csomó érdekes felvételt csinált Madden ranchán. Mert pompás tanya, gyönyörű verandával. Most pedig ismét van egy scénáriónk, amely szinte kiabál Madden verandájáért. Irtam is neki, hogy engedje meg újra a felvételeket és azt válaszolta San-Franciscóból, hogy éppen most szándékozik idejönni s akkor örömmel áll rendelkezésünkre. Igazán kedves és szives hangu levél volt . . .

A eány leült az írógép mellé és tovább beszélt:

— Két nappal ezelőtt érkeztem meg Eldoradóba és mindjárt kihajtottam Maddenhez. És akkor . . . ez igazán különös volt . . . de nem untatom önöket ezzel a . . .

— Sőt ellenkezőleg! — vágott közbe Bob gyorsan — engem nagyon érdekel és igazán lekötelez, ha folytatja.

— A kapu nyitva volt és behajtottam az udvarra — mesélte Paula. — Az autó reflektora véletlenül éppen a félszer ajtajára esett s egy öreg, hajlott hátú, fekete szakállas embert pillantottam meg, nagy batyuval... még ma is látni hozzá hasonló alakokat: a régi aranyásó-típus... És nem is az ember lepett meg, hanem az arckifejezése. Egy pillanatig úgy állt a fényözönben, mint a halálra rémült nyul, aztán hirtelen elszaladt... Felmentem a pár lépcsőn és kopogtattam a ház ajtaján. Nagysokára kinyílt az ajtó s a küszöbön ott állt, izgatottan, sápadt arccal Madden titkára... Thorn: azt mondta, hogy ez a neve. Szavamra mondom... Willnek mindjárt akkor elmeséltem: — a fiatalember a szó szoros értelmében úgy reszketett, mint a nyárfalevél. Elmondtam neki, hogy miért jöttem: de nagyon udvariatlanul, szinte durván felelt. Kijelentette, hogy egyáltalában nem beszélhetek a „nagy“ P. J. Madennel... „Jöjjön egy hét mulva“ — mondta érdesen s amikor magyarázni kezdtem neki, hogy a levélben, amit mr. Madden írt nekem, egészen más van, egyszerűen becsapta orrom előtt az ajtót.

— Szóval ön nem beszélt Madennel, sőt még csak nem is látta? — kérdezte Bob elgondolkozva. — Van még egyéb is?

— Nem sok — rázta a fejét Paula. — Az elutasítás után, persze, nyomban visszakocsikáztam a városba. Még egészen közel a ranch-hoz, az országuton, megint a reflektor elé került az az öreg aranyásó, akit Madden udvarában láttam. De, még mielőtt utolérhettem volna, oly hirtelen és nyomtalanul tűnt el, mintha csak a föld nyelte volna el. Ez annyira meglepett, hogy rögtön rákapcsoltam a legnagyobb sebességre... Éjszaka, tudja, kivált ha egyedül vagyok: nem rajongok tulságosan a sivatagért.

Bob cigarettára gyujtott s melegen szoritotta meg miss Wendell Paula kezét:

— Nagyon köszönöm az információkat — mondta. — Mr. Holley, nekem azonnal ki kell mennem Maddenhez. Nagyon megköszönném, ha utbaigazitana, hogy merre találok meg a garázst?

— Semmi garázs! — tiltakozott Holley. — Itt van az én ócska bárkám, amelynek „Horace Greeley“ a neve: majd ezzel szép lassan eldöcögünk Madden ranchához.

Már indult is kifelé, ügyet se vetve Bob szabadkozására.

— A koci ott áll a fogadó előtt — mondta.

Együtt mentek oda mind a hárman és Paula elbucsuzott tőlük a fogadó előtt.

— De még találkozunk? — kérdezte Bob, még egyre fogva a fiatal leány kezét. — Mondja gyorsan, hogy igen?

— Ha előbb nem, úgy holnap délelőtt minden esetre — nevetett Paula. — Mert holnap megint kimegyek Maddenhez. — Nálam van a levele és ezuttal beszélni fogok vele... lefogadom, hogy beszélök vele... persze, ha csakugyan itt van... amit nem tudok bizonyosan.

— Ha csakugyan itt van — ismételte Bob elgondolkozva.

— Indulás! — vetett véget a bucsuzkodásnak Holley figyelmeztetése.

Bob még kihozta kis táskáját a fogadóból és beült Holley mellé a kocsiba.

— Meg se tudom köszönni ezt a nagy szivességet — kezdte.

De Holley nyomban leintette:

— Érdekből teszem — magyarázta nevetve. — Megpróbálok: hátha ki tudok csikarni valami intervjut az öregtől. Mert P. J. Madden híres arról, hogy még sohase adott intervjut és meglehet, hogy itt, a sivatagban leszáll a magas paripáról... Meglehet,

mondom. És erről az intervjuról egyszerre eszébe jut-
nék minden kollégámnak, akivel együtt dolgoztam
valaha Newyorkban. Fényes dolog lesz, ha sikerül.

— Amit lehet, megteszek én is — ajánlkozott
Bob készségesen.

— Lássá, ez több lesz nekem, mint magának ez
a kis autófuvar — nevetett Holley elégedetten. — És
remélem, hogy most több szerencsém lesz, mint az
első alkalommal.

— Oh, hát ön személyesen is ismeri Maddent?
— érdeklődött Bob.

— Csak egyetlen egyszer találkoztam vele —
felelte Holley — körülbelül tizenkét évvel ezelőtt,
amikor még riporter voltam Newyorkban. Besurran-
tam valahogy éjszaka a Negyvennegyedik-utcai híres
játékbárába, tudja: mindjárt a Delmonico mellett.
Azt beszélték, hogy Madden meg szokott fordulni ott
esténként, mert úgy megszokta a hazard-játékot a
tőzsdén, hogy nem tudja abbahagyni: ezért kell neki
este is játékbárákba járnia, hogy tovább játszas-
sék. Most is ott volt a roulette-asztal körül.

— És ön meg akarta intervjúolni?

— Meg — bólintott Holley. — Akkoriban kontre-
minálta meg a vasuti kötvényeket és ennek a kam-
pánynak a célját és részleteit akartam kivenni belőle.
Szerencsésen el is csíptem, de mikor azzal kezdtem,
hogy ujságíró vagyok, mindjárt dühösen rám förmedt:
— «Pusztuljon a pokolba láb alól!» — ordította, ahogy
a torkán kifért. — «Jól tudja, hogy sohase adok inter-
jut!»... Holley jóízűen föl kacagott: — Ez volt első
és egyetlen találkozásom a «nagy» Maddennel. És
most azt remélem, hogy amit rosszul kezdtem el a
Negyvennegyedik-utca hírhedt kártyabárájában,
most talán jól végezhetem el Madden ranchán.

Az autó közben fölvergődött a sziklás hegy-
gerincre és két gigászi sziklafal között — amely

mintha kapuja lett volna a sivatagnak — ott álltak a titokzatos, rejtelmes vidék elején. Előttük terjedezett a szürke, néptelen homok-pusztá a pislákoló csillagoknak és az éppen fölkelő, keskeny holdsarlónak gyér világosságában.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

ÖTÖDIK FEJEZET

A Madden-ranch

Holley óvatosan ereszkedett alá a meredek, sziklába vágott, kanyargós szerpentin-uton. Mikor leérték a sivatag szintjére, a csenevész kreozot- és mesquite-bokrok zónájába, megtermett pusztai nyul ugrott el sivalkodva az autó utjából. Oldalt, két sor pálmafa között, széles ut vezetett a messze háttérben álló tanya felé, melynek két ablaka még világos volt.

— Alfalfa-ranch — magyarázta Holley.

— De miért jönnek ide lakni az emberek? — csapta össze a kezeit Bob álmélgodva. — Hiszen ez a sivatag igazán az Isten háta mögött van!

— Legtöbben azért menekülnek ide, mert másutt már nem tudtak boldogulni — magyarázta Holley. — És aztán nem is olyan szörnyű ez a sivatag. Sőt nem is lenne sivatag, ha több kutat ásnának benne. Mert víz van bőven mindenütt, csak meg kell keresni a föld alatt. S ahol kutak vannak, ott paradicsom lesz a sivatagból. Sehol egész Kaliforniában nem terem oly gyönyörű gyümölcs, mint itt: alma, körte, narancs, citrom, barack és szőlő... Aztán a víz sincs mélyen. Madden, például, már harminc lábnyira megtalálta. De hát ez az ember mindenben szerencsés.

Elszórva itt-ott ranchok látszottak a homok-

pusztában s az ut két oldalán is voltak helyel-közzel csenevész fák — vad szentjános-kenyérfa és mimóza — meg apró cserjék, de azért az általános kép nagyon vigasztalan és lehangoló volt. A kocsni nagyokat zök-kent a rögös, gödrös uton és Bob fázósan burkolódzott be a köpenyébe, mert csipős éjszaki szél támadt és a hideg levegő szinte marta a bőrt. De a pusztá képe — a végtelenbe terjedő, hullámos homok-sivatag — lenyűgözően főséges volt: mintha a fölkorbácsolt ten-ger habjai hirtelen megmerevedtek volna.

— Megdöbbsentően szép! — szólalt meg Bob ön-kénytelenül.

— Valóban az — felelt Holley, mély meggyőző-déssel. — Megfogja a lelket s akit egyszer hatalmába kerített a varázsa, nem tud tőle szabadulni. Példa vagyok rá jómagam is. És ön... meddig gondolja, hogy itt maradhat?

— Ezt még magam se tudom, — felelte Bob.

Elgondolkozva hallgatott néhány pillanatig. A barátja, aki ajánlólevelet adott neki Holleyhoz, meg-mondta már otthon, hogy legféltettebb titkát is bátran rábizhatja Holleyra. De nem is volt szükség erre a kijelentésre: elég volt egyellen tekintet a szerkesztő-nek szelid, jóságtól sugárzó, szomorú szürke szemébe, hogy tisztában legyen vele: — ez az ember hűséges és becsületes, akiben vakon meg lehet bízni.

— Holley — szólalt meg Bob halkán és ünnepé-lyesen komoly volt a hangja. — Szeretném elmondani önnek, hogy miért vagyok itt. De meg kell kérnem a legnagyobb titoktartásra.

— Én tudok titkot tartani, ha kell — felelte Holley épp oly komolyan. — De azért fontolja meg: valóban közölni akarja velem a titkát, vagy...

— Minden esetre elmondom — vágott közbe Bob határozottan.

Részletesen elmesélte, hogyan vette meg Madden a Phillimore-gyöngysort, amelynek kézbesítését New-

yorkba kívánta, de később hirtelen mást gondolt és azt követelte, hogy itt, a ranchon adják át neki a negyedmillió dolláros gyöngysort.

— Ez a kívánság már magában véve is aggályos — vélte Bob.

— Minden esetre furcsa — bólintott Holley is.

— De ez még nem minden, — folytatta Bob.

Mellőzve Charlie Chan szerepét, apróra elmondott minden körülményt, ami rejtélyessé tette az egész gyöngysor-vásárt: — a telefonhívást, amely egy san-franciscoi trafikból jött és úgy volt bejelentve, mintha Madden beszélne Eldoradóból, — a fekete szemüveges fickó leselkedését a san-franciscoi kikötőben, akiről később kisért, hogy Shaky Phil Maydorf a neve és veszedelmes gonosztevő — és végre, hogy Louie Wongot hirtelen hazahívták a Madden-ranchról... És ahogy Bob szépen, összefüggően elmondta ezeket a gyanús körülményeket, az egész eset új, félelmetes és rejtelmes alakot öltött abban a kisérteties, néma csöndben, mely az éjszakai órákban a sivatagra ráborult. Mintha borzalmas tragédiák árnyékait vetette volna előre ez a sok titokzatos körülmény, úgy hogy Bobnak önkénytelenül is elszorult a szive.

— Mi a véleménye mind erről, Holley? — kérdezte végül.

— Az, hogy semmisse lesz az interjúból.

— Hogy-hogy? — csodálkozott Bob.

— Hát úgy, hogy Madden nincs itt a ranchon — felelte Holley. — Ezt bizonyítja a Paula esete is. Miért nem fogadta őt Madden, noha írásban megigérette neki? És miért nem jött ki arra a hangos szóváltásra, amely Paula és Thorn titkár közt éppen az ő személye körül forgott? ... Látta, fiam, most már igazán örülök, hogy nem egyedül jött ki ide... kívánt ha, amint hiszem, magával hozta a gyöngysort is.

— Az bizony a kezem ügyében van — felelte Bob

kitérően. — De minő szerepe lehet ennek a Louie Wongnak? Ön bizonyára ismeri?

— Hogyne. Tegnapelőtt reggel láttam az állomáson. Nézze meg holnap az «Eldorado Times» személyi hírek rovatát. Ott találja majd, hogy: — «Tiszteletreméltó polgártársunk, mr. Louie Wong, mult szerdán üzleti ügyekben San-Franciscoba utazott.» ...

— Üzleti ügyekben, mi? ... És mult szerdán! ... De mondja már, kérem, Holley: — miféle fickó ez a Louie?

— Hát ... kínai — felelte Holley vállat vonva. — Már régóta van ezen a vidéken. Az utolsó öt évben ő volt a Madden-ranch házvezetője. Afféle kulcsár, szakács, mindenes, botos-ispán. Nagyon sokat nem tudok róla. Senkivel se igen barátkozott vagy beszélgetett, kivéve a papagájt.

— Papagájt? Miféle papagájt?

— Egyetlen pajtása a ranchon. Kicsi, szürke madár: ausztráliai papagáj. Valami tengerészkapitány ajándékozta Maddennek már jó pár éve. Madden lehozta ide a ranchra: Tony a neve és azóta ő a házvezető leghüségesebb, bizalmas pajtása. Egyébként szabadszáju, durva legény ez a Tony: a matrózok közt lakhatott valami ausztráliai szeneshajón. Olyan kiszólásai voltak, hogy akármelyik huszárőrmesternek is torkán akadt volna tőle a szó. Hanem okos dög, az bizonyos, mert addig barátkozott ezzel a Louie Wonggal, míg megtanulta tőle a kínai nyelvet, amit rajtuk kívül senkise ért errefelé.

— Csodálatos! — csóválta a fejét Bob.

— Nem is olyan csodálatos — magyarázta Holley. — Ezek a papagájok mindent ismételnék, amit hallanak.

— Így hát ez a Tony most két nyelven csacsog?

— Ugy van — nevetett Holley: — igazi nyelvtudós. Mindenki ismeri a környéken és csak úgy hívják: «A kínai papagáj».

Nemsokára kis gyapotligethez értek, amely mögött borsfák szegélyeztek egy nagyon csinos, izléseesen épült ranchot. Az üde, zöld folt igazi oázis volt a szürke sivatagban.

— Ez itt a Madden-ranch — mondta Holley halkán. — Mondja csak: van revolvere?

— Nincs — felelte Bob meglepetve. — Erre nem is gondoltam. Azt hittem, hogy Charlie...

— Kicsoda?

— Oh, senki — legyintett Bob hanyagul. — Charlie az inasunk. Azt hittem, hogy tett a zsebembe, de nem... nincs fegyverem.

— Nekem sincs — vallotta be Holley. — Lassan, óvatosan menjen, fiam. Talán ki tudja nyitni azt a kaput?

Bob kiszállt az autóból és föltoalta a kapu releszeit, aztán széttárta mind a két szárnyát, úgy hogy Holley kényelmesen behajthatott az udvarba. A ranchház egyemeletes épület volt, abban a régi spanyolstílusban, amely egész Kaliforniában el volt terjedve, mielőtt rászabadult az északi Jowa-állam izlése. Végig a homlokzata előtt volt a tágas veranda, melynek teteje alól négy világos ablak árasztotta meleg fényét a hűvös éjszakába. Holley és Bob fölmentek a néhány lépcsőn, mely a ranch főbejáratához vezetett és megálltak a hatalmas, vaspántos ajtó előtt.

Bob hangosan zörgetett. Hosszu szünet következett, majd kinyílt az ajtó, de éppen csak arasznyira s a nyíláson sápadt arc tekintett ki.

— Ki az? ... Mit akar? — szólalt meg, nyekergő vékony hangon. Belülről vidám fox-trot-muzsika dalama szűrődött ki.

— Mr. Maddennel óhajtok beszélni — felelte Bob. — Mr. P. J. Maddennel... még pedig sürgősen.

— Kicsoda ön?

— Az nem fontos. Maddennek maid megmon-

dom, hogy ki vagyok. Arra feléljen: itt van Mr. Madden?

Az ajtó kezdett lassan bezárulni.

— Itt van — hangzott a felelet — de senkit sem fogad.

— Engem fogadni fog, Thorn — vágott vissza Bob nyersen. — Azt hiszem, hogy ön Thorn, ugyebár? Mondja meg hát a gazdájának, hogy üzenetet hoztam neki a Post Streetről, San-Franciscoból.

Az ajtó rögtön egész szélességben kitárult és Martin Thorn csupa mosolygás volt, már ahogy sóvány, aszott arcbereendezése ezt megengedte.

— Oh, ezer bocsánat — mentegetőzött buzgón. — Tessék parancsolni. Már régóta várjuk. Erre, kérem... ah... izé... uraim. — Az arca elkomorodott, mikor meglátta Holleyt is. — Bocsánat egy pillanatra.

Gyorsan eltűnt a szemközti ajtón, mely a ház belsejébe vezetett és a két látogatót ott hagyta a nappali szobában. Szinte álomnak tetszett ez a szoba, közvetlenül a sivatag puszta zordon, szürke kieltensége után. Falait remek tölgyfa-burkolat borította, ritka és drága rézkarcok, acélmetszetek és eredeti festmények lógtak a falon; a kis asztalokon apró lámpások égtek enyhe fénnel, hogy olvasni lehessen mellette a halomban egymáson heverő képes folyóiratokat. A szoba egyik végén hatalmas tuskók lobogtak a kandallóban, a tulsó végében pedig a rádió harsogta tele a szobát valami divatos táncmuzsikával.

— Ez aztán igazi «édes otthon, drága otthon» — jegyezte meg Bob, szétnézve a szobában. — Éppen az előbb állapítottuk meg, hogy mind a ketten fegyvertelenül vagyunk — folytatta: — hát itt van fegyver egész század katonaság számára — mondta, a kandallóval szemközt álló falra mutatva.

— Madden fegyvergyűjteménye — magyarázta Holley. — Wong egyszer megmutatta nekem. Vala-

mennyi töltve van. Ha vissza kell vonulnia: csak abban az irányban meneküljön, hogy védeni tudja távozását. — Aggódva nézett körül. — Tudja-e — kérdezte halkán — hogy ez az alattomos titkár nem mondta, hogy Maddenért megy?

— Tudom — bólintott Bob, gondosan tanulmányozva a szobát. És közben folyton ugyanaz a gondolat emésztette: — Hol lehet Charlie Chan? ...

Most hirtelen kicsapódott mögöttük az az ajtó, amelyen Thorn az imént kiment s az ajtónyílás nevére hirtelen megfordultak mind a ketten. A küszöbön, mint gránitból faragott torony, a hagyományos szürke ruhában — mert mást sohase viselt — ott állt a «nagy» P. J. Madden, akit Bob csak futólag látott apja üzletében, amikor lejött az irodából.

Bob lelki feszültségére nyomban jelentkezett a visszahatás, mint nagy megkönnyebbülés, amit azonban csakhamar követett valami csalódásféle kiábrándulás. Mint fiatalember, szerette, kereste az izgalmat, a kalandot s most ennek egyszerre vége lett. Titokzatos veszedelmeket sejtett a némaságában ijesztő sivatagban s ez most úgy eltűnt mind egy csapásra, mint hajnali kakasszóra a sírjuktól följáró kísértetek hada. Nincs rejtély, nincs bonyodalom: Madden itt van — átadják neki a gyöngysort, mihelyt Charlie megérkezik — aztán mehetnek haza, a mindennapi életnek unott, egyhangu szürkeségébe... Amíg ez mind átvillant az agyán, Bob azt is látta, hogy Holley elégedetten mosolyog.

— Jó estét, urak — szólalt meg Madden. — Örülök, hogy látom önöket... Martin — fordult a titkárjához, aki szintén bekullogott utána a szobába: — zárja el azt az átkozott rádiót... A denveri Vigadóban táncolnak, uraim, annak a muzsikája szól a rádióban. Ki mondja, hogy nem a csodák világában élünk?... Nos, melyik az urak közül jön a Post

Streetről? — kérdezte, miután Thorn elhalgattatta a rádiót.

— Én vagyok Bob Eden — mondta a fiatal-ember, előre lépve. — Alexander Eden az apám, mr. Madden. Ez pedig a barátom: közeli szomszédja önnek, mr. Will Holley, az „Eldorado Times“ szerkesztője. Az ő szivességéből vagyok itt, mert saját autóján hozott ki.

— Oh, all right... all right! — bólogatott Madden elégedetten és kezét fogott vendégeivel. — Üljenek le, kérem, csak jó közel a kandallóhoz... Szivarokat gyorsan, Thorn! — És saját fenséges kezeivel tolta oda a kényelmes karosszékeket a kandallóhoz.

— Szives engedelmével csak egy percre ülök le — szólalt meg Holley. — Mivel tudom, hogy mr. Eden üzleti ügyben jött ide, nem akarom zavarni az urakat. De, mielőtt elmennék, mr. Madden...

— Nos? — vágott közbe Madden nyersen, leharapva a szivarja végét.

— Nem merem hinni, hogy emlékszik reám, mr. Madden — folytatta Holley tétován.

Madden hatalmas ökle megállt féluton az égő gyújtóval: öblös hangon felelt rögtön:

— Sohase feledék el egyetlen egy arcot se... Az önét is láttam már. Nem Eldoradóban találkoztunk?

— Oh nem — rázta a fejét Holley. — Annak már van vagy tizenkét éve... Newyorkban, a Negyvennegyedik-utcában... Igen — Madden élesen fixirozta a riporter arcát, aki akadozva folytatta —, abban a kártyaklubban... Delmonico szomszédságában. Télen volt és...

— Megálljon! — vágott közbe a milliomos parancsoló legyintéssel. — Néhány ostoba ember azt hieszteli, hogy öregszem... Hát most figyeljen ide. Ön megszólított engem, hogy riporter és intervjut

akar. Erre én azt feleltem, hogy pusztuljon láb alól a pokolba, igaz?

— Szórol szóral! — kacagott Holley jóízűen.

— Na, ugy-e, hogy nem romlott meg az emlékező tehetségem? — mosolygott Madden is. — Meg szoktam fordulni abban a klubban elég gyakran, de csak addig, míg rá nem jöttem, hogy üzletet csinál a kártyából és fosztogatja a tagjait. Akkor otthagytam az egész bandát. És ön, ahelyett, hogy intervjut kért: miért nem figyelmeztetett erre az inkorrektiségre inkább?

— Ahogy a bemutatkozásomat fogadta — vélte Holley, a vállát vonogatva — egyszerre elvágta a lehetőségét minden bizalmasabb közlésnek... De, hogy a magam dolgára térjek, mr. Madden, én még most is újságíró vagyok s ha megkaphatnám azt az elmaradt intervjut . . .

— Tudja, hogy sohase adok intervjut! — vágott közbe Madden.

— Igazán sajnálom — sóhajtott Holley. — Egyik kollégám és régi jó barátom éppen most indított könyomatost Newyorkban és óriási sikert jelentene nekem is, neki is, ha küldhetnék neki intervjut öntől... Például: a pénzügyi helyzetről . . . Képzelve csak: az első intervjú P. J. Maddentől!

— Lehetetlen — rázta a fejét Madden.

— Igazán sajnálom, mr. Madden, hogy ilyen szigoru — szólt közbe most Bob, kérő hangon. — Holley nagyon szives volt hozzám s én tiszta szivemből óhajtanám, hogy most az egyszer szakítana rideg zárkózottságával, mr. Madden . . . mindkettőnk nagy örömére.

Madden hátradőlt karosszékében és, nagy füstfelhőket fujva szivarjából, jó darabig szótlanul bámult fel a mennyezetre.

— Well — mondta aztán és a hangja meglágyult — ön sokat fáradt az én kedvemért mr. Eden és

szeretném lekötelezni önt. — Most Holleyhez fordult: — Nézze csak — mondta ridegen — ne számítson komolyabb közlésekre. Mindössze néhány rövidebb vélemény a legközelebbi jövő üzleti konjunkturáiról. Ez az egész, amit adhatok.

— Ez sokkal több, mint amennyit remélni merem, mr. Madden — köszönte Holley hálás udvariasággal.

— Oh, nincs mit köszönnie — legyintett a milliomos. — Idekint, a sivatagban, mivel nem vagyok velük közvetlen érintkezésben, másként ítélem meg az ujságokat is. Majd diktálok valamit Thornnak... mondjuk, holnap déltájban jöjjenek érte.

— Még egyszer nagyon köszönöm — mondta Holley, felkelve. — Nem is hiszi, mily sokat jelent ez nekem, mr. Madden. Most azonban sietnem kell vissza, a városba. — Kezet fogott a milliomossal és aztán Bobbal. Szép szürke szemeiből mosolyogva szólt a lelke: — „Nos, minden rendben van, úgy látom. Tiszta szívből örülök rajta.“ — A küszöbről még visszafordult: — Tehát holnap délben... Aztán Thorn kikísérte.

Alighogy az ajtó becsukódott mögötte, Madden hirtelen előrehajolt. A modora egészen megváltozott és Bob, mintha elektromos ütés érte volna, nyomban megérezte a hirhedt ember erőszakos egyéniségének félelmetes erejét.

— Nos, mr. Eden — kezdte parancsoló hangon — a gyöngysor természetesen ití van?

Bob nagyon kényelmetlenül feszengett a széken. Minden eddigi balsejtelme és aggodalma nevetségesnek látszott ebben a derült, barátságos szobában. És mégis...

— Well — kezdte dadogva — a dolog voltaképpen úgy fordult...

A szoba tulsó végében kinyílt az üveges ajtó és valaki belépett rajta. Bob nem fordult meg; várt. Ez

a megszakítás időt adott neki a gondolkozásra. Most a kandallóhoz lépett az a „valaki...“ Tömzsi, egyetlen kínai cseléd volt, viharvert bő nadrágban, bársony papucsban és canton-crépeből bőre szabott ingbluzban. Nagy halom fát cipelt két karjában.

— Több tüzet meleg kandallóba gazdának, igaz? — motyogta tompán, tört angol nyelven.

Lomhán dobálta a kandallóba a hasábokat és, dolga végeztével, amikor megfordult, hirtelen Bobra pillantott . . . Csak egy villanás volt, de Bob megismerte a feketén ragyogó szemeket: Charlie Chan szemei voltak . . . És a töpörödött cseléd lomhán ballagott ki a szobából, amerre jött.

— A gyöngysor! — ismételte Madden hevesen. — Mi van vele? . . . Hol van a gyöngysor?

Martin Thorn közelebb jött és, előre nyujtva a nyakát, figyelt.

— Hol a gyöngysor? — sürgette Madden a választ.

— Nincs nálam — felelte Bob lassan.

— Micsoda?! . . . Hát nem hozta el?

— Nem.

Madden széles, vörös arca violaszinbe játszott. A fejét dacosan hátraszegte — ez volt a szokása, ha valami felingerelte, ahogy az ujságok is sokszor megírták. Nagyot fujt és idegesen csattant fei:

— Nem értem magukat, se az eljárásukat! Az a gyöngysor az enyém . . . megvettem. Azt tehetem hát vele, ami jól esik. És ha azt kívántam, hogy ide hozza, akkor ide is kell hozni . . . érti?!

. . . „Hivja be kínai cselédjét“ — akarta mondani Bob és már nyelve hegyén is volt a szó . . . De valami, amit kiolvasni vélt Charlie pillantásából, megállította féluton. — Nem: egy szót se szól addig, amíg négy szem közt nem beszélt a kis detektívvel

— Amikor San-Franciscóban megkötötték az üzletet — mondta Bob — ön azt a határozott utasi-

lást adta apámnak, hogy Newyorkban akarja átvenni a gyöngysort... Newyorkban és nem másutt. Így van, kérem?

— És ha ezt mondtam is — tört ki a milliomos — miért ne másíthatnám meg a szándékomat? Ki gátolhat ebben?

— Apám mégis úgy gondolta, hogy bizonyos óvatosságra van szükség. Történt ugyanis egy-két dolog...

— Micsoda dolog?

Bob habozott. — Minek mondja el azokat az apró aggodalmakat és furcsa incidenseket, amelyek valósággal megdöbbenítették az apját?... Hátha ez a durva, erőszakos ember kineveti és talán el se hiszi, amit mond neki? — Inkább hallgatott tehát a részletekről és csak ennyit mondott:

— Elég, ha kijelentem, mr. Madden, hogy apám azért nem küldte ide a gyöngysort, mert attól félt, hogy kelepcébe rohanok vele.

— Az ön atyja megőrült! — hördült fel Madden dühösen.

Bob felugrott, az arca lángba borult:

— Nézze kérem — mondta rekedten — ha sztornirozni akarja az üzletet...

— Nem, nem! — szólt közbe hirtelen Madden, lecsillapodva. — Kissé heves a természetem és kiszaladt a számon... Üljön le, kérem.

Bob leült és várt, a milliomos pedig kedvetlenül folytatta:

— Minden esetre bosszantó dolog, mert vártam, hogy a gyöngysor megjön. De most már mindegy... Szóval önt, hogy is mondjam?... Kémszemlére küldte ide az apja?

— Ugy van — bólintott Bob. — Aggódott, hogy hátha valami baj érhetne önt. Azért nem merte küldeni a gyöngysort.

— Velem semmi nem történhetik, hacsak ma-

gam is nem akarom — jelentette ki Madden dölyfösen és az igazság ereje csendült ki ebből az önérzetes válaszból. — De gyerünk tovább. Ön most itt van. Látja, hogy nincsen semmi baj... Nos, mit fog most tenni?

— Holnap reggel felhívom az apámat telefonon és megkérem, hogy azonnal küldje a gyöngysort. És ha megengedi, szeretnék itt maradni, amíg a gyöngysor megérkezik.

Madden ismét idegesen hátralökte a fejét és csirkorgott a hangja:

— Késedelem... halasztás megint. Ezt nem szeretem. Sietnem kellene vissza keletre. Kora reggel akartam Pasadenába utazni, ott a safebe zártam volna a gyöngysort és rohantam volna Newyorkba az első vonattal.

— Ah — csodálkozott Bob — ön hát nem is akarta megadni Holleynek az intervjut, amit pedig megígért neki?

— Na, és ha így lett volna? — szólt Madden, összerántva a szemöldökeit. — Ez csak nem fontos, mi? — Hirtelen felkelt és szárazon folytatta: — Well, ha nem hozta el a gyöngysort, hát nem hozta el. Természetesen itt maradhat addig, míg a gyöngysor megjön. De holnap korán reggel fel kell hívnia telefonon az apját... és figyelmeztetem, hogy nem tűrök tovább semmi halasztást. Ebben egyetértünk, ugyebár?

— Teljesen — felelte Bob. — És most, ha megengedi... kissé kifárasztott a hosszú ut és, ha lehetne...

Madden kinyitotta az ajtót és kikiáltott. Charlie Chan szép lassan becammogott és alázatosan megállt.

— Ah Kim — parancsolta neki Madden — ez a gentleman az emeleten alszik a balszárny legszélső szobájában. Vezesd fel és vidd fel a táskáját is.

— All right, uram — felelte az „Ah Kim“-nek elkeresztelt Charlie Chan és felvette Bob táskáját.

— Jó éjszakát — mondta Madden. — Ha bármire szüksége van, csak szóljon ennek a fiunak. Igaz, hogy még új cseléd a házban, de már tud mindent. Remélem, jól fog aludni.

— Minden esetre, mr. Madden — felelte Bob. — Köszönöm a szives vendéglátást. Jó éjszakát.

Az emeleti lépcső a verandáról nyílt. Bob szótlanul ment a szuszogva cammogó kínai után. Az ég derült volt, a csillagok fehér fénnel ragyogtak oda-fönt, de az éjszaka hűvös volt és a hideg szél szinte a csontokat is átjárta. Bob tehát nagyon megörült, mikor fölérve hálósobájába, látta, hogy a kandallóban ropogva lángolnak a vastag hasábok.

— Mi történt önnel? — fordult Charliehez, mihelyt az ajtót becsukta. — Barstowban egyszerre csak eltűnt, mint a kámfor.

— Meggondoltam a dolgot — felelte Charlie hal-kan. — Teherautón jöttem ide. Egyik atyámfiáé ez a zöldfényes autó: ezen lógtam meg Barstowból. Így aztán még nappal értem ide és mindjárt beszegődtem szakácsnak... „Ah Kim szakács...“ Szerencse, hogy valamikor az is voltam: így hát jól értem ezt a mesterséget.

— Maga mindenhez ért, Charlie! — nevetett Bob.

— Igen, de most nagyon szomorú a sorsom — sóhajtott Charlie. — Egész életemben mindig azon igyekeztem, hogy megtanuljam a tiszta, hibátlan angol kiejtést és most oly rondán kell beszélnem, mintha teljesen tudatlan kuli volnék, hogy fel ne keltsem a gyanút. Nem öröm ez nekem, kérem.

— Szerencse, hogy nem tart sokáig — vigasztalta Bob. — Hiszen nyilvánvalóan minden rendben van?

Charlie Chan a vállait vonogatta és nem felelt, mire Bob megütődve ismételte:

— Minden rendben van, ugy-e?

— Ha megengedi véleményemnek alázatos nyilvánítását — felelte Charlie — koránt sincs minden ugy rendben, ahogyan szeretném.

— Ugyan?! — hökkent meg Bob és nyugtalanul kérdezte: — Talán... esetleg rájött valamire?

— Egyelőre nem mondhatnám...

— Nos, akkor hát?...

— Bocsánatot kérek — dörzsölte a kezeit Charlie hajlongva — talán méltóztatik tudni, hogy mi, kínaiak, gyanakvó nép vagyunk és megszimatozunk a veszedelmet. Csak érezzük, bár a jeleit nem is látjuk. Én se tudnám megmondani, hogy mi nincs rendben itten. De mélyen lent, az öntudat alatt, nyugtalanságot érzek...

— Oh, ne mondja tovább! — legyintett Bob idegesen. — Nem indulhatunk az ösztönünk után. Azért jöttünk ide, hogy átadjuk a gyöngysort Maddennek, ha itt találjuk. Miután csakugyan itt van: nagyon egyszerű a dolgunk. Átadjuk neki a gyöngysort, megfelelő átvételi elismervény ellenében. És nem törődünk semmi mással.

Charlie Chan nagyon zavaradottan vakargatta a füle tövét.

— Kérem, kérem — mondta a fejét rázva — ha megengedi, hogy alázatos véleményemet...

— Nézze csak, Charlie... nem bánja, ugy-e, ha ily bizalmasan szólítom?

— Oh, boldoggá tesz ez a megtisztelő bizalom.

— Nos, ne legyünk szörszálhasogatók és ne bokrosodjunk meg attól, hogy messze vagyunk hazulról, a sivatag szélén. Lehet, hogy a kínaiak gyanakvó nép és kitűnő, ösztönös szimatjuk van. De hogyan magyarázom meg és fogadtassam el ezt én... Victor Jordannal és az apámmal? A mi feladatunk és megbízásunk az volt, hogy keressük meg Maddent és, ha megtaláltuk, végezzük el vele a dolgunkat. Nos,

Madden itt van és azonnal végezhetünk is vele... Kérem hát, kedves Charlie, menjen át hozzá és kérje meg, hogy jöjjön át ide negyedóra múlva. Mikor ő bejön, maga kint marad az ajtó előtt s mihelyt beszólitom, behozza a gyöngysort s ezzel egyszer s mindenkorra leráztuk magunkról a felelősség terhét.

— Ez nagy tévedés... veszedelmes baklövés — tiltakozott Charlie.

— Miért?... Meg tudja magyarázni pozitív bizonyítékokkal?

— Mondtam már: szavakkal nem. Ellenben...

— Akkor nagyon sajnálom, de ragaszkodnom kell a rögtöni elintézéshez. Természetesen, vállalom a teljes felelősséget. Nincs hát más hátra, kedves Charlie, mint hogy ide hozza Maddent...

Charlie vonakodva, kelletlenül ment ki. Bob cigarettára gyujtott és leült a kandalló elé. Mély, halotti csend volt a szobában — sőt az egész házban is — olyan nyomasztó csend, amely, ha sokáig megüli a lelket, idegölő nyugtalanságot támaszt a szívbén...

Bob idegeit is kikezdte ez a nyugtalanság. — Mit is fecsegett Charlie össze-vissza az imént?... Eh, üres aggodalmak! Ezek a kínaiak mind nagyképűek és szeretik dramatizálni a dolgokat. És szeretnek drámát játszani akkor is, amikor vigjátéki a helyzet. — Ez a Charlie Chan detektív és végig akarja játszani a szerepét, teljesen ki akarja futni a formáját... Veszélyt szimatol — rémeket lát — gyanakszik és nyomoz: holott mind erre semmi oka nincs, mert a helyzet tiszta... Hát ez nem amerikai észjárás: Bob Eden pedig fejtől bokáig amerikai.

Előhuzta az óráját és megnézte. Charlie már tíz perce, hogy elment. Madden nemsokára itt lesz és átveszi tőle a gyöngysort. Még tíz perc — és minden felelősségtől megszabadul. Felkelt és kétszer fel-alá járt a szobában. Aztán megállt az ablaknál és ki-

bámult a szürke sivatagba, melyet sötéten kéklő hegyek szegélyeztek a messzeségben.

— Uristen, micsoda vidék!... Nem, igazán nem neki való — gondolta. — Neki zaj, élet és mozgás kell: villamos fénnel világított, széles utcák, melyeken dübörögnek az autók, a villamosok és pezseggé forr az élet a hullámozó, kavargó tömegben. Lelket ölt ez a csend — elernyeszti az idegeket — bele lehet örülni...

Vérfagyasztó sikoltozás hasított bele a néma éjszakába. Bob ereiben megállt a vér rohanása — a fülei zúgtak — a halántéka lüktetett. És újra felharsant a rémes sikoltozás, majd hörgő, fuldokló kiáltás dermedtette meg a szívét:

— Segítség! Segítség!... Gyilkos! — És szilaj kétségbeeséssel még egyszer: — Gyilkos!... Félre a pisztolyt!... Segítség!

Bob lerohant a lépcsőn a verandára. Vele egyszerre értek oda — az épület másik szárnyáról — Thorn és Charlie Chan... De Madden — hol van Madden?... Ijedt aggodalma felesleges volt, mert a milliomos ebben a pillanatban lépett ki a szalonból és sietett a többiek felé.

Most megismétlődött a szörnyű sikoltás és Bob meglátta végre, hogy honnan jön. Három-négy méternyire tőle szürke, igénytelen kis ausztráliai papagáj hintázott a tetőről lógó állványon és, jobbra-balra csavargatva a fejét, furcsán pislogott apró, kerek szemével.

— Átkozott dögl! — csattant fel Madden dühösen. — Igazán sajnálom, mr. Eden, hogy elfelejtettem figyelmeztetni erre a komisz dögre. Ez Tony, a papagáj és ahogy látja: szörnyű multja lehet neki, hogy ily rémségeket kiabál... Elhallgatsz, te bestia?!

A papagáj elhallgatott és komolyan pislogva nézett egy darabig a kis társaságra. Aztán megint kinyitotta a csőrét és megszólalt:

— Csak egyenként, uraim — rikácsolta — tart-
sunk rendet!

Madden hangosan kacagott:

— Most az jut eszébe, mikor ajtónálló volt a
barban. Eltanulta a csaposlegénytől, mikor nagy volt
a tolongás a söntés körül.

— Csak egyenként, uraim... csak egyenként,
kérem!

— Rendben van, Tony — integetett neki Madden
tréfásan. — Nem állunk sorfalat a pálinkáért: fogd
be hát a csőrödöt... Remélem, mr. Eden, hogy nem
riasztotta meg ok nélkül ez az ostoba madár? Ugy
látszik, hogy abban a barban, ahol Tony szolgálatot
teljesített, lövöldözni is szoktak, ami nem ritkaság a
dél-tengeri kikötők matróz-kocsmáiban... Martin —
fordult a titkárjához — vigye ezt a dögöt a félszerbe
és zárja be.

Thorn odament a madárhoz. Bobnak úgy rém-
lett, ahogy ránézett, hogy a titkár arca még a rendes-
nél is sápadtabb. Most a papagáj felé nyult, hogy le-
vegye az állványáról... Képzeldés volt csak, vagy
valóban reszketett a keze? — Bob nem tudta eldön-
teni a gyér holdvilágnál.

— Jer ide, Tony — szólalt meg fahangon. —
Kedves Tony, okos madár... Jer, menjünk aludni.

Óvatosan kikapcsolta a láncot, melynek egyik
vége Tony lábán volt, a másik pedig az állványba
volt kapcsolva.

— Beszélni óhajtott velem? — kérdezte most
Madden, Bobhoz fordulva. — Gyerünk talán az én
szobámba...

Bevezette Bobot a hálósobájába és becsukta az
ajtót.

— Nos? — kérdezte mosolyogva. — Hát mégis
elhozta talán a gyöngysort?

Az ajtó kinyílt és a szurtos kínai surrant be
rajta.

— Mi az ördögöt akarsz? — rivallt rá Madden mérgesen.

— Nem méltóztat parancsolni semmit? — kérdezte Charlie bambán és rábáméskodott a gazdájára.

— Nem hát! — bosszankodott Madden. — Takarodjál innen!

— All right — bólintott Charlie, mesterien játszva Ah Kim szerepét s ahogy megfordult, könnyörgő pillantást vetett Bobra. — Jó éjszakát, gazda — mondta távozóban — csengetni tessék, ha kellek.

Kiment és nyitva hagyta az ajtót. Bob látta, amint lassan végigcammog a verandán. Tehát nem maradt a közelben, nem várt az ajtón kívül, ahogy Bob meghagyta neki. — Miért? . . .

— Nos, mit óhajtott? — kérdezte Madden ismét sürgetőleg.

Bob agyában viharosan cikáztak az ellentétes gondolatok. Amit az imént látott és hallott — meg Charlie Chan aggodalmai — most már felébresztették az ő gyanuját is. Most már ő se akarta átadni a gyöngysort és hirtelen megtalálta a kibuvót, hogy miért akart beszélni Maddennel.

— Mondja kérem — kérdezte habozva — megbizik ön ebben a . . . a titkárjában . . . mr. Thornban?

Madden felhördült és biborvörös lett az arca.

— Hát ezt akarta mondani? — fakadt ki bosszusan. — Mit akar ettől a Thorntól? Persze, hogy megbizom benne. Tizenöt éve szolgál kifogástalanul . . . Mire való ez a sok felesleges aggodalom? Szinte azt hinné az ember, hogy az egész Angol Bankot hozza nekem! . . . Nos, Thornnal nincsen semmi baj . . . Más egyebet nem óhajt?

— Nem, kérem: csak erről akartam bizonyos lenni — felelte Bob felkelve. — Jó éjszakát. Holnap korán reggel beszélek az apámmal.

Végigment a verandán, a lépcső felé. A titkár

éppen akkor jött vissza a fészerből, ahová bezárta a papagájt. Bob odaköszönt neki:

— Jó éjszakát, mr. Thorn.

— Oh . . . izé . . . jó éjszakát, mr. Eden — felelte a titkár és lopva osont el, mintha félne, hogy Bob megállítja.

Szobájába érve, Bob vetközni kezdett. Az utolsó negyedóra váratlan eseményei megzavarták, sőt már aggasztották is. — Vajjon csakugyan oly egyszerű ez az „üzlet“, aminőnek látszik? . . . Vagy mégis Charlienek lenne igazja? — Fülében még visszacsengett a papagáj vérfagyasztó rikoltása és Bob kételkedve kérdezte magában:

— Csakugyan valami matróz-kocsmában hallotta és tanulta meg Tony azt a rémes sikoltást segítségért? . . . És, hogyha nem ott: akkor hol? . . .

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

HATODIK FEJEZET

Tony boldog ujéve

Megfeledkezve arról az ígérteről, hogy reggel korán kel, Bob Eden csak kilenc órakor ébredt fel, de még akkor is nagyon álmos volt. Agyában homályosan kóvályogtak a tegnap eseményei s ahogy ási-tozva felült ágyában, szinte bosszankodott azon, hogy miért is hallgatott Charley Chan aggodalmaira? — Ha tegnap este átadja a gyöngysort Maddennek, akkor ma már utban lehetne haza, San-Francisco felé . . .

Az ajtó kinyilt s a küszöbön Ah Kim állt, Charlie Chan személyében.

— Tessék már jönni, mister — szólt be hango-san. — Aki lusta, nem kap reggelit és a gazda nehez-tel az alvó vendégre.

Ezt mondva, nesztelenül besurrant a szobába, be-csukta az ajtót és barátságosan vigyorgott Bobra.

— Ahogy látom, jól tetszett aludni — mondta. — De most legyen szives sietni, mert a „nagy“ Madden már a szőnyegeken hentereg idegességében.

— Nem árt neki! — nevetett Bob. — De külön-ben is hamar végét vetjük az idegességének. Itt az ideje, hogy tul essünk a dolgon.

— Csak nem komolyan mondja? — kérdezte Chan elképedve. — A tegnap éjjeli jelenet után? . . .

Hiszen ön is hallotta, hogy a papagáj mily kétségbeesetten sikoltzott: — „Segítség! . . . Gyilkos! . . . Tedd le a revolvert?!

— Persze, hogy hallottam — bólintott Bob — de ez valószínűleg nem jelent semmit. Illetőleg aligha van köze a mi dolgunkhoz.

— Kérem, a papagáj nem talál ki magától semmit — tiltakozott Charlie élénken. — Csak azt ismétli, amit másoktól hallott.

— Ezt én is tudom — felelte Bob. — És Tony bizonyára azt ismételte, amit Ausztráliában hallott valamelyik matróz-kocsmában. Azt hiszem, hogy Madden igazat mondott, mikor a papagáj viharos multjáról beszélt. És most, hogy fényes nappal átgondolom a dolgokat, úgy látom, nagyon is dőrén cselekedtünk tegnap este. Ezt most azzal ütöm helyre, hogy még reggeli előtt átadom a gyöngysort Maddennek.

Charley Chan hallgatott pár pillanatig s aztán könyörögve szólalt meg:

— Ha megengedi, szeretném megkérni, hogy ne hamarkodja el a dolgot. A türelem a legnagyobb erény és mindig meghozza a jutalmát. A fiatalság, bocsássá meg, kérem: többnyire heves, gyorsan akar végezni mindent. A megfontolás és türelem ellenben a bölcsék erénye. Fogadja meg a tanácsomat és ne siesse el a dolgot: hiszen ráérünk, kérem!

— Ráérünk . . . ráérünk! De mire várjunk?

— Várjunk addig, míg kiszedek egyet-mást Tonyból. Ez a papagáj nagyon okos madár és tud kínai nyelven.

— És mit gondol: mit tudhat meg Tonytól?

— Talán elmondja, hogy történt-e valami különös dolog itt a ranchon — vélte Charley. — Hátha tud valamit, ami . . .

— Mit tudhatna ez az ostoba madár? — türelmetlenkedett Bob.

— Nagyon háladatlan és kényelmetlen az én szerepem — sóhajtott Charlie. — Nehezemre esik ellent mondanom önnek . . .

— Az én helyzetem se könnyü — vágott közbe Bob. — Ez a Madden nagyon nehéz ember és tegnap megígértem neki, hogy ma reggel telefonálok az apámnak.

— Hu mali-mali — felelte Charley vállat vonva.

— Lehet, hogy igaza van, Charlie — mosolygott Bob — de lássa, nem értem, amit mondott, mert nem tudok kínai nyelven.

— Bocsánat, ez nem kínai nyelv, hanem hawaii — magyarázta Charley — és azt jelenti, hogy „huzza az orránál fogva“ Maddent.

— Ezt könnyebb mondani, mint megtenni — csóválta Bob a fejét.

— De hiszen ön olyan okos! — könyörgött Charley naiv hittel. — Ön meg tudja csinálni. És nem is kell sokáig az orránál fogva vezetnie Maddent, csak éppen addig, míg kivallatom Tonyt és megtudom a titkát.

Bob fontolgatta a dolgokat. — Paula Wendell megígérte tegnap este, hogy ma reggel okvetlenül kijön a Madden-ranchre. Nem volna illendő, hogy úgy menjen el, hogy el se bucsuzzék tőle . . .

— Nos, megmondom, hogy mit fogok csinálni — szólalt meg végre határozott hangon. — Várok délután két óráig. Mikor az óra kettőt üt, átadom a gyöngysort . . . hacsak közben nem történik valami . . . Szóval rendben vagyunk, igaz? Várunk délután két óráig s akkor átadjuk a gyöngysort . . . jó?

— Talán — bólintott a kis kínai.

— Micsoda talán? . . . Hogy érti ezt, Charley.

— Ugy hogy: talán átadjuk Maddennek a gyöngysort, talán nem.

Bob meglepetve nézett a kis detektivre, akinek

okos, fekete szemében csodálatos energia és törhetetlen elszántság tükröződött.

— Egyelőre nagyon-nagyon köszönöm, hogy hallgat rám — folytatta Charlie. — Most pedig siesünk le a hallba, hogy megkóstolja a szerény reggelit, amit minden tudományom összetételével sikerült feltálalnom.

— Menjen és mondja meg Maddennek, hogy azonnal jövök.

Bob ablakával éppen szemközt függött a verandán a papagáj karikája. A madár javában csipkedte a reggelijét, mikor Charlie odaállt elébe és barátságosan megszólította:

— Hu la ma, Tony!

A papagáj feltekintett, féloldalt hajtotta a fejét és harsányan rikácsolva felelt:

— Hu la ma!

Charlie Chan most közelebb lépett és gyorsan beszélt kínai nyelven a madárhoz. Közben meg-megállt és ilyenkor a madár felelgetett neki, persze, szintén kínai nyelven.

— Igazi mozi-előadás! — mosolygott magában Bob.

A veranda tulsó végében egyszerre kinyílt az ajtó és Thorn jelent meg a küszöbön. Sápadt arca szinte vonaglott a méregtől.

— Halló, Ah Kim! — förmedt rá a kis detektivre. — Mit keres ott maga és mi az ördögöt akar azzal a madárral?

— Beszélgetek vele — vigyorgott Charley. — Tony nagyon okos madár, érti a tréfát is . . . Talán levihetném a konyhába?

— Szó sincs róla! — kiabált Thorn haragosan. — Hagyja békén azt a madarat és menjen a dolgára.

Charley kelleetlenül elcsoszogott a konyhába. Thorn még egy darabig ott maradt és ahogy az „uj

szakács“ után nézett, a tekintetében volt valami szorongás, ami gondolkodóba ejtette Bobot.

— Miért kergette el Charliet a papagájtól? — tünődött magában Bob, mialatt a fürdőszobába ment. — És mégis igaza lenne Charlienak, hogy ez a buta madár sok mindent tudhat, sőt eloszlathatná azt a nyomasztó titokzatosságot is, mely kezdettől fogva környezi ezt a gyöngysor-ügyet? . . .

Mikor lement a nappali szobába, Madden már idegesen várt rá és Bob észrevette, hogy a milliomos csak nehezen türtőzteti magát.

— Igazán sajnálom, hogy megkéstem — mentegetőzött Bob — de ez a sivatagi levegő úgy elálmosított . . .

— Tudom — vágott közbe Madden, szinte nyersen — de azért nem történt mulasztás. Már intézkedtem, hogy felhívjuk az apját.

— Ez nagyon helyes — bólintott Bob, de nem nagy lelkesedéssel. — Az üzletet hívták, ugyebár?

— Természetesen.

Bobnak most hirtelen eszébe jutott, hogy szombat van és ha nem esik az eső, akkor Alexander Eden már rég uton van Burlingam felé, ahol rendes golfpartija várja. És, ha az idő szép, nem is jön haza, csak késő éjszaka, sőt esetleg ott tölti az egész vasárnapot is . . .

— Adná az ég, hogy szép idő legyen! — sóhajtott magában Bob.

Most bejött Thorn, komolyan és mély tisztelettel köszönt s aztán éhes szemekkel nézte a terített asztalt, mely a kandalló előtt állt. Leültek reggelizni és evés közben Madden idegessége megenyhült némileg, — talán a jó reggeli miatt, mert Charlie Chan, úgy látszik, nem felejtette el a szakács-mesterséget.

— Remélem — mondta Madden odavetőleg, beszélgetés közben — nem ijesztette meg Tony rikácsolása tegnap este?

— Az első pillanatban bizony megdöbbenett — vallotta be Bob őszintén — mert azt hittem, hogy ember kiabál. De, mihelyt megtudtam, hogy papagáj, természetesen rögtön megnyugodtam.

— Tony ugyan szürke madár — jegyezte meg Madden — de úgy látszik, hogy viharos, véres multja van.

— Mint egynéhány embernek is — tette hozzá Bob mosolyogva.

A milliomos szuró pillantása fürkészve mélyedt Bob arcába, de a fiatalember nyugodtan állta a fürkésző tekintetet.

— Ausztráliai hajóskapitánytól kaptam ajándékba a madarat — magyarázta Madden — és azért hoztam ide, hogy Louie Wongnak, a házvezetőmnek, legyen kivel beszélgetnie, ha egyedül marad a ranchon.

— Azt hittem, hogy Ah Kim a házvezető neve? — kérdezte Bob, jól színlelt tudatlansággal.

— Oh, ez csak ideiglenes és nem Louie Wong. Őt tegnapelőtt sürgősen San-Franciscóba hívta valami rokona, fontos családi ügyben. Ez az Ah Kim egész véletlenül tévedt ide tegnap és csak addig marad itt, míg Louie Wong elvégzi a dolgát és visszajön.

— Önnek szerencséje van, mr. Madden — bókolt Bob — ez az Ah Kim elsőrendű szakács.

— Na, megjárja — bólintott a milliomos. — Rendes körülmények közt, mikor idejövök, el szoktam hozni a cselédségemet is. Ez a mostani kiruccanásom azonban csak ötletszerűen történt.

— A „főhadiszállása“, ha jól tudom, Pasadenában van, ugyebár, mr. Madden? — kérdezte Bob.

— Ugy van — bólintott Madden. — Az Orange Grove Avenuen van a házam. Ezt a ranchot csak azért tartom, mert ide menekülök, ha asztmá-rohamaim sürűbben ismétlődnek. A száraz levegő és a magány hamar talpra is állítanak . . . De most már

ideje volna, hogy megszólaljon San-Francisco — mondta, felkelve az asztaltól.

— És hogy leszünk azzal az interjúval, amit Holleynek tetszett ígérni? — kérdezte most Thorn, a titkár.

— Vigye az ördög az interjút! — bosszankodott Madden. — Nem is tudom, minek ígértem meg?!

— Ha parancsolja, idehozhatom az írógépet — ajánlkozott Thorn. — Legalább kéznél leszünk, ha megszólal a telefon.

— Nem, inkább átmegyünk az ön szobájába — rendelkezett Madden. — Mr.-Eden lesz szives átszólni hozzánk, ha szól a telefon.

Alighogy Madden kiment a titkárral, máris csengett a telefon. Bob rögtön odaugrott, remélve, hogy egyedül beszélhet San-Franciscóval — de a következő pillanatban már ott állt mellette Madden. Ő is meghallotta a telefon csengetését és rögtön átrohant a másik szobából.

— Halló! — kiáltott bele a telefonba Bob, mindjárt megismerve a pompás titkárnő hangját. — Itt Bob Eden beszél a Madden-ranchról. — És hogy van ön Friscóban, ezen a gyönyörű szép, verőfényes reggelen?

— Miért gondolja, hogy gyönyörű szép és verőfényes az idő nálunk?

— Ne mondja, hogy borult az idő, vagy éppen esik — könyörgött Bob tréfás komolysággal, mert mindjárt meghasad a szívem . . .

Madden rátette sulyos kezét a fiatalember vállára:

— Nézze, kérem — mondta idegesen — semmi szükség nincs erre a szószátyár flörtölésre. Térjünk át a gyöngysorra.

— Kérem, kedves miss Chase — szólott Bob a telefonba — ott van az édesapám?

— Nincs, mr. Bob: hiszen tudja! Szombat — golf-nap.

— Oh, szinte el is felejtettem! — mondta Bob sajnálkozva, bár titokban ujjongott. — Nos, mondja meg, kérem, az apámnak, ha bejön, hogy sürgősen hívjon fel . . . Eldorado, 76.

— Hol van az apja? — kérdezte Madden ingerülten.

— Golf-partien — felelte Bob.

— De hol? . . . Melyik golf-pályán?

— Azt hiszem, Burlingamben van, ugy-e? — kérdezte Bob a telefonon és szörnyen aggódott, hogy ott is fel kell majd hívnia az apját.

De valósággal repesett a szive örömében, mikor a titkárnő sajnálkozva jelentette:

— Ma nincs ott, Mr. Bob. Én se tudnám megmondani, hogy melyik pályán van. Néhány barátja jött érte ma reggel korán és ők vitték el, de nem tudom hová.

— Nagyon köszönöm, kedves miss Chase. Az üzenetet minden esetre tegye az apám íróasztalára — végezte Bob a beszélgetést.

Visszaakasztotta a kagylót és, kedvetlenséget színelve, fordult a millomoshoz:

— Kellemetlen dolog, mr. Madden. Az apám golfozni ment valahová, de nem a rendes pályára és így azt se tudják . . .

Madden dühösen vágott közbe:

— Golfozni jár! . . . Ahelyett, hogy az üzletével törődnel!

— De kérem, mr. Madden . . . — mentetetözt Bob.

— Golf, golf, golf! — dühöngött Madden, nagyot suhintva öklével a levegőbe. — Több embert vitt már romlásba, mint a whisky. Mondhatom önnek, hogyha én is ott loptam volna a napot a golf-pályákon, sohase

lett volna belőlem az, aki vagyok. És ha az ön apjának volna sütnivalója . . .

— Ne folytassa tovább, kérem! — vágott közbe Bob felkelve.

Madden azonnal megjuhászodott és szelidebb hurokat kezdett pengetni.

— Nem akartam megsérteni — mentegetőzött — de átláthatja ön is, hogy szörnyen bosszantó az eset. Szerettem volna és reméltem is, hogy még ma elindul valaki Friscóból a gyöngysorral.

— Ez még megtörténhetik — vigasztalta Bob —, hiszen tíz óra sincs és a nap hosszú. Ha apám be megy az üzletbe, azonnal intézkedik.

— Remélem is — mondta Madden, összeráncolva a homlokát. — Mondhatom, hogy nem vagyok hozzászokva az efféle huzavonához.

Dacosan hátravetette a fejét és mérgesen ment ki a szobából.

Bob elgondolkozva nézett utána. Ugy látszott, hogy Madden, a többszörös milliomos, tulságos kapzsisággal ragaszkodik ehhez a gyöngysorhoz. — Vajjon miért? . . . Talán Alexander Eden kiöregedett már a mesterségéből és a gyöngysor jóval többet — talán kétszer-háromszor annyit is — ér, mint amennyire ő becsülte? És a milliomos most azért sűrgeti a gyöngysort, mert aggódik, hogy az ékszerész esetleg rájöhetne a tévedésére s akkor meghiusulna a jó vásár? . . .

A fiatalember vállat vonva gyujtott cigarettára és kiment a verandára. Csodálatosan szép nap volt. A hideg északi szél elült és a ragyogó nap langyos verőfénye pezsgő életet varázsolt a sivatagba. A dróthálóval elkerített baromfi-udvarban a kacsák, pulykák és tyukok diadalmas hangversenyt rendeztek a tavasz ébredésére, a konyhakertben széles, hosszú ágyakban piroslott az eper a haragos-zöld levelek kö-

zött és a gyapotcserjék kipattanó rügyei már hirdették a bő termést.

— Csodálatos ez a sivatag — csóválta a fejét Bob — szinte hihetetlen, hogy a természet titokzatos ereje még a sivó homokból is kicsiholja az életet!

Arra felé sétált, ahol Tony himbálózott a kari-káján.

— Hu ma la! — szólította meg a madarat, megállva előtte.

— Szung kai yat bo — felelt rá a papagáj, oldalt szegve a fejét.

— Helyes, de egyuttal kellemetlen is — jegyezte meg Bob tréfásan, de, persze, fogalma se volt arról, hogy mit is mond a madár.

— Gee fung lord hop — szólalt meg ismét Tony bizalmatlanul.

— Lehet, de én másképpen tudom — bölintott Bob és faképnél hagyta a madarat.

Azon tűnődött, hogy hol lehet Charlie és mit csinál most? . . . A papagájhoz nem mert közeledni, mióta Thorn elparancsolta onnan, mert a titkár szobájának ablaka egyenesen a papagájra nézett . . .

Bob visszament a nappali szobába, ahol halomban álltak az ujságok meg a magazinok és olvasni kezdett. Valamivel déli tizenkét óra előtt meghallotta Will Holley rozzant autójának asztmás köhögését, amire felugrott és kisietett az ujságíró elé.

— Halló! — köszöntötte vidáman. — Madden már diktálja az intervjut Thornnak . . . Menjünk be a szobába. És jegyezze meg, kérem — folytatta halkán, amint odabent leültek — hogy nem hoztam magammal a gyöngysort. Vagyis, még egyáltalában nem végeztem Maddennel.

Holley felcsigázott érdeklődéssel nézett Bobra.

— Értem és . . . nem értem — mondta, a fejét csóválva. — Pedig tegnap este úgy látszott, hogy minden a legnagyobb rendben van. Talán csak . . .

— Később majd mindent elmondok — szakította félbe Bob — ma délután alighanem bemegyek a városba. — Most emeltebb hangon folytatta: — Igazán örülök, hogy kijött! Tudja: akármilyen szép is ez a sivatag, lassanként mégis az idegekre megy, ha nincs kivel csak szót is váltsunk.

— Na, majd én kizökkentem az unalom kerékvágásából — mosolygott Holley —, elhoztam lapomnak legutolsó számát. Valósággal hemzseg az izgató és érdekes hírek tömegétől.

Bob elvette a nyolc kis lapos ujságot és lapozott benne. Valóban tele volt „helyi“ érdekességekkel és szenzációkkal . . . Például, hogy az „Ingyen-ebéd“-akció gyűjtése fényesen sikerült — hogy Louie Wong tiszteletreméltó polgártársunk családi ügyekben San Franciscóba utazott — hogy a réti farkasok ismét garázdálkodnak és számos tanyán már öröket állítottak és vermeket is ástak nekik . . .

— Ez aztán a teteje minden szenzációnak — kacagott Bob, odabökve ujjával az ujság ötödik lapjára — hogy „mr. Henry Gratton készséggel vállalta mr. Dickey csirkéinek gondozását, míg a gazdájuk Los Angelesből visszatér . . .“

Holley nagyot sóhajtott és bűnbánó arccal bámult tulajdon ujságjára.

— Ha elgondolom, hogy valaha Mitchellel dolgoztam a „Newyork Sun“-be! — kesergett elszomorodva. — Meg ne mutassa, kérem, ezt az ujságot Harry Fladgatenek! Nem szeretném, hogy a fiu sirva fakadjon, hogy . . . hogy ennyire sülyedtem.

Végigment a szobán és megállt az egyik fal előtt.

— Nézze, itt van Madden fegyver-gyűjteménye. Megmutatta már? — kérdezte. — Tudom, hogy nagyon büszke rá.

— Még nem említette — felelte Bob és felkelve ő is odament.

— Nagyon érdekes — magyarázta Holley — de

nézze: milyen poros. Egészen bizonyos, hogy Louie Wong félt tőlük és nem merte leporolni se a revolvereket. Majdnem mindegyiknek megvan a maga véres és romantikus históriája. Nézze: mindegyik fölött itt van a kartonlap, hogy kié volt és hogyan került ide: „Til Taylor ajándéka P. J. Maddennek . . .“ Taylor volt Oregon leghiresebb sheriffje: igazi réme a lóköötőknek és kalandoroknak. Nézze ezt a másikat, milyen pompás! „Bill Tilghman ajándéka P. J. Maddennek.“ Ez a revolver sok emberéletet oltott ki Dodge City fejlődésének „véres“ korszakában.

— Hát az, amelynek az agyát oly furcsa faragványok diszitik?

— Az a „suhanc Billy“ revolvere volt. Uj-Mexikóban legendákat mesélnek ennek a fickónak a vakmerőségéről . . . Itt van ez a másik: ezzel Bat Masterson — a „Bőregér“ Masterson — intézte el azokat, akik a tyukszemére léptek, vagy akiknek az orra nem tetszett neki. De, nini . . . a gyűjtemény legértékesebb darabja . . . — Holley végigszaladt szemével a falon: — a legszebb revolver nincs itt — fordult Bobhoz.

— Hiányzik egy revolver? — kérdezte Bob lassan.

← Ugy látszik. Hatalmas Colt-revolver volt: negyvenötös kaliber, Bill Hart ajándékozta Maddennek és igazi disze volt a gyűjteménynek. Itt volt, nini még látszik is a helye — mutatta Holley és tovább akart menni.

De Bob megfogta a kabátját és visszahuzta. Hal-kan, a felindulástól szinte rekedt hangon szólalt meg:

— Várjon csak. Állapítsuk meg, hogy eltűnt egy revolver. Még a rávonatkozó kartonlap sincs itt. A helye azonban, ahol volt, világosan látszik.

— Well, de mire való ez a nagy izgalom? — csodálkozott Holley.

Bob végighuzta ujját a falon:

— Az eltűnt revolver és kartonlap helyén nincs semmi por . . . Mit bizonyít ez? Azt, hogy Bill Hart revolverét csak pár nappal ezelőtt vehették le a falról.

— Jó, jó, fiam — türelmetlenkedett Holley — de miért mondja ezt és miért izgul . . .

— Csitt! — szólt rá Bob hirtelen, mert éppen nyílt az ajtó, amelyen Madden lépett be és mögötte Thorn. A milliomos megállt egy percre a küszöbön és fürkészve vizsgálta őket.

— Jó reggelt, mr. Holley — mondta aztán. — Már itt az intervju, amit ígértem. Newyorkba küldi, igaz?

— Minden esetre, mr. Madden. Még tegnap éjjel beszéltem telefonon Newyorkkal és ma délelőtt már le is telefonálok. Nagyon várják.

— Nincs benne semmi különös szenzáció — magyarázta Madden. — De minden esetre jelezze, hogy itt kapta tőlem a cikket. A newyorki kollégák így talán jobban megbocsátják, hogy nekik sohase adtam intervjut. Végre is, ha az ember szabadságon van és kifog, unalmában is elszólhatja magát. Változtatni azonban, remélem, nem fog a cikken?

— Még csak egy vesszőt se, mr. Madden — mosolygott Holley — hiszen akkor ön dezavualhatna! Most azonban, ha megengedi, már megyek is. Szeretném, hogy az intervjut már az esti lapok közöljék . . . Még egyszer: nagyon köszönöm, mr. Madden.

— Nincs mit — legyintett a milliomos. — Örülök, hogy szíveséget tehettem önnek.

Bob kikísérte Holleyt a kapuig. Az udvaron, ahol már senkise hallhatta őket, Holley kíváncsian kérdezte:

— Miért volt oly izgatott az imént, amiatt a revolver miatt? Talán történt valami?

— Magam se tudom — felelte Bob. — És mégis azt hiszem . . .

— Nos, ki velem! . . .

— Nem mondhatok semmit . . . és mégis úgy érzem, hogy az utóbbi néhány napon nagyon-nagyon furcsa dolgok történhettek itt, a ranchon.

— Ne mondjal — hökkent meg Holley. — De szóljon már, kérem, hogy mire gondol? . . . Ne tartson izgalomban, az Istenért!

— Elmondok mindent, de nem most — felelte Bob. — Mert hosszú történet és nem szabad, hogy Madden sokáig együtt lásson bennünket. Ma délután ellenben bemegyek a városba és akkor beszélgethetünk.

— All right — mondta Holley, felülve a kocsiára. — Addig várhatok. A vizionlátásra tehát.

Bob titkos szorongással nézett a tovarobogó kocsi után. Az újságíró jelentette a meleg, társadalmi életet ezen a farmon, ahol oly rideg, riasztó volt minden: — Madden, Thorn, a sivatag . . . sőt még a papagáj is! És most, hogy Holley elment, Bob kétszeresen érezte a magányt, a szomorú elszigeteltséget — akárcsak Robinson a puszta szigeten.

Talán negyedóráig ácsoroghatott a ranch kapujában, kibámulva a szürke, néptelen országutra, amint egyszerre csak felderült az arca. Az ut kanyarulatánál öklömnnyi barna folt tűnt fel, amely gyorsan növekedett . . . Autó jött a ranch felé és Bob megismerte: — Paula Wendell volt, az „Oázis leánya . . .“

Rögtön kitárta a kaput és úgy várta a fiatal leányt, aki vigan integetve, merész kanyarulattal fordult be az udvarra.

— Hallól! — üdvözölte Bob, szinte kitörő örömmel. — Csakhogy megjött! Már félni kezdtem, hogy megfeledkezett az ígétéről.

— Csak elaludtam — nevetett Paula — ahogy ez minden nap megtörténik velem, mióta itt lakom. Nem tapasztalta, milyen nehéz, erős itt a levegő? Az orvosok azt mondják, hogy éppen úgy elálmosít és mámorossá tesz, mint a bor.

— Remélem, regelizett már? — kérdezte Bob.

— Hogynél Pompásan . . . az „Oázis“-ban.

— Hahaha! — kacagott Bob. — Képzelem, mi-csoda kávé! . . .

— Oh, már megszoktam — felelte Paula, a vál-lát vonogatva. — Az uton találkoztam Holleyvel. Azt mondja, hogy Madden itt van.

— Ah, igen! Ön Maddennel akar beszélni? Nos, jöjjön velem. Persze, hogy itt van.

Bevezette Paulát a nappali szobába, ahol csak Thorn volt egyedül. A titkár bosszusan pislogott halszemeivel a leányra.

— Thorn — szólította meg Bob — ez a fiatal hölgy mr. Maddennel óhajt beszélni.

— Levelet irt nekem — magyarázta Paula — amelyben megengedte, hogy filmfelvételeket csinál-hassunk a ranchon. Bizonyára ön is emlékszik, hogy pénteken este már voltam is itt?

— Emlékszem, hogyne — felelte Thorn sava-nyuan — és nagyon sajnálom, hogy mr. Madden nem fogadhatja önt. Sőt arra is megkért: mondanám meg önnek, hogy végtelenül sajnálja, de kénytelen vissza-vonni a levélben adott engedélyt.

— Ezt a visszavonást csak akkor fogadom el, ha mr. Madden személyesen és élő szóval jelenti ki ne-kem — felelte a fiatal leány és élénk tűz villant fel különben szelid szemeiben.

— Ismétlem, hogy mr. Madden nem fogadhatja önt — makacskodott Thorn.

Miss Paula Wendell dacosan leült és hátat fordí-tott Thornnak.

— Mondja meg mr. Maddennek, hogy ez a ranch igazi paradicsom — szólta aztán. — Mondja meg neki, hogy kényelmesen ülök itt a nappali szobájá-ban és itt fogok ülni mindaddig, amíg csak ki nem jön és személyesen nem tárgyal velem.

Thorn habozott pár pillanatig és mérges szemekkel méregette a leányt. De aztán mégis kiment.

— Na, ennek jól megadtal — nevetett Bob. — De bizonyos, hogy önnek van igaza.

— Azt hiszem én is — mosolygott Paula — és sokkal önérzetesebb vagyok, mint hogy készpénznek vegyem az ilyen titkárnépség önkényes locsogását.

Az ajtó hevesen kicsapódott és Madden rontott be rajta:

— Micsoda erőszakoskodás . . .

— Mr. Madden — ugrott fel a fiatal leány és megvesztegető kedvességgel mosolygott a milliomosra — egészen bizonyos voltam abban, hogy személyesen intézhetjük el ezt a kis ügyet. Itt van az a levél, amit még San-Franciscóból irt nekem. Bizonyára emlékszik rá?

Madden elvette a levelet és átfutotta:

— Igen, igen . . . persze — bólintott. — De nagyon sajnálom, miss Wendell: bizonyos dolgok jöttek közbe, amióta azt a levelet irtam . . . fontos üzleti ügyek — itt oldalpillantást vetett Bobra — szóval, roppant kényelmetlen és kellemetlen lenne nekem, ha éppen most törne be ide az ön filmserege . . . Ki se mondhatom, mennyire sajnálom: de kénytelen vagyok vele.

Paula arcáról eltűnt a mosolygás. Csalódottan szólalt meg a fiatal leány, szemeit merően Madden arcára függesztve:

— Megértem az ön helyzetét — mondta lassan — de én viszont szörnyen kikapok a társulatomtól. Az igazgatóim nem kifogásokat, hanem munkát és eredményt várnak tőlem. És én, bizva az ön írott ígérétségben, azt jelentettem nekik, hogy minden rendben van: a trupp jöhet.

— Nem volt ez kissé elhamarkodott lépés, miss Wendell?

— Semmi esetre sem! — felelte a leány élénken. —

Híszén P. J. Madden megígérte, sőt írásban is megadta az engedélyt. És én . . . talán együgyű naivságból . . . készpénznek vettem azt a szálló-ígét, hogy Madden szava szentírás, mert soha nem szegte meg az ígérését.

A milliomost szemmel láthatóan kinosan érintette ez a szemrehányás.

— Well . . . izé . . . persze, hogy sohase szegtem meg az adott szavamat — mondta. — Mikor jönne az ön truppja, miss Wendell?

— Hétfőn érkeznek Eldorádóba.

— Arról szó se lehet! — rázta a fejét Madden. — De, hogyha elhalaszthatná néhány nappal . . . mondjuk: szerdáig? — Megint Bobra nézett: — azt hiszem, szerdáig elintézzük a dolgunkat?

— Feltétlenül! — bólintott Bob, örülve, hogy segítségére lehet Paulának.

— Nos, jó lesz így? — fordult Madden a fiatal leányhoz és a szeméi kedvesen mosolyogtak. — Mondjunk szerdát s akkor öné a ranch. Lehet, hogy én már nem leszek itt akkor, de minden esetre meghagyom, hogy ön szabadon rendelkezhetik mindennel.

— Mr. Madden, ön a legédesebb gentleman! — áradozott miss Paula. — Tudtam, hogy számíthatok önre.

Thorn bosszusan elfintoritotta az orrát és nesztelenül kisurrant a szobából.

— Feltétlenül és mindenkor számíthat! — bólintott Madden, akinek szemmel láthatóan jól esett a fiatal leány őszinte öröme. — „P. J. Madden szava a készpénznél is többet ér . . .” így emlegetnek: és most se cáfoltam meg ezt a szállóigét, igaz?

— Leteszem rá a főesküt! — emelte fel a kezét miss Wendell.

— Mindjárt lunch ideje lesz — szólt most Madden — itt marad velünk?

— Well . . . igazán nem tudom, mr. Madden . . .

— Persze, hogy itt marad! — vágott közbe Bob. — Rettenetes koszton él Eldorádóban és, ha nem marad itt: gondnokság alá kell helyezni . . . együgyűség címén.

— Önök oly kedvesek hozzám! — nevetett a fiatal leány elpirulva.

— Ugyan kérem! — legyintett Madden. — Ezt hát elintéztük. És mi nyertünk vele: mert lesz valaki, aki idevarázsolja a tavaszi verőfényt, a vidámságot és életörömet . . . Ah Kim — fordult az éppen belépő kinaihoz — még egy terítéket a lunchhöz . . . Tíz perc múlva ülünk asztalhoz, miss Wendell — folytatta és bucsut intve a kezével, kiment.

— Nos, minden rendben van — mondta Paula elégedetten, mihelyt egyedül maradtak. — De előre tudtam, hogy rendben is lesz, ha beszélhetek vele.

— Ez érthető és természetes is — bólintott Bob — szeretném látni azt a férfit, akit ön . . . rendbe ne tudna hozni! Például, félig-meddig engem is rendbe hozott már.

— No, azt igazán szeretném tudni, hogy mivel és hogyan?

— Hát, kérem, úgy és azzal, hogy tegnap este, miután elváltunk, magamban elgondolkoztam azon, hogy ime: itt van ön, aki maga keresi meg pompás rostélyosait az Oázisban, míg én . . . az apám nyakán élősködöm. Igazán nem csodálkoznám, ha . . . ön . . . más embert faragna belőlem.

— Akkor legalább elmondhatnám, hogy nem éltem hiába — felelte Paula tréfásan és, hogy másra terelje a szót, a szoba hátsó falára mutatott: — Micsoda arzenál ez ott, a falon?

— A „kedves“ Madden híres fegyergyűjteménye. Érdekes hóbort. Minden fegyverhez több-kevesebb vér tapad. Félelmetes lóköttők, desperádók és még félelmetesebb sheriffek fegyverei . . .

Tovább nem folytathatta, mert Ah Kim már

lálalta a lunchöt és Madden, Thornnal együtt vissza-
jött. A lunch alatt Thorn egyetlen egy szót se szólt, a
gazdája ellenben — mintha miss Wendell ragyogó
szemei felvillanyozták volna — ki nem fogyott a szel-
lemes és érdekes témákból. Mikor lunch után Ah Kim
behozta a feketekávé, Bob véletlenül rápillantott az
órára: — „Öt perc mulva két óra . . .“ Eszébe jutott,
hogy ez volt a határidő, amiben megállapodott Char-
leyvel, hogy át fogják adni a gyöngysort Maddennek,
ha addig nem történik valami. — Most mit tegyen?...
Ah Kim oly üres, semmit mondó arccal és közömbő-
sen forgolódott az asztal körül, hogy Bob semmit se
olvashatott ki a szemeiből.

Az urak már cigarettáztak és Madden javában
mesélte fiatalkori küzdelmeit, hogy hogyan törtetett
előre az első millió felé, amikor Charlie Chan hirte-
len bejött a szobába. Nem szólt egy szót se, csak
megállt — de valami oly különös volt rajta, hogy a
milliomos rögtön elhallgatott, mintha csak pisztoly-
lövés durrant volna el a füle mellett.

— Nos, mi az? — támadt rá idegesen a kinaira.

— Halál — felelte Ah Kim ünnepelesen, éneklő
magas-hangon. — A halál: mindnyájunk elkerülhe-
tetlen vége. Akarod, nem akarod: meghalsz.

— Micsoda badarságot hadarsz össze-vissza? —
hökkent meg Madden.

Thorn is felhorkant, zöldecs halszemei idegesen
pislogtak.

— Szegény, kicsi Tony — mondta Ah Kim.

— Mi baj van vele?

— Szegény, kicsi Tony másvilágon üli meg a bol-
dog újévet.

Madden nyomban felugrott és sietett ki a veran-
dára. A kövezett folyosón, a karikája alatt, hevert a
kinai papagáj élettelen teste.

A milliomos lehajolt és felvette a madarat.

— Oh . . . szegény, öreg Tony — mondta igazi részvétellel. Ennek bizony vége . . . Meghalt, szegény.

Bob élesen ránézett Thornra. És, amióta találkozott vele: most először vette észre, hogy valami mosolygás-féle suhant át a titkár sápadt arcán.

— Szegény Tony már öreg volt — sajnálkozott Madden. — Nagyon öreg legény volt már akkor is, amikor hozzám került. És, ahogy Ah Kim mondja: a halál elkerülhetetlen . . . — Megállt a beszédben és éles, gyanakvó szemmel vizsgálta a kínai szakács kifejezéstelen, közömbös arcát. — Én különben félttem ettől a szomorú esettől, mert előre láttam. Szegény Tony beteges volt, sokat gunnyasztott az utóbbi időben . . . Fogjad, Ah Kim — és a kínai markába nyomta a döglött madarat: — vidd le a kertbe és temesd el valahol.

— Igenis, kérem — bólintott Ah Kim és indult a kert felé.

Ebben a pillanatban kihallatszott a nappali szobából az óraütés . . . egy . . . kettő . . . A határidő!

Ah Kim már a veranda lépcsőjéhez ért a papagájjal és — mintha a döglött madárhoz beszélne — félhangosan mondta, de úgy hogy a terraszon állók is meghallhattak:

— Hu mali-mali . . .

És Bob megrezzenve, szorongó szívvel nézett a eltűnő kínai után.

HETEDIK FEJEZET

Charley Chan komoly munkához lát

A kis társaság ismét visszatért a nappali szobába, de Madden már nem bírta folytatni a brilliáns elbeszélést, amelyet Tony tragikus halála félbeszakított. A társalgás elhanyaglott, a kedélyeket mintha nyomasztó levertség ülte volna meg.

— Szegény Tony — ismételte a milliomos, amikor ismét leültek. — Olyan és úgy érint ez az eset, mintha régi barátomat vesztettem volna el. Öt éve, hogy hozzám került ez a szürke madár . . .

Jó darabig szótlán maradt, merően az üres levegőbe bámulva.

— Nekem most már vissza kell mennem a városba — szólalt meg miss Wendell, felkelve. — Nagyon szépen köszönöm, mr. Madden, hogy itt tartott erre a pompás lunchre . . . Szerdára tehát bizonyosan számíthatok?

— Minden esetre, ha . . . ha nem jön közbe valami lehetetlen akadály. De, hogyha mégis: hol értesíthetném erről?

— Az „Oázis“ fogadóban — felelte a leány — de . . . nem szabad közbe jönnie semmiféle akadálynak. Én bizom P. J. Madden szavában.

— Én se hiszem, hogy közbejön valami — rázta

fejét a milliomos. — És sajnálom, hogy már mennie kell.

— Szeretnék bemenni a városba én is — szólalt meg most Bob — és nagyon megköszönném, miss Wendell, ha elvinne Eldoradóba az autóján.

— A legnagyobb örömmel — felelte a leány — legalább lesz kivel elbeszélgetnem az uton. Azt azonban nem ígérhetem meg, hogy vissza is hozom.

— Oh, nem tesz semmit: majd gyalog jövök haza.

— No, arra nem lesz szükség — vágott közbe Madden. — Nekem is van itt egy rozszant autóm és Ah Kim tud kocsit vezetni. — Kicsit elgondolkozott. — Az éléskamránk ugyis üres félig-meddig. Majd beküldöm a városba bevásárolni és ő visszahozhatja önt . . . Ah Kim — fordult a kínaihoz, aki éppen bejött, hogy leszedje az asztalt — este majd hazahozod mr. Edent.

— All right, hazahozom — dünnyögte közömbösen a kínai.

— Ott leszek a fogadó előtt, pontosan abban az időben, amikorra mondd — szólott Bob. — Nos, hány órákor?

— Hát . . . öt órákor — vetette oda Ah Kim félválról, kelletlenül.

— Rendben van. Ötkor ott leszek.

— Ha elkésik, nem lesz kocsí — figyelmeztette a kínai.

— Nyugodt lehetsz, hogy ott leszek — felelte Bob és szaladt a szobájába a kalapjáért és köpönyegjéért.

Madden már várta a verandán és bucsuzott tőle:

— Ha az édesapja közben telefonálna, megmondom neki, hogy ön sürgősen le akarja bonyolítani az üzletet.

Bobnak elszorult a szive. Erre nem gondolt. Ha az apja véletlenül mégis benézne délután az üzletbe... ah, nem: ez teljesen lehetetlen! És most már külön-

ben se változtathatja meg a szándékát, mert csak gyanut keltene, ha most itthon maradna.

— Minden esetre jó lesz — mondta könnyedén. — És, ha esetleg velem is óhajtana beszélni, kérje meg, hogy hat óra tájban hívjon fel ismét . . .

Ahogy a kocsi kigördült az udvarról és befordult az országutra, Bob kíváncsian nézett szét. Most látta először nappali világításban az „Ördög kertjét“, ahogy Holley a sivatagot elnevezte. És a végtelen homokpuszta megigézte vad varázsával. A kobalt-kék égbolt, mint óriási üvegharang borult az aransárga verőfényben ragyogó sivatagra, melyet északon kéklő hegyóriások koszoruja övezett és az égbe nyuló ormokon szinte tündöklött a vakítóan fehér hótakaró. Magában a sivatagban zöldelő foltok tünedeztek fel itt-ott — magányos ranchok, igazi oázisok a homoktengerben — s a táj fölött rezgett, táncolt a verőfény, vagy inkább a levegő, melyet átfütött az izzó nap-sugár.

— Nos, hogy tetszik? — kérdezte Paula mosolyogva.

— Azt hiszem, igazi pokol nyáron — felelte Bob kitérően, bár nem tudott szabadulni az idegenszerű tájék lenyűgöző benyomásától.

— Idő kell hozzá, hogy megszeresse — mondta a fiatal leány. — Emlékszem az első estére, amikor megérkeztem Philadelphiából. A civilizáció és a megszokott kényelem puha öléből pottyantam ide, az ijesztően vad sivatag elhagyatott magányába. Egész éjjel sirtam . . .

— És most? . . . Szereti? — kérdezte Bob érdeklődve.

— Oh, nagyon! — felelte miss Wendell őszinte elragadtatással. — Lassan jött . . . csak hetek mulva, hogy észrevettem: mily megrázóan szép ez a homoktenger a maga borzalmas valóságában. Olyan, mintha a halál birodalma lenne, pedig nem az: inkább az

élet bölcsője. Ha láttná egy-egy tavaszi felhőszakadás után... mintha tündérek szőnék a pázsitot: egy nap alatt buja, sötétzöld szőnyeg teríti be az oázisok környékét és rikitóan virítanak benne a verbenák, a kökörcsinek meg a gólyahir. Varázsütésre sarjad itt az élet egy-egy langyos eső után és az éjszakák... ah, mily csodások az éjszakák, tele misztikus csenddel, szinte földöntuli békességgel, a sötét kárpit alatt, melynek bársonyán ezüstös fénnel pislognak az éggyertyái, a csillagok!...

A lírai rajongásnak ezt az utolsó kitörését Bob már nem hallotta. Minden figyelmét lekötötte az a ragyogó smaragd, mely vékony platinagyűrűbe foglalva villogott a fiatal leány balkezének gyűrűsujján. Csak most vette észre és maga is meghökkent a nyugtalan izgalomtól, mely hirtelen betört a fantáziájába. Szinte öntudatlanul szaladt ki száján a kérdés:

— Jegygyűrű ez a... ez a szép smaragd?

— Ugy-e, egészen olyan? — felelt Paula kérdésrel a kérdésre, mintha ki akart volna térni az egyenes válasz elől.

— Ne mondja, kérem, hogy nőül megy valami üresfejű moziszinészhez, akiben tulteng a hiuság?

— Jobban ismerhetne, mint hogy feltételez rólam ilyen léhaságot! — duzzogott Paula sértődve.

— Csak tréfa volt! — mentegetőzött Bob élenken. — Nos, mondja meg hát ön: milyen ez a szerencsés fickó?... Kihez hasonlít?

— Nem az a fontos!

— Hanem?...

— Hanem az, hogy szeret engem.

— Oh, hiszen ez csak természetes!... Ki ne szeretné magát? — fakadt ki Bob s aztán elhallgatott.

Csend lett. csak az autómotor berregése hallatszott. Aztán miss Wendell Bob felé fordult és lágy hangon kérdezte:

— Miért hallgat? . . . Talán haragszik rám?

— Nem, nem haragszom — felelte Bob elmosolyodva — csak nagyon meglepett és . . . és levért ez a dolog. Hogy még beszélni se akar róla.

— Nincs igaza — szólt csendesen a leány. — Vannak bizonyos intim dolgok az életben, amelyekről senki se szívesen beszél . . . idegenek előtt. Mert mi jóformán idegenek vagyunk: hiszen még alig ismerjük egymást!

— Oh, hogyne . . . teljesen igaza van! — hagyta rá Bob kesernyésen és sokáig egy szót se szólt. Csak akkor kiáltott fel idegesen, mikor az autó Eldorado határába ért: — Gyülölöm ezt a sivatagot, mert rideg, kegyetlen és nincsen lelke, mint . . . mint azoknak sincs, akik szeretik!

Paula nem felelt, csak megnyomta a pedált és rákapcsolt a legnagyobb sebességre. Pár perc múlva már bent voltak a városban, melynek apró házai, mint csirkék a kotlóst, körbe fogták az emeletes, vöröstéglás állomás-épületet. Mikor az autó nagy zökkenéssel megállt a fogadó előtt, Bob megkérdezte:

— Mikor lesz megint szerencsém, miss Wendell?

— Talán szerdán.

— Az nem lehet! — csattant fel Bob nyersen. — Akkor én már valószínűleg nem is leszek itt. Előbb kell találkozunk.

— Miért oly ideges? — kérdezte a fiatal leány mosolyogva és bársonyos szeme pajkosan cirógatta Bob arcát. — Ha oly nagyon kívánja . . . holnap délelőtt a ranch felé lesz dolgom és beszélhatok önért.

— Lássá, ez nagyon kedves dolog — felelte Bob és mindjárt megenyhült a hangja — bár a holnap még oly messze van! . . . De hátha holnap is elalszik? — tette hozzá tréfás aggodalommal. — Ne szerezzen ébresztő-órát?

— Megnyugtatom, hogy nem alszom el! — ne-

vetett Paula. — Csak ön legyen ébren, mikor ott leszek!

Bob a szerkesztőségben kereste Holleyt s mikor nem találta, egyenesen a vasutállomásra ment, amely egyuttal táviróhivatal is volt. Az újságíró éppen az intervjut magyarázó cikket telefonálta Newyorkba és melegen üdvözölte Bobot.

— Én is szeretnék telefonálni — mondta Bob.

— Oh, az még soká lesz! — legyintett nevetve a távirótiszt. — Mr. Holley, azt hiszem, egész napra lefoglalta a vonalat.

— Nem baj — felelte Bob. — Az apám ugy sincs otthon. Talán jobb is lesz, ha táviratozok. Ezt legalább ő maga olvassa majd.

Jól meg kellett fontolnia, hogy mit és hogyan sürgönyözzön. Valósággal „virágnyelven“ kellett elmondania a körülményeket, hogy mások ne tudják, miről van szó, de az apja azért mégis megértse. Két blankettát is elrontott, mire megszületett ez a szöveg.

„Vevő itt, de célszerű hu mali-mali tárgyalni. — Stop. — Mrs. Jordan megmondja mi ez. — Stop. — Ha telefonon kérem, ígérd, hogy azonnal küldöd, aztán felejtsd el. — Stop. — Bizalmas értesítéseket Will Holleynek „Eldorado Times“-re. — Stop. — Sivatag érdekes, de titokzatos a te tapasztalatlan és szerető fiadnak. — Stop.“

Bob aláírta a sürgönyt és apjának a lakására és az irodájába is elküldette, hogy akárhová megy előbb, hazatérve a golfpartiról, mindjárt elolvashassa és ne lepje meg váratlanul, ha Madden esetleg Bob távollétében telefonál neki.

Negyedóra mulva, mikor Holley is végzett a telefonálással, átmentek a szerkesztőségbe, amelyet Holley gondosan bezárt belülről s aztán, pipára gyujtva, bellyel kínálta meg Bobot.

— Most pedig — mondta, miután ő maga is le-

ült — beszéljünk komolyan az ön dolgáról. Tegnap este, mikor kint voltam a ranchon, úgy látszott, hogy minden rendben van. Ma délelőtt azonban nagyon meglepett, amit mondott . . . illetőleg amire célzott . . . és most, ha van bizalma hozzám: szeretném tudni legelőször azt, hogy önnél van-e a gyöngysor . . .

— Nem, nincs nálam! — vágott közbe Bob hirtelen.

— Oh, hát San-Franciscóban van?

— Nem . . . a társam őrzi.

— Mi-cso-dá-ja? . . .

— Nézze, Holley — szólt most Bob komolyan — tudom, hogy akiről Harry Fladgate azt mondja, hogy tűzbe teszi érte a kezét: az feltétlenül tisztességes és minden bizalmat megérdemel. Én tehát titkolózás nélkül elmondok önnek mindent . . .

— Köszönöm a bizalmat, de mégis . . . fontolja meg, kérem.

— Már csak azért is elmondok mindent — folytatta Bob — mert sejtem, úgy érzem, hogy rá fogunk szorulni a segítségére.

Röviden elmesélte a gyöngysor egész történetét és megmondta azt is, hogy Ah Kim kicsoda.

— Ez aztán az izgató kaland! — kiáltott fel Holley, a vérbeli ujságíró lázas érdeklődésével. — De mondja csak tovább! . . . Nekem már tegnap éjjel, amikor ön a ranchra megérkezett, az volt az érzésem, hogy: noha Madden ott van, még sincsen rendben minden. Ugy látszik, hogy nem is csalódtam. De mi történt hát voltaképpen?

— Első sorban Charlienak úgy tetszett, hogy a ranchon nem tiszta a helyzet — felelte Bob. — Tudja, ezek a kínaiak többé-kevésbé pszichológusok . . . Valami hatodik érzékük van, amellyel megsejtik a bajt.

— Ugyan? — nevetett Holley. — Hogy ezt nem tudtam eddig! De, remélem, hogy más oka is van a

nyugtalanságra ezen a . . . ezen a hatodik érzéken kívül?

— Lássá, Holley — folytatta Bob komolyan —, eleinte én is éppen így nevettem a „hatodik érzéken“, mint valami badarságon és mindjárt át akartam adni a gyöngysort. De aztán hirtelen, váratlanul, rémes sikoltás hasított bele a csendes éjszakába . . . oly vérfagyasztó segélykiáltás, hogy Isten óvjon, hogy még egyszer kelljen hallanom!

— És . . . ki sikoltozott?

— Valaki, akit ön is ismert . . . Tony, a kínai papagáj — felelte Bob komolyan.

— Oh, hogy róla megfeledkeztem! — csóválta a fejét Holley tamáskodva. — De ezt, bocsásson meg: aligha lehet komolyan venni.

— Miért nem? . . . Ön is tudja, hogy a papagáj csak ismételi: önmagától sohase talál ki semmit. Lehet különben, hogy nem okosan cselekedtem: de a gyöngysort mégse adtam át — felelte Bob vállat vonva.

Aztán elmondta, hogy ma reggel megállapodott Charleyvel, hogy ha semmi különös dolog nem történik, akkor délután két órakor mégis csak átadják a gyöngysort Maddennek. Ez alatt az idő alatt akarta Charley kifaggatni Tonyt, hogy mi mindent tud még — s az eredmény az lett, hogy a madár közvetlenül a lunch után, tehát még két óra előtt, megdőglött.

— Így áll most a helyzet — végezte Bob az elbeszélést.

— Óhajtja hallani a véleményemet? — kérdezte most Holley. — Azt hiszem, igen: mert bizonyára ezért is méltatott a bizalmára.

— Minden esetre — bólintott Bob.

— Ne gondolja, kérem — kezdte Holley, atyai jóindulattal — hogy nem szeretném, ha valami komoly dráma játszódna le a Madden-ranchon. Hiszen újságíró vagyok és olv kevés történik ezen a vidéken,

hogy a legkisebb esemény is igazi manna nekem. De, akárhogy forgatom is ezt az esetet, csak azt látom, kedves Bob, hogy ez a babonás kínai megbokrosodott s önt is idegessé tette . . . minden komoly ok nélkül!

— Téved! — védte Bob a kínait. — Charlie fel-
tétlenül becsületes, megbízható és őszinte.

— Ebben nem is kételkedem — felelte Holley.
— De kínai és ráadásul detektív: tehát duplán gyanakvó és mindenütt bajt szimatol. Higyjen nekem: a Madden-ranchon rendben van minden. Lehet, hogy Tony rémesen rikácsolt az éjszaka, de . . . máskor is meg szokta tenni ezt.

— Hallotta már ön is? — kérdezte Bob hirtelen.

— Azt ugyan nem hallottam, hogy „segítség“-et és „gyilkos“-t kiabált, de amikor ide került, én még kint laktam Whitcomb doktor tanyáján és sokat őgyelegtem a Madden-ranch körül. És mondhatom, hogy Tonymak nagyon furcsa „szótára“ volt akkoriban. Ugy látszik, hogy éveket, sőt évtizedeket tölthetett el igazán erőszakos, durva és verekedő társaságban, ahol sokszor bicskára és golyóra mentek az emberek. Én hát egy cseppet se csodálkozom azon, hogy gyilkost kiabált az éjjel. Már most azt hiszem, hogy a sivatag lenyüggőző magánya és félelmetes csendje, a komor éjszaka, Charley aggodalmai . . . szóval minden közre játszott, hogy ön . . . bocsánat, kedves Bob: hegyóriásnak lássa a vakondturást.

— Na és Tony hirtelen halála ma délelőtt?

— Itt is Madden találta fején a szeget — felelte Holley vállat vonva. — Tony már öreg legény volt és örökké a papagájok se élnek. Különös találkozása a véletlennek, megengedem: de félek, mr. Eden, hogy az ön édesapja aligha fogja helyeselni az ön huza-vonáját. Nagyon könnyen megtörténhetik, hogy P. J. Madden, akiről ön is tudja, hogy hirtelen haragu, hörcsökös ember, megunja ezt a taktikázást és stornirozni fogja ezt az üzletet. És akkor ön azzal fog

védekezni otthon, hogy azért nem adta át a gyöngy-sort, mert... megdöglött egy papagáj? Remélni akarom, kedves Bob, hogy az edesapja iágyszívu, szelid ember: különben fének, hogy agyoncsapja önt!

Bob elgondolkozva, tanácstalanul halgatott. Majd ismét megszólalt:

— Na, és a revolver? . . . Bill Hart revolvere, amely eltűnt a falról, és pedig alig pár napja?

— Tudja, kedves Bob: mindent furcsának, különösnek és izgatónak lehet találni, csak attól függ, hogy milyen hangulatban vagy milyen szemszögből vizsgáljuk . . . Hát a revolver eltűnt: ez igaz. Hát aztán? . . . Madden eladhatta, odaajándékozhatta valakinek, esetleg bevihette a saját szobájába is.

Bob Eden hátradőlt a karosszékekben.

— Ebben igaza lehet — mondta elgondolkozva. — És, mennél tovább kérődzöm a dolgon, annál jobban kezdem látni, hogy nem okosan cselekedtem. Minden esetre . . .

Hirtelen elhallgatott. Ah Kim éppen most fordult be kis autójával a sarkon és néhány pillanat múlva már kopogott az ajtón. Bob nyitott neki ajtót s ahogy belépett, rögtön bemutatta Holleynek.

— Charley — mondta szertartásosan — ez a gentleman mr. Will Holley, nekem jó barátom . . . Holley, ez a gentleman Charley Chan, a honolulu rendőrség detektívfelügyelője.

Chan összeráncolta a homlokát és szemrehányóan nézett Bobra, aki azonban rögtön megnyugtatta:

— Nincs oka aggodalomra. Mr. Holleyben feltétlenül megbízhatunk és én már el is mondtam neki mindent.

— Mivel idegen országban vagyok, nagyon megszese a hazámtól — mondta Charley halkán, de nyomatékkel — én talán nem biznék meg senkiben. Ta-

lán azért, mert gyanakvó pogány vagyok . . . Remélem, mr. Holley megbocsátja ezt az őszinteségemet?

— Teljesen igaza van az ön szempontjából — felelte Holley — ne is beszéljünk róla, kérem.

— Voltaképpen egészen másról is van szó — vette át a szót Bob. — Rájöttem arra, Charley, hogy kísértetek ellen hadakozunk. Megvitattuk a dolgot Holley barátommal s abból, amit tőle hallottam, azt látom, hogy a ranchon minden a legnagyobb rendben van. Nincs itt semmi kockázat vagy veszedelem, Charley. Éppen ezért, mihelyt ma este hazamegyünk, azonnal átadjuk Maddennek a gyöngysort . . .

Látva, hogy Charlienek leesik az álla, mosolyogva veregette meg a vállát:

— Nézze, Charlie, ha komolyan végiggondolja a dolgot, maga se tagadhatja, hogy vénasszonyok módjára cselekedtünk.

Mély sértődöttség tükröződött a kis kinainak kerek arcán, mikor önérzetesen felegyenesedve válaszolt:

— Csak pár percnyi szives türelmet kérek. Még egy kis elnézést a „vén asszony“ tévedései iránt . . . Pár órával ezelőtt megdöglik a papagáj. Lezuhan a gyűrűjéről és elpatkol, mint cézár.

— Na és? — vonogatta a vállát Bob idegesen. — Megvénült, ütött az órája, meghalt. Hagyjuk ezt a jelentéktelen dolgot . . .

— Jelentéktelen? — tiltakozott Charley. — Talán nem is az, ha minden részletét ismerjük.

Kiterített Holley íróasztalára egy iv tiszta papírost, kis borítékot vett elő a zsebéből és tartalmát a papirosra szórta.

— Vizsgálják csak meg, kérem — mondta, odabökve az ujjával. — Szegény Tonymak a vályujából szedtem össze: ezt kapta utolsó ebédre. Látnak rajta valami különöset?

— Kendermag — mondta Bob — a rendszeres madárétel.

— Ugy van — bólintott Charley. — Egy része kendermag. De van ott más is: az a szürkés-fehér, finom szemű por . . . majdnem éppen annyi, mint a kendermag.

— Ejha! — kiáltott fel Holley megdöbbenve.

— Mivel sohase bizom a magam ítéletében, mikor szakértők véleményére támaszkodhatom — folytatta Charley — bent voltam a sarki drogériában és megkérdeztem: miféle por lehet ez?

— Arzén! — vágta rá Holley rögtön a választ.

— Valóban arzén — bólintott Charley. — A drogista azt mondja, hogy sokat ad el belőle, mert patkányméregnek használják. De a papagáj is megdöglik tőle.

— Szegény Tony nagyon beteg volt, mielőtt elpatkolt. — Nem beszélt, csak gunnyasztott. Én már sok gyilkost nyomoztam, de . . . Kaliforniába kellett jönnöm, hogy . . . madár-gyilkosokkal legyen dolgom.

— Bizonyos, hogy megmérgezték — mondta Bob. — De miért?

— Hát nem tetszik tudni a régi közmondást? — kérdezte Charley. — Hogy a halottak nem beszélnek? . . . Ez érvényes azokra a papagájokra is, amelyek beszélni tudnak.

Bob tünődve simította végig a homlokát.

— Kezdek belezavarodni a dologba — mondta. — Mi történik itt voltaképpen?

— Vegyük csak sorra a dolgokat — magyarázta Charley. — Ahogy már mondtam: a papagáj nem talál ki magától semmit. Csak azt ismétli, amit halott. Ha tehát Tony hangosan sikoltozott éjjel: „Segítség! Gyilkos! Tedd le azt a fegyvert! . . .“ A vénasszonynak is megbocsátható az a tévedés, hogy a papagáj csak azt ismétli, amit nemrég hallott. Ismétli pedig azért, mert valami eszébe juttatja, amit hallott.

— Ezt nem értem, Charlie . . .

— Valami, ami megelőzte a rémes sikoltozást vagy együtt járt vele — folytatta Charley. — De mi volt ez a valami? . . . Talán az, hogy hirtelen fény villant fel Martin Thorn titkár hálósobájában. Ugyebár, ez nem lehetetlen?

— Charley, maga rájött valamire! — kiáltott fel Bob izgatottan. — Mondja el gyorsan!

— Ma reggel, mint vénasszony, a rendes módon takarítottam Thorn hálósobáját. Az egyik falon szabályos négyszögalakban világosabb, élesebb volt a kárpit rajza . . . Miért? . . . Bizonyára azért, mert ezt a négyszöget eltakarta valami, úgy hogy se por nem lephette, se nap nem szihatta ki a kárpit eredeti színét. Ahogy jobban körülnéztem, a másik falon ugyanoly méretű olajfestményt pillantottam meg. Természetesen rögtön tisztában voltam vele, hogy ez a kép függött annak a négyszögnek a helyén és csak nemrég akaszthatták át erre a másik falra. De miért? . . . Mit akartak eltakarni vele? Leakasztottam a képet és kis lyukat fődöztem fel alatta . . . kis lyukat, aminőt csak revolvergolyó üthet a falba.

— Revolvergolyó? — kiáltott fel Bob.

— Ugy van: revolvergolyó — ismételte Charley. — Az első golyó, amely célt tévesztett és nem ölte meg azt a szerencsétlen embert, aki bizonyára akkor sikoltozott segítségért. És Tony ezt a sikoltozást utánozta.

Bob és Holley ismét elképedve néztek össze — a kis kínai nem hiába dicsekedett azzal, hogy „lélektani alapon“ nyomoz!

— Bizonyosan a hiányzó revolverről van szó — fordult Bobhoz az újságíró — a Bill Hart revolveréről, amely eltűnt a fali arzenálról . . . Azt hiszem, jó lesz, ha elmondjuk a dolgot mr. Channek.

— Ne fáradjanak, kérem — legyintett Charley mosolyogva. — Én már az éjjel észrevettem a hiányzó

revolver helyét a falon. Ezt pedig a papirkosárban találtam.

Összegyűrt kartonlapot húzott elő, melyen gépirásos szöveg volt:

*William S. Hart ajándéka
P. J. Maddennek
1923. IX. 29.*

Will Holley elolvasta és visszaadta.

— Ez az — mondta — megismerem. Ez volt a pisztoly fölött.

— Egész nap kerestem az eltűnt revolvért — folytatta Charley — de mind ideig eredménytelenül.

— Mr. Chan — szólt most Holley és, felkelve, melegen megrázta a kínai detektív kezét — őszintén gratulálok ahhoz a páratlan ügyességhez és logikához, amellyel dolgozik . . . Ön pedig — fordult Bobhoz — ne forduljon többé hozzám tanácsért. Kövesse vakon mr. Chant, akitől Newyork legügyesebb detektívjei is csak tanulhatnak.

— Egy vénasszonytól? . . . Hová gondol, mr. Hollev! — kesergett a kínai, aki még mindig nem tudta feledni Bob szavait.

— Kérem, kedves Charley, bocsásson meg — mosolygott Bob szégyenkezve. — Igazán nagyon sajnálnám, ha megbántottam . . .

— Már el is felejtettem! — dörzsölte a kezeit Charley és arca sugárzott a büszke boldogságtól. — Remélem, hogy ezek után nem adjuk át a gyöngysort ma éjjel mr. Maddennek?

— Se ma éjjel, se holnap! — felelte Bob határozottan. — Most nyomára jöttünk valaminek . . . a jó Isten tudja, minek! Ameddig nem tisztáztuk ezt, addig nem is beszélünk a gyöngysorról. A nyomozás az ön kezében van, Charlie: én megyek ön után, akárhová vezet.

— Akkor negyedőrai szives türelmet kérek — szolt Charley szélesen mosolyogva. — Most még be kell vásárolnom, de negyedóra mulva a fogadó előtt leszek s akkor mehetünk haza.

Holley és Bob szótlanul ültek néhány pillanatig, mikor egyedül maradtak. A csendet az újságíró törte meg:

— Igazságtalan voltam a kínai iránt — mondta restelkedve — és ezt őszintén sajnálom. Most már én is hiszem, hogy valami nincs rendben a Madden-ranchon, sőt egyenesen sötét dolgokat sejtek.

— Magam is ettől félek — sóhajtott Bob. — De vajjon mi lehet?

— Furcsa ez az intervju is — tűnődött Holley. — Madden azelőtt soha nem állt szóba újságírókkal. Miért szakított ezzel a megrögzött szokásával?

— Én tőlem ugyan hiába kérdezi! — vonogatta a vállát Bob.

— Azt hiszem, valami feleletet találtam rá — vélte Holley. — Madden sejti vagy fél, hogy rövidesen kipattan valami abból, ami a ranchon történt vagy történik. Hogy az újságok kiméletesen bánjanak vele, most előre le akarja kenyerezni őket az intervjuval. Ezért szállt le a magas lóról, szokása ellenére . . . Igazam van?

— A következtetés minden esetre logikus — hagyta rá Bob — bár én is ily logikusan látnám a magam dolgát! . . . Mikor elbucsuztam San-Franciscóban az apámtól, tréfásan azt mondtam, hogy úgy sejtem, valami gyilkosságba rejtélyes bűnténybe keveredem majd itt, a sivatagban . . . És, ime: most itt van a rejtély, a bűnügy. De nincs hulla, nincs fegyver, nincs gyilkos. Szóval nincsen semmi és még azt se tudjuk bebizonyítani, hogy valóban megtörtént a gyilkosság! De most már mennem kell — mondta felkelve — vissza a ranchra . . . vagy ki tudja, hová, milyen veszedelmekbe?

— Kapaszzkodjék bele ebbe a kinaiba — tanácsolta Holley. — Ez ember a talpán és szent meggyőződésem, hogy tisztázni fog mindent.

— Magam is azt hiszem — sóhajtott Bob. — Ha lehet, holnap ismét találkozunk.

Lassan ment ki az utcára s a fogadó elé érve, megállt. Szombat este volt és Eldorado megtelt a tanyákról beáradó néppel. Bronzvörösre sült farmerek, gulyások, csikósok, juhászok és béresek sűrögtek-forogtak mindenfelé: az üzletekben, a borbélynál, a kocsmákban — sőt a fogadó kávéházában már javában kártyáztak is.

Pár perc múlva megérkezett Chan a kis autóval és megállt Bob előtt. Mialatt felszállt, Charley merőn nézett a fogadó ajtajára. Bob is észrevette ezt és követte a detektív tekintetét . . .

Sovány, hajlott hátu férfi lépett ki a fogadóból. Szikár alakja sehogyse illett bele a tanyások környezetébe: hosszú felsőkabátját nyakig begombolta, széles karimájú puha kalapot viselt és nagy fekete szemüvegje teljesen elrejtette a szemeit.

— Nézze csak, ki van itt — sugta Bob halkán Charley fülébe.

— Az ám — dünnyögte Charlie és lassan megindította a kocsit. — A Killarney Hotel nagyon fontos vendéget veszített el benne. Az ő vesztesége . . . mit lehessen tudni? . . . Talán a mi nyereségünk!

NYOLCADIK FEJEZET

Kedélyes poker-parti

A kis autó utasai jó darabig némán hallgatták a motor berregését. A lehanyatló nap sárgás fénye melegség nélkül ömlött el a sivatag homoktengerén, melynek szürkésege kékes-zöldbe játszott és még sivárabbnak mutatta a kopár vidéket, mint a déli verőfény.

— Nos, Charlie — szólalt meg végre Bob — hogy tetszik ez az ország?

— Örülök, hogy láttam — felelte a kínai. — Szeretem a változatosságot és itt meg is találtam.

— Szóval nem hasonlít Hawaiihoz? — kacagott Bob.

— Azt elhiszem! — mosolygott Charlie. — Hawaii ugy pihen az óceán keblén, mint egy marék Philimore-gyöngyszem a legszebb nő nyakán. Csupa kis sziget, melyek körül lihegve morajlik a tenger. Az eső folyékony verőfény, a levegő sós balzsam. Ez a vidék éppen a fordítottja: a levegője oly száraz, mint az egyéves ujságpapíros. Szerencsére, azt hiszem, nemsokára hátat fordíthatunk neki.

— Én nem igen merem remélni ezt — csóválta a fejét Bob. — De mégis szeretném tudni, hogy mi a véleménye... most? Mit gondol: mit csináljunk Maddennel?

— Egyelőre résen leszünk és várunk. Tudom, hogy a türelem nem az ifjuság erénye, de nem változtathatunk rajta. Higyje el, mr. Eden: nekem se kellemes szórakozás, hogy öreg napjaimra megint szakács lettem. Aztán meg ez az egész eset is oly izgalmasan titokzatos. Voltaképpen már nem is a Phillimore-gyöngysorról van szó, bár azért jöttünk ide.

— Ez tisztán a maga bogara, Charlie! — ingerkedett Bob a kinaival. — Vagy nem maga szimatolta ki, hogy nincs rendben valami a gyöngysor körül és rejtélyes dolgok történnek a Madden-ranchon?

— Rejtélyes dolgok? — ismételte Charlie. — Talán nem? . . . Hát nem bizonyos, hogy a napokban meggyilkoltak valakit a ranchon? Ki volt ez a valaki, miért gyilkolták meg, ki tervezte és ki hajtotta végre a gyilkosságot . . . ime, az „egyszerű“ kérdések, amelyekre meg kell találnunk a feleletet.

— És hol a nyom, amelyen elindulhatunk?

— Nyomok vannak — felelte a kínai komolyan. — Először: a papagáj rémes sikoltása az éjszakában. Másodszor: a boldogtalan madár gyászos vége. Harmadszor: a célját tévesztett golyó a falban. Negyedszer: a szemközti falról átakasztott kép, mely elfődi ezt a golyót. Ötödször Bill Hart revolvere, mely eltűnt a helyéről . . . Ezek mind nyomok . . .

— De jelentéktelen, bizonytalan nyomok! — vágott közbe Bob.

— Annál nagyobb lesz az érdem, ha mégis ki tudjuk bogozni a rejtélyt — jegyezte meg a kínai.

— Csak egyet nem értek — mondta Bob elgondolkozva — minő szerepe van Maddennek a dologban? Tud-e a gyilkosságról ő is? Vagy pedig az egész csak annak az alattomos Thornnak a munkája?

— Ez minden esetre nagyon fontos kérdés — vélte Charlie — és valószínű, hogy hamarosan meg is kapjuk rá a választ. Egyelőre azonban óvatosak-

nak kell lennünk vele szemben is és nem szabad a bizalmunkba avatnunk őt. Remélem, nem mondott el neki semmit a san-franciscói epizódokról? . . . Értem ezt a Shaky Phil Maydorfot és furcsa viselkedését?

— Nem, nem! — rázta a fejét Bob élénken. — Valahogy nem került rá a sor. Pedig nem tudom: nem lett volna-e jó, kivált most, hogy ez a fickó váratlanul felbukkant Eldorádóban?

— Nem, semmit se veszítettünk vele. A gyöngy-sor jó helyen van és nem forog veszedelemben. De önnek, mr. Eden, nem szabad megfélemlenie arról az ígéretéről, hogy mindenben szót fogad nekem és rám bizza magát. Ha tehát megtisztel azzal, hogy továbbra is . . .

— Minden esetre, Charlie — vágott közbe Bob őszintén. — Hiszen éppen azért kérdeztem, hogy mihez fogunk most?

— Megint csak ismétlem: hu mali-mali — felelte a kínai. — Más taktikával semmit se nyerhetünk, ellenben mindent elveszthetünk. Ha ön elmondja, amit Maydorfról tud, lehet, hogy Madden azt feleli: „Ne hozassa ide a gyöngvsort, majd Newyorkban veszem át.“ Mi történik akkor? . . . Ön elmegy, Madden elmegy, én is elmegyek és a Madden-ranch titokzatos gyilkossága örökre homályban marad.

— Azt hiszem, hogy igaza van, Charlev — hagvta rá Bob. — És tudja-e — tette hozzá rövid tündés után — hogv a gyilkosságot, ha valóban gyilkosság történt: alighanem mult szerdán éjjel követék el?

— Miért éppen szerdán? — kérdezte Charley. — Miből gvanitia ezt?

Bob rövidesen elmondta, amit Paula Wendelltől hallott: — hogy Thorn mily idages és izgatott volt azon a szerda estén — hogv a titkár semmi szín alatt nem engedte beszélni Maddennel és — ami a legrej-

télyesebb volt: hogy a leány feketeszakállas, bányász-féle alacsony embert látott az udvaron . . . A kínai detektív nagy figyelemmel hallgatta ezeket az új részleteket.

— Na lássa, kérem — bólogatott elégedetten — ezek megint új nyomok, vagy legalább is: gyanúok. Legkivált az a feketeszakállas bányász lehet nagyon fontos . . . Pusztai patkány, azt hiszem . . . Az a fiatal hölgy sokat barangol a környéken, igaz?

— Ez a mestersége — bólintott Bob.

— És . . . tud titkot tartani?

— Meg mernék rá esküdni, hogy tud.

— Azért mégse bízzék benne — csóválta a fejét Charlie Chan. — Legalább mindent . . . semmi esetre se mondjon el neki. Arra ellenben megkérhetné, hogy figyelje meg, illetőleg tartsa szemmel azt a feketeszakállas bányászt, ha véletlenül ismét az útjába téved. Ki tudja: hátha ez a „pusztai patkány“ fontos lánc-szem az események sorrendjében?

A Madden-ranch már ott sötétlett az út szélén.

— Most menjen be — folytatta Charlie — és vágjon naiv, ártatlan arcot. Ha telefonon beszél kedves apjával: ne legyen ideges . . . Ő már tudja, mit kell felelnie. Távviratoztam neki.

— Maga is? — örült Bob. — Mert én is sürgönyöztem: az üzletbe is, meg a lakására is.

— Akkor ez rendben van — bólintott Charlie elégedetten. — Még arra is figyelmeztettem, hogy a telefonbeszélgetést esetleg nem csak az hallja, akinek szól, mert . . . Két kagylója van minden készüléknek.

— Ez bizony eszembe se jutott! — lepődött meg Bob. — Hogy maga mindenre gondol, Charlie! — tette hozzá őszinte elismeréssel.

A kapu nyitva volt és a kínai egyenesen behajtott a kocsival az udvarra. Ott még halkabban figyelmeztette Bobot:

— Vigyázzon, hogy senki se sejtse meg a kapcsolatot közöttünk. És azt se szabad még csak álmodniuk se, hogy ki vagyok!

A nappali szoba kandallójában már pattogva lobogtak a vastag tölgyfahasábok. Madden ott ült az asztal előtt, mely tele volt levelekkel, okmányokkal és táviratblankettákkal.

— Halló! — mosolygott Bobra. — Jól szórakozt ma délután?

— Meglehetősen — felelte a fiu. — És ön, mr. Madden?

— Na, nem mondhatnám — rázta fejét a milliomos. — Még itt se szabadulhatok az üzlettől. Egyszerre szakadt a nyakamba három nap postája... Nos, Martin: kész vagyok. Még ebéd előtt elexpediálhatná a postát.

Thorn összeszedte és ügyes kezekkel gyorsan borítékba tette a leveleket, mialatt Madden, nagyot nyujtózva, közel tolta székét a kandallóhoz.

— Ah Kim hozta haza a városból? — kérdezte Bobot.

— Még pedig elég gyorsan. Pompásan hajt a fickó.

— Ugy látszik, mindenhez ért. Nagyon ügyes fiu.

— De szótlan és savanyu, mint a keletlen kenyér.

— Nem locsog, mi? — nevetett Madden.

— Oly zárkózott, mint a northamptoni prókátorok — nevetett Bob is — némább, mint a kutyák a Kanári-szigeteken.

— Hanem — mondta Madden, mikor Thorn kiment a levelekkel — San-Franciscóból semmi hír.

— Hát nem telefonált az apám? — csodálkozott Bob. — Bizonyára még nem jött meg. De ebéd után ismét felhívom, ha óhajtja.

— Nem szeretném, ha azt hinné, hogy azért sürgetem, mert nem szívesen látom — szólt Madden —

de igazán nagyon vágyom már vissza a városba. Néhány levél, amit ma kaptam . . . hiszen érti!

— Minden esetre — felelte Bob. — Tudom, hogy az üzlet egész embert kíván és bizonyos dolgokat nem lehet elintézni a távolból. Higyje el, mr. Madden: meg is teszek mindent, hogy minél előbb végezhessünk.

— Ezt igazán köszönöm önnek — mondta Madden oly meleg hangon, hogy Bob szinte elrestelte magát.

— Talán mégse járja — gondolta magában — hogy az orránál fogva hurcolom és bolondítom ezt az embert?!

— Most pedig — folytatta Madden — ha megengedi, elmegyek szundikálni. Nagyon kifárasztott ez a sok levél.

Egyedül hagyta Bobot, aki most az Eldoradóból hozott los-angelesi ujságlepedőbe temetkezett. Nemsokára bejött Ah Kim és némán, nesztelenül, mint az automata, ebédre terített. Óvakodtak egymáshoz szólni, sőt még a pillantásuk se találkozott. Vigyáznuk kellett, mert hát hogyha a falaknak nemcsak fülei, hanem szemei is vannak? . . .

Egy óra múlva már asztalon volt az ebéd és Ah Kim ismét kitett magáért. Ugy látszik, valóban „mindenhez“ értett, mert az ebéd becsületére vált volna San-Francisco vagy Newyork akármelyik luxusvendéglőjének is. Mikor a fekete kávé behozta, Madden odaszólt neki:

— Gyujts tüzet a kandallóban a verandán. Kiülünk egy kicsit a friss levegőre.

Mikor a kínai kiment, Madden várakozva tekintett Bobra. A fiatalember elérte a pillantást és nyomban felkelt:

— Most talán megpróbálom felhívni az apámat — mondta.

— Ha megengedi, majd én hívom fel — szólta Madden, hirtelen felállva. — Csak a számot kérem.

Bob megmondta a számot és Madden hangosan kért „sürgős kapcsolást“ San-Franciscóval. Mikor az állomás nyugtázta az előjegyzést, odafordult Bobhoz:

— Tegnap este, úgy emlékszem, beszélt bizonyos aggasztó, gyanus körülményekről, amelyek óvatosságra intették az apját a gyöngysor miatt. Szabadna tudnom, hogy mik voltak az okok?

Bobot váratlanul érte ez a kérdés, de azért vilámgyorsan kész volt a felelettel:

— Oh, alighanem üres képzelődés volt az egész — vonogatta a vállát. — Én legalább azt hiszem és azt hittem már akkor is. Afféle detektiv-fantázia.

— Detektiv? — lepődött meg Madden. — Miféle detektiv?

— No, nem igazi, hivatalos nyomozóról van szó! — legyintett Bob tréfásan. — Ahogy bizonyára ön is tudja, mr. Madden, az apám, mint ékszerész, számos magán-nyomozó-irodával tart fenn állandóan összeköttetést. Az egyiknek valamelyik ügynöke megszimatolta, hogy épp mostanában szállt partra San-Franciscóban Európa legveszedelmesebb és legvakmerőbb banditája, aki nagyon erősen érdeklődik „bizonyos“ gyöngysor iránt és órákig előgyelgett a mi üzletünk körül. Lehet, hogy az egész csak véletlen találkozása a körülményeknek, amit a detektiv-fantázia színezett ki, de mégis...

— És hogy hívják azt a veszedelmes európai banditát?

Bob, mivel sohase nagyon értett a füllentéshez, habozott pár pillanatig. — Megmondja az igazat? ... Hirtelen eszébe jutott Charlienak délutáni figyelmeztetése, hogy — ne! Kitérően felelt tehát:

— Mivel én nem nagyon hittem az egész mesében — mondta — a nevét se igen jegyeztem meg. Ugy emlékszem, hogy angol ... valami Liverpool Kid, ha nem tévedek.

— Ha kiszivárgott valami erről a gyöngysorról —

jelentette ki Madden vállat vonva —, akkor ez csak az önök részéről történhetett. A leányom, Thorn meg én semmi esetre se beszéltünk róla. De azért én is az ön véleményén vagyok: detektív-fantázia az egész mese.

— Ez a legvalószínűbb — vélte Bob megkönynyebbülve.

— Nos, menjünk ki talán a verandára — hívta Bobot a milliomos.

A nyitott veranda kandallójában már lobogva égett a tűz, melynek melege kellemesen enyhítette a különben hűvös éjszakai levegőt. A szalonban Thorn a rádióval próbálkozott, kereste a legérdekesebb műsorszámot, míg Madden be nem kiáltott hozzá:

— Fogja meg Denver-t!

— Éppen azt keresem — felelte Thorn.

— Nem nagyon szeretem ugyan a rádiót — magyarázta Bobnak a milliomos — de ha már hallgatnom kell: szeretem a vidám muzsikát.

Néhány perc múlva szilaj jazz-band-zenét harsozott bele a hangszóró a csendes éjszakába.

— Ez Denver — bólintott Madden elégedetten. — Bál van a Brown Palaceban és lehet, hogy a leányom éppen erre a muzsikára táncol. Szegény gyerek... el se tudja gondolni, hogy mi történhetett velem! Már tegnapelőtt ígértem neki, hogy ott leszek.. Thorn!

— Parancsol, kérem? — kérdezte Thorn, a küszöbre sietve.

— Ne felejtse el, hogy holnap reggel sürgönyözzék Evelynnek.

— Meglesz, sir — felelte Thorn és ismét visszament a szalonba.

Jó darabig hallgatták csendben a zenét; de mikor új szám következett — valami límonádés szerelmi történet — Madden dühösen földhöz vágta a szivar-

ját és nagyot káromkodott. Erre Thorn nyomban ki-
kapcsolta a rádiót.

— Kár, hogy nem vagyunk négyen és nem játsz-
hatunk bridget — szólalt meg kis idő múlva Madden
bosszusan. — De talán megpróbálkozhatnánk egy kis
pokerrel? . . .

— Nem lenne rossz — vélte Bob — csak attól
tartok, hogy nagyon gyenge játékos leszek önnel
szemben.

— Na, nem oly veszedelmes a dolog — felelte
Madden kedélyesen. — Majd csak centekben ját-
szunk, hogy ki ne foszthassam önt.

Bementek a nappali szobába és Thorn előhozta
a kártyát. Bobnak az aggodalma nem volt alaptalan.
Elég jól játszottá ugyan a pokert — sőt a san-
franciscói „Ujságíró-Kör“-ben félelmetes ellenfélnek
is tartották — de azok a partik, amiket ott játszott,
gyerekjátékszamba mentek ehhez a mostani kártya-
csatához mérten. Most látszott meg igazán, hogy ki-
csoda Madden: vakmerő hazardőr, igazán vérbeli
játékos, aki ösztönös előrelátással kockáztat és haj-
szolja a szerencsét itt is, mint a börzén, ahol száz-
ezres és milliós tétekben folyik a játék faipari, bányá-
és malomrészvényekre, vasuti és államkötvényekre.

— Ász! — kiáltott fel — három ász! . . .
És ön mit kapott?

— Gutaítést! — felelte Bob, eldobva a kártyáit.
— Nyerőesélyemet szívesen eladom egy elhasznált öt-
centes postabélyegért, mr. Madden!

— Ez ugyan nem sok — nevetett Madden — de
számítsa hozzá, hogy mennyit nyert . . . tapasztala-
tokban! . . . Thorn, magán az osztás sora.

Most kopogtak az ajtón. Hangos, szinte paran-
csoló kopogtatás volt. Bob önkéntelenül összerezzent
és elszorult a szive. — Ki lehet az idegen, aki a sötét,
néptelen sivatagból éjszakának idején kér bebocsát-
tatást? . . .

— Hát ez meg micsoda? — ütődött meg Madden is. — Ily későn?! . . .

Mivel Thorn éppen a kártyát keverte, ő maga kelt fel és szélesen kitérte az ajtót. Onnan, ahol ült, Bob nagyon is jól meglátta az idegent, aki a küszöbön állt, mert a lámpavilág egyenesen a jövevény arcára esett . . .

Osztövé, kissé hajlott hátú férfi volt, hosszú felsőkabátban — ugyanaz a rejtélyes ember, akit a gyöngy-sor megérkezésének napján San-Franciscóban látott a mólón s azután most, ma délután látta ismét viszont Eldoradóban, mikor kilépett a fogadóból. — Szóval Shaky Phil Maydorf volt — de most nem viselte a fekete pápaszemet, mely teljesen eltakarta a szemeit.

— Jó estét, uraim — köszönt be a küszöbről s a hangja is száraz, rideg volt, mint ő maga. — Azt hiszem, ez mr. Madden rancha?

— Én vagyok Madden — felelte a milliomos — mit óhajt tőlem?

— Régi barátomat keresem . . . Martin Thorn, az ön titkárát.

Nevének hallatára Thorn felkelt és a furcsa vendéghez lépett.

— Oh, halló! — mondta, de látszott rajta és kiértett a hangjából is, hogy nem nagyon örül az éjszakai látogatásnak.

— Bizonyára emlékszik még rám? — fordult hozzá Shaky Phil Maydorf. — McCallum vagyok . . . Henry McCallum. Körülbelül egy évvel ezelőtt klubvacsorán voltunk együtt Newyorkban.

— Igen . . . igen, emlékszem — bólogatott Thorn. — De jöjjön hát beljebb, kérem . . . Ez itt mr. Madden, a gazdám.

— Végtelenül örülök a szerencsének — hajlongott Shaky Phil.

— Ez pedig mr. Eden, San-Franciscóból.

Bob felkelt és szemtől szembe állt Shaky Phil

Maydorffal. Most, hogy nem viselt szemüveget, Bob szinte megdöbbsent a fickónak szurós, kemény tekintetétől, melyben a réti farkas alattomos kegyetlensége bujkált. Shaky Phil merőn, szinte kihívó arcátlansággal nézett farkasszemet Bobbal, aki azon tűnődött magában: vajjon tudja-e ez a fickó, hogy ő már a sanfranciscói mólón belelátott a kártyáiba? . . . Ha tudta, vagy csak sejtette is — akkor hajókötél-idegei lehetnek.

— Örülök, hogy megismerhetem önt, mr. Eden — mondta Phil Maydorf, udvariasan meghajolva.

— Részemről a szerencse, mr. McCallum — felelte Bob, jól megnyomva az utolsó szót.

Maydorf most ismét a milliomos felé fordult:

— Remélem — mondta, mosolyt erőltetve szintelen, vékony ajkaira — remélem, hogy nem vagyok tulságosan alkalmatlan? Doktor Whitcomb vendége vagyok . . . illetőleg a páciense, mert légszőhurutom miatt jöttem erre a száraz és pormentes vidékre. Hanem szörnyű egyhangú és gyilkosan unalmas ez a puszta s amikor megtudtam, hogy Thorn barátom a szomszédban lakik, nem bírtam legyőzni a kísértést, hogy meglátogassam. Bocsánatot kérek, ha talán tolakodás ez a . . .

— Sőt ellenkezőleg: örülünk neki — felelte Madden, de hangja meghazudtolta szavainak értelmét.

— Ne méltóztassék félbeszakítani a szórakozásukat — folytatta Phil Maydorf. — Poker, ahogy látom . . . Zártkörű játszma, vagy esetleg én is beléphetnék talán?

— Vesse le a kabátját — felelte Madden savanyuan — és üljön le . . . Martin, adjon zsetonokat a barátjának.

— Na, ez már mégis élet — jelentette ki Maydorf, két kézzel kapva a meghíváson. — És hogy van ön, Thorn, öreg cimbora?

Megszokott, fagyos modorában felelt a titkár, hogy hála Istennek, nincsen semmi baja s ezzel játszani kezdtek. — Ha Bob az imént csak aggódott a jövő miatt, most véglegesen lemondott minden reményről. Hanem tapasztalatokat — persze: szomorú tapasztalatokat — igazán szerzett ebben a játékban, amelyben két oly félelmetes matador került össze, mint Madden és Shaky Phil Maydorf.

— Négy frisset kérek — dünnyögte mr. Maydorf a fogai között.

Ha már előzőleg is kiméretlen és elkeseredett volt a küzdelem, most egyenesen késhegyre és vérre ment a harc. Új talentum lépett be a játékba — sőt több, mint talentum: igazi zseni! Maydorf szorosán a melléhez fogta a kártyáit, az arcán, mintha megkövült volna, egyetlen vonás se rezdült és, nagyon is jól tudván, hogy kivel került össze, még vakmerőbben játszott és mindent kockáztatott. Dühösen, elszántan verekedtek mind a ketten, míg Bob és Thorn, mint fegyvertelen csatlósok, hányódtak-vetődtek a két óriás forgandó kártya-szerencséjében.

Mialatt a játék folyt, Ah Kim is bejött, görnyedve a nehéz hasábfák terhe alatt. Lomha közömbösséggel rakta meg a tüzet és semmivel se árulta el, hogy meglepte Shaky Phil jelenléte. Madden odaszólt neki, hogy hozzon bort — s ahogy Charlie az asztalra rakta a palackot meg a poharakat, Bob szinte összerezzenett... A kínai gyomra alig volt arasznyira Shaky Phil kezétől! . . . Oh, ha ez a zsvány csak sejtette volna is, hogy ebben a pillanatban igazán „keze ügyében“ volt a híres Phillimore-gyöngysor!

De Maydorfnak minden figyelme és gondolata a játékon járt.

— Két frisset kérek! — mondta rekedten.

Élesen csendült meg a telefon a sarokban. Bob szívében kihagyott a dobbanás néhány pillanatra. Erről egészen megfeledkezett . . . És most, oly sok

várakozás után, Shaky Phil Maydorf jelenlétében kell beszélnie az apjával!... Nem térhetett ki, mert Madden merőn, sürgetően nézett rá.

— Nekem egy se kell — mondta Bob és ledobta kártyáit az asztalra. — Kibuktam és vége. Felkelt, átment a szobán a telefonhoz és felvette a kagylót. — Halló! . . . Ki van ott? . . . Halló! . . . Az édesapám? . . .

— Négy ász a kézben! — szólalt meg Maydorf diadalmasan. — Nyertem . . . minden az enyém!

Madden rá se hederített, csak Bobra figyelt, mialatt Shaky Phil vigyorogva söpörte be a nyereséget.

— Igen, apám . . . én vagyok, Bob! — felelte Bob Eden a telefonba. — Pompás utazás volt, szerencsésen meg is érkeztem: most itt vagyok és pár napig itt is maradok mr. Madden ranchán. Csak éppen meg akartam mondani, hogy hol vagyok. Máskülönben minden rendben van . . . Igen, igen. Holnap reggel majd újra felhivlak . . . És hogy ment a játék? Remélem, jól, mi? . . . Ah, igazán? Na, ezt nagyon sajnálom. Szóval: holnap . . . Isten veled, édesapám!

Madden indulatosan ugrott fel és lilaszinbe játszott az arca.

— Várjon egy pillanatig! — rikácsolta elfulladva a dühtől.

De Bob már lecsapta a kagylót.

— Apám csak éppen tudni akarta, hogy hol vagyok — mondta mosolyogva és visszaült az asztalhoz, mintha észre se vette volna Madden felháborodását. — Ki oszt? . . . Mr. McCallum?

Maddent fojtogatta a düh. Rémes szitkokat morzsoltszét a fogai között, míg Bob szinte ujjongott magában. — Hu mali-mali . . . Megint egy napi haladék: és ezuttal nem az ő hibájából. — Idegenek előtt csak nem tárgyalhat apjával a gyöngysorról!

A következő játszmat is csufosan elvesztette — de mit törődött vele! Ha nem is volt mulatság — folyton

veszíteni: mégis megvolt az a titkos elégtétele, hogy Madden nem jöhet rá a furfangra, amellyel Charley meg ő az orránál fogva vezetik. Gondtalanul játszott hát tovább s mikor a rákövetkező játszmát is elvesztette, tréfásan kiáltott fel:

— Még egy ilyen parti és kész vagyok!

— Mindnyájan készen vagyunk! — hördült fel Madden dühösen. — Ez lesz az utolsó, uraim! — tette hozzá és nagyon meglátszott rajta, hogy szörnyen bántja valami.

— Ha lud, hát legyen kövér — ajánlotta Maydorf. — Ha ez lesz az utolsó osztás, talán felemelhetjük a téteket. — És megkeverte a kártyát.

A „véletlen“ úgy hozta magával, hogy ebben az utolsó partiban Maydorf és Bob kerültek szembe egymással. Bob ugyan nem sok reménnyel fogott hozzá, de megdobbant a szive, mikor a váltásnál négy kilenccsre cserélt. Nem jutott eszébe, hogy — Maydorf keverte a kártyát és nagy pénzzel ment neki a játéknak. Ez a figyelmetlenség aztán meg is bosszulta magát.

— Mit gyűjtöttek az urak? — szólitotta fel Maydorf a partnereit.

Bob diadalmasan terítette ki az asztalra a négy kilenccset.

— Szép kártya — jegyezte meg Maydorf és gonosz mosoly suhant át az arcán. — Ez pedig négy dáma — folytatta és ünnepélyes gesztussal rakta ki kártyáit. — Az urak, azt hiszem, mind fizetnek... Hiába, nekem... mindig szerencsém volt a hölgyekkel!

Közel kétszáz dollárt szedett össze Shaky Phil Maydorf ebben az egy játszmában. Bob maga negyvenhét dollárt fizetett és csak az vigasztalta — már amennyiben ez vigasztalás lehetett — hogy ez a veszteség is a Phillimore-gyöngysorüzlet terhére megy.

Amily savanyu arcot vágtak a többiek, épp olyan jó kedve volt mr. Maydorfnak.

— Nagyon kellemes este volt — mondta, mikor felvette a kabátját. — Ha megengedik, máskor is ide nézek egy-egy partira.

— Jó éjszakát! — dünnyögte Madden és eszébe se jutott, hogy meghívja a tolakodó vendéget.

Thorn felvette az asztalról a villamos zseblámpást.

— Elkisérem a kapuig — mondta — még eltévedhetne a sötétben.

Bob önkéntelenül elmosolyodott. A teli hold szinte nappali fényvel világított.

Maydorf még egyszer köszönt s aztán kiment a titkárral. Madden, mintha csak ezt várta volna, hirtelen felugrott és hevesen támadt rá Bobra:

— Nos, mi van? . . . Mit végzett az édesapjával?

Bob mosolyogva rázta a fejét:

— Semmit, mr. Madden. Hiszen elő se hozhattam neki a dolgot emiatt a . . . jómadár miatt.

— Az igaz. De mégse kellett volna oly hirtelen lecsapnia a kagylót. Átvezettem volna azt a fickót a másik szobába, míg San-Franciscóval beszélünk. Most még egyszer felhívhatja az apját . . . Ott a telefon!

— Erről szó se lehet! — jelentette ki Bob határozottan. — Az apám már lefeküdt és holnap reggelig nem fogom zavarni.

Madden valósággal kéült-zöldült dühében.

— Követelem, hogy rögtön hívja fel! — csattant fel ingerülten. — És figyelmeztetem, hogy a parancsaimat teljesíteni szokták.

— Valóban? — kérdezte Bob hidegen. — Nos, megnyugtathatom: ez a parancsa nem fog teljesülni.

Madden rábámult, mintha elment volna az esze.

— Micsoda?! — hörögte Madden. — Ön fiatal . . . tacska . . . merészel . . .

— Tudom, hogy fiatal vagyok — felelte Bob — de erről nem tehetek. Ön ellenben tehetne arról, hogy

ne csödütsen a ranchára mindenféle szedett-vedett népet, aki előtt ki se nyithatja száját az ember!

— Kit csöditettem ide? — dühöngött Madden. — Talán én hívtam ezt a . . . ezt a szerencsétlen flótást? Mit tudom én, hogy Thorn hol szedte fel? Tudhatná, hogy a hozzám hasonló emberek titkárjait úgy ellepik, zsarolják és szivják az emberek, mint a mézet a legyek. És Thorn néha bolond . . .

Ebben a pillanatban lépett be Thorn a szobába. Madden leplezetlen haraggal mérte végig.

— Ez a cimborája alaposan keresztülhuzta a számításomat, hallja! — förmedt rá kiméletlenül.

— Sajnálom, de nem tehetek róla — felelte Thorn, vállat vonva. — Tetszett látni, mily hivatlanul tört be a házba!

— Az ön hibája, hogy összecimborál mindenféle népséggel — tajtékozott Madden. — Azt se tudom, hogy kinek ija-fija ez a fickó!

— Oh, egészen rendes ember — felelte Thorn. — Máskülönben tőzsdeügynök. De esküszöm, mr. Madden, soha egy szóval se hívtam, vagy bátorítottam arra, hogy meglátogasson. De ön is tudja, mily erőszakosak ezek a . . . ezek a kullancsok!

— Holnap korán reggel elmegy hozzá és megmondja neki, hogy pihenni jöttem ide . . . sok a dolog és nem fogadok látogatókat. Megmondhatja neki azt is, hogyha még egyszer idejön, úgy kilóditom, hogy lába se éri a földet. Megértette?

— All right! — mondta Thorn. — Holnap mindjárt átmegyek a doktorhoz és udvariassan . . .

— Fenét udvariassan! — bömbölte Madden. — Mit pazarol udvariasságot az ilyen fickókra? Csak annyit mondjon neki, hogy tiz mérföldnyire kerülje el a ranchomat . . .

— Ha megengedik az urak — szólt közbe Bob, megunva a durva torzsalkodást — jó éjszakát kívánok.

— Jó éjt — morogta Madden kurtán és Bob aludni ment.

A hálószobájában már Ah Kim várta, azzal az ürüggyel, hogy felszítja a tüzet. Bob gondosan becsukta az ajtót.

— Charlie — mondta aztán — most jövök a poker-játszmából.

— Volt szerencsém látni az érdekes társaságot — mosolygott Chan.

— Shaky Phil bemutatkozott és meglehetősen súlyos belépti díjat fizettetett velem. Csak az utolsó partiban negyvenhét dolláromba került.

— Tisztelettel ajánlok több óvatosságot — tanácsolta Charley.

— Tisztelettel elhiszem, hogy igaza van — nevetett Bob. — Remélem, hogy ott ólálkodott a kapunál, mikor Thorn kieresztette Maydorfot?

— Sajnos, oly fényesen ragyogott a holdvilág, hogy nem mehettem hozzájuk közel és így nem is hallhattam, hogy mit beszéltek.

— Nos, egy dologról mégis meggyőződtem — vélte Bob — hogy P. J. Madden most látta először Shaky Philt. Vagy, ha nem: akkor ő a földkerekség legkiválóbb színésze.

— Thorn ellenben . . .

— Oh, Thorn nagyon jól ismeri — legyintett Bob. — De ő se nagyon örült a látogatásnak. Tudja, Charlie, úgy láttam, hogy ez a Maydorf tud valamit, amivel kezében tartja Thornt.

— Az lehet — bólintott Charley. — Nagyon is hiszem ezt, legutolsó felfedezésem óta.

— Ah, hát megint talált valamit? — kérdezte Bob élénken.

— Ma este, ebéd előtt — magyarázta Charley — mialatt Thorn bevitte a leveleket a városba, Madden pedig hortyogott a szobájában, szegről végre átkutatam a titkár ur szobáját.

— Gyorsan, gyorsan! — sürgette Bob izgatottan.
— Még mielőtt meglepnének. És mit talált?

— A férflingek alatt, beásva a fehérnemű közé...
mi volt elrejtve? Az eltűnt 45 milliméteres . . . azaz:
Bill Hart revolvère.

— Ez már nagyszerű nyom! Thorn . . . oh, ez a
nyomorult patkány!

— Ugy van, megtaláltam. És két kamra üres . . .
Mit következtet ebből, mr. Eden? Gondolkozzék csak!

— Ezen nincs mit gondolkozni. Hiányzik két go-
lyó. Az egyikről tudjuk, hogy a falba ment és a kép
alatt van.

— Ugy van — bólintott Charley. — Tisztelettel
ajánlom, aludjon jól és gyűjtsön erőt holnapra. Mert
ki tudja, mit hoz a jövő? . . .

A kis kínai lomhán csoszogott kifelé a szobából,
de a küszöbről még visszafordult és halkán hozzá-
tette:

— A két golyó közül csak az egyikről tudjuk,
hogy hová ment. Célt tévesztett és a falba furódott.
Ezt megtaláltuk a kép alatt.

— És a másik? — kérdezte Bob elkomolyodva.
— A másik?

— Az célba talált, azt hiszem — felelte Charley.
— De milyen célba? . . . Figyeljünk türelmesen,
talán rájövünk. Addig is jó éjszakát és szép álmokat,
mr. Eden.

KILENCEDIK FEJEZET

Louie Wong elmegy a papagáj után

Bob Eden korán ébredt fel hétfőn reggel, részint azért, mert a nap erősen betűzött a szobájába, részint pedig azért, mert P. J. Madden oly rémségesen hortyogott, hogy a halottakat is felverte volna álmukból.

A gyönyörű verőfény kicsábitotta Bobot a szobából. Elhatározta, hogy sétál egyet a pusztában reggelizés előtt, de mikor befordult a félszer mögé, hirtelen megállt és a száját is eltátotta álmélkodásában. Martin Thornt pillantotta meg, amint erősen izzadva és zihálva gödröt ásott a homokban. Mellette jókora kosár állt, tele üres üvegekkel, bádogdobozokkal, üres konzerv-skatulyákkal.

— Hallól! — kiáltott rá Bob ingerkedve. — Hát maga sirásónak csapott fel ezen a gyönyörű reggelen?

Thorn lihegve huzta ki görnyedt derekát és megtörülte zsebkendőjével verejtéktől csapzó homlokát.

— Valakinek ezt is el kell végeznie — mondta rekedten. — Ez a kínai dög nagyon lusta. — És ha össze hagyjuk gyülni ezt a vacak lim-lomot, hamarosan szemétdomb lesz a ház tája.

— „Állást kaphat magántitkár, üres konzervdobozok elásására a félszer mögött!” — mosolygott

Bob. — Uj ága az ön sokoldalú tevékenységének, mr. Thorn. De minden esetre okos dolog, eltenni az utból a holmit . . . Kiváltképpen az ilyesmit — folytatta és lehajolva, kivett a kosárból egy pléhdobozt — mert ebben, ahogy látom, arzén volt, igaz? . . .

— Arzén? — ismételte Thorn és keze fejével megtörülte izzadt szemöldökét. — Oh igen: tudja, patkányirtásra használjuk.

— Persze, a patkány megdöglik tőle — vélte Bob, visszadobva a dobozt a kosárba. — De, azt hiszem, megöl más állatot is, nem?

Thorn nem felelt, hanem beledöntötte a kosár tartalmát a már megásott gödörbe, visszahányta rá a homokot és egyenesre taposta fölötte a földet, mialatt Bob szótlanul és érdeklődéssel figyelte a munkát.

— Na, most már rendben van — sóhajtott Thorn megkönnyebbülve és felvette az üres kosarat. — Most pedig — folytatta — miután négy szem közt vagyunk, ha megengedi, adnék egy bizalmas tanácsot.

— Készséggel fogadom és örömmel nyugtázom — felelte Bob, követve a titkárt, aki befelé indult a házba.

— Nem tudom — kezdte Thorn — mennyire sürgős és fontos önöknek, hogy eladják azt a gyöngy-sort. De én már tizenöt éve szolgálom Maddent és mondhatom: nem olyan ember, akivel huzni-halasz-tani lehet bárminő üzletet. És ha visszaélnék a türel-mével, biztosíthatom, hogy sztornirozni fogja ezt a gyöngysorvévelt.

— Én mindent megteszek, hogy a kedvében jár-jak — mentegetőzött Bob. — Másrészt mr. Madden is tudja, hogy nagyon jó üzletet csinál. Hogyha azért mégis sztornirozná . . . De nem, nem hiszem. Kétszer is megfontolja . . .

— Ha kijön a türelméből, ő bizony nem fontol-gat — vágott közbe a titkár. — Én minden esetre figyelmeztetem önt: ez az egész.

— Én pedig minden esetre nagyon köszönöm a figyelmeztetést.

Thorn ledobta a kosarat és az ásót a konyha mellé és lassan tovább ment a veranda felé. Ah Kim kidugta fejét az ajtón és hangosan szólította meg Bobot, aki szándékosan maradt el Thorntól:

— Halló, fiatal ur! A tyukokkal tetszett felébredni ma reggel? Kicsit korán van, de azért mindjárt meglesz a reggeli.

— Oh, még nem vagyok éhes — felelte Bob; és látva, hogy Thorn eltűnik a veranda ajtaján, halkabban folytatta — éppen most néztem végig, hogy a titkár egész csomó üres dobozt ásott el a félszer mögött; az egyikben arzén volt . . .

— Nagyon szorgalmas ember ez a Thorn — csóválta a fejét Charley. — De félek, hogy egyre több dolga lesz. Mert egyik gaztett szüli a másikat s így lesz belőlük végnélküli lánc. Ahogy a kínai közmondás tartja: „Aki tigrisen lovagol, nem szállhat le róla“.

Most Madden jelent meg a verandán és hangosan kiabált:

— Hej, Eden! . . . Gyorsan, gyorsan! Az apja van a telefónál.

— Ily korán felkelt volna az apám? — csodálkozott Bob és futott a ház felé.

— Én zavartam fel — mondta Madden. — Unom ezt a huza-vonát. Már torkig vagyok vele.

— Halló, apám! — szólt Bob a kagylóba. — Én vagyok itt, Bob. Ma reggel szabadabban beszélhetek, mint tegnap este. Valaki volt a szobában . . . Igen, igen . . . Csak azt akarom mondani, hogy minden teljesen rendben van . . . Mr. Madden? Oh, igen: nagyon szives, csak már türelmetlen. Most éppen itt áll mellettem. Nagyon szeretné, ha mennél hamarabb megkaphatná azt a gyöngysort.

— Rendben van. Rajta leszek, hogy megkapja,

amily gyorsan csak lehet — felelte mr. Eden San-Franciscóból.

Bob megkönnyebbülve sóhajtott fel: apja tehát megkapta mind az ő sürgönyét, mind a Charleyét.

— Kérje meg, hogy még ma indítsa utnak! — utasította Madden.

— Mr. Madden szeretné tudni, hogy utnak indíthatod-e még ma?

— Lehetetlen! — hangzott a felelet. — A gyöngysor nincs nálam.

— Ma nem lehet — tolmácsolta Bob — nincs nála a gyöngysor.

— Ez szörnyűség! — bödült el Madden. — Adja ide azt a kagylót!

Kivette Bob kezéből a kagylót és beleordított:

— Hallja, Eden . . . mi az, hogy nincs magánál a gyöngysor, hé?!

Bob is hallotta az apja válaszát:

— Ah, mr. Madden . . . ez bizony kellemetlen. A gyöngysor kissé elhanyagolt állapotban volt és úgy nem küldhettem el. Rendbe kellett hozatnom . . . megtisztíttatnom . . . ezt másik cég végzi, kérem . . .

— Hallgasson csak ide, Eden — dühöngött a milliomos. — Kérdezek magától valamit, várjon . . . Ért ön angolul: igen vagy nem? . . . Kérem, hallgasson, most én beszélek! . . . Azt mondtam, hogy most akarom a gyöngysort . . . most . . . érti-e: azonnal, pronto, haladéék nélkül! . . . Ez csak angolul van, mi? Hogy van hát, hogy mégse érti? . . . És nekem ne javítson, ne tisztogasson, tudja: hanem küldje a gyöngysort a-zon-nal! . . . Halló: még egyszer mondjam: küld-je a gyöngy-sort a-zon-nal! . . . No, hála neked, Mindenható Isten, hogy végre mégis megértett!

— Igazán sajnálom — hallatszott a telefonból az öreg Eden szelid válasza — de nem tehetek a kése-delemről. Az eredeti utasítás úgy szólt, hogy New-

yorkban lesz az átvétel; így nekem elég időm lett volna arra, hogy kényelmesen kitisztítottassam. De még így se késő. Holnap délre megkapom és holnap éjjel utnak indítom.

— Az áldóját! — csattant fel Madden. — Ez azt jelenti, hogy csak csütörtökön reggel lesz itt . . . Hallja, Eden: én belebetegszem ebbe a halogatásba. Inkább sutba dobom az egészet . . . — Madden elhallgatott és Bob visszafojtott lélekzettel figyelt, hogy mi lesz most! . . . De aztán megnyugodott, mert Madden így folytatta: — Hát jó, ha másként nem megy. De meg kell ígérnie, hogy a gyöngysor fel-tétel-nül elindul holnap éjjel . . . Jól értse meg: holnap éjjel!

— Szavamat adom rá — hangzott a válasz San-Franciscóból. — Legkésőbb holnap éjjel indul a gyöngysor.

— All right! — morgott Madden. — Most hát várnom kell. De figyelmeztetem, hogy most tárgyaltam utoljára erről a dologról. Elvárom hát az emberét csütörtökön. Isten vele!

Dühöngve csapta le Madden a kagylót. Haragja nem enyhült a villásreggeli alatt se és Bobnak minden kísérlete meddő maradt, hogy derültebb hangulatot teremtsen. Villásreggeli után Thorn beült a kis autóba, a városba ment, Bob pedig kint ácsorgott a ranch előtt a kertben — lesve Paula Wendellt, aki megígérte, hogy érte jön.

Alig negyedóra múlva meg is jött a fiatal leány és Bob elégedetten állapította meg, hogy sokkalta szebb, mint tegnapelőtt volt.

— Halló! — kiáltott oda Paula. Üljön ide melém, de gyorsan. Az arcáról látom: mennyire örül, hogy láthat.

— Hogy örülök-e . . . Ön valósággal az életmentőm. A viszony valósággal a megpattanásig

feszült ma reggel óta ebben a házban. Akár hiszi, akár nem: P. J. Madden nem szeret engem.

— Az nem lehet — vélte Paula komolyságot szinelve. — Vagy ha igen: akkor megőrült az öreg.

— Persze, hogy örült — bólított Bob meggyőződéssel. — Csörgőkigyókkal fekszik és ébred minden nap. Az egyik . . . Thorn.

Ezen mindketten kacagtak és Paula elindította a kocsit.

— És mi a véleménye erről a csodaszép napról? — kérdezte Paula. — Nézzen csak körül: látott már ennél csodásabb színeket?

— Soha! — felelte Bob és a leány arcára bámult. — S ami fő: nem drogériából vásárolt festék, hanem természetadta szépség.

— Ne beszéljen bolondokat — pirogatta Paula — a sivatagot nézze, meg azokat a havas hegyormokat.

— Gyönyörű. De, ha megengedi: én beérem a közelebbi kilátással is. Mert az szebb. És remélem: ezt ő is megmondta önnek?

— Ő? . . . Kicsoda ez az „ő“?

— Hát Wilbur . . . a vőlegénye.

— Wilbur? — rázta a fejét Paula. — Nem. Jack a neve. És kérem: ne faragjon rossz élceket egy távollevő, derék fiatalember rovására.

— Hogy derék fiatalember, azt tudom: különben hogyan is tetszenék önnek? — vélte Bob. — Ellenben hallgasson rám, tapasztalt fiura. A házasság a gyenge lelkek utolsó menedéke.

— Ne mondja?!

— Pedig mondom. Oh, sokat tündöttem én már ezen. Elégszer ott álltam magam is az örvény szélén, amikor egy-egy kedves, szép leány szeméből felém villant a biztató sugár . . . De óvatos voltam . . . „Tartsd magadat, fiu“ ez volt a jelszavam.

— Ugyan? . . . És most is az?

— De mennyire! — mosolygott Bob. — Lássá, ez a szabadság, az élet. Azt tehetem mindig, ami jól esik és amikor jól esik. Mikor leszáll az este és vigakkordok szállonganak a levegőben, veszem a kalapomat. És ki mondja akkor szelid, csengő hangon: „Hová készül, kedvesem? Én is megyek magávell...”
Ki mondja ezt nekem?

— Senki! — kacagott Paula.

— Na lássa! Hát nem nagyszerű ez? És az ön esete ugyanez. Persze, vannak lányok . . . millió és millió . . . akiknek nincs jobb dolguk, mint hogy férjhez mennek. All right: az ég áldása rájuk! De ön . . . ugyan miért menne férjhez ön? Hiszen oly pompás élete van! Itt van a sivatag, a halmok, az erdő, a canon: szóval a csodás természet minden szépsége, kincse: s ezt mind odaadná, a szabadságával együtt azért, hogy Wilburnak . . .

— Mondtam már, hogy Jack a neve! — vágott közbe Paula durcásan.

. . . — hogy reggelit, ebédet és vacsorát főzhesen neki a gázrezsón: utána pedig mosogasson is!

— Talán tarthatunk cselédet — tündött Paula bátortalanul.

— Sok család tarthatna: de hol találni ma „jó” cselédet? Ismétlem: jól fontolja meg. Most úgy él, mint a hal a vízben s ennek egy csapásra végét veti a házasság. És stoppolhatja majd Wilbur harisnyáit . . .

— Jack a neve, mondtam! — tiltakozott Paula és mindketten nagyokat nevettek egymásnak kölcsönös ugratásán.

— Szóval — folytatta Bob a tréfát — tragikus sötétbe ugrás lenne, ha bekötné a kontyát . . .

— Ami nincs! . . . Hahaha!

. . . — mert, amit eddig mondtam, csak éppen felületesen érinti ezt az életbe vágó kérdést.

— Magam is érzem, hogy sok igazság van abban, amit mond — felelte Paula, szinlelve, hogy belemegy

a játékba. — De, sajnos, a kocka már el van vetve és nem hátrálhatok meg.

A kocsi nagy zökkenéssel állt meg a tágas, szép ranch előtt, melyet egész csomó apróbb barak-ház vett körül.

— Ez Whitcomb doktor telepe — magyarázta Paula. — Nagyszerű egyéniség: majd meglátja! Meg kell ismernie.

Leszálltak a kocsiról, végimentek az udvaron és Paula benyitott a tágas, nagy kényelemmel butorozott nappali szobába. Az ablaknál kedves arcú, jóságos tekintetű, őszbe csavarodott nő hintázott a hintaszékben.

— Halló, doktor néni! — köszöntötte őt Paula. — Vendéget hoztam.

Mrs. Whitcomb felállt a székből s ahogy feléjük mosolygott, szinte verőfénnel telt meg a szoba.

— Isten hozta, fiatal barátom — szólt, kezét fogva Bobbal.

— Ön a . . . a doktor? — hüledezett Bob.

— Én bizony . . . De ön nem szorult rá a tudományomra. Makk-egészséges, fiatal vasgyuró.

— Akárcsak ön, asszonyom — bókkolt Bob mosolyogva.

— Igen, igen . . . ötvenötéves „fiatal“ — nevetett Mrs. Whitcomb. — De üljön le már, kérem. Hol lakik?

— Mr. Madden vendége vagyok — felelte Bob.

— Ah, igen: hallottam, hogy itt van az öreg. Nem valami jó szomszéd. Zárkózott ember, nem szereti a társaságot. Mi valamennyien jó barátok vagyunk itt a környéken, de Mr. Madden mindig távol tartotta magát tőlünk . . . De menjünk ki a levegőre: kár az ilyen szép napot szobában tölteni.

Séta közben elmesélte, hogy huszonöt évvel ezelőtt telepedett le a pusztában, hat mérföldnyire az Eldorádótól és akkor még egy lélek se lakott erre.

Az első házat ő maga építette fel és azóta támadtak körülötte a ranchok és villák és azóta épült az ő szanatóriuma is, amelyben a gége- és tüdő-bajosok majd mind meggyógyulnak.

— Pormentes, száraz, tiszta levegő — magyarázta mrs. Whitcomb — ragyogó verőfény csaknem egész éven át és megfelelő táplálkozás: ez a siker titka, ez hozza ide a betegeket.

Ahogy végimentek a barak-házikók közt, Bob meglátta, hogy Thorn élénken beszélget Shaky Phil Maydorffal, félrehúzódva a kerítés mellé . . .

Mrs. Whitcomb elkísérte vendégeit a kerítésig és szívélyesen hívta Bobot, hogy látogassa meg máskor is. Aztán a kocsi ismét kifordult az országútra és repült egyenesen Eldorado felé. Bob azon tűnődött, hogy mit tanácskozhatott Thorn azzal a san-franciscói betörővel, majd hirtelen odafordult Paulához:

— Ön még egyetlen egyszer se kérdezte meg, hogy miért jöttem ide?

— Mert tudtam, hogy rá fog jönni, hogy itt a pusztában mindnyájan barátok vagyunk és akkor ugy is megmondja majd.

— Meg is fogom mondani — felelte Bob — de most még . . . nem lehet. Szeretnék azonban kérdezni valamit. Emlékszik még arra az estére, amikor meglátogatta Maddent a ranchon és . . . és úgy tett önnek . . . mintha valami baj lett volna ott?

— Hogyne!

— Nos, egyelőre elárulhatok annyit, hogy . . . jól sejtett. — Paula hirtelen rátekintett Bobra, aki habozva folytatta: — És az én feladatam, hogy kiderítem: mi volt ez a baj. Azzal az öreg bányász-emberrel . . . sokért nem adnám, ha találkozhatnám. Nincs rá lehetőség, hogy ön véletlenül összeakadjon velem?

— Ez csak pusztán véletlen lehetne.

— De ha mégis megtörténnék: megteszi, hogy

azonnal értesít? . . . Ha ugyan nem terhelem tulságosan.

— Szó sincs róla — felelte Paula. — Nagyon szívesen megteszem. Bár az öreg azóta talán már Arizona határában jár. Amikor találkoztam vele, ugyancsak siétett.

— Annál inkább szeretném megtalálni — mondta Bob. — És nagyon-nagyon szívesen mondanék többet is . . . higye el: nem azért hallgatok, mert nem bízom önben, hanem a titok . . . nem egészen az enyém.

— Értem — bólintott Paula — és nem is akarom tudni.

Mindketten elhallgattak és nem is beszéltek, amíg a kocsí Madden ranchához ért és Bob kiszállt. Bucsuzáskor mélyen a fiatal leány szeméibe nézett — tiszta, derült szemek voltak: megnyugtató, bizalomgerjesztő szemek — és mosolyogva mondta:

— Tudja, most már megvallhatom . . . tegnap még nagyon haragudtam Wilburra, de ma már kibékültem vele. Mert nagy szolgálatot tett nekem, a tudtán kívül . . . hiszen én úgy szeretem a szabadságot!

— Micsoda badarságot hadar össze-vissza már megint?

— Hát nem érti? — nevetett Bob jókedvűen. — Tegnap óta rájöttem, hogy most kerültem szembe életem legnehezebb kísértésével. De Wilbur megmentett minden veszedelemtől, mert . . . izé . . . lefoglalta önt. Így már nem kell féltennem a szabadságot. Derék, jó fiú ez a Wilbur! Mondja meg neki, kérem, hogy szívből tiszteltetem.

Paula megnyomta az indító pedált és ingerkedve felelt:

— Tudja, kérem: az ön szabadságát akkor se fenyegethetné veszedelem, ha nem volna az a bizonyos „Wilbur“. Az én részemről legalább . . . nem!

— Engedje meg, hogy ne vegyem tudomásul ezt a megjegyzést — tiltakozott Bob. — Igaz, hogy megnyugtat, de valahogy azért mégse szeretem . . . És sajnálom, hogy már válnunk kell. Mondja, kérem: nem bánná, ha ma délután berándulnék a városba?

— Azt hiszem, hogy nem is tudnék róla — felelte a leány. — Isten veled!

Az idő oly lassan telt és Bob oly rémségesen unatkozott — Madden is bosszus, szóval és ideges volt — hogy délután négy óra felé már nem bírta tovább. Elkérte a kis kocsit és bement a városba. Az autót a fogadó előtt hagyta és szaladt Holleyhoz, a szerkesztőségbe. Itt már sürgöny várta: az apja küldte San-Franciscóból. Bob mohón törte fel és olvasta:

„Nem értem, mi történik, nagyon nyugtalanodom. Követem utasításaidat, bízom mindkettőtökben, de nagy csapás lenne, ha meghiusulna az üzlet. Jordanék sürgetik a leszámolást, Victor személyes odautazással fenyeget. Értesíts mindenről.“

— Ez aztán igazán a koronája lenne mindennek! -- bosszankodott Bob.

— Micsoda? — kérdezte Holley.

— Victor azzal fenyegetőzik, hogy idejön . . . tudniillik az ő anyjái a gyöngysor. Még csak ő hiányzanék ide, hogy teljes legyen a katasztrófa.

— Van talán valami ujság? — kérdezte Holley, mihelyt leültek.

— Oh, van több is! — felelte Bob. — Hogy elsőnek mondjam el a nagy tragédiát: könnyebb vagyok majdnem száz dollárral. — Röviden elmesélte a poker-játszmát. — Továbbá láttam, amint mr. Thorn elásott a félszer mögött egy bádogdobozt, amelyben arzén volt. Továbbá: Charlie megtalálta Bill Hartnak eltűnt revolverét Thorn szekrényében. És a tölténykamrából két töltés hiányzott.

Holley füttyentett.

— Ejha! — mondta. — Kezdem hinni, hogy Chan barátunk, mielőtt visszamegy Honoluluba, esküdszék elé állítja ezt a Thorn urat!

— Az meglehet — bólintott Bob — bár az ut még nagyon hosszú odáig. Nem lehet gyilkosságot rábizonyítani senkire, ha nincs meg a halott.

— Legyen nyugodt — vélte Holley — Chan majd felássza.

Vidáman elbeszélgettek. Holley sok érdekes történetet tudott a régi Newyorkból, abból az időből, amikor még a „Sun“ munkatársa volt és az idő szinte repült. Öt órakor átmentek az „Oázis“ vendéglőbe, ahol Paula Wendell éppen már az ebédjét várta az egyik asztalnál.

— Üljenek ide hozzám — integetett feléjük mosolyogva a fiatal leány. — Legalább lesz, aki szóval tartson, míg megverekszem ezzel a csirkével. Sivatagi származás: igazi futóbajnok. Csupa csont és izom.

— Miniatűr struccmadarak! — sóhajtott Holley. — Mit adnék egy jó családi ebédért!

— Miért nem nősül meg? — mosolygott Paula. — Igaz-e, mr. Eden?

— Én már sok szerencsétlen flótást ismertem — vonogatta a vállait Bob — akik a „jó házi koszt“ reményében nősültek meg. Ezek most mind vendéglőkben esznek . . . azzal a különbséggel, hogy velük együtt eszik a „kis nő“ is . . . Dupla költség: fele élvezet.

— Micsoda cinizmus! — csapta össze a kezeit Holley.

— Hát nem tudja? — kacagott Paula. — Mr. Eden halálos ellensége a házasság intézményének. Éppen ma mondta nekem.

— Csak azért, hogy őt megmentsem ettől a veszedelemtől — magyarázta Bob. — Véletlenül nem ismeri, kedves Holley, azt a bizonyos Wilburt, aki meghódította miss Wendell ártatlan, bizó szívét?

— Wilbur? — hökkent meg Holley. — Most hal-
lom a nevét először.

— Mr. Eden csökönyösen Wilburnak hívja —
szólt közbe Paula — ez pedig a legnagyobb foku tisz-
teletlenség a . . . a vőlegényemmel szemben.

Holley szeme rátévedt a gyűrűre Paula ujján.

— Nem ismerem — ismételte a fejét rázva — de
minden esetre gratulálok neki a . . . menyasszonyá-
hoz.

— Én is — bólintott Bob — de . . . az idegeihez
és a bátorságához. De ezzel nem akarom sérteni mr.
Wilburt . . .

— All right! — legyintett Paula. — Akkor hát ne
is beszéljünk róla többé . . . Rajta, Will: halljunk
valamit a newyorki emlékeiből.

Will Holley pompás causeur volt és szellemes
apróságaival valósággal fűszerezte a sovány ebédet.
Másfél óra úgy eltelt, hogy észre se vették s az egész
idő alatt nem törődtek senkivel, nem néztek se jobbra,
se balra, mintha teljesen egyedül lettek volna az ebéd-
lőben. De, mikor a pénztárnál fizettek, Holley meg-
pillantott egy idegent. Alacsony, tanárforma ember
volt, apró szurós szemekkel. Az ujságíró nyomban
felébredt benne: — ime, egy személyi hir, a lap leg-
közelebbi számába. Rögtön vállatóra fogta az idegent,
aki készséggel elmondta, hogy természetbuvár.

— És mit óhajt tanulmányozni a sivatagban? —
érdeklődött Holley.

— A kenguru-patkányt — felelte a professzor. —
Hallottam, hogy a pusztában olyan helyi fajváltozata
él, amelyiknek a farka három milliméterrel hosszabb,
mint a többieké általában.

— Noné, hogy én ezt nem is tudtam! — csodál-
kozott Holley. — Hát igen: van itt, kérem, minden!
Kenguru-patkány, hörcsök, lódarázs, poszméh, bögöly
és kullancs, sőt mindenféle gyík is. Lehet válogatni.

A professzor felkacagott és Holley ezzel bucsuzott tőle:

— Lekötelezne, ha valamelyik napon benézne hozzám, a „Times“ szerkesztőségébe . . . Mindjárt itt, a sarkon tul. Megköszönném, ha intervjut adna terveiről és kutatásainak esetleges eredményéről.

Ahogy elbucsuzott az idegentől és megfordult, oly hangos örömmel kiáltott fel, hogy Bob megállt, pedig már éppen az ajtónál volt.

— Ez aztán a váratlan szerencse! — áradozott Holley.

Alacsony, töpörödött kínai közeledett Will Holley felé. Olyan öreg volt, mint a sivatag és, ahogy vigyorgott, száz és száz ránc barázdálta keresztül-kasul okker-sárga arcát. Fekete szemei, mint két ragyogó gomb, hunyorgatva pislogtak sűrű szemöldökei alatt.

— Louie Wong — magyarázta Bobnak az ujságíró. — Hát megjöttünk San-Franciscóból, Louie?

— Itt vagyok, uram — bólogatott a kis kínai és rikácsoló, éles hangja szinte sértette a fület. — Megjöttem, valahára.

— Valahára? Hiszen alig volt oda néhány napig!

— Még az is sok volt — legyintett Louie Wong megvetéssel. — San-Francisco rossz hely. Mindig hideg, eső, köd. Örökké náthás. Jobb a sivatag, meleg, nincs fázás öreg kínai csontjaiban.

— És most visszamegy Maddenhez, mi? — érdeklődött Holley. — Na, éppen szerencséje van, Louie. Mert mr. Eden, aki Madden vendége, éppen most indul a ranchra és elviszi magát is.

— A legnagyobb örömmel — egyezett bele Bob.

— Csak addig könyörgöm a várást — szolt Louie — míg egy csésze forró teát felhajtok. Öreg csontoknak melegítő.

Furcsán beszélt: kereste a szebb kifejezéseket, hogy beleilleszkedjen a „művelt“ társaságba.

— A fogadó kapuja előtt leszünk — mondta

neki Holley, mikor Paulával és Bobbal kiment az ebédlőből. Egyikük se szólt egy szót se. A fogadó előtt Paula elbucszott a két férfitől.

— Sietek haza — mondta — néhány sürgős levelet kell írnom.

— Ah, igen! — bólintott Bob. — Ha Wilburnak is ír netán, kérem: ne feledje el, hogy tiszteltetem a fiut.

— Ma csak üzleti leveleket írok — felelte Paula.

— Ha nem most, akkor legközelebb — folytatta Bob. — És azt is írja meg neki, kérem, hogy gratulálok a . . .

— Nem lenne jobb, ha személyesen gratulálna neki? — vágott vissza Paula csipősen s a kezével bucsut intve, bement a fogadóba.

— Hát Louie Wong megjött! — szólalt meg Bob rövid szünet után. — Ez nagyon megváltoztatja a helyzetet.

— Minden esetre előnyösen — vélte Holley. — Louie sokat tudhat, ha beszélni akar.

— Az lehet. De mi lesz Charlievel, ha Louie megjelenik a ranchon és ismét elfoglalja régi állását, akkor szegény Charliet egyszerűen kidobják, úgy hogy csak egyedül maradok az izgalmas rejtéllyel szemben.

— Erre nem is gondoltam — jegyezte meg Holley. — Lehet azonban, hogy nem küldik el Ah Kimet: hiszen most, hogy ön is vendég, sokkal több dolog van a ranchon, mint máskor. Egyelőre minden esetre szerencse, hogy Charlie kiszedhet minden érdekes hirt a kollégájából. Ön vagy én hiába faggatnánk az öreget: bizonyos, hogy semmit se mondana el. Charlie előtt ellenben, mivel szintén kínai, nem lesz semmi titka.

Nem kellett sokáig várniuk, mert Louie Wong már loholt is feléjük, nagy szuszogva. Egyik kezében ócska cekker, a másikban nagy barna papiros-csomag.

— Mi van ebben a papirosban, Louie? — kérdezte Holley. — Bizonyosan banán, mi?

— Tony szereti a banánt — vigyorgott a kínai. — Ajándékba hozom neki.

Bob és Holley összenéztek, majd az ujságíró hal-
kan, gyengéden jelentette a szomorú hirt:

— Szegény Tony meghalt. Neki már nem kell banán.

Akik azt hiszik és állítják is, hogy a kínaiak arca mindig merev és egyformán közömbös — megnézhet-
ték volna most Louie Wong arcát, melyen szívet tépő,
mélységes fájdalom tükröződött. És még jobban csodálkoztak volna, hogy ezt a kifejezést a következő pillanatban dühtől eltorzult vonások váltották fel. Egyidejűleg megeredt a kinainak a nyelve is. Dült, ömlött belőle az átok, a káromkodás: hörgő torokhangok, szilaj rikácsolás, fülsértő sivalkodások törtek elő ajkairól. Ijesztő, de megdöbbenően szánalmas is volt az öreg ember elkeseredésének és fájdalmának drámai kitörése — egy papagáj miatt! . . .

— Szegény öreg Louie — sajnálkozott Holley — senkije és semmije nem volt ezen a nyomorult madáron kívül.

— Mit gondol: tudja-e? — kérdezte Bob. — Már mint azt, hogy Tonyt méreggel pusztították el?

— Ha nem is egészen bizonyos benne, valószínűleg sejti — felelte Holley. — De ön is vigyázzon — tette hozzá bucsuzáskor.

Az öreg kínai még egyre dult-fult és kesergett, míg lassan felcihelődött az autóra. Aztán Bob megnyomta a pedált és az autó berregve elugrott.

A hold még nem kelt fel és az éjszaka sötét volt, mert a csillagok halvány, hideg fénye alig világított. Pár perc múlva kiérték a sivatagi utra és hol tikkadt szent-jános-kenyérfa, hol kopár, alacsony dombok közt szaladt az autó. Itt-ott sárgásan villogó, éhes szemek pislogtak az ut két felén — gyáva coyote-ok —

és éles, dühös csaholásuk ijesztően hasított bele a puszta csendjébe. És végig az egész uton egyre hangzott az öreg kínai kesergése, dührohamszerű meg- szakitva, kacskaringós átkokkal fűszerezve — úgy hogy Bob megkönnyebbülve lélekzett fel, mikor végre megpillantotta a Madden-ranch világos ablakait.

A kapu elé érve, Bob megállította a kocsit és le- szállt, hogy kinyissa a kaput. Valami baj lehetett a reteszével, mert sokáig vesződött vele, míg hátra tol- hatta, úgyhogy Charlie Chan is kidugta fejét a kony- hából. Bob mindjárt vidáman odaszólt neki:

— Halló, Ah Kim! . . . Játszópajtást hoztam a hátulsó ülésen. Megjött Louie Wong.

Visszament a kocsinhoz, amelyben azonban már nem kiabált, nem káromkodott az öreg kínai.

— Gyerünk, Louie! — kiáltott rá Bob. — Itthon vagyunk!

A szó a torkán akadt és elszorult a szíve, mintha jéghideg kéz markolta volna meg. Mert a szürke fél- homályban is látta, hogy Louie Wong térdre bukott a kocsiban és a feje, féloldalt billenve, a kocszi pere- mére hanyatlott.

— Irgalmas Isten! — hördült fel Bob eliszonyodva.

— Várjon! — szólt rá Charlie fojtott hangon. — Mindjárt hozok villamos zseblámpát.

Mialatt bement, Bob megkövülve és borzadozva bámult az öreg kinaira, aki meg se mozdult. És, ami- kor Charlie visszajött a zseblámpással, elszörnyedve látták mind a ketten, hogy Louie Wongnak ócska felsőkabátján széles hasiték tátogat a baloldalon — a köntösét pedig átáztatta a vér.

— Beleszurtak az oldalába — mondta Charlie fojtott hangon. — Meghalt ez is . . . mint a papagáj.

— Meghalt? . . . De mikor? — kapkodott Bob levegő után. — Hisz az imént még élt, mikor leugrot- tam a kocsiról! . . . Az lehetetlen!

A ház sötét árnyékából előbukkant most Martin Thorn alakja. Sápadt arca szinte kísértetiesen világitott.

— Mi baj van? — kérdezte rekedten. — Nini . . . ez Louie! Nos, mi történt vele?

Egészen közel hajolt a kocsihoz és Charlie zseblámpájának fénye gyorsan végigsiklott az alakján . . . Sötét kabátja végig volt hasadva a hátán, hogy fehér inge kivillant alóla. Olyan volt kabátján ez a szakadás, mintha tüskés drótkerítésen átmászva, szög akadt volna bele . . .

— Szörnyü eset — hökkent vissza Thorn. — Várjanak, kérem . . . Rögtön hívom mr. Maddent.

Beszaladt a házba és Bob egyedül maradt Charleyval.

— Charlie — kérdezte suttogva — látta a hasadást Thorn kabátján?

— Nagyon is jól láttam — felelte a kínai. — De emlékszik még arra a régi kínai közmondásra: „Aki tigrisen lovagol, nem szállhat le róla“.

TIZEDIK FEJEZET

Bliss mester balfogásai

Néhány pillanat múlva már Madden is ott volt a kocs mellett s a hatalmas óriásnak minden porcikája remegett a magába fojtott dühtől. Dühös káromkodással tépte ki Charlie Chan kezéből a villamos zseblámpást és, rávilágítva a halottra, egészen fölébe hajolt. Ahogy a lámpás reflexe belevilágított vörös arcába, fürkésző szemeibe, Bob élesen figyelte minden arcvonását.

A poros kocsiban hevert a szegény kínai, aki éveken át hűséggel, becsületes ragaszkodással szolgálta Maddent. De a szánalomnak vagy részvétnek még az árnyéka se látszott a milliomos arcán — a rideg, téglavörös arcon csak az elfojtott düh rángatózott.

— Igazuk volt azoknak — vélte magában Bob — akik azt mondták, hogy ennek a kapzsi pénzembernek nincsen szive.

A milliomos most felegyenesedett és egyenesen Martin Thorn arcába világított a zseblámpással.

— Csinos kis eset! — hörögte fogcsikorgatva.

— Nos, és miért bámul ugy rám? — csattant fel Thorn és reszketett a hangja.

— Arra bámulok, akire akarok! — förmedt rá

a milliomos. — Noha már torkig vagyok az ön . . . az ön sunyi pofájával.

— Hát én is jól laktam már magával! — vicsorgott vissza Thorn és dühében szinte elfulladt a hangja.

Pár pillanatig lihegve néztek farkas-szemet és mindketten úgy reszkettek, mintha a hideg rázta volna őket. És Bob Eden kezdte megérteni, mialatt figyelte őket, hogy ezek ketten — akármilyen köti is össze őket — inkább ellenségek, mint jóbarátok.

Most Charlie Chanra fordította Madden a lámpást hirtelen.

— Ide nézz, Ah Kim — mondta csendesebben — ez volt Louie Wong, az a kulcsár és szakács, akit eddig helyettesítettél. Most már te fogsz itt maradni a ranchon, ha én már elmentem. Nos . . . elfogadod?

— Azt hiszem, szívesen itt maradok — felelt Charlie bólogatva.

— Hát ez is valami — sóhajtott a milliomos. — Amióta itt vagyok ezen az átkozott ranchon, te vagy az egyetlen, aki még nem hoztál nekem kellemetlenséget . . . Most vidd be Louiet a nappali szobába és fektesd az ágyra. Én mindjárt felhívom Eldorádót.

Bement a verandán keresztül a házba és Chan meg Thorn, rövid habozás után, felvették Louie Wong holttestét. Bob némán ment utánuk a nappali szobába, ahol Madden éppen végzett a telefontal és letette a kagylót.

— Nincs más tenni valónk, mint hogy várunk — mondta. — Van a városban valami rendőrféle; az mindjárt itt lesz a halottkémmel . . . Oh, igazán csinos kis eset, mondhatom! Pihenni jöttem ide és most egymásnak adják majd a kilincset a tolakodók!

— Talán elmondanám, hogy mi és hogyan történt — szólalt meg most Bob. — Louie Wonggal a városban találkoztam, az „Oázis“-kávéházban. Mr. Holley mutatta meg nekem és . . .

— Ej, tartogassa mondani valóját a kopók számára, akik ugyis mindjárt itt lesznek! — legyintett Madden türelmetlenül. — Szép kis eset, annyit mondhatok!

Döngő léptekkel, dulva-fulva járt fel és alá a szobában, mint a fájós fogu oroszlán. Bob karos-székbe ült a kandalló előtt, Thorn szintén leült és meg se mukkant, Charley pedig némán kisomfordált a szobából.

Bob némán bámult a kandallóban pattogó tüzre. — Micsoda véres, titokzatos bonyodalomba keveredett bele? . . . Miféle kétségbeesett játék folyik itt, a Madden-ranchon?

Szeretett volna kievickélni belőle valahogy — visszavágyott a zajos, jól világított városba, ahol nem kell lépten-nyomon lappangó gyűlöletbe, titokzatos borzalmakba botlania, mint itt az Isten háta mögött, ebben a rideg és rejtélyes sivatagban.

Autótülkölés verte fel riasztó darvadozásából. Madden maga sietett ajtót nyitni és csakhamar két „előkelő“ eldoradói polgárral jött be:

— Erre tessék, uraim — mondta, látható erőfeszítéssel igyekezvén barátságos lenni. — Valami kis baleset történt . . .

Az egyik — szikár férfi, barnára égett, viharvert arccal — hajbókolva lépett a szobába.

— Hogy van, mr. Madden? — kérdezte. — Én jól ismerem önt, bár ön viszont aligha ismer engem. Brackett rendőrőrmester vagyok, ez pedig Simms doktor, a halottkém . . . Azt tetszett telefonálni, hogy gyilkosság történt?

— Nos, igen: azt hiszem, hogy gyilkosságnak minősíthető — bólintott Madden. — De, szerencsére, nem fehér ember az áldozat. Nem fehér ember . . . csak Louie Wong, az öreg kínai cselédem.

Ah Kim pár pillanattal előbb lépett be, hogy fel-

szítsa a tüzet s a milliomos utolsó szavaira fenyegető villanás lobbant fel a szemében.

— Louie? — csóválta fejét a rendőr. Odament az ágyhoz. — Az ám, ni — mondta — szegény öreg cimbor! Olyan derék, csendes fickó volt, hogy még a légynek se vétett. El se bírom képzelni, hogy akadt volna valaki, aki gyűlölné ezt a szegény ördögöt!

A halottkém — ez fiatal, fürge férfi volt — most szintén odament a halotthoz és gondosan megvizsgálta. Brackett őrmester most ismét Maddenhez fordult:

— Amennyire lehet, nem csinálunk nagy felfordulást, mr. Madden — fogadkozott buzgón és látszott rajta, hogy legszívesebben minden vizsgálat nélkül elhantoltatná a kinait. — Néhány kérdést minden esetre meg fog engedni, ugyebár?

— Természetesen — bölintott Madden idegesen. — Sajnálom, hogy én magam semmit se mondhatok. Ebben a szobában voltam, mikor a titkárom — rámutatott Thornra — bejött és jelentette, hogy mr. Eden hazaérkezett a városból és Louie Wong holtan fekszik a kocsiban.

A rendőr érdeklődve fordult Eden felé:

— Hol találta és mikor vette fel kocsijára a halottat? — kérdezte.

— Mikor elindultam vele, nem volt semmi baja — magyarázta Bob és elmesélte az egész esetet, kezdve ott, amikor Eldoradóból elindultak és végezve a ranch kapuja előtt, ahol a kínai már halott volt.

Az őrmester idegesen csóválta a fejét:

— Nagyon titokzatos história ez — mondta habozva. — Ön azt állítja, hogy valószínűleg az alatt szurták le, míg ön leugrott a kocsiból, hogy kinyissa a kaput... Nos, miből következteti ezt?

— Abból, hogy egész uton beszélt, füstölgött, mérgelődött magában — mondta Bob. — Folyton hal-

lottam a dörmögését... még akkor is, mikor leszálltam a kocsiról, hogy kinyissam a kaput.

— És mit beszélt? — érdeklődött a rendőr.

— Kinai nyelven beszélt — felelte Bob. — Igazán sajnálom, de nem vagyok szinológus.

— Bocsánat, nem vádoltam meg semmivel — mentegetőzött a rendőr.

— Szinológus az — magyarázta Bob mosolyogva — aki érti a kínai nyelvet. Én csak azt akartam mondani, hogy... nem értem.

— Ah, igen — vakarta fejét a rendőr. — Nos, talán a titkár ur...

Thorn előbbre lépett és elmondta, hogy a szobájában volt, mikor valami zajt hallott az udvarban. Rögtön lejött, de nem tud, nem látott semmit, — csak a halottat... Bob jelentősen pillantott össze Charleyvel és egyik szemével Thorn elhasadt kabátjára kacscintott. A kínai detektív azonban csendesen megrázta a fejét és a tekintete hallgatást parancsolt.

A rendőr most ismét Maddenhez fordult:

— Ki van még itt? — kérdezte.

— Csak ez az Ah Kim — felelte a milliomos. — De órá még csak árnyéka se eshetik a gyanunak.

— No, én ugyan nem tenném érte kezemet a tűzbe — mondta habozva. — Ezek a copfosok, tesszik tudni, mind afféle alamuszi macskák... — Tele torokból bődült rá Charleyra: — Gyer ide, hé!

Ah Kim — a honolului rendőrség detektív-főfelügyelője — odacammogott az őrmester elé és bamba, közömbös arccal állt meg előtte. Belülről azonban mosolygott azon, hogy megfordultak a szerepek... Eddig mindig ő nyomozott, most pedig őt fogták vallatóra.

— Ismerted ezt a Louie Wongot? — rivallt rá az őrmester.

— Én? — csodálkozott Charley. — Soha életemben nem láttam.

— Akkor hát nem régen vagy itt, mi?

— Most pénteken jöttem.

— És hol dolgoztál azelőtt? ... Igazat beszélj, hallod!

— Mindenfelé, kérem. Nagy városban, kis városban.

— Arról beszélj, hol dolgoztál utoljára?

— Vasutnál, kérem alásan. Fektetni gerendát. Santa-Fé vasut. Sok kinai, mind fektette.

— Ahá... talpfákat fektettél... Most már értem.

— Nem nagyon tudok én ehhez a mesterséghez — mentegetőzött. — Errefelé sohase fordul elő ilyesmi és én bizony kijöttem a formából. Inkább a sheriffnek a dolga ez. Szóltam is neki errefelé jövet és holnap reggel kiküldi Bliss kapitányt, hogy az majd utána jár az esetnek. Én hát nem is háborgatom önt tovább, mr. Madden.

— A halottat azonban minden esetre bevisszük a városba — szólt közbe most a halottkém. — A boncolást ugyanott végzem el, de azért lehet, hogy holnap kihozom esküdtjeimet helyszini szemlére.

— Oh, kérem — udvariaskodott Madden. — Csak végezzenek el mindent pontosan és a költség számlákat küldjék ide. Higyjék el, nagyon sajnálom, hogy megesett ez a dolog.

— Magam is — bólintott az őrmester. — Az öreg Louie nagyon derék fickó volt és mindenki szerette.

— Persze, persze — helyeselte Madden szórakozottan — nagyon nem szeretem az esetet... Igazán bosszantó és kellemetlen.

— Ráadásul pedig nagyon is titokzatos — tűnődött az őrmester. — De hát mindegy... Én minden esetre örülök, mr. Madden, hogy volt szerencsém... azaz hogy megismerhettem önt.

Mikor Bob felment a hálósobájába, Madden és Thorn dacosan álltak szemben egymással és a sze-

meik oly gyűlölettel villantak össze, hogy Bob sokért nem adta volna, ha fültanuja lehetett volna a köztük kitörőben levő szócsatának. Benyitva hálószobájába, Ah Kimet a kandalló előtt térdelve találta.

— Nem akar égni ez a fa — mondta pedig csak ugy lobogott a tűz.

Bob becsukta az ajtót és valósággal beleroskadt a székbe.

— Charlie, az Isten szerelmére: mi történik itt? — sóhajtott fel kétségbeesve és idegesen tördelte a kezeit.

— Sok mindenféle — vonogatta Charley a vállát. — Két éjszaka telt el, amitóta azt magyaráztam önnek ebben a szobában, hogy a kínai emberek mind pszichológusok. Akkor ki méltóztatott nevetni engem.

— Bocsásson meg, Charlie — kérlelte Bob őszintén — mától fogva sohase „méltóztatok“ nevetni, akármit mond. De most végképen oda vagyok. Ez a ma esti eset...

— Minden esetre végtelenül szomorú! — vágott közbe Charlie elgondolkozva. — Mély tisztelettel ajánlom: legyen óvatos, különben nagy baj lesz és fejtetőre áll minden. A helybeli rendőrség megmozdul, de nem fog semmire menni, mert csak Louie Wong meggyilkolását látja és nyomozza majd, pedig végeredményben nem is ez a fontos.

— Azt mondja, hogy nem fontos? . . . A gyilkosság?! . . .

— Igazán nem . . . ha hozzámérjük a többi dolgokhoz — vélte Charley.

— No, azt hiszem, hogy Louie Wongnak elég fontos volt . . . nem?

— Neki minden esetre — bólintott Charley. — De Louie Wong meggyilkolása, akár csak a papagáj megmérgezése, csak azért történt, hogy elpalástoljon valami még szörnyűbb dolgot, ami előbb történt, mint mi idejöttünk a ranchra. Még előbb, mint a papagáj megdöglött és Louie Wongot leszurták: meghalt itt

valaki, akit nem ismerünk és aki hiába sikoltozott segítségért . . . Ki volt az? . . . Idővel talán rájövünk.

— Ön hát azt hiszi, hogy Louiet azért gyilkolták meg, mert sokat tudott?

— Ugy van: és ezért kellett pusztulnia Tonymak is. Szegény Louie bolond volt, hogy nem maradt San-Franciscóban, mikor odacsábították. Ostobaság volt, eltették láb alól. Engem csak egy dolog izgat.

— Csak egy dolog?! . . .

— Egyelőre csak egy; a többit ideiglenesen félretettem. Louie szerdán reggel ment el innét, valószínűleg előbb, mint azt az ismeretlent legyilkolták . . . De tudta-e és honnan tudta meg ezt a gyilkosságot? . . . Talán eljutott a hire San-Franciscóba? . . . Nagyon sajnálom, hogy nem beszélhettem vele. De vannak más nyomok is, amelyeken elindulhatok.

— Adja Isten, hogy úgy legyen! — sóhajtott Bob. — Ámbár én egyetlen egy nyomot se látok. Nagyon homályos az eset.

— Nekem is az — mosolygott Charlie — és éppen ezért lesz, ha megoldom, életem legnagyobb diadala, amelyért valóban érdemes volt átjönni Honoluluból. De újra ismétlem: nagyon fontos, hogy a rendőrség ne találja meg Louie Wong gyilkosát és mennél előbb eltakarodjék a ranchról. Mert csak így dolgozhatunk szabadon, míg megérik a gyümölcs és az ölünkbe hull.

— Na, ez a rendőrőrmester elég hamar takarodót fujt — jegyezte meg Bob mosolyogva.

— Nagyon rejtélyesnek találta az ügyet — bólogtatott Charley is mosolyogva.

— De félek, hogy ez a Bliss kapitány jobban belemarkol az esetben — folytatta Bob eltűnődve. — Nagyon vigyázzon magára, Charlie, mert különben könnyen lakat alá kerülhet.

— Magam is érzem, hogy új tapasztalatok várnak rám — mondta most Charley elkomolyodva. —

Charley Chan, a honolului detektív-főfelügyelő, gyilkossággal gyanúsítva . . . Lehet, hogy odahaza nagyokat fogok majd nevetni rajta: de most, egyelőre, nem igen van nevető kedvem. Jó éjszakát . . .

— Várjon csak: ne menjen még! — kérlelte Bob. — Mi lesz csütörtökön este? Madden erre a napra várja a gyöngysort és nem tudom, hogy mit tegyek vagy mondjak, ha a gyöngysor nem lesz itt?

— Csütörtökig még két nap van hátra — vélte Charley, a vállát vonogatva. — Ráér hát törni a fejét. Csütörtökig még sok minden történhetik . . .

Másnap reggel, éppen amikor befejezték a villásreggelit, kopogtak az ajtón és a titkár bebocsátotta Hollejt.

— Oh — jajdult fel Madden kesernyésen — ön hát megint itt van?

— Ez csak természetes? — magyarázta Holley. — Mint újságíró, nem mulaszthattam el, hogy ki ne lovagoljam ezt az első és egyetlen gyilkosságot a sivatagban, amióta itt vagyok. — Nagy újságlepedőt huzott elő a kabátja zsebéből és átnyujtotta a milliomosnak. — A los-angelesi reggeli újság vezető helyen közli a mi intervjuunkat.

Madden nem nagy érdeklődéssel vette át az újságot. A válla fölött Bob is belepillantott és elolvasta a ríktő fő- és alcimeket:

**„JÖN A KEDVEZŐ KONJUNKTURA!”
HIRDETI A HATALMAS PÉNZFEJEDELEM**

**P. J. MADDEN SZENZÁCIÓS KIJELENTÉSEI
A GAZDASÁGI HELYZETRŐL**

A milliomos unottan futotta át a cikket.

— Na, és a newyorki lapok? — kérdezte.

— Azok is, ma hozzák — felelte Holley. — Sőt Chicago, Boston és Philadelphia is benne van a kon-

certben. Szóval ma reggel mi ketten vagyunk a leg-híresebb emberek egész Amerikában — tette hozzá a riporter mosolyogva. — Most pedig, ha nem vagyok tolakodó: mi ujság van a szegény Louie Wong esetében?

— Ne is kérdezze! — csattant fel Madden mogorván. — Valami örült gazember végzett vele. Hogy miért és hogyan: csak a jó Isten tudja. Az ön barátja, mr. Eden, talán többet mondhat róla — végezte bosszusan Madden és, felkelve, köszöntés nélkül ment ki a szobából.

Bob és Holley némán bámultak egymásra néhány percig, aztán kísértáltak az udvarra.

— Nagyon komisz dolog ez — csóválta a fejét Holley. — Igazán felforr a vérem, ha rágondolok. Ez a szegény, öreg kínai nagyon jó fiu volt. Áldott lélek, aki még a légynek se vétett. Ugy hallom, a kocsiiban szurták le . . . Hogy is történt a dolog, Bob?

Bob elmondta, amit tudott és közben már kiérték az országutra.

— Mit gondol: ki szurhatta le? — kérdezte Holley megállva.

— Azt hiszem, hogy Thorn — felelte Bob. — Érdekes, hogy Charlie azt mondja, hogy Louie Wong meggyilkolása csak kisebb jelentőségű epizód és jobb lenne, ha egyelőre nem találnák meg a gyilkosát. És azt hiszem, hogy igaza van neki.

— Én is azt hiszem — bólintott Holley. — De nem nagy a valószínűség, hogy megtalálják a gyilkost. A rendőr tehetetlen, tutyi-mutyi ember.

— Na és az a Bliss kapitány?

— Az már veszedelmesebb — vélte Holley. — Nagy darab ember, szörnyen hangos és végzetesen balkeze van, hogy mindig ártatlanokat ragad torkon az igazi bűnös helyett. Csak a sheriff rendes ember itt; neki van is esze, de ehhez a gyilkossághoz nincs köze, mihelyt Bliss veszi kezébe a dolgot . . . De most

menjünk vissza és nézzük meg a helyet, ahol ön tegnap éjjel megállt az autóval: hátha találunk nyomot. Közben pedig fogja gyorsan ezt a sürgönyt: azt hiszem, az édesapja küldi.

Ügyesen odacsempészte a sürgönyt Bobnak, aki gyorsan feltörte és háttal fordulva a ranchnak, nyomban el is olvasta.

— Azt táviratozza az apám — magyarázta Holleynek — hogy helyesli a halogatást. Majd beszél telefonon Maddennel és azt mondja neki, hogy Draycottal küldi a gyöngysort.

— Ki ez a Draycott? — kérdezte Holley.

— Magándetektív, akire fontosabb ügyeit bizza az apám. De a név nem is fontos, mert Draycott egyáltalában el se indul. Az apám, természetesen, nagyon meg lesz ijedve, ha Draycott nem érkezik meg ide a gyöngysorral... A csel jó — folytatta aztán elgondolkozva — de én mégse szeretem az ilyen görbe utakat. De mindegy... lehet, hogy közben történik valami és tisztességgel megszathjuk az esetet.

Gondosan megvizsgálták azt a helyet, ahol Bob tegnap este megállt az autóval, mialatt leszállt róla, hogy kinyissa a kaput. Kerékvágást ugyan találtak eleget, de lábnyomot egyetlenegy se.

— Még az én lábnyomaim is eltűntek! — csóválta Bob a fejét. — Mit gondol: talán a szél hordta be futóhomokkal?

— Nem hiszem — felelte Holley vállat vonva. — Inkább hiszem, hogy valaki seprővel járt itt és elsepert minden lábnyomot az autó körül.

— Alighanem igaza van — vélte Bob is, elgondolkozva. — Valaki... de kicsoda? Természetesen csak Thorn barátunk lehetett.

Félreálltak, mert az országutról robagva fordult be a ranch udvarára egy autó.

— Megjött Bliss kapitány a rendőrrel — mondta Holley. — Nos, mi, ugy-e, nem nagyon segítünk neki?

— Egyáltalában nem — rázta a fejét Bob. — Sőt azon leszünk, hogy minél előbb menjenek vissza oda, ahonnan jöttek. Charlie legalább ezt szeretné, hogy szabad keze legyen a nyomozásban.

Visszasétáltak az udvarba és vártak. Hallották, hogy a nappali szobában Thorn és Madden élénken beszélgetnek a két rendőrrel. Aztán Bliss kijött, vele jött Madden és Brackett rendőr is. Barátságosan üdvözölte, mint régi ismerősét, Holleyt, aki nyomban bemutatta neki Bobot.

— Ah, igen, mr. Eden — bólogatott Bliss kapitány. — Beszélni óhajtok önnel. Szeretném hallani, hogyan történt ez a.. furcsa eset?

Bob kellemetlen érzéssel fürkészte a „nagy darab embert“ — ahogy Holley jellemezte Bliss kapitányt — és nem nagy intelligenciát olvasott ki az arcából. Röviden, de azért minden részletre kiterjeszkedve, elmondta neki, amit tudott.

— Hm — dűnnyögte a kapitány — nagyon furcsa történet.

— Ugyebár? — mosolygott Bob — de azért mégis így történt.

— Nos, nézzük meg a helyet, ahol az autó megállt — szólt a kapitány.

— Ott ugyan nem talál semmit — jegyezte meg Holley — legfeljebb csak mr. Eden lábnyomait, meg az enyémekeket; mert mi éppen most voltunk ott, hogy szétnézzünk egy kissé.

— Ah, önök hát megelőztek? — bosszankodott Bliss; de azért kiment a kapun és Brackett hűségesen utána cammogott. Néhány perc múlva mind a ketten visszajöttek és Brackett fejcsóválva jegyezte meg:

— Ez igazán rejtélyes, megfoghatatlan eset és nem tudnám, hogyan...

— Ah, nem tudná? — förmedt rá Bliss gunyosan. — Nos, akkor hát ne is foglalkozzék vele... Hát ez az Ah Kim nem furcsa? Ugye jó állása van itt?

Most egyszerre megjön Louie Wong. Mit jelent ez? Veszedelemben forog a jó állás, mert Ah Kimet szélnek eresztik, igaz?

— Hamis feltevés! — legyintett Madden ingerületen. — Téves nyom.

— Ez lehet az ön véleménye — vágott vissza a kapitány — de nem az enyém. Higyje el, hogy én jobban ismerem ezeket a ferdeszemű, copfos kulikat. Náluk nem számít, hogy oldalba szurják egymást...

Ah Kim éppen kijött a konyhából és a fáskamra felé tartott. Bliss kapitány rögtön ráordított:

— Hallod-e hé! Gyere csak ide.

Ah Kim lassan odaballagott és Bob idegesen kezdte rágni az ajkát.

— Méltóztat parancsolni, kérem? — kérdezte Charley alázatosan.

— De mennyire méltóztatok! Sőt el is viszlek, hogy lakat alá tegyelek.

— És miért méltóztat ezt...

— Mert megbicskáltad Louie Wongot. Ezt pedig nem viszed el szárazon!

A kínai merően ránézett ostoba „kollégájára“, de a szeme se rebbent meg, amikor csendesen, nyugodt hangon felelt:

— Méltóztatott megbolondulni, biztos ur?

— Nem „biztos ur“, hanem „kapitány!“ — ordított dühösen Bliss. — És majd megmutatom neked, bitang, hogy megbolondultam-e... Rajta, beszélj: és igazat mondj, ha kedves a bőröd! Mert ha nem valod be rögtön az igazat, úgy megkeserülsz, hogy...

— Mit méltóztat parancsolni, hogy bevalljak? — kérdezte Charley még mindig alázatosan.

— Hogy hogyan szurtad le Louie Wongot tegnap éjjel.

— Méltóztatott talán megtalálni a késemet, amellyel leszurtam, biztos ur? — kérdezte most Charley rejtett gunnyal.

— Ne a késről beszélj, gazember!

— Méltóztatott talán megtalálni a bicska nyelén szegény öreg Ah Kimnek az ujljenyomatát? — folytatta Charley az enyelgést.

— Hagyd abba, hallod-e? — dühöngött Bliss kapitány.

— Vagy méltóztatott megtalálni szegény öreg Ah Kim bársonypapucsának nyomait a homokban az autó körül? . . .

Bliss kapitány már szólni se tudott, csak tátott szájjal meredt Ah Kimre, aki most nyugodtan, mély meggyőződéssel vágta ki:

— Hát ugy-e, hogy méltóztat bolondnak lenni, biztos ur?

Holley és Bob egymásra pislogtak és titkos örömmel élvezték Charley ríposztjait. Maddent ellenben idegesítette a vita és közbe is szólt:

— Nézze csak, Bliss kapitány, ön is jól tudja, hogy semmi komoly gyanu vagy bizonyíték nincs Ah Kim ellen. Ha mégis elhurcolja a szakácsomat, aki minden esetre ártatlan: esküszöm, hogy nagyon meg fogja keserülni!

— Ártatlan? — ismételte Bliss még mindig dühösen, noha már habozni kezdett. — Tudom, hogy ez a sárga betyár a gyilkos és rá is fogom bizonyítani . . . — Most hirtelen felvillantak a szemei. — Honnnan kerültél erre a vidékre? — tört rá Charleyre indulatosan.

— Amerikai polgár, biztos ur — vigyorgott Charley. — San-Franciscói születés. Negyvenötéves, ha méltóztat parancsolni.

— Amerikai polgár? . . . San-Franciscói születés? . . . Ezt mindenki mondhatja! — gunyolódott Bliss kapitány. — Hol az igazolvány? Elő vele, gyorsan!

Bobnak elszorult a szive. Bár jól tudta, hogy rengeteg sok kínai csavarog az Egyesült-Államokban iga-

zolvány nélkül, ez a tökfilkó Bliss menten letartóztatja Charleyt — még pedig jogosan — ha nincs igazolványa . . . És honnan lehetne igazolványa?

— Rajta, gyerünk azzal az igazolvánnyal! — bödült el Bliss kapitány diadalmasan, remélve, hogy most mégis ráteheti kezét a kinaira.

— Hová méltóztat parancsolni, hogy győjjenek? — köntörfalazott Charley.

— Ne forgasd ki a szavaimat, hallod-e? — rázta Bliss kapitány az öklét. — Jól tudod, hogy mit akarok. Az igazolványodat add elő, ha van . . . de rögtön, mert különben úgy bezárlak, mint . . .

— Az igazolványt méltóztat parancsolni, biztos ur? — kérdezte Charley vigyorogva. — Hát akkor miért méltóztatott azt mondani, hogy győjjenek? Hová győjjenek? . . . Azért nem kell sehová gyönni-menni!

És, Bobnak szörnyű elképedésére, benyult kopott selyemzubbonyába, ahonnan előhuzta a piszkos, viharvert, megkopott igazolványt. Szótlanul nyujtotta át Bliss kapitánynak, aki mogorva arccal olvasta át és bosszusan adta vissza Charleynek.

— Ez rendben van — mondta rekedten. — De azért még nem vagyok készen veled, érted? . . . Most elmehetsz.

— Alássan köszönöm a jóságát biztos ur — vigyorgott Charley gunyosan. — Hát nem mondtam, hogy méltóztat bolondnak lenni? . . .

Kétszer-háromszor legyintett jobbkezevel a homloka előtt, aztán csoszogva elballagott, jól mulatva magában Holley és Bob megrökönyödésén.

— Mondtam, ugy-e, hogy rémségesen rejtélyes az eset! — szólalt meg a rendőrbiztos, aggódalmasan csóválva a fejét.

— Ugyan ne óbégasson mindig rejtélyekről és rémségekről! — torkolta le Bliss kapitány hevesen. Kissé megjuhászodva fordult oda Maddenhez: — Meg kell vallanom, hogy az első lépésnél megtorpan-

tam. De ez nem tart soká nálam. Minden esetre ki fogom hámozni a tiszta igazságot. Rövidesen ismét itt leszek, mr. Madden.

— Jöjjön, ahányszor csak jól esik — invitálta Madden, bár a hangjából inkább az érzett ki, hogy pokol fenekére kívánja a kapitányt. — Viszont, ha én tudok meg bármit, azonnal értesitem önt.

Bliss kapitány és Bracket biztos felcihelődtek az autóra, amely elrobogott velük, Madden pedig be ment a házba.

— Micsoda pompás fickó ez a Chan! — mondta Holley, őszinte csodálkozással. — De honnan a manóból szerezhette az igazolványát?

— Már azt hittem, hogy végünk van és lecsukják Charleyt — nevetett Bob boldogan. — De az öreg fiu mindenre gondolt!

— Azt hiszem, hogy Madden nem hív meg lunchre — szólt most Holley, beszállva a kocsijába. — De nem is bánom. Sokkal jobban izgat szegény Louie Wong gyalázatos vége, mint hogy nyugodtan tudnék enni ebben a házban. És sokkal inkább szeretnék végére járni ennek a titokzatos gyilkosságnak, mint Bliss kapitány. Mondhatom, hogy alávalóbb orgyilkosságot, céltalanabb gonosztettel sohase értem ennél, pedig egy évtizednél tovább voltam rendőri riporter Newyorkban.

— Én is ugy vagyok vele — bólintott Bob. — Hogy hová jutunk ebben a titokzatos homályban: nem is sejtem. Csak az biztat, hogy Charley a vezetőnk és ő vele nem tévedhetünk el.

És, mikor Holley megnyomta lábával az indító pedált, Bob mosolyogva kiáltott utána:

— Méltóztatott megbolondulni, biztos ur!

Felment a szobájába, ahol Ah Kim éppen takarított.

— Charlie, magát aranyba kellene foglaltatni! — kezdte Bob, mihelyt becsukta szobájának az ajtaját.

— Már azt hittem, hogy végünk van! De kinek az igazolványával csapta be azt az emeletes szamarat?

— Hát az Ah Kim igazolványával — vigyorgott Charley elégedetten.

— És kicsoda ez az Ah Kim?

— Szegény zöldségkereskedő . . . kofa, aki Barstowból Eldoradóba hozott az autóján, mikor hirtelen eltűntem ön mellől. Az uton bérbe vettem tőle az igazolványát. Persze, a piszkos, kopott igazolványon az ő arcképe van, de mi, kinaiak, rendesen nagyon hasonlítunk egymáshoz, aztán meg idővel, a kopás következtében, a fénykép is veszít az élességéből. Tudja, azt gondoltam, hogy hátha Madden valami bizonyítványt vagy írást kér tőlem: ezért vettem kölcsön Ah Kimtől az igazolványt. Madden ugyan nem kérte, de annál nagyobb hasznát vettem most . . .

Pár órával később, mialatt Bob és Madden a lunchre várakozva beszélgettek a nappali szobában, a milliomos arca egyszerre csak elsötétedett. Madden szemben ült a nyitott ajtóval s ahogy Bob arra fordult, meglepetve látta, hogy a küszöbön az a sovány, alacsony „természetbuvár“ áll mosolyogva, akit az „Oázis“-kávéházban látott.

— Mr. Madden? — kérdezte a pápaszemes férfiú nyájasan.

— Én vagyok az — felelte a milliomos nyersen.
— Mi tetszik?

— Ah, igen? — bólintott az idegen és bejött a szobába, lerakva poggyászát a földre. — Az én nevem Gamble: mr. Thaddeus Gamble és nagyon érdekel az a fauna, amely az ön házatáján él. Régi közös barátunktól hoztam ezt az ajánló levelet . . . annak a kollégiumnak az igazgatója írta, amelyet ön annyiszor elhalmozott bőkezű adományaival. Lenne talán oly szives és elolvasná, hogy . . .

Madden elvette a levelet, de nagyon barátságosan arccal kezdte olvasni. Nagyon rövid levél lehetett,

mert Madden pár szempillantás alatt tul esett rajta, aztán apró darabokra tépte és bedobta a kandallóba.

— Azt óhajtja, hogy pár napra vendégül lássam? — kérdezte.

— Végtelenül hálás lennék ezért — felelte Gamble. — Sőt nagyon szívesen meg is fizetek . . .

Madden bosszusan legyintett és kedvetlenül szólt oda Ah Kimnek, aki éppen bejött, hogy lunchre terítsen:

— Még egy terítéket, Ah Kim . . . És vezesse fel mr. Gamblet a szobájába. Fent az emeleten, a balszárnyon, mr. Eden szobája mellett.

— Hálásan köszönöm, mr. Madden — fuvolázott Gamble hajlongva. — És kapóra jön a szíves meghívás is a lunchre. Ez a . . . ez a pusztai levegő . . . hm . . . szörnyen fokozza az étvágyat.

Kiment Ah Kim után. Madden lángba borult arccal nézett utána és nagyot csapott öklével a levegőbe. Bob pedig megérezte, hogy új rejtély jelent meg a furcsa „természetbuvár“ megérkezéssel.

— Hogy vitte volna el az ördög! — csikorgatta a fogait Madden. — De udvariasnak kellett lennem hozzá, az ajánló levél miatt. — Mérgesen rándította meg a vállát: — Remélem, a kutyafáját, hogy hamarosan megugorhatok innen és akkor akasszák fel magukat! . . .

Bob felfigyelt ezekre a szavakra és némán tündődött magában, hogy ki lehet ez a mr. Thaddeus Gamble? És mit keres itt, a Madden ranchán?

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Thorn autóturára megy

Akármi dolga volt is mr. Gamblenek a ranchon, a szándékai csakis békések lehetnek — így állapította meg Bob a lunch alatt — mert a „természetbuvár“ modora, beszédje és általában egész valója a szelidség megtestesülésének látszott. Egyébként szellemes társalgó volt, választékos nyelven beszélt és akadémikus műveltséget árult el szakszerű, tudományos fejtegetéseivel. Vele ellentétben Madden még a szokottnál is ridegebb és mogorvább volt, mintha még mindig nem bocsátotta volna meg mr. Gamblenek a betolakodását. Thorn, mint rendesen, most is mélységesen hallgatott, bár egyébként minden szóra figyelt; már nem az a ruha volt rajta, amelynek kabátján, hátul, Bob és Charlie a nagy szakadást látták tegnap éjjel.

Lunch után mr. Gamble felkelt, a nyitott ajtóhoz ment és kibámult a pusztába, amelynek sárga homokja, mintha aranypor lett volna, ragyogóan izzott a forró napsütésben.

— Pompás vidék — mondta elismerően — legérdekesebb része talán az Egyesült-Államoknak. Gyönyörű ez a sivatag: nekem végtelenül tetszik, Idegcsillapító és egészséges . . .

— Sokáig szándékozik itt maradni? — szakította félbe az ömlengést Madden nyersen.

— Azt még magam se tudom — felelte Gamble — de remélem, hogy mennél tovább. Szeretném megvárni legalább az esős évszak kezdetét, amikor a langyos záporok hirtelen, máról-holnapra, oázisokat teremtenek a sivatagban.

— Azt hittem, professzor ur, hogy nem a flóra, hanem a fauna érdekli önt — szólt közbe most Bob.

— El is találta, mr. Eden — bólintott nyájasan a tudós férfi. — Első sorban a kenguru-patkányt óhajtom tanulmányozni, mert úgy hallom, hogy a farka itt jó pár milliméterrel hosszabb, mint bárhol másutt. Ugyancsak meg fogom figyelni a csapott orru hörcsögöt is, amelynek állkapocs-csontja, állítólag, sokkal erősebb, vastagabb és fejlettebb a rendesnél.

Most megszólalt a telefon csengője és Madden maga sietett felvenni a kagylót. Bob élesen figyelt, de csak ennyit hallhatott:

— Sürgöny érkezett mr. Maddennek . . .

A milliomos kérte a hivatalnokot, hogy olvassa fel a sürgönyt és ugyanakkor oly erősen odanyomta füléhez a kagylót, hogy Bob egy szót se hallhatott. Pedig nagyon sajnálta, mert látta, hogyan komorodik el Madden arca, míg a sürgönyt hallgatja. Amikor végre visszatette helyére a kagylót, leverten ült vissza a székébe és, szemmel láthatóan rossz hangulatban, sokáig szótlánul bámult maga elé a semmibe.

— Ha szabad kérdeznem, mr. Madden — törte meg a csendet Gamble — igaza van-e Ézsaiás prófétának, mikor azt mondja a pusztáról, hogy eső után úgy kivirágzik, mint a piros rózsa májusban? . . . Vagyis, hogy mai nyelven beszéljek: mi minden terem meg ebben a homoksivatagban?

— Hogy mi minden terem meg? — riadt fel Madden a merengéséből. — Hát minden, amit csak akar! És a maga Ézsaiás prófétája ugyancsak eltá-

taná a száját álmélkodásában, ha látná, hogy mi minden terem az én kertemben. Különben, ha olyan nagyon kíváncsi rá: jöjjön és nézze meg. Szívesen körülvézetem a kertben.

— Oh, hálásan köszönöm, mr. Madden — ugrott fel Gamble készségesen és sietett a milliomos után a verandára, ahol Thorn mindjárt csatlakozott hozzájuk.

Bob megvárta, míg mind a hárman eltűntek a félszer mögött. Akkor odaugrott a telefonhoz és felhívta Will Holleyt.

— Hallgasson ide — szólt majdnem suttogva, mihelyt a riporter jelentkezett. — Madden táviratot kapott, amelyet éppen most olvastatott fel telefonon. Utána nagyon zavart és csüggedt lett. Szeretném tudni, mi lehetett ebben a táviratban? Elég jó lábon áll a telegrafistával, hogy megtudhassa tőle? De, persze, ugy, hogy a tisztviselő ne fogjon gyanut.

— Minden esetre — felelte Holley — a fiu mindent megmond nekem. De egyedül van most ön? És felhívhatom, ha megtudom a dolgot?

— Most éppen egyedül vagyok és, ha siet, akkor is egyedül leszek, míg csak ezek vissza nem jönnek a kertből. Negyedórányi időnk minden esetre van.

— Oh, az éppen elég lesz — felelte Holley. — Már szaladok is.

Ahogy Bob megfordult, mikor letette a telefonkagylót, Ah Kim állt előtte mosolyogva. Az asztalt leszedni jött be.

— Nos, Charley — évődött vele Bob — a szálló, ugy látszik, jól megy. Megint új vendég érkezett.

— Ez a Gamble — morfondirozott Charlie félhalkan. — Minden esetre nagyon szelid, jámbor embernek látszik, ajkairól ugy csorog a nyájas szó, mint a lépből a méz a tálba . . . Szóval nem veszedelmes, ámbár a kézitáskája fenekén egészen új töltött revolvert találtam.

— Valószínűleg kenguru-patkányokra akar vadászni vele — jegyezte meg Bob — Hanem most figyeljen ide, Charlie. — Pár perc múlva Will Holley telefonál nekem; mihelyt a csengő megszólal, azonnal siessen az ajtóba és álljon őrt, hogy meg ne lépjenek.

— All right! — bólintott Charley. — És mi az a sürgős ügy, amiért mr. Holley telefonálni fog?

Bob röviden elmondta és jóformán még be se végezte, mikor már meg is szólalt a telefon. Ah Kim rögtön az ajtóhoz ugrott és lesbe állt, Bob pedig a telefonhoz sietett és felvette a kagylót.

— Igen, Will, én vagyok... egyedül, igen... Rajta, eressze el, kérem!... Hm... ejnye... Ez igazán érdekes, nem?... És ma este jön?... Igen?... Nagyon köszönöm... God by!

— Nagy ujság — fordult Bob a kinaikhoz, letéve a kagylót. — Miss Evelyn Madden sürgönyözött az apjának. Megunta a várakozást Denverben és Barstowból sürgönyözött, hogy ma este Eldoradóba érkezik a hat óra negyvenes vonattal... Ez kellemetlen, mert úgy látom, hogy ki kell mennem a szobámból és itt kell hagynom a ranchot.

— Miss Evelyn Madden? — ismételte Charley.

— Ugy van: a milliomos egyetlen leánya. Kevély, hideg szépség: találkoztam vele San-Franciscóban. És úgy látom, az öreg nem nagyon örül a leánya látogatásának.

— Abban igaza is van — bólogatott Charley. — Az ilyen gyilkos tanya, mint ez a ranch: nem jó ott-hon fiatal, előkelő és finnyás hölgyeknek.

— Megint egy bonyodalommal több — sóhajtott Bob idegesen. — Kivergődünk-e már valahára ebből a hinárból?

— A türelem átsegít minden válságon — jelentette ki Charley mély meggyőződéssel és kiballagott a szobából.

A meleg tikkasztó volt és Bob, megunván az

egyedüllétet, felment a szobájába, ruhástól az ágyra dőlt, hogy majd gondolkozik — és öt perc múlva már ugy aludt, mint a tej. Csak hat óra tájban ébredt fel, gyorsan hideg zuhanyt vett s amikor lement az udvarba, látta, hogy már ott áll a Madden nagy gépkocsija.

— Az öreg kimegy leányáért a vonathoz — gondolta Bob.

De, mikor a nappali szobába lépett, meglepetve látta, hogy nem Madden áll utra készen, hanem Thorn. Ugy látszik, hogy nagyon komoly és fontos beszédjük lehetett, mert nyomban elhallgattak, mihelyt Bob belépett.

— Jó estét! — köszöntötte őket Bob mosolyogva. Ah, mr. Thorn: talán csak nem utazik el?

— Valami kis dolgom akadt a városban — felelte Thorn kitérően. — Ha nincs több megbízása — fordult Maddenhez — akkor talán mehetek is?

Megint megszólalt a telefon csengője. Madden idegesen sietett oda és felvette a kagylót. Arcán megisméltődött a reggeli hangulatváltozás játéka.

— Megint rossz ujság! — gondolta magában Bob.

Madden, miután néhány „igen“-t és „nagyon szívesen“-t mondott bosszus hangon a telefonba, lecsapta a kagylót és Thornhoz fordult:

— Az a minden lében kanál Whitcomb asszony — és Bobnak fejébe szállt a vér erre a durva sértésre — az a vénasszony telefonált, hogy beszélni óhajt velem . . . valami nagyon fontos és sürgős dologban.

— Miért nem mondta neki, hogy nem ér rá? — bosszankodott Thorn

— Eh, szóhoz se hagyott jutni! — mérgelődött Madden. — És valósággal rám disputálta, hogy nyolc órakor itt lesz.

Thorn vállat vont és szótlánul kiment. Pár pilla-

nat mulva hallani lehetett, amint a gépkocsi elrobog és nem sokkal később Gamble jött be, össze-vissza fecsegve mindent új felfedzéseiről. Bob rá se figyelt: a rádiót hallgatta. Közben meglepetve látta, hogy Ah Kim már terít a rendes, hatórai ebédhez és — se Thorn, se miss Evelyn számára nem tesz terítéket.

— Furcsa — gondolta Bob — hát Madden nem is várja a leányát? . . .

Ebéd után mind a hárman — Madden, Gamble és Bob — kiültek a verandára, de keveset beszélgettek. Gamble ugyan megpróbálta a társalgást, de rosszul kezdte. Dicsérte a jó levegőt, a ranch kényelmét, a csendes, nyugodt életet, amely mennyivel különb, mint a város zajos forgataga — de Maddennek több se kellett, hogy végleg elhallgasson.

Nyolc óra tájban felhangzott a távolban a közelgő autó berregése. — Thorn és miss Evelyn — gondolta Bob; de mindjárt rá Madden kiordított Ah Kimnek a konyhába:

— Jön az a vén doktor-asszony . . . Vezesd ide a verandára!

— Én ráam bizonyosan nem lesz kíváncsi — vélte Gamble felkelve. — Keresek valami könyvet és olvasok.

Madden ránézett Bobra, szinte értésére adva, hogy szeretné, ha szintén kimenne. Bob azonban meg se mozdult.

— Én már ismerem mrs. Withcombot — mondta — és jó barátok vagyunk.

— Ne mondja? — horkant fel Madden bosszusan

— Igen — bólintott Bob — nagyon kedves, csodálatos asszony.

Mrs. Whitcomb bejött és mosolyogva fogott kezét a milliomossal:

— Hogy van, mr. Madden? Örülök, hogy megint lejött ide hozzánk.

— Köszönöm — bólintott Madden hidegen. — Azt hiszem, mr. Edent már ismeri?

— Nini, hát ön is itt van? — mosolygott a doktor Bobra. — Örülök, hogy látom, de tudja-e, hogy haragszom magára? Miért nem nézett be hozzám egész nap?

— Rengeteg sok dolgom akadt — mentegetőzött Bob. De parancsol talán leülni . . . nálunk?

Kényelmes karosszéket gördített oda, magában bosszankodva, hogy Madden még a köteles udvariaságról is megfélemedezett a látogatójával — pláne ezzel a kiváló hölgygel — szemben. Ám a milliomos meg se mukkant. Némán és feszülten várakozott.

— Mr. Madden — kezdte az orvos leülve — nem szeretném, ha megróna a tolakodásomért. Tudom, hogy pihenni jött ide és nem szívesen fogad látogatókat. De ez nem is társadalmi látogatás, mert . . . mert azzal a szörnyü esettel kapcsolatban jöttem ide, ami nem rég történt a ranchon.

Madden pár pillanatig hallgatott. Aztán lassan, kényszeredetten, szinte tagolva kérdezte:

— Azt a-kar-ja mon-da-ni? . . .

— Igen, szegény Louie Wong meggyilkolását gondolom.

— Oh — sóhajtott fel Madden és mintha megkönnyebbülés csendült volna ki a hangjából — Persze . . . értem.

— Louie Wong jó barátom volt — folytatta mrs. Whitcomb — gyakran meglátogatott. Nagyon levert, mikor hírül hozták a halálát. És önt . . . igazán hűségesen szolgálta, mr. Madden. Éppen ezért tudom, hogy ön mindent elkövet, hogy a gyilkos kézre kerüljön és elvegye méltó büntetését.

— Ugy van, mindent — felelte Madden odavetőleg.

— A rendőrség dolga lesz, hogy eldöntse: van-e valami köze szegény Louie Wong meggyilkolásához

annak, amit mondok — folytatta mrs. Whitcomb. — Öntől függ, hogy közli-e velük, vagy sem.

— Minden esetre mérlegelni fogom — bólintott Madden. — Halljuk tehát az esetet, mrs. Whitcomb.

— Szombaton este bekopogtatott hozzám egy gentleman — kezdte az orvos. — Azt mondta, hogy McCallum a neve . . . Henry McCallum és Newyorkból jön. Panaszkodott, hogy tüdőcsucshurutja van, bár én semmiféle kórjelét nem láttam rajta ennek a betegségnek. Mégis megszállt nálam és kapott is megfelelő szobát.

— Nos, aztán? — érdeklődött Madden. — Folytassa, kérem.

— Vasárnap éjjel . . . nem sokkal előbb, mint szegény Louie Wongot meggyilkolták, megállt a telep előtt egy hatalmas gépkocsi és túlkölni kezdett. Az egyik ápoló kiment és az autós idegen McCallumot kereste. McCallum ki is ment a kocsinhoz, pár pillanattig tárgyalt az idegennel, aztán ő is beült az autóba, mely rögtön aztán elrobogott . . . még pedig az ön rancha felé, mr. Madden. Ettől fogva nem láttam többé McCallumot, bár az utitáskája, tele ruhával és fehérneművel, még ma is ott van a szobában, melyet lefoglalt.

— S ön azt hiszi, hogy ő gyilkolta meg Louie Wongot? — kérdezte Madden és hangjából kiértzett az udvarias, rejtett kételkedés.

— Én nem hiszek és nem gondolok semmit — felelte az asszony komolyan. — Mert honnan tudhatnék bármit is? Csak egyszerűen olyannak vélem ezt az esetet, amelyre figyelmeztetni kellene a rendőrséget. És mivel önt közvetlenül is érinti és érdekli a nyomozás, ide jöttem, hogy ön ítélje meg: érdemesnek tartja-e, közölni az esetet a nyomozó hatósággal. Ha kívánják, eljöhetnek hozzám, hogy átkutassák ennek a titokzatos McCallumnak a holmiját.

— All right — mondta Madden és, nem nagyon

udvariásan, felállt, mintha jelezné, hogy: vége az audienciának. — Az esetet minden esetre bejelentem a rendőrségnek, bár ha óhajtja tudni a véleményemet . . .

— Nem, nem mr. Madden! — tiltakozott a doktor-asszony mosolyogva — nem kértem és nem is óhajtom a véleményét. — Most már ő is felállt. — Ugy látom, hogy végeztem is. Nagyon sajnálnám, ha ez a tolakodás . . .

— Ugyan kérem . . . miféle tolakodás? — legyintett Madden. — Sőt köszönöm, hogy volt szives idefáradni. Lehet, hogy nagyon is értékes ez a bejelentés. Ki tudhatná előre? . . .

— Nagyon kedves, hogy így nyilatkozik róla — szólt kissé csipősen Mrs. Whitcomb. A szeme most rátévedt a papagáj üres karikájára. — Hol van Tony? — kérdezte. — Ha senkinek se, de ennek a szegény madárnak bizonyára nagyon fog hiányozni az öreg Louie Wong.

— Tony megdöglött — felelte Madden nyersen.

— Micsoda? . . . Hát Tony is elpusztult? — hökkent meg Mrs. Whitcomb és néhány pillanatig szólni se birt. — Ez a mostani látogatása nagyon emlékezetes lesz, Mr. Madden — mondta aztán vonatva. — Kérem, adja át az üdvözlétemet kedves leányának. Remélem, ő is itt van?

— Nem — rázta a fejét Madden — Evelyn nincs itt.

— Nagyon sajnálom — felelte Mrs. Whitcomb és, a Madden száraz hangjára, nyers modorára célozva, nyomatékosan tette hozzá — sajnálom, mert azt hiszem, hogy nagyon kedves, jómodoru lady lehet.

— Köszönöm a jó véleményt — bólintott Madden közömbösen. — Tessék csak várni . . . Ah Kim majd elkíséri az autóig.

— Ne hántsuk Ah Kimet — szólt közbe Bob. — Ha Mrs. Whitcomb megengedi, én kísérem ki . . .

Szótlanul mentek végig a verandán és, nyitva lévén az ajtó, látták a nappali szobában mr. Gamblet, mélyen belemerülve egy vastag könyv olvasásába. Kérve az udvarra, a doktor odafordult Bobhoz és felháborodva mondta:

— Micsoda ember ez! Kemény, mint a gránit. Azt hiszem, hogy semmibe se veszi szegény Louie Wong tragikus halálát.

Bob habozott pár pillanatig, aztán halkán így szólt:

— Nem hiszem, hogy örül neki, de semmi esetre se bánkódik rajta.

— Akkor önre bízom, mr. Eden, hogy mondja el ezt az esetet a rendőrségnek, ha Madden esetleg elmulasztaná.

— Köszönöm, Mrs. Whitcomb — felelte Bob — és bizalmasan elárulom önnek, hogy minden lehető megtörténik Louie Wong gyilkosának kinyomozására. De nem Madden . . . nem: hanem mások.

Mrs. Whitcomb már bent ült a kocsiban és pár pillanatig némán nézett föl a csillagos égre.

— Azt hiszem, mindent értek — mondta gyengéd szeretettel — és tiszta szivemből kívánom önnek a sikert, édes fiam . . .

Bob megvárta, míg a kocs elrobogott és sokáig utána nézett. Mikor visszament a nappali szobába, már ott találta Gamblet is, aki Maddennel beszélgetett. A milliomos éppen bosszusan fakadt ki:

— Minden lében kanál vén kofa!

— Hogy mondhatja ezt, kérem? — csattant fel Bob hevesen. — Ez a nő a puszta két kezével százszor több jót tett a világon, mint ön a millióival. Ne feledje ezt, mikor róla beszél.

— És ez jogot ad neki arra, hogy beleüsse az orrát más emberek dolgaiba? — kérdezte Madden.

Ingerült szavak tolultak Bob ajkaira, de fékezte magát. Eszébe jutott, hogy vendége ennek a kérges

szivü, arrogáns embernek és elhallgatott. Ránézett a fali órára. Már negyed kilenc volt és Thorn még mindig nem jött meg Evelyn Madennel. — Talán késett a vonat? . . . Ez nem volt valószínű.

Bár kényelmetlen volt a feszült némaság, Bob mégse ment fel a szobájába. Meg akarta várni, hogy mi lesz Thorn kirándulásának a vége. És a percek, az órák teltek. Tíz órakor mr. Gamble felkelt és jó éjszakát kívánt. Féltenegy előtt néhány perccel végre hallatszott a teljes gázzal rohanó autó berregése. Bob felegyenesedett a székén és élénken figyelt minden neszre. Behallatszott, amint az autó hirtelen megállt a ranch előtt, aztán csikorgott a kapu és a kocsí behajtott az udvarra. Még néhány perc — aztán kinyílt az üvegajtó és . . . Thorn egyedül lépett be a napali szobába.

Csak néma fejbólintással köszöntötte a milliomost, kalapját hanyagul az asztalra dobta és fáradtan hanyatlott az első karosszékbe. A csend nyomasztó lett és Bob szinlelt vidámsággal törte meg:

— Jól végzett legalább, mr. Thorn? . . . Elég sokáig volt oda!

— Bizony, fáradt is vagyok — volt a mogorva válasz.

— Akkor kövesse a példámat — mosolygott Bob és felkelt.

Röviden elbucsuzott és felment a szobájába. Mikor benyitott, hallotta, hogyan paskolja a vizet Gamble a szomszédos fürdőszobában. Most már hát nem volt egyedül és vigyáznia kellett, hogy Gamble meg ne hallja, mikor titokban Ah Kimmel beszél. Ezért, mikor nem sokkal aztán a kínai bejött, hogy felszítsa a tüzet a kandallóban, Bob ajkára tette az ujját és nyomatékosan intett a fürdőszoba felé. Ah Kim bólintott, hogy érti s az ablakmélyedésbe ment lábujjhegyen.

— Nos, hol van a kis Evelyn? — kérdezte Bob halkan.

— Megint új rejtély — felelte Charley suttogva és vállat vont.

— Akkor hát hol csavargott és mit csinált Thorn barátunk, majdnem négy óra hosszág? — csodálkozott Bob.

— Autókirándulást tett, holdvilág mellett, a sivatagon — gunyolódott Charley. — Mielőtt elindult, megnéztem a kocsikilométermérőjét: tizenkétezernyolcszáznegyvenet mutatott. Innen a vasutállomásig négy kilométer az út és ugyanannyi onnan vissza. Ellenben, mikor az autó most megérkezett, a kilométermérője tizenkétezernyolcszázhetvenkilencet mutatott. Vagyis: mr. Thorn harminckilenc kilométeres utat tett.

— Charlie, maga mindenre gondolt — álmélkodott Bob, őszinte elismeréssel.

— Furcsa helyeken járhatott ez a Thorn — jegyezte meg a kínai — vörös agyag . . . a sárhányóról kapartam le — folytatta és Bob felé nyújtotta a tenyerén. — Látott valahol ilyen talajt a környéken?

— Nem én — rázta a fejét Bob. — Csak nem gondolja, hogy . . . bántotta a leányt? Az nem is lehet! Hiszen Madden tudtával ment érte és a leány igazán szemefénye a milliomosnak.

— Szóval ez megint új probléma — vakarta a fejét Charley.

— Amióta kikerültem a kollégiumból, soha nem volt még dolgom ennyi problémával! — sóhajtott Bob. — És most jut eszembe, hogy holnap csütörtök van: tehát meg kell érkeznie a gyöngysornak . . . legalább P. J. Madden azt hiszi. Kemény napom lesz holnap, ha számon kéri tőlem, hogy miért nem jött meg a gyöngysor!

Halkan kopogtattak az ajtón és Ah Kimnek éppen csak annyi ideje volt, hogy odaugrott a kan-

dallóhoz és letérdelt melléje, a tűz fölé hajolva. Az ajtó nesztelenül nyílt ki és — Bob nagy csodálkozására — Madden lépett be rajta, de olyan óvatosan, halkán és szinte rettegve, mint a besurranó tolvaj, aki fél a rajtakapástól.

— Hozta Isten! — köszöntötte Bob hangosan.

— Pszt! — intette Madden megrezzenve és jelentősen kacsintott a szomszédos fürdőszoba felé. — Hallkában beszéljen, kérem . . . Te meg, Ah Kim, menj a dolgozóra, semmi keresni valód nincs itten.

— All right — mondta Ah Kim feltápászkodva és kicammogott.

Madden lábujjhegyen a fürdőszoba ajtajához ment és hallgatózott, aztán zajtalanul benyitott, átmegrajta és bezárta a szemközti ajtót, mely a Gamble hálószobájába nyílt. Mikor visszajött, bezárta a folyosóra nyíló ajtót is és megkönnyebbülve mondta:

— Most már nyugodtan beszélgethetünk . . . Végre sikerült telefonkapcsolást kapnom az ön atyjához. Arról értesített, hogy holnap délben bizonyos Draycott megérkezik a gyöngysorral Barstowba.

Bob majdnem összecsuklott erre a hírre — itt volt hát a döntő összecsapás . . . Nagyot nyelt és mosolyogni próbált:

— Igen, igen . . . de úgy volt, hogy én megyek érte Barstowba és kihozom ide holnap estérel!

Madden most egészen közel hajolt Bobhoz és rekedten suttozta:

— Egyáltalában nem akarom, hogy ez a Drayton kijöjjön ide a ranchra . . . Érti: nem szabad idejönnie!

Bob meghökkenve bámult a milliomosra. Nem értette a dolgot.

— De, mr. Madden — kezdte . . .

— Pszt! . . . Ne emlegesse a nevemet.

— Mivel azonban már mindent úgy rendeztünk el . . .

— Mindegy! . . . Mászt gondoltam és úgy akarom. Ne hozzák a gyöngysort ide, a ranchra. Ön utazék el holnap Barstowba, találkozzék azzal a Draycottal és mondja meg neki, hogy menjen tovább Pasadenába. Én ott leszek pénteken. Mondja meg neki, hogy találkozzék velem a Garfield Bank főkapuja előtt, pénteken délben, pont tizenkét órákor. Ott átveszem tőle a gyöngysort és azonnal beteszem a safebe.

— All right — felelte Bob mosolyogva — ön a vevő és ön rendelkezik.

— Akkor rendben vagyunk — bólintott Madden megkönnyebbülve. — Ah Kim korán reggel beviszi önt Eldoradóba, hogy még idejében elérhesse a bars-towi vonatot. De figyelmeztetem: erről az új megállapodásról nem szabad tudnia senkinek. Gamblenek, természetesen, semmi köze hozzá, de nem szabad tudnia Thornnak sem.

— Értem — bólintott Bob.

— Akkor jó éjszakát — köszönt Madden és nesztelenül, mint a tolvaj, kisurrant a szobából.

Bob sokáig elgondolkozva nézett utána, aztán mosolyogva vállat vont:

— Minden esetre ez is egy nap haladék. Hogy azután mi lesz? Majd meglátjuk, ha rákerül a sor!

TIZENKETTEDIK FEJEZET

Vagonlakás a sivatagban

Másnap, villásreggeli közben, ártatlan arccal szólalt meg Bob:

— Szivességet óhajtok kérni öntől, mr. Madden.

— Halljuk — felelte mogorván a milliomos.

— Sürgős dolgom lenne Barstowban — kezdte Bob. — Tudom, hogy tulságosan visszaélek a vendégjoggal, de mégis nagyon szeretném, ha megengedné, hogy Ah Kim reggeli után azonnal bevigyen Eldoradóba.

Thorn rögtön hegyezte a fülét és zöldes-szürke szeme rámeredt Madden arcára. A milliomos kitűnően szinlelte a bosszuságot. Összeráncolta a homlokát és kelletlen hangon felelt:

— Barstowba? . . . Ily váratlanul? . . . Nos, ha kell: hát kell . . . Hé, Ah Kim! Reggeli után beviszed mr. Edent Eldoradóba. Érted?

Szinlelni azonban Ah Kim is tudott. Méltatlankodva jajdult fel:

— Egyre több lesz itt a dolog! Hajnaltól éjfélig talpalok és nincs megállás. Miért nem tart soffört, ha annyit kocsikázik?

— Mi volt ez, te?! — förmedt rá Madden dühösen.

— Igenis, könyörgöm — szepegett Ah Kim —, azonnal megyek.

Negyedóra mulva Bob már Ah Kim mellett ült a kis autóban s mikor jó messzire voltak a ranchtól, a kínai odafordult Bobhoz:

— Megint újabb rejtély! Milyen titok rejlik a barstowi ut mögött?

— Madden kívánsága — nevetett Bob. — Azt akarja, hogy találkozzam Draycottal, aki a gyöngysort hozza.

Röviden elmondta Madden tegnap esti látogatását, illetőleg furcsa kívánságát és vállat vonva tette hozzá:

— Nem értem ugyan, hogy mi rejlik e mögött, de most ő maga jár a kezünkre, hogy a „hu mali“ elvét még jobban kihasználhassuk. Ez minden esetre egynapi haladékot, bár egyuttal új rejtélyt is jelent . . . Ah, igaz! — kérdezte aztán. — Még azt se mondtam el, hogy doktor Whitcomb mi járatban volt itt tegnap este.

— Véletlenül dolgom akadt a nappali szobában — nevetett Charley — és mindent hallottam.

— Akkor hát tudja, hogy Louie Wongot nem Thorn gvilkolta meg, hanem Shaky Phil?

— Shaky Phil — bölintott Charley elgondolkozva — vagy az az idegen, aki érte jött és elvitte a nagy autóban. Mondhatom, hogy ez az idegen nagyon érdekel engem . . . Ugyan ki lehet? Talán ő vitt hirt Shaky Philnek arról, hogy Louie Wong hazaérkezett San-Franciscóból?

— Ha tőlem vár választ a kérdéseire, akkor legokosabb, ha rögtön csomagolunk és megyünk haza — felelte Bob vállat vonva

Charley nem is kérdezősködött tovább, hanem rákapcsolt a motorra, úgy hogy negyedóra mulva már beértek Eldoradóba. Bob legelőször is Holleyt kereste meg a szerkesztőségben. A riporter éppen Louie

Wong nekrológját írta és első kérdése, természetesen, az volt, hogy mi ujság a ranchon?

Bob elmondta mrs. Whitcomb látogatását és Madden legujabb, furcsa kívánságát, amelynek következtében ő most Barstowba utazik.

— Na, ez a kis szórakozás nem fog ártani önnek — mosolygott Holley. — Hanem mi a véleménye miss Evelyn Maddenről? Remélem, hogy még tegnap este találkozott vele?

— Miss Evelynnel? — hökkent meg Bob. — Hogy találkoztam volna?

— De hiszen tegnap este megérkezett!

— Ugyan kérem! Szó sincs róla . . . legalább a ranchra nem jött ki.

Holley felkelt és kétszer-háromszor végigmérte a szobát.

—Ez különös — dörmögte idegesen — nagyon különös! Annyi bizonyos, hogy megérkezett a hat óra negyvenes vonattal.

— Azt mondja, hogy bizonyos? — kételkedett Bob. — Nem téved?

— Persze hogy nem: hiszen láttam! — felelte Holley határozottan és ismét leült. — Tegnap, véletlenül, szabad estém volt . . . évente átlag háromszázhatvanöt ilyen szabad estém van . . . és kíséltam az állomásra, hogy megvárom a hat óra negyvenes vonatot. Thorn szintén ott volt már s mikor a vonat berobogott, a többi utassal együtt kiszállt egy magas, csinos, fiatal leány is az első osztályból Thorn azonnal elébe sietett és halottam, amint köszöntötte és miss Evelynnek szólította. — „Hogy van apa?” — kérdezte a hölgy. — „Üljön be a kocsiba, aztán majd elmondom — felelte Thorn — nem tudott személyesen kijönni, azért küldött engem . . .” Miss Evelyn erre felült a kocsira, amely rögtön indult. Ezért kockáztattam meg azt a megjegyzést, hogy . . . hm:

most jut eszembe, hogy nem is kockáztattam semmi-féle megjegyzést.

— Hát ez valóban nagyon furcsa, rejtélyes eset tűnődött Bob. — Thorn féltizenegy tájban vetődött haza a ranchra, de egyedül jött. És Charlie, szokásos lángeszével kisütötte, hogy az autó harminckilenc kilométert futott.

— A sárhányóján pedig valami vöröses agyagot találtam — szólt most közbe Charlie. — Ön ismeri a vidéket, mr. Holley: talán meg tudná mondani, hogy merre felé van ilyen vörös agyag?

— Nem is nagyon messzire, köröskörül ilyen a talaj, a Canon felé — magyarázta Holley. — De az eset valóban rejtélyes: mindig uj és uj bonyodalmak merülnek fel . . . Ejnye, nézze, Bob: majd el is felejttem, hogy levele van nálam.

Öreges irás volt és Bob kíváncsian nézte. Mrs Jordan irta és nagyon szorongva könyörgött benne, hogy — az Istenért! — vigyázzon Bob, hogy meg ne hiúsuljon a vásár . . . Bob hangosan felolvasta — Mrs. Jordan nem bírja megérteni a huza-vonát. Madden ott van a ranchon, a gyöngysor Charlienál van: miért nem adják át neki és miért késlekednek? Ha nem sikerülne az üzlet, ez óriási veszteséget jelentene neki!

Bob szemrehányó tekintettel nézett Charleyre és, darabokra tépve a levelet, a papirfoszlányokat tűzbe dobta.

— Én igazán aggódni kezdek — mondta. — Ez a Mrs. Jordan a legkedvesebb, legáldottabb öreg lady, akinél disztिंगáltabb matrónával még soha nem találkoztam. És mi áztatjuk itt, felesleges aggodalmakat csinálunk neki. Ami a Madden-ranchon történt és történik, igazán nem a mi dolgunk és semmi közünk sincs hozzá. Ellenben Mrs. Jordannek tartozunk . . .

— Bocsánat — vágott közbe Charlie hirtelen —

hogy mivel tartozunk neki, azt én százszorta jobban tudom és érzem.

— Mi hát az ön véleménye? — kérdezte Bob. — Mit kell tennünk?

— Várni . . . de nyitott szemmel.

— Jóságos Isten: hát nem azt csináltuk eddig is, kezdettől fogva? — csapta össze Bob a kezait. — Egyik rejtélyes eset a másik után és semmiféle kézzel fogható nyom . . . Rendőrségnek való dolog ez, kedves Charlie: a mi dolgunk pedig az, hogy adjuk át a gyöngysort Maddennek és menjünk haza.

—Hogy aztán az a répafejű Bliss kapitány derítse ki, hogy kit is gyilkoltak meg a Madden-ranchon? — heveskedett Charlie.

— Hadd törje rajt a fejét! Mit bánom én? — vonogatta a vállait Bob. — Nekem becsületbeli kötelességem, hogy vigyázzak mrs. Jordan érdekeire. Minden egyéb . . . nem az én gondom.

— Tudom, mr. Eden — szólta Charley és gyengéden megszorította Bob kezét. — Soha egy pillanatra se kételkedtem az ön loyáliságában. De hallgasson az egyszer rám, kérem . . . és ön is, mr. Holley: hiszen sokkal öregebb és tapasztaltabb is vagyok talán önöknél.

— Teljesen igaza van, mr. Chan — szólalt meg most a riporter. — És, bocsásson meg, mr. Eden: én mindenben helyeslem mr. Chan álláspontját. Kár volna elejteni most már ezt a dolgot. A sheriff ugyan derék ember, de ez a titokzatos eset túlnőtt már az ő tehetségének határain. Én is azt tanácslom: várjunk... várjunk, amíg csak lehet.

— Hát várjunk — sóhajtott Bob kelletlenül. — De csak egy feltétellel, Charley: ha megmondja, hogy meddig és mire várjunk?

— Madden holnap Pasadenába megy — felelte a kínai. — Egészen bizonyos, hogy Thorn is vele megy: ezt a Gamblet pedig lerázzuk valahogy a nyakunkról.

Távollétükben aztán alaposan átkutatjuk az egész házat és . . . ki tudja: mi mindent találhatunk?

— Legyen meg a kívánsága, Charley — hagyta rá Bob. — Megvallom, engemet is izgat, hogy fogunk-e találni valamit . . . De — tette hozzá habozva — önnek kell vállalnia a felelősséget ezért a késcdelemért mrs. Jordan előtt.

— Ezt a felelősséget még elbirják a vállaim — mosolygott Charlie elégedetten. — És a Phillimoregyöngysort se fenyegeti veszedelem egyelőre . . . Most pedig, ha úgy tetszik, menjen kissé szórakozni Barstowba.

Charley visszadöcögött a kis autón a ranchra, Bob pedig elbucszott Holleytól és kiment az állomásra. Szörnyen megörült, mikor ott találta Paula Wendellt, aki szintén utazni készült.

— Halló! — mosolygott Bobra a fiatal leány. — Hová készül, mr. Eden?

— Kis dolgom van Barstowban.

— És . . . fontos ez a „kis“ dolog?

— No hallja! — méltatlankodott Bob. — Csak nem gondolja, hogy apró és jelentéktelen dolgokra fecsérlem a tehetségemet?

— Kár, hogy Barstowba kell mennie — sajnálkozott a fiatal leány — mert különben velem jöhetne.

— Hová?

— Csak néhány állomást megyek innen — magyarázta miss Wendell. — Ott lovat bérek és benyargalok az „Elhagyatott Canon“-ba . . . Ez a hegyszakadék mindjárt nem lenne oly elhagyatott, ha . . . ön is velem jönne!

A kis vicinális pöfögve cammogott be az állomásra s mihelyt megállt, Paula azonnal helyet keresett magának az egyik kocsiban. Bob szintén felszállt és boldogan mosolyogva ült le vele szemben.

— És milyen állomáson szállunk le? — kérdezte.

— „Szállunk“? — ütődött meg Paula. — Hiszen azt mondta, hogy . . .

— Nem fontos, hogy mit mondtam! — legyintett Bob. — Különben is az igazmondás és a következetesség nem erényem nekem.

— Szóval? . . . — csodálkozott Paula.

— Barstownak éppugy nincs szüksége rám, mint ahogy önnek sincs szüksége szépitő intézetre. És mivel ugy óhajtja: az „Elhagyatott Canon“ nem lesz elhagyatott ma, az ön kívánságára.

— Ezt szeretem — mosolygott Paula. — Le szállunk tehát a „Hét Pálmafá“-nál és az öreg farmer, akitől kölcsön szoktam venni a lovat, bizonyára önnek is kerit valami higgadt gebét.

— Nem vagyok ugyan lovaglódresszben — szólott Bob, végignézve önmagán — de azt hiszem, ez mindegy lesz a lónak.

A lónak valóban mindegy is volt: ugy eleresztette a fülét-farkát, mintha egész héten nem kapott volna abrakot.

— Ma is háttérret keres . . . vagy keretet valamelyik mozisketchnek?

— Sajnos, még ma is . . . és mindig azt keresek. Sohase lesz vége. Megint egy cowboy és egy milliomosleány romantikus szerelme. A rendes limonádé-recept. A ló elragadja a leányt, de a kritikus pillanatban ott terem a cowboy, lasszóval elfogja a lovat és leemeli a nyeregből a félholt leányt. És a homokpusztán, ahol minden nővényi élet elpusztul, kivirágzik a szerelem csodás virága a két fiatal szivben.

— Különös, hogy a tömeg bolondul az ilyen naiv, szinte ostoba szentimentalizmusért! — nevetett Bob. — Azt hiszem, a romantikus környezet teszi: a keret . . . a sivatag pusztája, ahol szabadon csaponghat a fantázia.

— És ha idejönnének — felelte Paula — meg-

bolondulnának a szürke unalomtól . . . Hopp, megálljunk! — szólt hirtelen, leugorva a lováról — ezt a részletet felveszem.

Miután beigazította fotografológépét, két-három felvételt csinált, ismét nyeregbe szállt és tovább lovagoltak. Dél tájban, amikor már közel jártak az „Elhagyatott Canon“ sziklahasadékhoz, leültek villásreggelizni egy hatalmas pálmafa alá, amely szinte hátrjelzője volt a dombvidékkel kezdődő dus vegetációnak. Kölcsönösen unszolták, kínálták egymást és Paula szabadkozva jegyezte meg:

— Tudja, én nagyon keveset eszem. Szinte el se hinné, hogy mily kevéssel beérem és mégis sohase vagyok éhes.

— Wilbur bizonyára örülni fog ennek — bókolt Bob — a háztartás majd nem kerül sokba. Ámbár, ha van egy csepp esze, át fogja látni, hogy ön, akár mennyibe kerül is neki: tiszerte többet ér.

— Megirtam neki, hogy ön szeretettel köszönti — mondta Paula.

— Talán csak nem? — fintorgatta az orrát Bob. — Mert nem vagyok hipokrata és, akárhogy próbálgatom: sehogyse bírom szívelni azt a fiút. Sőt inkább azt mondhatnám, hogy bosszant és kellemetlen.

— De hiszen azt mondta . . .

— Tudom, mire gondol — rázta a fejét Bob. — De miért ne változhatott volna azóta a véleményem? Kezdem hinni, hogy tulbecsültem annak az „abszolút“ szabadságnak az értékét. Ami talán nem is olyan nagy csoda: hiszen fiatal vagyok s a fiatalság gyakran téved. Vágjon a szavamba, ha már hallotta ezt: de, lássa, mennél gyakrabban találkozunk, annál jobban . . .

— Stop! — kiáltott közbe Paula. — Ezt már hallottam.

— Elhiszem, még pedig sokszor hallhatta.

— Éppen azért beszéljünk talán másról — vélte

Paula. — Nem gondolja, hogy a maga lova nagyon sok vad-lóherét eszik? Még utóbb felfuvódik, szegény pára!

Tréfásan, jókedvűen beszélgettek egész délután és nagy vargabetűt csináltak a naptól hevült sárga homokban, mely apró halmos, hosszú barázdákban terült el körülöttük, mintha hullámváz közben megmerevedett tenger volna. A nap már kezdett aláhanyatlani, mikor megpillantották a „Hét Pálma“ állomást.

— Csak legalább az utolsó jelenet számára talál-nék megfelelő keretet! — sóhajtotta Paula csügged-ten.

— Micsoda utolsó jelenet számára?

— Hát a cowboy és a milliomos-leány szerelmi történetének végjelenetére . . . Amint, például, így napszállatkor, egymás kezét fogva andalognak a sivatagban. De valami romantika is kellene hozzá.

Bob lova megbotlott ebben a pillanatban s a pat-kója ércesen csendült meg valamiben.

— Ugyan mi lehet ez? — ütődött meg Bob és erősen megrántotta a kantárt.

— Bizonyára a vasuti sín, amit eltemetett a ho-mok — magyarázta Paula. — Mert már azt is lefek-tették, mikor megindult a nagyarányu telekspekulá-ció a sivatag felparcellázására. Itt akarták felépíteni a sivatag, illetőleg a „Nagy-Oázis“ fővárosát és az első mozdony be is futott az állomásra négy-öt ko-csival. Ezeket részben visszavitték, részben pedig széthordták a környék lakói, mikor a spekuláció megbukott. Egy azonban itt rekedt s valahol a közel-ben még most is megvan, bár félig már eltemette a futóhomok.

Alacsony emelkedésre lovagoltak föl most s ahogy a halom gerincére értek, Bob meglepetve kiál-tott fel:

— Nézze csak . . . Micsoda romantikus kép!

A puszta sivatagban, félig homokba temetve, az oldalára dőlve, nem messze tőlük hevert az elhagyott vasuti kocsi. Még megvoltak az ablakai is és sárga fényben, sápadtan csillogtak az aranyló homok visszfényétől.

Bob megrántotta lovának kantárját és úgy meredt a távoli civilizációnak erre az előre tolt pioneer-jára, mintha kísértetet látna. Fájó honvágy sajgott a szívében, visszakiváncozott San-Franciscóba és kinos kiábrándulással nézte a sivatag szomorú diadalát az ember vakmerő tervein. Az ember azt hitte, hogy hódítani, foglalni, győzni fog és idejött a gépeivel, föllengző álmaival, amelyekből csak ez a rombadőlt vagon maradt meg, mint szomorú intőjel és komor fenyegetés.

— Ime, a végjelenet méltó kerete — mondta Bob. — A két szerelmes kísétál a sivatagba és leül a pusztuló vagon lépcsőire. Nézzen körül: micsoda hátér! A lehanyatló nap biborsugaraiban égő havas hegyormok, az aranysárga homokpuszta végtelensége és a kaktuszok tömegében féloldalt dült vasuti kocsi...

— Valóban gyönyörű! — mondta Paula is. — Erről felvételt csinállok.

Egészen közel lovagoltak a rozzant vagonhoz és leszálltak a lóról. Paula beigazította a fotografálógépet és éppen lenyomta a rugót — de majd kiejtette kezéből a gépet és mindkettőjüknek a lába majdnem gyökeret vert a homokban. Mert a kocsiból váratlanul kilépett egy öreg ember: — hajlott hátú, öreg ember, szénfekete szakállal . . .

— Mult szerdán éjjel a Madden-ranchon? — sutogta Bob halkán és kérdőleg nézett Paulára.

Paula bólintott: — Az öreg bányász . . .

A feketeszakállas öreg ember egy szót se szólt, csak állt a kocsi perronján, megdőbbsent arccal, mozdulatlanul.

TIZENHARMADIK FEJEZET

Mit látott mr. Cherry?

Bob most előrelépett:

— Jó estét! — köszöntötte az öreget. — Remélem, nem zavarjuk?

Az öreg, kissé nehézkesen, lejött a vasuti kocsi perronjáról és odaballagott a fiatal párhoz.

— Hogy van? — kérdezte komolyan Bobtól és kezét fogott vele is, Paula Wendellel is. — Nem, egyáltalában nem zavarnak. Éppen esti sétámra akartam indulni; de kissé megkéstem vele.

— Véletlenül éppen erre jártunk — kezdte Bob.

— Pedig ritka ember téved erre — rázta fejét az öreg. — A nevem Cherry . . . William J. Cherry. Tessék talán megpihenni. Szalonszékekkel, persze, nem szolgálhatok.

— Oh, hiszen az természetes — mosolygott Paula.

— De azért, ha megengedi, pár percre mégis megállunk — szólt Bob.

— Mindjárt itt az ebéd ideje — mondta vendégszerető kedvességgel az öreg. — Ha nem vetik meg: van egy konzervdoboz zöldborsóm meg fél-sonkám... Nem nagy ebéd — tette hozzá mosolyogva — de a fiatalság étvágya fűszerezi a szegényes fogást is.

— Nagyon köszönjük a szíves meghívást — felelte Bob — de nem fogadhatjuk el. Félóra mulva ugyanis a „Hét Pálmá“-nál leszünk.

Paula Wendell leült a vagon lépcsőjére, Bob pedig a homokra telepedett. Az öreg megkerülte a vasuti kocsit és üres szappanosládával jött vissza. Először Bobnak kínálta fel, de mikor Bob udvariasan visszautasította, ő maga ült rá.

— Egészen csinos kis otthona van itt — jegyezte meg Bob.

— Otthon? — ismételte az öreg és kritikus szemmel méregette a vagon. — Otthon, öcsém-uram? . . . Nekem bizony harminc év óta nem volt otthonom. Átmeneti szállás, mondhatjuk inkább.

— És régóta lakik itt? — kérdezte Bob.

— Három-négy nap óta. Meg kellett pihennem, mert elővett a reumám. De holnap már tovább megyek.

— Tovább? . . . És hová?

— Hát . . . arra felé! — mutatta az öreg a havas hegyeket.

— Szóval? . . . — mosolygott Bob kérdőleg.

— Hát csak elmegyek valahová — felelte az öreg — magam se igen tudom, hogy merre és hová.

— Szétnézni a világban, igaz?

— Ezt eltalálta: szétnézni, igen — bólintott az öreg és beesett szemeiben vág্যakozó tűz villant föl, amint a távoli hegyeket nézte.

— És mit keres ott . . . vagy mit akar találni? — kérdezte Paula.

— Talán ráakadok valami érctelepre, miss — mosolygott az öreg — bár a szerencse nem nagyon kerülget. De én azért csak nézek és keresek tovább.

— Régóta járja ezt a sivatagot? — érdeklődött Bob.

— Ezt, vagy a másikat, harmadikat bizony vagy

husz-huszonöt éve . . . De egyik olyan, mint a másik: sivatag . . . sivatag.

— És azelőtt? . . .

— Megfordultam és kerestem aranyat Nyugat-Ausztráliában. Hannanstól Hall's Creekiig, aztán keresztül-kasul egész Queenslandben. Voltam ökorhajcsár Uj-Déli-Walesben, aztán fűtő- és vitorlamester a Csendes-óceán luxushajóin.

— Persze, Ausztráliában született? — vélte Bob.

— Én?! — rázta fejét az öreg. — Nem. Dél-Afrikában születtem . . . Angol származás. Bejártam a Kongó meg a Zambézi folyamvidékét és egész Brit-Közép-Afrikát.

— És hogyan került Ausztráliába? — csodálkozott Bob.

— Azt bizony magam se igen tudom — tündött az öreg. — Jó darabig hajókáztam a délamerikai partok mentén, aztán résztvettem egy mexikói forradalomban. Ugy látszik azonban, hogy Ausztráliának szüksége lehetett rám, mert egyszerre csak oda-tévedtem. Hívtak az aranymezők. Hát, kérem: valahogy így kerültem oda.

Az öreg elhallgatott és csend lett. Bob azon tündött: hogyan terelhetné a beszédet Madden ranchára? . . . Sokért nem adta volna, hogy Charley Chan itt legyen mellette! . . . De mégis megpróbálta a vallatást.

— Azt mondta az előbb — kezdte — hogy csak három-négy napja van itt?

— Körülbelül annyi lehet.

— Véletlenül nem emlékszik arra, hogy . . . izé . . . merre járt a legutolsó szerdán éjjel?

Az öreg ember szeme felvillant, amint élesen Bobra nézett.

— És hogyha emlékezném? — kérdezte.

— Csak azt akartam mondani — mosolygott Bob — hogy ha elfeledte volna. én fel tudnám fris-

síteni az emlékezetét. Madden ranchán volt, Eldorado közelében.

Mr. Cherry lassan levette a fejről puha kalapját, melynek szalagja mögül hosszú fogpiszkálót kapart elő. Ezt aztán kihívóan a fogai közé vette.

— Lehet, hogy ott voltam . . . Hát aztán?

— Nos . . . szeretnék pár szót váltani önnel erről az éjszakáról.

Mr. Cherry összeráncolta a homlokát és fűrkészve mérte végig Bobot, tetőtől talpig.

— Az ur uj legény lehet a környéken — mondta. — Pedig azt hittem, hogy minden sheriffet ismerek a Sziklás-Hegység innenső felén.

— Szóval beismeri, hogy olyasvalami történt a Madden-ranchon, amihez a sheriffnek is köze van? — kapott a szón Bob hirtelen.

— Nem ismertem én be semmit! — tiltakozott az öreg.

— Ön tud valamit, ami mult szerdán éjjel történt a Madden-ranchon — faggatta Bob. — Tud valamit, ami a Madden-ranchon történt. És életbevágóan fontos információt adhat róla.

— Nincs semmi mondani valóm — felelte az öreg csökönyösen.

Bob más oldalról próbálta megtörni a jeget.

— De azt csak megmondhatja — kérdezte — hogy mi dolga volt a Madden-ranchon?

Mr. Cherry megforgatta fogai között a fogpiszkálót.

— Semmi dolgom se volt — rázta a fejét — csak betoppantam oda. Sokáig csavarogtam mindenfelé a sivatagban és szerettem volna pihenni pár napig. Így kerültem a Madden-ranchra. Mert Louie Wong, az öreg kínai szakács, régi jó barátom. Valahányszor betértem hozzá, mindig szívesen látott, adott bőven enni és nagyszerű ágyat vetett a félszerben. Szerette, ha a viselt dolgaimról mesélek neki.

Igaz, hogy csak copfos sárgabőrű az öreg: de éppen annyit ér, ha nem többet, mint akármelyik fehér.

— Kedves öreg fickó ez a Louie — bölintott Bob is.

— Nagyszerű fiu, annyi szent! — lelkesedett az öreg.

Bob nagyot fohászzkodott és lassan, jól szótagolva mondta:

— Szegény Louie Wongot . . . meggyilkolták.

— Micsoda?! — hördült fel az öreg.

— Most vasárnap éjjel leszúrták szegényt a ranch kapuja előtt — mondta Bob. — Ismeretlen gyilkos . . .

— Lelketlen kutya . . . gazember! — fakadt ki mr. Cherry.

— Ezt mondom én is — helyeselt Bob. — Lássá, én nem vagyok sheriff. se rendőr: de mindent elkövetek, hogy hurokra kerüljön az a becstelen gazember. És az, amit ön mult szerdán éjjel látott a ranchon, mr. Cherry: kétségtelenül összefügg szegény Louie Wong meggyilkolásával. Szükségem van hát az ön segítségére . . . Nos, fog-e beszélni?

Mr. Cherry kivette szájából a fogpiszkálót és néhány pillanatig habozva forgatta az ujjai közt.

— Jól van — mondta aztán, hirtelen elhatározással — hát beszélek. Reméltem ugyan, hogy nem kerülök bele a dologba, mert nem szeretem a bíróságot, a sheriffet meg az esküdteket. De becsületes ember vagyok és nincsen semmi takargatni valóm . . . Beszélni fogok, csak nem tudom, hogyan és hol kezdjem el.

— Majd én segítek — sietett Bob készségesen. — Akkor éjjel, amikor ön ott volt Madden-ranchán, talán hallotta, hogy valaki sikoltoz: „Segítség! Segítség! Gyilkos! . . . Tedd le azt a revolvert! . . . Segítség! . . .” Vagy valami ilyesmit hallhatott, nem?

— Mondtam, hogy nincs semmi takargatni

valóm. Igenis: ezt hallottam — bólogatott az öreg határozottan.

Bobnak ugrált a szive örömeiben.

— És aztán — kérdezte — látott is valamit...

— Sok mindent láttam, öcsém-uram — bólíntott az öreg. — Louie Wong nem az első volt, akit meggyilkoltak a Madden-ranchon. És én láttam... végignéztem ezt a gyilkosságot.

Bob nagyot lélezett. Szinte sipolva tört be tüdejébe a levegő. Lopva Paulára pillantott és látta, hogy a leány szemei kerekre tágultak a rémülettől. Elnyomva belső izgalmát, színellett nyugalommal mondta:

— Szóval látta a gyilkosságot... Nem mondhatná el a részleteit is?

Mr. Cherry ismét visszadugta szájába a fogpiszkálót, ami azonban éppen nem gátolta a beszédben.

— Nagyon furcsa ez az élet — csóválta a fejét — csupa váratlan fordulat. Azt hittem, hogy ez a gyilkosság kettőnk titka lesz: az enyém, meg a siva-tagé. Senkise tud róla, gondoltam magamban. Senkise fog róla kérdezősködni tőlem... De látom, hogy tévedtem és most mégis beszélnem kell róla. Nekem semmi okom sincs rá, hogy titkolózzam, bár nagyon szeretném, ha nem kellene esküdtszék, bíróság elé állnom a dologgal.

— Talán segíthetek abban, hogy elkerülje ezt a kellemetlenséget — biztatta Bob. — De folytassa, kérem. Azt mondta, hogy látta a gyilkosságot?

— Mint ahogy ezeket a lovakat látom — felelte mr. Cherry. — Ahogy mondtam, múlt szerdán este, ahogy máskor is szoktam, napszállat után bebállagtam a Madden-portára. De, ahogy beléptem az udvarra, mindjárt láttam, hogy valami készül ott. Az ablakok világosak, a félszerben hatalmas autó a Louie Wong kis autója mellett: szóval megjött a

gazda. Én azonban nagyon fáradt voltam és azt mondtam magamban: szépen félrehúzódok és megvárom, míg Louie Wong erre téved. Vacsorát megéjjeli szállást majd csak ad és a gazdája meg se tudja!

— Leraktam hát a hátizsákomat a félszerben és, mivel Louie Wong nem jött, óvatosan oldalogtam a konyha felé. Benéztem: Louie ott se volt! Hát, amint kifordultam a konyhából, hallom ám, hogy valaki hangosan kiabál, sikoltoz a házban: „Segítség!” — kiabált. — „Segítség, gyilkos! Tedd le azt a revolvert! Tudom, miben fő a fejed! Segítség!...” Éppen úgy, ahogy ön mondta . . . Ahogy mondtam: én bizony nem szeretem az ilyen zavaros dolgokat. Habozva álltam hát ott, hogy mit tegyek? És akkor megint hallottam ugyanazt a sikoltozást . . . de most már nem az ember kiáltozott, hanem Tony, a kínai papagáj, kint a verandán. Hanem ez még irtózatosabb, rémesebb sikoltozás volt . . . Mindjárt ráéles dörrenést hallok — a gyilkos már dolgozott! A lövés fénye az egyik szobában villant fel, amelynek ablaka nyitva volt. Közelebb lopóztam s ekkor eldőrdült a második lövés is és utána mély, hörgő nyögést hallottam. Az első golyó tehát alighanem célt tévesztett, de a második annál biztosabban talált. Most már ott álltam az ablaknál és óvatosan bepillantottam.

Mr. Cherry megállt a beszéddel. Bob izgatottan sürgette:

— Well, a szoba hálószoza volt — folytatta mr. Cherry — és a gyilkos ott állt a középben, kezében még füstölgött a revolver, de az arcán látszott, hogy meg van rémulve. És láttam, hogy a földön hever valaki . . . az ágynak tulsó felén, úgy hogy csak a cipőjét láttam. A revolveres ember ekkor az ablak felé fordult . . .

— Kicsoda? — kiáltott közbe Bob elfulladva. —

Kinek a kezében volt a revolver? . . . Bizonyára Martin Thornról beszél?

— Thorn? . . . Azt a nyiszlett hullót, a titkárt gondolja? — kérdezte mr. Cherry. — Nem, nem! Én róla beszélek . . .

— Róla? . . . De kiről?

— Hát a gazdáról, Maddenről . . . Magáról P. J. Maddenről.

Lélekzetfojtó, halotti csend követte mr. Cherrynek szörnyü szavait.

— Irgalmas Isten! — tört ki aztán Bob rekedten. — Madden?! . . . Ön azt mondja . . . és nem téved . . . hogy Madden volt? . . . Madden, a gyilkos? . . . Ah, nem: ez lehetetlen! Honnan tudja, hogy Madden volt? Jól látta? . . . És ismeri Maddent? . . . Egészen bizonyos abban, amit mond?

— De mennyire bizonyos vagyok bennel! Nagyon jól ismerem Maddent. Három évvel ezelőtt is láttam itt, a ranchon. Hatalmas ember, az arca vörös, gyér szürke haja van . . . ezer ember között is rögtön megismerném. Ott állt a szobában, kezében a revolver és az ablak felé nézett. Nyomban lebuktam és abban a pillanatban az a Thorn, akitől az előbb beszélni tetszett, berontott a szobába, mint az örült. — „Mit csinált?“ — kiáltott dühösen a gazdájára. -- „Agyonlöttem — felelte Madden — azt csináltam“. — „Szerencsétlen örült!“ — förmedt rá Thorn. -- „Mi szükség volt erre?“ — Madden dühösen földhöz vágta a revolvert: — „Féltem tőle — csikorgatta a fogait — hát agyonlöttem!“ — Thorn gunyosan röhögött: — „Mindig féltél tőle“ — csattant fel. — „Gyáva kutya vagy! Newyorkban is . . .“ Madden fenyegetően nézett rá és felemelte az öklét: — „Fogd be a szádat, hallod-e? Félttem tőle és agyonlöttem: punktum! Most pedig törd a fejedet, hogyan usszuk meg a bajt . . .“

Az öreg bányász elhallgatott és ránézett az elképedt fiatal párra.

— Well, mister és miss — folytatta — mi van még hátra? . . . Nekem semmi közöm se volt a dologhoz: se Madden, se akit agyonlőtt, nem ingem, se gallérom nekem, aztán meg az esküdteket se szerettem . . . Mit tehettem mást, mint hogy nesztelenül kiosontam a néma éjszakába, azt gondolva, hogy ezek ott a ranchon egyék is meg a tulajdon főztjüket . . . Gyorsan visszamentem a félszerbe, összeszedtem a cók-mókomat és amikor kijöttem, pöfögve fordult be az udvarra egy autó. Hogy meg ne lássanak, a sövénykerítésen át bujtam ki az országútra . . . Azt hittem, hogy teljesen kikerültem a hinárból és nem is értem, hogy önök hogyan találtak rám. De, mivel becsületes ember vagyok és nincs rejtegetni valóm: őszintén elmondtam mindent . . . Ennyit tudok s amit elmondtam, az mind tiszta igazság: Isten engem úgy segéljen!

Bob felkelt a homokról és nagy léptekkel járt fel-alá.

— Ember: tudja-e, hogy ez főben járó eset? — kérdezte hirtelen. — Bizonyára tudja, hogy kicsoda ez a Madden? . . . Amerikának egyik leggazdagabb dollármilliomosa!

— Hát aztán? — vonogatta a vállát mr. Cherry. — Én is tudom, mit jelent ez! Hogy sohase fogják beleültetni a villamoszékbe. Valami ürüggyel meg fogják menteni . . . Hogy önvédelemből lőtte le a támadóját.

— Szó sincs róla! — rázta a fejét Bob. — Ha ön elmondja, amit látott és hallott . . . Ah, igen: most jut eszembe! Önnek velem kell jönnie Eldorádóba.

— Szó sincs róla! — rázta most a fejét mr. Cherry is. — Egyáltalában semmi kedvem a városban lebzselni . . . hacsak feltétlenül nem szükséges Önnek elmondtam a történetet és bármikor elmon-

dom bárkinék, ha megkérdeznék. De arról szó se lehet, hogy visszamenjek a városba . . .

— De figyeljen ide, kérem!

— Ön figyeljen ide! — vágott közbe mr. Cherry. — Mit tud még azon kívül, amit tőlem hallott? Tudja, hogy ki volt az az ember, akit Madden agyonlőtt? Megtalálták már a holttestét?

— Nem . . . még nem . . . hanem egészen bizonyos, hogy . . .

— Hogy ez nem könnyű dolog — csapott le rá hirtelen mr. Cherry. — Szóval még csak most kezdődik a nyomozás, a tapogatózás. És mit gondol: mennyit ér az én tanuskodásom a „nagy“ P. J. Madden tagadásával szemben, ha semmi más bizonyíték nincsen? . . . Az ön dolga, hogy felásson néhány fontos bizonyítékot, különben nem megy semmire.

— Lehet, hogy igaza van — vélte Bob elgondolkozva.

— Egészen bizonyos, hogy igazam van — erősítette mr. Cherry. — Lássá, én szivességet tettem önnek: tegyen most ön is szivességet nekem. Ennek az információnak az alapján nyomozzon tovább, engem pedig hagyjon ki a játékból. De, ha ez nem megy: nos, én kész vagyok kiállani is. Körülbelül egy hét múlva Ncedlesben leszek, Slim Jones cimborámnál, aki a Porter J. Jones „Ingatlan-ügynökség“ képviselője. Ott megtalálhat . . . Ez, azt hiszem, nagyon tiszteletreméltó, méltányos ajánlat: nem igaz, miss?

— Én minden esetre annak tartom — mosolygott Paula kedvesen.

— Azt hiszem, Holley aligha lesz ezen a véleményen — csóválta a fejét Bob. — De ön, mr. Cherry, minden esetre nagy szivességet tett nekem és úgy válnunk el, mint igazi jóbarátok. Megfogadom a tanácsát és nyomozni fogok; önt pedig, hacsak lehet, kihagyom a játékból.

Az öreg aranyásó nehézkesen állt fel a ládáról; látszott rajta, hogy a reumája ugyancsak előveszi.

— Akkor hát bucsuzhatunk — mondta, a kezét nyújtva. — Ne gondolja, hogy menteni akarom Maddent és félek tanuskodni ellene. Ha kell, bármikor odaállok az esküdtszék elé, de azt hiszem, hogy azzal, amit elmondtam önnek, az én személyes tanuskodásom nélkül is elítélhető.

— Még egyszer: nagyon köszönöm önnek, mr. Cherry, a szivességét — mondta Bob, melegen megszorítva az öreg kezét — és nagyon örülök, hogy megismerhettem.

— Én is — mosolygott az öreg — mert ritkán ér a szerencse, hogy két ily kedves és figyelmes hallgatóm legyen, mint önök. És külön öröm volt, hogy a szép miss is nekem adott igazat . . .

A fiatal pár szótlánul lovagolt jó darabig és elsőnek Bob szólalt meg:

— Most, hogy ön is hallotta ezt a szörnyüséget — mondta — fel kell világosítanom bizonyos dolgokról, amelyek szorosan összefüggnek ezzel a drámával.

— Igazán nagyon kíváncsian várom . . .

— Egyelőre még nem mondhatok el mindent — folytatta Bob — de az is elég lesz, amit máris elmondhatok . . . Nem fontos, például, hogy mi volt az üzlet, ami idehozott engem a Madden-ranchra. Ellenben tudnia kell, hogy mindjárt az első éjszakan . . .

És Bob részletesen elmondta a különös rejtélyek és bonyodalmak sorozatát, mely a kínai papagáj rémes sikoltozásával kezdődött.

— Most már mindent tud — végezte aztán. — Valakit meggyilkoltak a ranchon, ez kétségtelen. Még előbb, mint szegény Louie Wongot leszurták . . . De ki volt az áldozat? — Nem tudjuk! Ellenben most, itt, a sivatagban, megtudtuk, hogy ki a gyilkos.

— Szinte hihetetlen ez a szörnyőség! — tétovázott Paula.

— Micsoda?! — ütődött meg Bob. — Ön talán nem hiszi, amit . . .

— Tudja, mr. Eden — szólt Paula elgondolkozva — néha nagyon furcsák ám ezek az öreg kalandorok, akik évről-évre rójják a sivatagot, a kopár sziklákat és vizmosásokat. Nem mondom, hogy meghibbanik az eszük, de a fantázia minden esetre tul teng bennük.

— Lehet — bölintott Bob — de én azért mégis azt hiszem, hogy ez a Cherry igazat beszélt. E pár nap alatt, míg együtt voltam vele a ranchon, alaposan tisztába jöttem a „nagy“ P. J. Maddennel és mindenre képesnek tartom. Szivtelen, önző, erőszakos ember és ha valaki az utját állja . . . annak alaposan befellegzett. Valami szegény ördög kereszttezhette a számításait: végzett hát vele . . . Hogy ki volt ez a szerencsétlen? . . . Ma még titok, de meg fogjuk tudni. Mert . . . meg kell tudnunk! És ön is velünk lesz ebben a nyomozásban: akár tetszik, akár nem.

— Azt hiszem, hogy inkább tetszik — mosolygott Paula — mert izgat és érdekes.

A „Hét Pálmá“-nál szálltak fáradt lovaikról és gyorsan megebédeltek az állomás vendéglőjében. Aztán felültek a vicinálisra, amely Eldorádóba vitte őket. Az állomáson Charlie és Holley várt rájuk.

— Halló, gentlemen! — köszöntötte őket Bob, leugorva a vonatról — mielőtt Ah Kim elhurcolna a ranchra, rövid tanácskozást kell tartanunk az „Eldorado Times“ világlap szerkesztőségében.

Bob gondosan becsukta az ajtót, mihelyt mind a négyen a szobában voltak és komoly arccal kezdett referálni.

— A felhők már oszladoznak — jelentette — és végre pozitív nyomra akadtam. De, mielőtt tovább mennék, engedje meg, miss Wendell, hogy bemutas-

sam önnek Ah Kim urat, aki voltaképpen a honolulu rendőrség detektív-főfelügyelője és mr. Charlie Chan az igazi neve.

Chan udvariasan hajbókolt, Paula pedig melegen kezet fogott vele:

— Nagyon örülök a szerencsének, felügyelő ur...

— Ne nézzen rám oly szemrehányóan Charlie, mert meghasad a szívem! — nevetett Bob. — És vegye tudomásul a következőket. Először is: miss Wendellben feltétlenül megbízhatunk; és másodsor: miss Wendell sokkal többet tud a Madden-ranch rejtelmeiről, mint maga!

Bob megvárta, míg mindenki kényelmesen letelepedett, aztán — mintha csak színpadon játszana, megértő közönség előtt — drámai hangon folytatta:

— Mivel a barstowi utazás ugyanis céltalan volt s mivel a jó szerencse összehozott az állomáson miss Paulával, elhatároztam, hogy elkísérem őt a sivatagba, ahová kirándulni készült. És ezen a végtelenül kellemes kiránduláson . . . képzeljék az urak: találkoztunk egy sivatagi patkánnyal, akinek . . . koromfekete szakálla volt.

— Bob, ez nagyszerű véletlen! — kiáltott közbe Holley és Charlie Chan mandula-szemei is felvillantak.

— A kínai nép lélektani alapon él és gondolkodik, Charlie — folytatta Bob — és mától fogva mindenütt hirdetem ezt az igazságot. Mert önnek igaza volt: a Madden-ranchon, még a mi megérkezésünk előtt, valóban elkövettek egy kis gyilkosságot. És én tudom, hogy ki a gyilkos!

— Thorn! — szólt hirtelen Holley.

— Szó sincs róla! Thorn hitvány hüllő — rázta a fejét Bob. — Nem, gentlemen: a gyilkos senki más, mint Madden . . . igen, maga a „nagy“ P. J. Madden! Mult szerdán alkonyat-tájban Madden agyonlőtt

valakit a ranchon. Ujabb szórakozás a többszörös milliomos kedvteléseinek lajstromában.

— Badarság! — fakadt ki Holley vállat vonva. — Ez lehetetlen!

— Valóban azt hiszi? — gunyolódott Bob. — Hát hallgasson csak ide!

Részletesen elmondta, amit Cherrytől hallott és repesett a szive örömeiben, mikor látta, hogy Charlie és Holley lélekzetfojtva lesték minden szavát.

— És hol tanyázik ez idő szerint a feketeszakállas aranyásó? — kérdezte Charlie, mikor Bob elhallgatott.

— Tudom, hogy hová ment — felelte Bob — és ha szükségünk lesz rá, bármikor rendelkezésünkre áll. Egyelőre azonban sokkal fontosabb dolgokkal kell foglalkoznunk, hogy teljesen tisztán lássunk.

— Az bizonyos — vélte Holley is. — Madden!... Még most se tudom hinni, ha rágondolok.

— Ez a legkülönösebb eset, amely eddig előfordult a praxisomban — mondta Charley eltűnődve. — Ugy tetszik, mintha nagy lépéssel mentünk volna előbbre, pedig voltaképpen hátrafelé megyünk. A legtöbb gyilkosságnál első az áldozat, a halott és körülötte egész csomó nyomot talál a detektív. Itt fordítva van: fejtetőre áll minden. Sejttem, hogy gyilkosság történt . . . sokáig sötétben tapogatózom s egyszerre csak megtudom, hogy ki a gyilkos . . . De kit gyilkolt meg? . . . És hol van a halott? . . . És mi volt a gyilkosság indító oka? . . . Erre nincs felelet. A nyomozás komoly és nehéz feladatok előtt áll . . . Rengeteg sok itt a tenni való . . . Temérdek részlet vár felderítésre.

— Nem gondolja, hogy szólhatnánk a sheriffnek? — kérdezte Bob.

— Ugyan minek?! — csattant fel a kinai. — Jönne Bliss kapitány az elefánt-lábain és minden lépéssel eltaposna egy fontos nyomot. A sheriff meg

még annyit se ért a nyomozáshoz. És a „nagy” Madden nimbusza, tekintélye, vagyona megriasztaná őket, úgy hogy nem is mernének szembeszállni vele... Nem kell sheriff, se Bliss kapitány, mr. Eden: hacsak ön végkép el nem vesztette már a bizalmát Charlie Chan detektívfelügyelőben!

— Sohase biztam benne jobban, mint most! — felelte Bob őszintén. — Verje ki fejéből ezt a badar aggodalmat: az eset az öné, Charlie.

— Hálásan köszönöm a baráti bizalmat — mosolygott a kínai. — Az ilyen szövevényes bonyodalom sarkantyuzza az ambíciót. És én fogadom, hogy fel is deritem a sötét esetnek minden részletét... vagy ha nem: azonnal ott hagyom a mesterségemet.

— Rendben van, Charley — bólintott Bob. — Most pedig menjünk haza, mert Madden bizonyára türelmetlenül vár bennünket.

Kint az utcán Bob megfogta Paula kezét és kissé szomorúan mondta:

— Vége a szép napnak, amelynek csak egy fogyatkozása van.

— És pedig? — kérdezte Paula kíváncsian.

— Wilbur — sóhajtott Bob. — Kezdem türelmetlennek találni még a gondolatát is.

— Szegény Jack! Maga nagyon kiméletlen vele szemben . . . Jó éjszakát, mr. Eden és . . .

— Nos, miért állt meg? . . . Miért nem folytatja?

— És . . . vigyázzon magára — felelte Paula halkabban. — Tudja . . . a ranchon és . . . és mindenütt. Jó éjszakát!

— Köszönöm a figyelmeztetést. Óvatos leszek... az ön kedvéért!

Hazafelé menet Charley és Bob egyetlen egy szót se váltottak. Mindketten el voltak merülve tulajdon gondolataikba. Mikor behajtottak az udvarra, Bob mindjárt meglátta Maddent, aki a verandán várta.

Be volt burkolózva köpönyegébe és a pislogó tűz mellett melegedett. Ahogy az autó megállt, rögtön talpra ugrott és idegesen kiáltott oda Bobnak:

— Halló! Nos, mi van?

— Halló! — felelt vissza Bob, felrezenve gondolataiból.

A milliomos elébe ment és halkán, suttogva kérdezte:

— Találkozott Draycottal?

Bobnak csak most jutott eszébe a barstowi ut... Megint hazudnia kell: — meddig tart még ez a két-szinü játék?!

— Ah, igen, Draycott! — ismételte, végképpen feleszmélve. — Holnap . . . a bank bejárata előtt, Pasadenában — mondta ő is sugva — pontosan délben.

— All right! — bólintott Madden megkönnyeb-bülve. — Holnap már korán elindulok, még mielőtt ön felkel . . . Nem fekszik le már?

— De azt hiszem, igen — felelte Bob. — Fárasztó, nehéz nap volt ez a mai.

— Igen? — vetette oda Madden közömbösen és bement a nappali szobába.

Bob Eden elgondolkozva nézett utána, ahogy az öles termetű, széles vállu, hatalmas alak lassan be-sétált az ajtón . . . Olyan volt, mintha öklében szorogtatná az egész világot — pedig gyilkos volt . . . gyilkolt, mert félt!

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Ki volt a harmadik? . . .

Másnap kora reggel, mihelyt felébredt, ismét ugyanazok a gondolatok zsidongtak Bob agyában, amelyek elalvásakor foglalkoztatták. — Madden meggyilkolt valakit. A rideg, magabizó és önuralmáról híres milliomos ez egyszer mégis elvesztette a fejét — cserben hagyta a józansága és hidegvére — megfélemedezett társadalmi állásáról, nem mérlegelte szörnyü tettének következményeit és gyilkos szándékkal rántotta el Bill Hart revolverének ravaszát.

— De kit ölt meg? . . . Ezt még ki kellett deríteni. — És miért ölte meg? . . . Saját bevallása szerint azért, mert félt tőle . . . Ugyanaz a Madden, akinek már a pusztá neve is tiszteletet parancsolt s aki elé belső izgalommal járultak az emberek, szinte remegve a félelemtől: ugyanez a Madden most maga is megismerte hát a félelmet, amely annyira urrá lett rajta, hogy végre gyilkolt is miatta . . . „Mindig is féltél tőle!“ — vetette a szemére Thorn gunyosan és gyávaással vádolta a mindenható milhomost.

Meg kell találni és fel kell tární a milliomos multjának valami rejtett ajtaját, hogy ki lehessen hámozni a bonyodalom titkát. De legelső sorban meg

kell állapítani annak az embernek a személyazonosságát, aki múlt szerdán éjjel itt járt a ranchon. Ez a kiinduló pont: itt kell kezdeni a nyomozást, mert ez az első szakadás azon a sötét fátvolon, mely homályba burkolja az egymásra következő, titokzatos eseményeket. Hogy aztán hová vezet a nyom — senkise tudhatja előre — de egyelőre nem is ez a fontos!

Charley Chan már kint volt a verandán, mikor Bob lejött a hálósobából. Széles vigyorgással üdvözölte a fiatalembert.

A reggeli már az asztalon van — jelentette — siessen vele, kérem. Mert sok dolgunk lesz a mai napon . . . ellenőrző szemek nélkül nyomozhatunk, ahogy csak jól esik!

— Mi történt? — csodálkozott Bob. — Senki sincs itthon? . . . Hát Gamble?

— Gamblenek hirtelen nagy kedve támadt, hogy megnézze Pasadenát — vigyorgott Charley — és Madden úgy megörült ennek a felkinálkozásnak, mint a fazekas, mikor a szekere feldült.

— Madden nem nagyon örült neki, mi?

— Azt hiszem, szivesebben vitt volna magával féltucat hosszufarku kenguru-patkányt! — dörzsölte a kezét Charley és boldogan magyarázta tovább az esetet:

— Nagyon korán keltem fel . . . az volt a parancs tegnap este, hogy elkészítem a reggelit. Legelőször jött le Madden, utána Thorn és mindketten ásítózva dörzsölték ki szemükből az álmod. Egyszerre csak váratlanul közéjük toppan Gamble, vidáman csicseregve a sivatagbeli napfelkeltének csodás szépségeiről . . . „Na, ön nagyon is korán kelt fel ma reggel“ — dörmögte Madden, olyan kedélyesen, mint a kutva, akibe belerugnak. — „Elhatároztam, hogy elkísérem önt a pasadenai kirándulásra — magyarázta Gamble — még sohase láttam ezt a várost . . .“

Madden arca biborvörös lett, mint a hegyormok a leáldozó nap utolsó sugaraihan; de, ahogy észre vesz engem, dühösen lenyeli, amit mondani akart. Mikor Thornnal együtt beült az autóba, Gamble is utánuk mászott, a hátulsó ülésre. Ha a szemek gyilkolni tudnának, Madden abban a szempillantásban megölte volna . . . Aztán a kocsi nekilódult a verőfényes országuton . . .

Bob hangosan felkacagott és Charlie versenyt kuncogott vele.

— A mi szempontunkból pompás eset ez, Charlie — szólta aztán Bob. — Ugyis nagy fejtörést okozott, hogy mit csináljunk ezzel a Gamble professzorral a nyakunkon, ha át akarjuk kutatni a házat? . . . A szerencsés véletlen azonban megszabadított bennünket tőle.

— Ez igazán nagy szerencse — mondta Charley is. — Miután teljesen egyedül vagyunk, tetszésünk szerint kereshetjük a nyomokat, ahol legcélszerűbbnek tartjuk és bizonyára meg is fogjuk találni, amit . . .

— Halló, mi az?! — kiáltott közbe Bob, hirtelen felugorva. — Autóberregés, Charlie . . . Ugyan ki jöhet ide?

A kínai az ajtóhoz szaladt, de mindjárt mosolyogva intett vissza:

— Semmi ok a nyugtalanságra — mondta — mr. Holley jön.

Pár pillanat múlva már bent is volt a szobában a riporter.

— Itt vagyok — jelentette vidáman. — A pacsírtákkal keltem fel, hogy én is részt vehessek a nyomozásban.

— Nagyon örülök, hogy eljött — mondta Bob. — Ez a második szerencse ezen a napon. És elmondta

az „elsőt“: hogy tudniillik Gamble sincs itthon, mert elkísérte a milliomost Pasadenába.

— Azon csodálkoztam volna, ha itthon marad — vélte Holley. — Ugy látszik, egy percre se akarja szem elől téveszteni Maddent. Nekünk minden esetre nagy előny, hogy nincs a nyakunkon. A fontos most az, hogy megállapítsuk: mit is keresünk voltaképpen és hogyan keressük, igaz?

— Hát... a halottat — vélte Bob tétovázva — akit Madden lelőtt.

— Szóval a harmadik embert — bólintott Holley. — Mert kettőről már tudunk: Maddenről és Thornorról... De ki volt a harmadik, akinek csak a cipőit látta mr. Cherry, miután Madden agyonlőtte?... Mikor jött, honnan jött és mi dolga volt itten? Miért félt tőle Madden?... Csupa olyan kérdés, amelyekre feleletet kell kapnunk: igaz-e, mr. Chan?

— Feltétlenül — helyeselt a kínai. — Én tehát ajánlom, hogy azonnal fogjunk hozzá a kereséshez.

— Átkutatjuk a ranchnak minden zegét-zugát — jelentette ki Holley — és kezdjük mindjárt Madden íróasztalán. Hátha találunk valami írást vagy levelet, ami utba igazít... Ah, be van zárva?... Nem baj! Egész csomó kulcsot hoztam: olcsón vettem egy lakatostól.

— Vérbeli detektív! — gratulált neki Charley mosolyogva.

— Minden riporter az — felelte Holley büszkén és próbálgatni kezdte a kulcsait.

Pár pillanat múlva nyitva volt a milliomos íróasztalának minden fiókja és megkezdődött a kutatás. Bob, akinek sehogyse tetszett ez a fordulat — zárt fiókok felnyitása és átkutatása — cigarettára gyujtva sétált fel és alá a szobában... Még ha Madden gyilkos is: csak a törvényes hatóságnak van joga, hogy bepillantson bizalmas titkaiba és levelezésébe.

A sajtó és a rendőrség képviselői azonban nem voltak ilyen skrupulózusok. Félóra alatt fenekestől felforgatták az íróasztal fiókjait — de nem találtak semmit, ami fényt deríthetett volna a homályos esetre.

— Nos, ez a háló semmit sem fogott — mérgelődött Holley, verejtékes homlokát törülgetve. — Gyerünk hát tovább.

— Osszuk meg talán a munkát — tanácsolta Charley. — Az urak kutassák át a szobákat én meg azalatt a kertben és az udvarban nyomozok.

Az ajánlatot elfogadták és miután Charley kiment, Bob és Holley sorra átkutattak minden szobát. De sehol nem találtak semmi gyanusát és kutatásuknak csak egyetlen egy — negatív — eredménye volt: hogy nem találták meg Bill Hart revolverét, amellyel Madden a gyilkosságot elkövette. A két fiatalember fáradtan, csüggedő reménnyel nézett össze.

— Ez a Madden nagyon ravasz, előrelátó ember — bosszankodott Holley — és nem hagyott semmiféle nyomot. De azért csak gyerünk tovább.

Visszamentek a nappali szobába, ahová néhány pillanattal később Charley is bebotorkált. Az arca lángvörös volt és valósággal szakadt róla a verejték. Fáradtan roskadt bele a karosszékbe.

— Semmi! — nyögte elkeseredve. — Pedig szándékba mertem volna tenni egy ellen, hogy a félszerben talállok valamit . . . A meggyilkolt embert csak el kellett temetniük valahol? És hol teheték ezt legkényelmesebben? . . . Bizonyára a félszerben . . . vagy, ha nem ott, akkor a kertben. A feltevés téves: egyik helyen sincs semmi. Szóval a halottat nem itt temették el . . . És önök? . . . Ahogy az arcukról látom, szintén nem találtak semmit?

— Sajnos — sóhajtott Bob leverten. — Bár még van remény, mert padlása is van a háznak és azt még nem kutattuk át.

Charley rögtön talpra ugrott, mintha villany-
ütés érte volna:

— Hogy erre nem gondoltam! — kiáltott fel
megörülve. — Persze, hogy a padláson kellett volna
kutatnunk legelőször is.

Az emeleti folyosó legvégén volt a csapóajtó,
mely a padlásra nyílt; de fel kellett cipelniük a ker-
tész-létrát, mert lépcső nem vezetett a csapóajtóhoz.
Bob mászott fel rajta, hátával felnyomta a csapó-
ajtót és így, négy-kéz-láb, bujt be alatta a padlásra.
Eleinte semmit se látott a félhomályban, de ahogy a
szeme kissé hozzászokott a gyér világossághoz, jó-
kora utiládát pillantott meg az egyik sarokban. Oda-
cipelte a csapóajtóhoz és lebocsájtotta; Holley és
Charley óvatosan leemelték, mire Bob is lemászott
utána a létrán.

— Alig van por a tetején — jegyezte meg —
jele tehát, hogy nem régen kerülhetett a padlásra.

Holley gyorsan előszedte a kulcsait és pár perc
mulva már nyitva is volt a láda. Mind a hárman ott
térdeltek mellette a földön. kíváncsian lesve, hogy —
mi lehet benne? . . . Charlie nyult bele és elsőnek
valami olcsó néccsaire-t emelt ki belőle; fésű, haj-
kefe, borotváló-szerszám és más efféle volt benne.
Aztán előkerült néhány ing, harisnya és zsebkendő.
Végül egész öltözet barna ruhát húzott elő Charley.

— Newyorki szabó csinálta mérték után — je-
gyezte meg Charley és gondosan átkutatott minden
zsebet. — A megrendelő neve, sajnos, lekopott, mert
a ruha nagyon viseltes. — Az egyik oldal-
zsebből gyújtót és olcsó cigarettákat halászott ki. —
Végeztünk a kabáttal — mondta.

Most a mellényre került a sor és ez már szeren-
csésebb fogás volt. Az alsó zsebből, a jobboldalon,
öreg ezüst-órát húzott ki, nehéz láncsal. Az óra már
nem járt, bizonyára nem volt felhuzva pár nap óta.
Charley gyorsan felfeszítette az óra hátulsó lapját és

elégedetten dűnnyögött. Odanyújtotta az órát Bobnak, hogy olvassa el, mi van belevésve:

*„Jerry Delaneynek
szeretettel, barátságuk emlékére
a hűséges Jack McGuire
1913. VIII. 26.“*

— Jerry Delaney! — kiáltott fel Holley ujjongva. — Most már nyomon vagyunk! Ez a harmadik ember!

— Azt még be kell bizonyítani! — vélte az óvatos kínai. — De talán ez a vasuti jegy felvilágosít...

A mellény másik zsebéből huzta ki a vasuti jegyet.

— Pullmann-kocsi, B-osztály — olvasta. — Chicago—Barstow. — Megnézte hátlapján a dátumot: — Februárius 8, a folyó évben.

— Februárius 8 — számolgatta Bob az ujjain —, vasárnap éjjel mult egy hete... Ha akkor indult el Chicagóból, akkor februárius 11-ikén, azaz mult szerdán reggel érkezett Barstowba: tehát ugyanazon a napon, amelynek éjszakáján meggyilkolták!

Charley még mindig a mellénnyel piszmogott. Az egyik zsebben talált egy kulcs-gyűrűt, néhány kulccsal és egy sokszorososan összehajtogatott ujságkivágást. Ezt átadta Bobnak.

— Olvassa csak el, kérem, mi ez?

És Bob felolvasta:

„Los Angeles színházi közönsége bizonyára örömmel értesül arról, hogy „A juniusi éjszaka“ játék-opera címszerepét miss Norma Fitzgerald énekli a Mason-operában, mely a legközelebbi hétfőn nyitja meg kapuit. „Murcia“ szerepében, mely tiszta regiszterü magas szopránhangot követel, fényesen fog érvényesülni miss Fitzgerald remek orgánuma és a tökéletes művészet gourmandjai

nagyszerű meglepetésekre készülhetnek elő. Miss Fitzgerald már husz év óta ünnepeelt csillaga az operának — még egészen gyermek volt, mikor először lépett színpadra — és zajos sikerei voltak a „Hugenották-ban, az „Álarcos Bál“-ban . . .“

— Itt egész csomó opera következik — jegyezte meg Bob felpillantva, majd így végezte az érdekes színházi cikket:

„Az igazgatóság elhatározta, hogy külön matinee-ket (délelőtti eladásokat) is rendez a „Juniusi éjszaká“-ból és pedig minden szerdán és szombaton. Ezekre az előadásokra 30 százalékos felülfizetéssel már most is megválthatók a jegyek, külön elővételi díj nélkül

— Ez megint új adat Jerry Delaney egyéniségéhez — mondta Bob, összehajtogatva az ujságkivágást. — A szegény fiut érdekelte ez a művésznő. Igaz, hogy sok más férfit is éppugy érdekelhetett miss Fitzgerald: de talán ez a nyom is elvezet valahová.

— Szegény Jerry — szólalt meg most Holley és kezébe vette az órát. — „Hüségés Jack McGuire . . .“ — gondolkozott elmélázva — a név nagyon ismerős... mintha már hallottam volna!

Charley már a nadrág zsebeiben motozott, de nem talált semmit.

— Azt hiszem — mondta — hogy meg lehetünk elégedve az eredménnyel. Rakjunk hát vissza mindent a ládába és tegyük fel ismét a padlásra.

— Az eredmény sokkal fényesebb, mint remélni mertem — jelentette ki Bob elégedetten. — Tegnap éjjel még csak annyit tudtunk, hogy Madden meggyilkolt valakit: ma pedig már azt is tudjuk, hogy ki volt az áldozat . . . Mert azt hiszem — folytatta habozva — hogy ez most már nem kétséges?

— Aligha — rázta a fejét Holley. — Megtaláltuk mindenét, ami legközvetlenebb, személyes használatára szolgált: a fésűjét, borotváját, fehérneműjét és végül még az óráját is, ami nagyon kedves emléke lehetett és bizonyára nem vált volna meg tőle, ha még élne!

— Bizonyos, hogy nem volt gazdag — vélte Bob, mialatt Charley még egyre vizsgálta a ruhadarabokat. — Igaz, hogy a ruháját mérték után csináltatta, de nagyon sokáig viselte, úgy hogy a neve is lekopott róla. És olcsó, két-centes cigarettákat szívott. A „hüségesebb McGuire“, akárki volt is, régi barátja lehetett és bizonyára nagyra becsülte, hogy ezüstórával ajándékozta meg. Mint mellékes epizód, érdekes, hogy a megboldogult érdeklődött miss Fitzgerald operaénekesnő iránt. A nyomozás szempontjából pedig fontos, hogy vasárnap mult egy hete indult el Chicagóból Barstowba, második osztályu jeggyel és a rá következő szerdán éjjel már meggyilkolták.

— Kimerítő rezümé — mosolygott Charlie — de mégis hiányzik belőle egy fontos adat.

— És pedig? — kérdezte Bob.

— Képzeld csak ezt a mellényt a megboldogulton — magyarázta Charley. — De előbb vizsgálja meg tüzetesen: mi különöset talál rajta?

Bob gondosan megforgatta, vizsgálta a mellényt, aztán zavartan, csalódottan adta oda Holleynek, aki szintén nem talált rajta semmi különöset.

— Semmit? . . . Igazán? . . . — mosolygott Charley fejcsóválva. — Hát mégse olyan talentumos detektívek az urak, mint ahogy hittem? . . . Nos, kérem: dugja csak be a kezét ebbe a zsebbe . . .

Bob belenyúlt a zsebbe és megtapogatta a bélést; aztán vállat vont.

— Bársonnyal bélelték — mondta — ez volt az órazseb. Nos, aztán? . . .

— Csakhogy az órát rendszeren a bal mellény-

zsebben hordják — jegyezte meg Charley. — Ez pedig . . .

— Nos, igen: ez a jobboldali zseb — csodálkozott Bob. — Hát aztán?

— Amiből az következik — magyarázta Charley — hogy Jerry Delaney balkezes volt . . . ami minden esetre fontos körülmény, ha majd személyazonosságának megállapítására kerül a sor.

— De hiszen akkor én! . . . — kiáltott közbe Holley és izgatottan kapta fel Delaney óráját. — „Jack McGuire . . . Jack McGuire . . .“ most már emlékszem rá . . . ismertem ezt az embert.

— Ismerte McGuiret? — kérdezte Charley hirtelen. — Honnan? . . . Mikor? . . .

— Találkoztam vele, valamikor régen — felelte Holley. — Mr. Eden, mikor a legelső estén kihoztam ide a ranchra, megkérdezte tőlem, hogy láttam-e már valaha Maddent. Azt feleltem, hogy ezelőtt tizenkét évvel találkoztam vele Newyorkban, a Negyvennegyedik-utca játékbárájában, ahol oly gögösen járt-kelt, mint Nagy-Sándor Babylonban és nagy pénzben játszott . . . Madden maga is emlékezett rá, mikor szóba hoztam előtte.

— Ugy van: én is hallottam — bizonyította Bob.

— Na, és McGuire? — kérdezte Charley izgatottan. — Honnan ismerte őt?

— Ő volt ennek a játékbáráknak a vezetője — felelte Holley — és úgy látszik, hogy ez az egész szennyes mult most egyszerre felelevenedett és rázúdult a „nagy“ P. J. Maddenre . . . éppen olyankor, amikor ez a pénzfejedelem már azt hitte, hogy a multja örök feledésbe merült!

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Will Holley teóriája

Charley gondosan visszarakott mindent az utiládába, amelyet Holley ismét bezárt, Bob pedig felvitte a padlásra.

Már délre jár az idő — mondta Holley, megnézve az óráját — vissza kell mennem a városba.

— Nem maradna itt lunchre, velünk? — kérte őt Bob szívélyesen.

— Nem lehet . . . az „Eldorado Times“ világlap miatt — felelte Holley mosolyogva. — Aztán meg tovább szeretném folytatni a nyomozást. Ha ez a Jerry Delaney múlt szerdán érkezett Barstowból Eldoradóba, akkor egészen bizonyos, hogy látta valaki az állomáson. Ide nem sok ismeretlen utas érkezik és az idegent mindjárt meglátják.

— Csak arra kérem: legyen nagyon óvatos! — figyelmeztette Charley.

— Minden esetre nagyon vigyázni fogok — fogadkozott Holley — és ígérem, hogy még ma délután kiruccanak ide.

Délután négy óra tájban valóban vissza is jött Holley, egy sovány, bubánatos arcú fiatalemberrel, akiről kiderült később, hogy valami csőd szélén tántorgó ingatlan-forgalmi ügynökségnek a képviselője.

— Azért hoztam ki mr. De Lislet — magyarázta Holley — hogy ismétlje el önnek is azt a históriát, amit már elmondott nekem. A mult szerdára vonatkozik és Madden is benne van.

— Megnyugtathatom, mr. De Lisle — szólott Bob, kezét fogva a fiatalemberrel — hogy minden információját a legnagyobb diszkrétcióval kezelem.

— Will ugyan szintén biztosított erről — felelte a fiatalember — de nem is fontos. Nem nagyon törődöm vele, hogy Madden megpukkad-e, ha megtudja, hogy eljárt a szám.

— Ön tehát látta Maddent szerdán éjjel? — kérdezte Bob érdeklődve.

— Nem: nem őt láttam. Valaki mást láttam. Már esteledett, ugy hétre járhatott az idő és éppen be akartam csukni a boltot, amely, tetszik tudni, a város határában van, az országut mentén, amikor hatalmas gépkocsi állt meg a telep előtt. Apró, sovány fickó ült a volánnál, bent a kocsiban pedig az utas. — „Jó estét“ — köszönt a cingár soffőr. — „Nem mondhatná meg, kérem, hogy jó uton megyek-e a Madden-ranch felé?“ — Azt feleltem, hogy ez az ut visz oda, csak mindig jobbra tartson. Most kiszólt az utas is a kocsiból: — „Milyen messzire van?“ — kérdezte. De a soffőr rámordult: — „Fogd be a szádat, Jerry, az én dolgom ez.“ — És hozzám fordult, gunyos udvariassággal: „Hát jobbra tartsak, Ézsaiás komám? . . . És mindig jobbra — jobbra, igazán?“ — Ahogy látni tetszik, versben beszélt hozzám: csak azt nem értem, miért hívott Ézsaiásnak?

Bob csak mosolygott, de nem felelt. Ellenben azt kérdezte:

— Jól megnézte legalább azt a csufondáros fickót?

— Már amennyire az esti szürkületben lehetett — felelte az ügynök. — Ahogy mondtam: sovány,

ösztvér ember volt, vékony, szintelen ajkakkal. Választékos angol nyelven beszélt . . . akárcsak valami professzor.

— Hát az utasát? . . . Azt is megnézte?

— Nem láthattam, kérem, mert a kocsi belsejében egészen sötét volt.

— Értem . . . Nos, és mikor látta Maddent?

— Mindjárt rátérek arra is — folytatta mr. De Lisle. — Hazafelé menve, elgondolkoztam . . . Hogy most itt van ez a Madden. — Miért ne beszélhetnék vele, hogy támogassa az ügynökségemet, fektessen bele pénzt a sivatag felparcellázásába, ami nagyszerű üzlet, csak tőke és kitartás kell hozzá? . . . Addig-addig biztattam, szuggeráltam magamat, míg másnap, kora reggel, két kézre fogva a bátorságomat, nekiindultam a Madden-ranch felé . . .

— Mikor volt ez? — vágott közbe Bob. — Másnap . . . csütörtökön?

— Igen, csütörtökön reggel — felelte az ügynök. — Körülbelül nyolc óra tájban értem a ranch-hoz. Dörömböltem a kapun . . . egy lélek se felelt. Próbáltam kinyitni a kis ajtót . . . be volt zárva. Megkerültem az egész házat: sehol senki . . . csak a tyukok és a pulykák: no meg Tony, a kínai papagáj, a verandán. Rá is kiáltottam: — „Halló, Tony, mi ujság?“ — Amire azt válaszolta a cudar: — „Bitang zsaroló vagy!“ — Már most kérdem: ilyen fogadtatást érdemel a becsületes ember, aki jószándékkal jön?

— Na és Madden? — érdeklődött Bob. — Hol volt Madden?

— Most jön! — felelte mr. De Lisle. — Éppen rendre akartam utasítani Tonyt, mikor örült berregéssel száguldott oda az országutról nagy autójában a milliomos, undok titkárjával, Thornnal együtt. Fáradt, mogorva volt és borostás, mintha egy hét óta nem borotválkozott volna. Ugy rám bődült, hogy

majd hanyatt estem. — „Mit keres itt?“ — Én mindjárt rákezdttem a mondókámat: Gondolt-e valaha arra, mr. Madden, hogy micsoda lehetőségeket rejteget ez a sivatag itt körülöttünk? Azt óhajtanám előterjeszteni . . . De többet nem mondhattam. Madden megállított egy kézlegyintéssel és ő kezdett beszélni... Uram, micsoda szótára van ennek az embernek a durvaságokból! Ugy dült belőle a piszkolódás, mint a Missouri-ból a szennyes víz, mikor tavasszal áttöri a gátjait! . . . Mivel láttam, hogy a pszichológiája helytelen, hátat fordítottam neki és faképnél hagytam . . .

Bob hálásan szorongatta mr. De Lisle kezeit és szépen megköszönte az információt. Aztán megvendégelte teával, szendviccsel, cigarettával, Holley pedig megkérte a fiatalembert, hogy sétáljon egyet: ő mindjárt utána megy az autóval. Mihelyt ketten egyedül maradtak, Charley azonnal bedugta fejét az ajtón.

— Mindent hallottam — mondta — nagyon érdekes!

— Szépen haladunk — jegyezte meg Holley. — Jerry Delaney szerdán este hét óra tájban jött ki ide, a ranchra. És nem egyedül jött, mert a soffőr a cimborája lehetett . . . A személyleírása ráillik Gamble professzor urra.

— És valóban ő is volt — jelentette ki Bob meggyőződéssel. — Az „Ézsaiás“ név árulja el. Mert itt a ranchon is folyton Ézsaiás prófétát emlegette.

— Szóval kezd világosodni — szólt Holley — és ezzel tisztáztuk mr. Gamble szerepét is. Van azonban még egy dolog. Vasárnap este valaki bekopogtatott Whitcomb doktornál és elvitte onnan Shaky Philt. Nem lehetett-e mr. Gamble ez a „valaki?“ Mit gondolsz, Charley?

— Nagyon is valószínű — bólintott Charley. —

Annyi bizonyos, hogy ennek a valakinek tudnia kellett Louie Wong megérkezéséről. És ha rájönnénk...

— Az áldóját! — kiáltott fel Bob, öklével az asztalra csapva: — emlékszik-e, Holley? . . . Ez a Gamble ott volt az „Oázis“ söntésében, mikor Louie Wong belépett és ön megszólította!

— Oly pontosan összevág, mint az óramű kerekei — mosolygott a riporter. — Gamble kirohant ide a ranchra, a vészhirrel, hogy Louie Wong megérkezett. Aztán ő és Shaky Phil várták szegényt a ranch előtt . . .

— Hát Thorn? . . . Az a nagy szakadás kabátjának a hátán?

— Ugy látszik, rossz nyomon jártunk, mikor öt gyanúsítottuk Louie Wong meggyilkolásával — vélte Holley. — Ez a mostani teória sokkal jobban talál és minden megmagyaráz . . . De Lisle információiból azonban megtudtunk még egy fontos dolgot. Azt, hogy Delaney meggyilkolása után Madden és Thorn egész éjszaka nem voltak otthon . . . Ugyan hol lehettek?

— Ez nagyon rossz ujság — sóhajtott a kínai szomorúan. — Azt jelenti, hogy elhurcolták valahová Delaney holttestét.

— Magam is ettől félek — bólintott Holley. — És sohase fogjuk megtalálni, hacsak rá nem vezet valaki, aki tud róla. Mert száz és száz magányos, félre eső szakadék van a környéken, ahová behajíthatták a meggyilkolt Delaneyt, úgy hogy ítéletnapig se találhatjuk meg. Vagyis: a legdöntőbb bizonyíték — Delaney holtteste — nélkül kell végignyomoznunk és rábizonyítanunk a gyilkosságot a tettesekre. Csak azt remélem, hogy, mivel sok a bünsegéd, valamelyik elszólja magát vagy elárulja cinkosait, hogy könnyítsen a maga sorsán.

Charley Chan ott ült Madden íróasztala előtt és

szórakozottan babrált az írómappán heverő nagy itatóslappal. Egyszerre csak felvillantak a szemei és idegesen kezdett lapozni az itatóspan.

— Hát ez mi? — kiáltott fel fojtott hangon.

Ahogy a másik kettő odanézett, Charley Chan félig megirt levelet huzott ki az itatós lapjai közül. Figyelmesen elolvasta és szótlánul odanyújtotta Bobnak:

— Mult szerdán éjjel kelt — magyarázta Bob a riporternek és hangosan felolvasta:

„Kedves Evelyn,

közölni óhajtok veled bizonyos dolgokat, melyek itt történtek, a ranchon. Ahogy már előbb is mondtam neked, a mult esztendőben többször erősen összekülönböztem Martin Thornnal. Ma délután végre törésre került köztünk a dolog és én elbocsátottam Thornt. Holnap reggel Pasadenába megyek vele és ott véglegesen megválnék egymástól. A fickó, természetesen, tud bizonyos dolgokról, amelyekről szeretném, ha nem tudna. Ha ez nem tartott volna vissza, már egy évvel ezelőtt is kiadtam volna az utját. Lehet, hogy kellemetlenkedni fog, azért is figyelmeztetek, hogy kerüld, ha esetleg Denverben felbukkanik. Ezt a levelet magam viszem be a városba és adom postára, mert nem akarom, hogy ez a Thorn tudjon róla és...“

A levél itt hirtelen abba maradt: megzavarhaták az íróját, aki aztán nem is folytatta tovább.

— Megint újabb meglepetés — mondta Holley. — Ez a levél más oldalról világítja meg, hogy mi történhetett itt szerdán éjjel. Könnyen elképzelhetjük a jelenetet. Madden itt ül az íróasztalnál és írja leányának ezt a levelet. Az ajtó nyílik és valaki bejön. Mondjuk: Delaney — az a Delaney, akitől P. J. Madden már évek óta fél. Madden gyorsan bedugja

a levelet az itatóslapjai közé. Feláll, szóváltásba keveredik a vendéggel, majd átmennek Thorn szobájába, ahol a civódás elfajul és a vége az, hogy Delaney holtan terül el a földön. Most következik a probléma: mit csináljanak a holttesttel? . . . Ezt éjszaka elintézik valahogy. Reggel Madden kimerülten, összetörve érkezik a ranchra és a történetek után már nem csaphatja el Thort. Ki kell békülnie a titkárával, aki most már nagyon sokat tud . . . Nos, Charlie: hogy tetszik ez a teória?

— Van benne logika! — hagyta helyben Charlie.

— De ez még nem minden — folytatta Holley. — Egybevetve a mai nap eseményeivel, amit már tudtunk, azt hiszem, sikerült elfogadható formában rekonstruálnom az egész rejtélyes esetet.

— Ki vele hát gyorsan! — biztatta Bob.

— Kezdjük azzal — magyarázta Holley —, hogy Madden fél Delaneytől. — Miért? . . . Kérdéssel felelek rá: miért félhet a gazdag ember valakitől? — Természetesen, hogy megszarolhatják. Valószínű, hogy Maddennek valami takargatni valója van abból az időből, amikor még rendes vendég volt McGuire játékbárlangjában. Thornra nem számíthat: hiszen összevesztek és a titkár gyűlöli főnökét. Lehet, hogy ez a nyomorult Thorn összeszűrte a levelet Delaneyvel és cinkosaival. Madden megveszi a gyöngysort; a banda megtudja ezt és, mint kész prédára, ráveti magát. Van-e jobb és alkalmasabb hely a zsarolásra, mint ez a sivatag, az Isten háta mögött? Shaky Phil San-Franciscóba megy, Delaney és a professzor idejönnek a ranchra. Louie Wongot, a hűséges szolgát, Shaky Phil hamis ürüggyel San-Franciscóba csalja. Most már kész a szín. Megérkezik Delaney és előáll a fenyegetésével. Követeli a gyöngysort és ráadásul pénzt is. Ebből civódás támad, melynek során Madden lelövi a zsaroló Delaneyt . . . Eddig, azt hiszem, helyes nyomon járok, igaz?

— Minden esetre valószínű és logikus — jegyezte meg Bob. — Nos, tovább!

— Mikor Madden lelőtte Delaneyt, valószínűleg azt hitte, hogy Jerry csak egyedül jött a ranchra. De mindjárt rájön, hogy mások is voltak, azaz: vannak a bandában. És ezek már nem csupán azt tudják, amivel Delaney zsarolni akart, hanem jóval veszedelmesebb fegyverük is van: — hiszen Madden gyilkolt! . . . Nyakán van az egész banda: meg kell vásárolnia a hallgatásukat. Követelik a gyöngysort és pénzt is. Rákényszerítik Maddent, hogy azonnal hozassa ide a gyöngysort . . . Mikor telefonált érte Madden? — fordult a riporter Bobhoz.

— Mult csütörtökön délelőtt — felelte Bob.

— Lám, ez is összevág! — mosolygott Holley diadalmasan. — Mult csütörtökön, miután az előző éjszakán végképpen eltették láb alól Delaney holttestet. Ez mindent megmagyaráz: a banda zsarolja, szorongatja Maddent, aki kezdetben sietett is szabadulni a zsarolóktól . . . meg talán a ranchról is: hisz nem lehet kellemes ott időzni, ahol gyilkolt! — és ezért sürgette oly lázasan a gyöngysort. Oda akarta vetni a koncot a bandának, hogy szabaduljon tőle. Lassanként vizatért a bátorsága, kezdte sajnálni a gyöngysort és már keresi az utat és módot: hogyan kecmereghetne ki a hinárból . . . És én kezdem sajnálni: sőt, hogy őszinte legyek, már sajnálom is Maddent — fejezte be Holley a teóriáját. — Nos, hogy tetszik, Charley? Fején találtam a szöveget?

A kínai tűnődve forgatta kezében Madden félbe maradt levelét.

— Elég jól hangzik — mondta — bár itt-ott felmerülhetnek kifogások.

— Például? — kérdezte Holley.

— Madden hatalmas, félelmetes tekintély . . . pénzfejedelem — magyarázta Charlie. — Delaney és a bandája pedig nullák . . . söpredék. Madden tehát

nyugodtan bejelenthetné a sheriffnek, hogy önvédelemből lőtte le a zsarolót.

— Igen: megtehetné ezt, ha . . . Thorn is támogatná a vallomását. De a titkár ellensége neki és bizonyára homlokegyenest ellenkező vallomást tenne. Továbbá nemcsak Delaney meggyilkolásáról van szó, hanem arról a sötét titokról is, amelynek birtokában Delaney zsarolni akart. Már pedig ez nagyon lefojkná vallomásának az értékét.

— Ebben van igazság — bólintott Charley. — Most még csak egy ellenvetésem volna s aztán már nem keresek csomót a kákán. — Miért gyilkolták meg Louie Wongot, aki szerdán reggel, tehát tizenkét órával a gyilkosság előtt, utazott el San-Franciscóba? Louie Wong semmi se tudott a gyilkosságról és, mivel megmérgezték a papagájt is, aki elárulhatott volna valamit neki: nem gondolja, hogy az ön teóriájába sehogyse illik bele ez a céltalan gyilkosság?

Holleyt meglepte és gondolkodóba ejtette ez a logikus kifogás.

— Ez valóban kemény dió — ismerte be habozva. — De talán megmagyarázható azzal, hogy Louie Wong hűséges cselédje volt Maddennek és a banda még ettől a gyöngye támasztól is meg akarta fosztani, hogy még védtelenebb legyen . . . Talán fogyatékos ez a magyarázat, de nem találok jobbat.

A kínai mélyen hallgatott pár pillanatig s aztán vontatva szólalt meg:

— Bármennyire tetszetős is ez a látszólag logikus teória, mégse merem véglegesen elfogadni. A tapasztalás ugyanis azt bizonyítja, hogy az előre megalkotott teóriák rendszeren csődöt mondanak. Eleinte minden körülmény igazolni látszik a feltevést, a nyomok, a tények pompásan illenek bele . . . de aztán mindig jön valami csekélység, ami hirtelen felborítja a teóriát.

— Szóval önnek még nincs kialakult véleménye?
— kérdezte Holley.

— Egyelőre nincs — rázta a fejét Charlie. —
Sőt, hogy őszinte legyek: a legteljesebb sötétségben
tapogatózom. — Tünődve nézett a kezében tartott
levélre. — Még várnunk kell — folytatta halkán —,
várnunk és résen állnunk . . . Így talán nemsokára
minden rejtélyt megfejtünk.

— Értem, értem — vakargatta a fejét Bob — de
nem feszíthetjük a hurok végét. Én megígértem
Maddennek, hogy ma délben találkozni fogok Dray-
cottal Pasadenában. Mivel ez, természetesen, csak
bluff volt, képzelem, milyen dühös lesz Madden, ha
megérkezik . . . És mit mondjak neki?

— Szerencsétlen véletlen — vonogatta a vállait
Charley. — Elkerülték egymást . . . nem találkoztak.
Gyakran megesik, ha ismeretlen emberek adnak
találkozót egymásnak. Ez történt most is.

— Hát igaz — sóhajtott Bob — de azért mégis
szeretnék már tul lenni ezen a találkozáson. Mert,
hogy Madden dühöngeni fog, az oly bizonyos, mint
hogy kétszer kettő négy! . . .

Országos Széchényi Könyvtár

TIZENHATODIK FEJEZET

„Megjöttek a filmesek!”

Holley már régen elment és Bob még mindig ott ült az ablaknál, kibámulva a sivatagba. De most nem a ranch rejtelmerein töprengett, hanem San-Francisco-ra gondolt, ahol most gyulnak ki a villamos lángok, fénnel, ragyogással árasztva el az «Arany-kapu» csodás városát. Virágok illatával balzsamos esti szél suhan el a város fölött az óceán felől és varázsos álmokat hoz szárnyain. Széltében-hosszában édes zene szól a milliós városban, átteremtve a viselt világot, hogy a nappali munkában elfáradt lelkek felfrissülve ujjonganak fel a mámoros éjszakában. . . .

Charley riasztotta fel Bobot az ábrándozásból. Pehozta az ebédet, mely alatt nem sokat beszéltek. Bobot a honvágy tette szótlanná, Charley pedig tiszteletben tartotta Bob hallgatagságát, csak az ebéd végén jegyezte meg:

— Nem jó, mikor a hangulat fölébe kerekedik a higgadtságnak. Fegyelmezni kell a gondolatokat. A kínai nyugodt, szelid és alázatos. Nem hajtják az idegei, mint a folyton habozó, ingatag kaukázusit. Ezért aztán az élete se teher és kinszenvedés: nincs tele örökös izgalmakkal.

— És bizonyára boldogabb is! — sóhajtott fel Bob irigykedve.

— Minden esetre — felelte Charley meggyőződéssel. — Láttam San-Franciscóban, hogy a fehérek folyton lótnak-futnak, lihegnek és izgulnak. Az életük, mint a láz, egyre rosszabbodik . . . Miért? És mi a végük? . . . Ugyanaz, mint a nyugodt, csendes és szerény kinaiaké. Meghálnak — punctum.

— Igaza van — gondolta magában Bob, de nem mondta ki.

Odament a rádióhoz és bekapcsolta. A konferan-szié bivaly-tüdeje belebődült a sivatag néma csend-jébe:

„Hölgyeim és uraim, pompás élvezettel növeljük e balzsamos kaliforniai éjszakának gyönyörűségét. Miss Norma Fitzgerald énekel most — a Mason-színház ünnepelt művésznője, aki minden este óriási sikereket arat a „Juniusi éjszaká“-ban . . . Nos, Norma: mit is fog énekelni? . . . Azt mondja, kérem, hogy nem mondja meg: — tessék majd kitálalni.“

Az énekesnő nevének hallatára Charley is rögtön odament a rádióhoz.

„Halló, hölgyeim és uraim!“ — szólalt meg most miss Fitzgerald. — Meleg szeretettel köszöntöm önöket és hálásan köszönöm a sok-sok tapsot és virágot, amellyel a kedves Los Angeles műértő közönsége minden este elhalmoz.“

— Halló, Norma! — tréfált Bob. — Nem vagyunk kíváncsiak a dalra. Ellenben van itt két gentleman a sivatagban, aki szeretne beszélgetni önnel... Beszéljen csak egy kicsit mr. Jerry Delaneyről?

Miss Norma Fitzgerald természetesen nem hallotta ezt a kérelmet és mindjárt énekelni kezdett. Gyönyörű szép, szoprán hangja volt és mindjárt az első akkordokkal megfogta Charlie és Bob szívét.

— Ez is a fehér ember csodája — jegyezte meg Charley, mikor a dalnak vége volt. — A fülünkbe

dalol és mégis száz mérföldnyire van tőlünk. Azt hiszem, hogy meg kellene látogatnunk ezt a hölgyet.

— Meg ám . . . de hogyan? — kérdezte Bob.

— Majd csak nyélbe ütjük valahogy — vélte Charley és kiment a konyhába.

Bob elővett valami könyvet, hogy olvas, de alighogy lapozni kezdett benne, megszólalt a telefon s a jólismert, kedves hang köszöntötte:

— Hallól! . . . Itt vannak a filmesek! . . . Jöj-jön és nézze meg őket.

Paula Wendell invitálta és Bob nyomban rohant átöltözködni. A szobájában találta Charliet, aki a kandalló előtt ülve, merengve bámult a lobogó tűzbe.

— Halló, Charlie! — kiáltott rá Bob. — Maga még mindig a Madden-ranch rejtélyén rágódik?

— Nem én — felelte Charlie mosolyogva. — Most odahaza voltam Honoluluban, ahol enyhe az éjszaka, nem oly rideg, mint itt, a sivatagban. És látom kis családomat a domboldali villa kertjében, amint a tiz gyermek dalolva táncolja körül a színes lampionokat.

— Tiz gyermek?! — csapta össze a kezeit Bob. — És mind a tiz a magáé?

— Az, hála Istennek! — mosolygott Charley elégedetten. — Nini: csak nem akar elmenni? — kérdezte, látva, hogy Bob ruhát cserél.

— Bemegyek a városba — felelte Bob. — Miss Wendell telefonált, hogy megjöttek a filmesek . . . Ah, most jut eszembe, hogy Madden holnapra adott nekik engedélyt, hogy felvételeket csinálhassanak a ranchon. Fogadni mernék, hogy az öreg már meg is feledkezett erről.

— Valószínűleg — bólintott Charley. — Jobb, ha nem is szól neki: még utóbb ismét visszavonná az engedélyt. Pedig én végtelenül szeretném látni, hogyan készül a film. Ha ezt el tudnám mondani ott-hon legidősebb leányomnak, aki egész nap a képes

mozi-lapokat bujja, tizszerte nagyobb lenne a tekintélyern.

— Nos, reméljük, hogy ez a vágya teljesül — nevetett Bob, aki közben felöltözött. — Most megyek, de korán megjövök.

Pár perccel később a kis autó már röpitette Eldoradó felé. Elrobogott a kis temető mellett, ahol szegény Louie Wong aludta örök álmát — de most nem gondolt rá: sokkal derültebb volt a hangulata, mint hogy a halálra tudott volna gondolni.

Mikor az autója megállt az eldorádói nagyszálló előtt, mindjárt látta, hogy a városnak nem közönséges éjszakája lesz. A nagyteremből mindenféle zajos muzsika, éneklés hallatszott. Paula Wendell a küszöbön várta és karon fogva vezette be Bobot a terembe.

Mintha maga az ódon terem is megfiatalodott volna, omladozó vakolatával és durván ácsolt, tömör berendezésével, soha nem látott színek, fiatalságtól és jókedvtől ragyogó arcok hullámozottak benne mindenfelé. Bob álmélkodva nézett szét a zajos sokedalomban. Gyönyörű szép leány fogott vele kezét mosolyogva s mindjárt aztán tovább játszott az ukulelén, a Hawaiból importált, népszerű hangszeren. Mellette magas, karcsu fiatalember — valami Ranrie, ahogy Bob később megtudta — szintén abba-hagyta egy pillanatra a saxofon fülettépő melódiáit, hogy üdvözölhesse a vendéget . . . És a vásári lár-mából egyszerre csak élesen csendült ki a Paula Wendell hangja:

— Csendet kérek, fiuk és lányok! Bekonferálok az első számot: miss Diane Day énekel és kíséri önmagát az ukulelén . . .

Egyszerre megszűnt a zürzavaros zshivaj és a szép leány észbontó kacérsággal gyujtott rá a londoni „Music Hall“ egyik divatos, paprikás kupléjára, amelyet ennivaló bájjal és gyönyörű hangon énekelt

Megszédülve a zajos ünnepléstől, melyben kollégái részesítették, elénekelte a „Tóparti idillt“ és csodaszép szopránhangja úgy tele volt könnyel, fájdalommal, hogy a dalnak már régen vége volt, mikor a terem még mindig a kis melodráma lenyűgöző varázsát érezte.

— Mr. Eddie Boston zongorán kíséri mr. Randolph Renault saxofon-játékát — harsogott most dörgő hangon egy köpcös rendező és mindjárt rá meg is kezdődött a furcsa hangverseny, amely azonban csak mérsékelt sikert aratott.

—Művész-irigység! — jelentette ki a saxofonos és fölényesen legyintett.

Közben egész Eldorado aranyifjusága összesereglett a fogadóba; egy részük óvatosan belopakodott a terembe és szájátva bámulta a roppant eleven, színes nyüzsgést, míg a másik, nagyobb rész, a termen kívül ólálkodott és onnan leste a zajos vigaságnak érdekesebb epizódjait.

— Nagyszerű programmunknak következő száma — dörögte az előbbi hang — „Beszéljünk a babámról“: humoros duett, előadják . . .

— Igenis, nem adnak elő semmit! — kiáltott közbe miss Diane Day, a terem közepére ugorva. — Miután ma még nem végeztem el rendes tréningemet, tancolni akarok . . . Rajta, Eddie: Vágj bele a zongorába!

— Hurrá! — visszhangzott a terem a fiatalság hangos ujjongásától s amikor Eddie Boston belecsapott a zongorába, egyszerre mintha megindult volna a föld.

Megrengett a terem padlója és mennyezete, a falakon jobbra-balra himbálóztak a képek, az asztalok és székek együtt táncolták a szilaj charlestont a neki-lievült párokkal és a söntésben összeverődő poharak ütemes csörrenésekkel kísérték a zongorát.

A legvadabb tombolás zajában egyszerre csak

megjelent a küszöbön egy kopasz gentleman és ki-
düllett szemekkel orditozni kezdet':

— Hé, mi történik itt?! . . . Talán ördög bujt
mindnyájatokba, hogy ilyen pokoli lármát csaptok?...
Hogy képzelitek, hogy aludni tudok ebben az orgiá-
ban, mi?

— Hát nem aludtál egész nap, pajtás, hogy már
megint álmos vagy? — kiáltott vissza Rannie. —
Hagyj békében bennünket!

— Pihenni akarok! — üvöltötte a direktor. —
Értsd meg: pi-hen-ni a-ka-rok . . . pi-hen-niiii!

— Pihenni? — álmélkodott Rannie. — Aztán
mitől fáradtál el, kérlek?

— Megtudnád, ha neked kellene rendben tartanod
ezt a rakoncátlan bandát, amilyenek ti vagytok!
— dühöngött a direktor. — Most tíz óra van: ideje,
hogy lefeküdjetek, mert holnap reggel pontban fél-
kilenckor mindnyájatoknak itt kell lennetek, még
pedig kosztümben, teljesen kimaszkozva, hogy azon-
nal indulhassunk.

Elégedetlen morgás volt a felelet erre az ukázra.
De Rannie még mindig mókázni akart.

— Féltiz? . . . Nem lesz egy kissé korán?

— Félkilencet mondtam! — bömbölt a direktor.
— Fél-ki-len-cet! . . . És aki nem lesz készen, az itt
marad és olyan birságot fizettetek vele, hogy holta
napjáig megemlegeti. Most pedig menjetek aludni és
hagyjátok pihenni a tisztességes embereket.

— Tisztességes ember? — dörmögte Rannie, mi-
kor az igazgató kiment. — Ez az ember megint hize-
leg önmagának.

De a mulatságnak már vége volt: a társaság szét-
robbant és elszéledt. Bob elkísérte Paulát a néptelen
utcán, melyet szinte nappali fénnel világított meg
a telihold. Jó darabig szótlanul mentek egymás mel-
lett, aztán Bob halkán felsóhajtott:

— Nemsokára elvégzem, amiért idejöttem. És akkor megint visszamegyek San-Franciscóba...

— Szóval élvezi újra az arany szabadságot? — incselkedett Paula.

— Minden esetre — felelte Bob kesernyésen. — De azért szeretném, ha ön nem feledkezne meg rólam akkor se, ha már nem leszek itt. Szeretnék a... a barátja lenni. Mit gondol?

— Nagyszerű gondolat! Barátokra mindenkinek szüksége van.

— És megkérném, hogy írjon is néha. Már csak azért is, hogy tudjam, hogy szolgál mr. Wilburnek az egészsége. Az ember sohase tudhatja... Tud vigyázni önmagára ez a gentleman, ha átmegegy az utca egyik feléről a másikra?

— Wilbur nagyon ügyes és okos fiú — jelentette ki Paula komolyan. — Jó éjszakát, mr. Eden — szolt a kezét nyujtva, mert éppen a kapuhoz értek.

— Még valamit, kérem — tartóztatta Bob a leányt, akinek még mindig fogta a kezét. — Mondja csak: ha nem lenne ez a Wilbur...

— De mivel van — vágott közbe Paula hirtelen — kár erőlködni.

Az ablak kinyilt és Paula háziasszonya nézett ki rajta.

— Ön az, miss Paula? — szolt ki aggódva. — Már nem tudtam mire vélni, hogy hol lehet.

— Oh, már jövök! — felelte Paula és odafordult Bobhoz: — Jó éjszakát, mr. Eden. A viszontlátásra holnap, a ranchon.

Bob köszönt és visszament autójához a fogadó elé. Rákapcsolt a legnagyobb sebességre s amig az autó prüszkölve, berregve rohant a csendes éjszakában, kelletlenül gondolt arra, hogy mivel fogja lecsillapítani és tovább áztatni a milliomost, aki már bizonyára hazaérkezett Pasadenából. Mivel Draycottal nem találkozhatott — hiszen Draycott ki se mozdult

San-Franciscóból és nem is álmodott arról, hogy szerepet kapott a Phillimore-gyöngysor körül támadt bonyodalomban — kétségtelen, hogy P. J. Madden dühöngeni fog és magyarázatot kér ezért az újabb felültetésért . . .

De Bob aggodalmai alaptalanok voltak. Mire hazaérkezett, a ranchnak valamennyi ablaka sötét volt, csak Ah Kim nem aludt még.

— Már mindnyájan ágyban vannak — jelentette halkan. — Madden nagyon fáradt és poros volt. Mihelyt megjött, rögtön felment a szobájába és lefeküdt.

— Akkor sebjaj! — lélezett fel Bob. — Megyek aludni én is.

Mikor másnap lejött a villásreggelihez, Madden, Gamble és Thorn már az asztalnál ültek. Bob színelőtt jókedvvel köszöntötte őket:

— Jól végzett tegnap Pasadenában? — fordult egyenesen Maddenhez.

Thorn és Gamble rábámultak, majd gyanakodva néztek össze, Madden pedig a homlokát ráncolta:

— Hogyne, persze . . . — felelte bólogatva, de egyidejűleg furcsán kacsintva intett Bobnak, hogy hallgasson erről az utról.

Villásreggeli után Bob sétálni ment a kertbe, ahová csakhamar Madden is utána jött.

— Kérem, arról a Draycottról egyáltalában ne beszéljünk.

— Remélem, találkozott vele? — kérdezte Bob.

— Nem én!

— Hogy-hogy?! — csapta össze Bob a kezeit. — Hát eltévesztették egymást? . . . Nem is csodálom, abban az ember-torlódásban . . .

— Seholy egy lelket se láttam — panaszkodott Madden — aki csak távolról is hasonlított volna a mi emberünkhöz.

— Pedig megmondtam neki, hogy ott legyen! — védekezett Bob.

— Egyáltalában nem értem ezt a dolgot — csóválta a fejét Madden — bár véletlenül nem is bánom, hogy most nem találkoztunk. Bizonyos körülmények folytán most már azt szeretném, ha ön megkeresné ezt a Draycottot és meghagyná neki, hogy hozza a gyöngysort egyenesen ide, a ranchra. Nem telefonált önnek tegnap délután, miután nem találkozott velem?

— Lehet, hogy telefonált — felelte Bob — de én nem voltam itthon. Bizonyos azonban, hogy ma még okvetlenül telefonál.

— Ha mégse telefonálna — vélte Madden — akkor legjobb lesz, ha ön elmegy érte Pasadenába és idehozza, mert nekem már . . .

Ebben a pillanatban hatalmas teherautó állt meg a ranch előtt és látni lehetett, hogy még három-négy ilyen kocsis jön utána. Valamennyi roskadásig tele volt ó-spanyol kosztümbe öltözött filmesekkel, felvevőgépekkel és alkalmi diszletekkel. És a színészek zajongva ugráltak le a kocsikról.

— Hát ez mi?! — hökkent meg Madden, a tarka tömegre bámulva.

— Ma csütörtök van — felelte Bob. — Elfeledte már a filmeseket . . .

— De mennyire elfeledtem! — fakadt ki Madden. — Thorn! . . . Hol ez a Thorn?

A titkár éppen kijött a ranchból:

— A filmek vannak itt! — kiáltotta messziről. — Ma van a napjuk . . .

— Hogy az ördög vinné el őket! — káromkodott a milliomos. — Hát ezen is tul kell esnünk . . . Martin, végezzen velük! — tette hozzá bosszusan és bement.

A filmek lázasan dolgoztak, mintha nem is az a léha és könnyelmű népség lett volna, aki oly zajos dárídót csapott tegnap este. A felvevőgépeket a veranda egyik sarkában állították fel és a színészek az

udvaron sorakoztak. Bob, mihelyt észrevette Paulát, azonnal odament hozzá.

— Jó reggelt, mr. Eden — mosolygott rá a leány. — En is eljöttem velük, hogy kiveszekedjem a felvételt Maddennél, ha esetleg megbánta volna az ígérését. Hiszen ön is jól tudja: mily goromba és szeszélyes tud lenni.

A rendező már felállította a szereplőket, a jelenet megkezdődött és a gépek berregtek. Az igazgató a gépek mellől figyelte a jelenetet és hirtelen elbődült, odaugorva a szerelmes pár elé:

— Nem jól van, hé! Mi baja ma reggel, Rannie? Igy szokás bucsuzni attól a leánytól, akit szeret? . . . Érti: a-kit sze-ret?! . . . Gondoljon arra, hogy életében most látja utoljára!

— Bár ugy lenne! — sóhajtott a színész, komikus megadással. — De holnap, tudom, megint a nyakamon lesz.

— Ne csináljon rossz vicceket! — förmedt rá az igazgató. — Jól tudja, hogy mit gondolok! A lány apja éppen most rugta ki magát a házból örökre. És maga most bucsuzik a leánytól . . . szintén örökre. Szóval: a maga szive össze van törve . . . Mondja, mit röhög, fiam? — dühöngött az igazgató. — A ma-ga szí-ve ösz-sze van tör-ve? . . . Ezt csak érti, mi? . . . Előre hát!

— Na, gyerünk, Diane — sóhajtott Rannie. — Én hát sohase látom többé magát és a feltevés, hogy e miatt „ösz-sze van tör-ve a szí-ve-m! . . .“ Ur Isten, milyen szamárságokat agyalnak ki ezek a filmirók! . . . De mindegy: az igazi művészek minden szerep jó!

Bob mosolyogva járkált a színészek közt, jól mulatva a szellemes megjegyzéseken, melyekkel kölcsönösen ugratták egymást még játék közben is. Így jutott el ahhoz a csoporthoz is, amelynek közepén Eddie Boston vitte a szót. Ugyanott találkozott Ah

Kimmel is, aki szintén ott lődörgött a színészek közt, figyelve: hogyan születik meg a film.

Eddie Boston kényelmesen ült a farakáson, hátát a félszer falának támasztva és pipára gyujtott.

— Ha már Maddenről beszélünk — mondta, nagyokat szipákolva — eszembe jut az a betyár Jerry Delaney . . . Nem ismerted a fickót, Pop?

Bob összerezte erre a beszédre és közelebb ment, hogy jobban halljon és intett Charleynek is, aki szintén közelebb furakodott.

— Hallottam hírét — felelte a másik. — Jellem-színész volt, azt hiszem.

— De még milyen! — kacagott Eddie Boston. — Senki nem értette úgy: hogyan lehet utánozni és ki-figurálni másokat. Remélem, lesz rá alkalmam, hogy megkérdezzem Maddent: emlékszik-e még Jerryre...

A beszélgetés hirtelen félbeszakadt, mert Eddie Bostont jelenésre hívták. A színész letette pipáját és szaladt a veranda felé, mialatt Chan és Bob némán, de jelentőségteljesen összepillantottak.

A társaság megszakítás nélkül, lázasan dolgozott egészen a lunch idejéig. Akkor apró csoportokba verődve előszedték a mindenféle sandwichecket, hideg sülteket, meg a termoszüvegeket a meleg kávéval, amit az Oázis-fogadóból hoztak és pompásan villásreggeliztek. A szünet alatt kijött hozzájuk Madden is, mint házigazda és nagyon kedvesen elbeszélgetett velük.

— Üdvözölni óhajtom a hölgyeket és urakat — mondta szívélyes udvariassággal — érezzék magukat otthonosan a házamban.

Kezet fogott az igazgatóval és csoporttól csoport-hoz menve, majdnem mindenik színészhez volt pár kedves szava. Legtovább beszélgetett a szép Diane-nel, aki szemmelláthatólag nagyon tetszett neki.

Igy érkezett el oda is, ahol Eddie Boston vitte a szót. És Bob, aki állandóan figyelte Maddent és ugy-

szólván mindenütt a nyomában volt, most egészen közel ment hozzájuk, hogy minden szót halljon a beszélgetésből.

— Boston a nevem — mutatkozott be a színész. — Eddie Boston — ismételte és mosolygásra derült az arca. — Reméltem, hogy találkozni fogunk, mr. Madden. Azt szerettem volna megkérdezni, hogy emlékszik-e egyik régi barátomra: Jerry Delaneyre, Newyorkból?

Madden összeráncolta a homlokát, míg a színésznek arca széles vigyorgásra torzult.

— Delaney? — ismételte a milliomos és tünődve rázta a fejét.

— Igen: Jerry Delaney, aki rendes vendége volt Jack McGuirenek a 44. utcában — magyarázta Boston. — Hiszen tudja, hogy . .

— Nem tudok visszaemlékezni rá — rázta a fejét Madden és tovább akart menni. — Hiszen oly sok emberrel találkoztam életemben!

— Talán csak nem akar visszaemlékezni rá? — kérdezte Eddie Boston és hangjából mintha rejtett guny csendült volna ki. — Nem is teszek ezért szemrehányást: sőt egyenesen természetesnek találom. Érzem, hogy hallani se akar erről a Delaneyről. Mert szörnyű gazság volt, amit önnel szemben elkövetett.

Madden szorongva nézett körül, mint aki nem szeretné, hogy mások is meghallják ezt a párbeszédet.

— Mit tud Delaneyről? — kérdezte nagyon hal-kan, szinte suttogva.

— Oh, nagyon sok mindent — legyintett Boston és oly közel lépett a milliomoshoz, hogy Bob már alig hallhatta a szavait. — Mindent tudok Delaneyről, mr. Madden . . .

Pár pillanatig némán, merően néztek farkas-szemet, aztán Madden halk, rekedt hangon mondta:

— Jöjjön be a szobámba . . . — és Bob csalódot-

tan, bosszusan nézett utánuk, amint bementek a napali szobába, melynek ajtaját Madden mindjárt be is csukta.

Most jött ki az udvarra Ah Kim is, a két kezében nagy tálcá, melyen halomban heverték a finom szivarok és cigaretták: a vendéglátó házigazda figyelmes udvariassága a művészek iránt. Mikor az igazgató elé ért, ez a gentleman élesen megnézte a kinait.

— Az áldóját! — kiáltott fel — ez ám csak a típus!... Mondd csak, Johnny: volna kedved a filmgép elé állni?

— Nem bolond az ur? — vigyorgott Ah Kim felelet helyett.

— Nem én, fiu! — biztatta az igazgató. — Nagyon jól beválnál Hollywoodban.

— Már csak ne tessék a bolondját járattatni velem! — méltatlankodott Charley.

— Mondom, hogy egész komolyan beszélek — ismételte az igazgató. — Gondold meg, Johnny... Nesze! — pár szót irt a névjegyére — és ha kedved jön hozzá, csak jöjj bátran Hollywoodba és keress meg, érted?

— Talán még sor kerülhet rá, sir — vigyorgott Ah Kim — de most még elég jó dolgom van itt. — És tovább ment a szivarokkal.

Bob leült Paula Wendell mellé. Bár külsőleg nyugodtnak látszott, hangjának rekedtsége elárulta belső izgalmát, mihelyt megszólalt

— Nézze, kérem — kezdte halkán — történt valami és most megint maga segíthetne rajtunk...

Pár szóval elmondta, hogy Jerry Delaney miscoda vonatkozásban van a Madden-ranch rejtélyes drámájával s aztán megismételte az imént ellesett párbeszédet Madden és Eddie Boston között. Paula tágra nyílt szemekkel hallgatta a furcsa esetet.

— Se Charlie, se én nem foghatjuk vallatóra ezt

az Eddie Bostont — folytatta Bob — hiszen azt se tudjuk, hogy kicsoda és milyen a... a jelleme.

— Annyit mondhatok, hogy kellemetlen ember — felelte Paula. — Én legalább sohase szerettem.

— Azért talán mégis megtehetné azt, hogy a legelső kedvező alkalommal tapogatózik nála? — kérte Bob. — Lehet, hogy erre nem nyílik előbb alkalom, mint aztán, ha már visszamentek innen a városba. Vegyen ki belőle mindent, amit Jerry Delaneyről tud, de vigyázzon, kérem, hogy ne ébresszen benne gyanút.

— Minden esetre megpróbálom — felelte Paula — bár félek, hogy nem vagyok elég okos és...

— Ki meri mondani, hogy nem elég okos? — vágott a szavába Bob hirtelen. — Nagyon is okos, sőt kedves is! Engem pedig hívjon fel rögtön, mihelyt beszélt vele és én azonnal bemegyek a városba.

A lunchre kiszabott idő letelt és a direktor már rendelkezett:

— Rajta, fiuk-lányok, végezzünk gyorsan!... Mindenki itt van?... Hé, Eddie, a te jeleneted következik!... Hol van Eddie Boston?

Mr. Boston éppen most jött ki a nappali szobából. Az arca merev volt, mint az álarc, amely semmit se árult el és Bob aggódva gondolt arra, hogy ebből a fickóból bizonyára nehéz lesz kivenni valamit.

Egy órával később az egész tarka társaság eltűnt abban a porfelhőben, melyet a város felé robogó teherautók vertek fel az országuton és ekkor Bob megkereste Charlie Chant. És a konyha mögött suttogva mesélte el a kínai detektívnek Madden és Eddie Boston különös beszélgetését. Charleynek apró, fekete szemei felvillantak.

— Megint előbbre jutottunk egy lépéssel — mondta. — Ez a mr. Boston megoldhatja a rejtélynek egyik részét... ha rá bírjuk venni, hogy beszéljen. De ki próbálja meg ezt?

— Már megkértem rá miss Paula Wendellt —
felelte Bob.

— Nagyszerű gondolat, azt hiszem — helyeselte
Charlie. — Szép leány előtt, ha kérdez: ugyan ki tudna
hallgatni? Bizzunk benne és várjuk az eredményt.
Ha csak kis szerencsénk lesz is: sokat megtudha-
tunk.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

TIZENHETEDIK FEJEZET

Madden nyomában

Egy óra mulva Bob ideges izgalommal vette fel a kagylót, mikor a telefon csengője megszólalt. Paula Wendell beszélt és szerencsére senkise volt a szobában.

— Sikerült? — kérdezte Bob fojtott hangon.

— Sajnos, nem — felelte Paula. — Eddie rögtön megugrott a társaságtól, mihelyt a városba értünk. Összecsomagolta a holmiját, kifizette számláját a fogadóban és már rohant a vasutra, amikor sikerült elcsipnem az uton . . . „Nézze csak Eddie — kezdtem — szeretnék beszélgetni magával“ — de többet nem is mondhattam, mert Eddie közbevágott és a vonatra mutatott . . . „Most nem lehet, kincsem . . . Nagyon sietek és nem akarok lemaradni a los-angelesi vonatról . . .“ Két-három ugrással el is érte és még sikerült felkapaszkodnia a már induló vonatra.

Bobot annyira leverte ez a balsiker, hogy pár pillanatig hallgatott.

— Ez furcsa és kellemetlen — mondta aztán. — Természetesen neki is a társulattal kellett volna mennie, ugy-e? . . . Automobilon?

— Minden esetre — felelte Paula — úgy, ahogy

idejöttünk . . . Hát én bizony nagyon szomorú vagyok és bosszankodom. Nem bírtam elvégezni, amit rám bízott . . .

— De megtett mindent, ami magától telt — vigasztalta Bob.

— Az nem elég — sóhajtott Paula —, eredmény kellett volna s mivel az nincs: szomorú és levert vagyok . . . Egy óra múlva indulnom kell autón Hollywoodba. Itt lesz ön még, amikor ismét visszajövök?

— Én?! — sóhajtott Bob. — Ugy látszik, hogy soha el se megyek már innen . . . kivált, ha ön is itt lesz!

— Maga lázas! — kacagott Paula a telefonba. — Szóval megvár?

— Meg . . . de jöjjön mennél előbb!

— Nos, jó éjszakát és . . . a viszontlátásra!

Bob visszatette a hallgatót és kiment az udvarba. Ah Kim a konyha körül ődöngött. Bob intett neki és mindketten besurrantak a félszerbe.

— Füstbe ment, amiben reménykedtünk — mondta Bob és elmesélte Charlienak miss Paula kudarcát.

A kínai elmosolyodott és úgy látszott, nem nagyon lepte meg a kudarc.

— Fogadni mertem volna, hogy így lesz — mondta bólogatva. — Eddie Boston mindent tud Jerry Delaneyről s ezt meg is mondta Maddennek. Erre Madden behívta őt a szobájába és „beszélt” vele. Remélhető volt-e ez után, hogy Eddie Boston beszélni fog? Hiszen Madden megfizette a hallgatásáért!

Bob leült egy rozszart székre, melyet már kiselejteztek a házból és könyökére támasztotta a fejét.

— Teljesen elcsüggedtem — mondta leverten. — Kőfallal kerültünk szembe, Charlie . . . Nincs tovább.

— Én már sokszor kerültem szembe vele — bó-

lított Charlie — de azért nem estem kétségbe. Meg kell kerülni a kőfalat, mr. Eden.

— És mit tanácsol, Charlie!

— Itt a ranchon már hiába nyomozunk — vélte a kínai. — Másfelé kell kereskednünk és három városnak a neve forog a fejemben: Pasadena, Los-Angeles, Hollywood . . .

— Ez mind nagyon szép: de hogy jutunk oda? — tündődött Bob. — Ah, most jut eszembe — kiáltott fel nekibátorodva — talán meg bírom csinálni. Madden azt mondta ma reggel, hogy menjek át Pasadenába és hozzam ide Draycottot . . . Ugy lát-szik — tette hozzá mosolyogva -- hogy valami véletlen folytán elkerülték egymást.

— Hahaha! — nevetett csendesen a kínai — és dühöngött az öreg, mikor hazajött, hogy nem találta ott Draycottot a bank kapuja előtt?

— Csodálatosképpen nem — felelte Bob — és még most se értem, hogy miért nem haragudott. Talán azért, mert nem akart találkozni Draycottal, hogy Gamble is lássa és beleüsse orrát a gyöngysor-ügybe. És még valami jut eszembe: Paula Wendell is nem-sokára megy az autóján arra felé. Ha sietek, még utolérhetem és akkor velem utazhatom.

— Ez pedig nagyon kellemes utazás lesz — vélte Charley. — Siessünk hát. Az uton majd beszélgethetünk, mert én viszem a kis autón Eldoradóba.

Bob azonnal felment Madden hálószobájába, hogy bejelentse neki az utazást. Az ajtó nyitva volt és látta az ágyon elnyulva az óriástermetű milliomost, aki harsogva hortyogott. Hogy felébressze, Bob hangosan dörömbölt az ajtón.

Madden riadtan horkant fel álmából és pislogó szemeiben ijedt meglepetés tükröződött. Bob meg is sajnálta. Arra gondolt, hogy a milliomos kétségte-lenül valami csunya hinárba keveredett; látszott rajta, hogy megviselte idegeit a harc, de azért nem adta

meg magát — küzdött tovább. Nem volt szerencsés, se boldog, noha sokszoros milliomos volt — és Bob ezért sajnálta meg.

— Bocsánatot kérek, mr. Madden, hogy megzavartam — mentegetőzött Bob — de véletlenül alkalmam volna, hogy Pasadenába mehessek a mozisok egyik autóján. Azt hiszem, jó lenne, ha oda mennék, mert Draycott nem telefonált és . . .

— Pszt! — intette le Madden idegesen és hirtelen becsukta az ajtót. — Ez a Draycott-ügy kettőnk dolga, amihez senkinek semmi köze. Azt hiszem, meglepi önt, hogy ez így van, de nem mondhatok mást, mint . . . hogy ez a Gamble nagyon furcsa legény és aligha az, akinek látszani akar. És . . .

Madden elhallgatott és Bob kérdőleg nézett rá, remélve, hogy a milliomos talán elszólja magát. De Madden még idejében észbe kapott és könnyedén legyintve a kezével, közömbösen folytatta:

— Ez különben nem is fontos. Keresse meg Draycottot és mondja meg neki, hogy jöjjön ide. Szálljon meg Eldoradóban, de ne álljon szóba senkivel. Én majd megtalálom őt: de addig maradjon csendben. Megértette, mr. Eden?

— Tökéletesen, mr. Madden — felelte Bob. — Nagyon sajnálom, hogy így huzódik ez a dolog . . .

— Nem tesz semmit — nyugtatta meg a milliomos. — Csak menjen és mondja meg Ah Kimnek, hogy vigye be önt Eldoradóba.

— Köszönöm, mr. Madden . . . Akkor azonnal indulok is és rajta leszek, hogy mennél előbb ismét itthon legyek.

— Sok szerencsét! — bucsuzott tőle Madden barátságosan.

Bob gyorsan bedobált néhány szükséges holmit a kizárólagos autójába és az udvaron várta, míg Ah Kim előkészítette az autót. Közben Gamble előbujt valahonnan és Bobhoz oldalgott.

— Talán csak nem hagy itt bennünket végleg, mr. Eden? — kérdezte szokott tolakodó nyájasságával.

— Még nem szerzem meg önnek ezt az örömet — felelte Bob. — Egyelőre csak rövid kirándulásra megyek.

— Talán üzleti ut? — érdeklődött a „professzor“ udvariasan mosolyogva.

— Lehet — felelte Bob és szintén mosolygott.

Chan már jött a kocsival, amelybe Bob rögtön beült, kezével bucsut intett a „professzor“-nak és a következő pillanatban már kint volt az országuton, az Eldorado felé robogó autóban.

— Nos, Charlie — kezdte Bob — én még nagyon is ujonc detektív vagyok. Nem mondaná meg, hogy mihez fogjak és hogyan?

— Egyelőre ne törődjék semmivel — biztatta Charlie. — Majd én mellette leszek és segíteni fogom, ahol kell.

— Mellettem lesz, Charlie? — csodálkozott Bob. — De hogyan? . . . És mikor?

— Oh, a dolog nagyon egyszerű — mosolygott Charlie, vállat vonva. — Holnap reggel bejelentem Maddennek, hogy meg kell látogatnom halálosan beteg bátyámat Los Angelesben. Régi fogása és közismert nyavalyája ez a kínai cselédeknek. Madden, persze, dühös lesz, de nem tehet semmit és nem is fog gyanakodni. A vonat reggel 7 órakor indul Eldoradóból Pasadenába. Erre ülök föl és tizenegy órakor Pasadenában leszek. Remélem, lesz oly kegyes és vár az állomáson?

— A legnagyobb örömmel, Charlie! — egyezett bele Bob boldogan. — Szóval először Pasadenában nyomozunk?

— Azt hiszem, ott kell kezdenünk — mondta Charley. — Utána nézünk, hogy hol járt és mit művelt ott tegnap Madden. Mi történt a bankban? Volt-e

a házában? . . . Aztán átmegyünk Hollywoodba és megpróbáljuk szóra bírni Eddie Bostont. Végül pedig megkérjük a szoprán művésznőt, hogy ne énekeljen, hanem . . . inkább beszéljen egy kicsit . . . Jerry Delaneyről. Jó lesz?

— De hogyan csináljuk ezt? — aggódott Bob. — Hiszen hivatalos felhatalmazás nélkül nem vallathatunk senkit! . . . És nem nagy kockázat az, hogy Madden után nyomozunk? Ha az öreg megtudja . . .

— Kockázatos . . . nagyon helyes meghatározás — vélte Charley. — De mi egyebet tehetünk kétségbeejtő helyzetünkben?

— Hát az igaz, hogy kétségbeejtő! — ismételte Bob csüggedten. — És, hogyha nem tudjuk felderíteni a rejtélyt ezen a mostani utunkon, akkor . . . akkor, bármennyire sajnálom is, Charley: mégis azt kell tanácsolnom, hogy szabaduljunk meg attól a . . . veszedelmes teheről, amelynek súlya alatt már-már roskadozunk!

— Hu mali-mali — intette le Charley a fiatal embert — ne siessük el a dolgot. A türelem a bölcsék erénye, mr. Eden.

Az eldoradói fogadó előtt még ott állt Paula Wendell autója. Mialatt Bob a fiatal leányra várakozott, Will Holley arra jött és Bob mindjárt elmondta neki, hogy mi történt a ranchon és most mi járatban vannak.

— Valami keveset én is segíthetek — mondta a riporter készségesen. — Madden házának a gondnoka Peter Fogg: nagyon kedves, derék fiú. Többször volt már itt és én is gyakran voltam a vendége Pasadenában. — Pár sort írt a névjegyére, melyet átadott Bobnak: — Itt van ez a névjegy; mondja neki, hogy én küldtem önt hozzá. Nyugodt lehet, hogy mindent megmond, amit csak tud.

— Nagyon köszönöm, Willie. Azt hiszem, jó hasznát vehetjük.

Paula Wendell ebben a pillanatban jött ki a fogadóból.

— Pompás ujság és örömhír magának! — fordult hozzá Bob mosolyogva. — Ha elvisz: beülök az autójába es elkisérem Pasadenába.

— Ez valóban örömhír — mosolygott Paula. — Nos, üljön be, kérem.

Bob kezét fogott Holleyval és Charlieval és vigan ült bele a kocsiba.

— A viszontlátásra, fiuk, nemsokára!

Az autó szép lassan nekilódult és pár perc mulva már kint robogott az országuton. Bob mosolyogva fordult oda Paulához:

— Aztán igazán örült, hogy elkisérem?

— Hogyne! Mivel ketten ülünk benne, a kocsi nem fog ugrálni.

— Szóval ballaszt vagyok — mosolygott Bob kesernyésen. — Nem mondhatnám, hogy tulságosan hizelgő foglalkozás. Akármilyen homokzsák is helyettesíthetné . . . Nagyon praktikus észjárás, mondhatom!

— Csak kivételesen az — rázta a fejét Paula. — Lássa, Eddie Bostonnál nem mentem vele semmire.

— Ezért ne busuljon — vigasztalta Bob. — Eddie Boston nehéz fiu. De Chan talán mégis megszólaltatja.

— Hogyan is áll ez a nagy rejtély? — kérdezte most Paula. — Dereng-e már valami világosság a mélységes homályban.

— Oh, dehogy! — rázta a fejét Bob. — A homály még sötétebb, mint valaha volt. És félek, hogy sohase derül rá világosság.

Egész uton a Madden-ranch titokzatos eseményeiről beszélgettek, közben megálltak ebédelni Riversideben és észre se vették, hogy már Pasadenába értek. Paula megállította kocsiját a „Maryland Hotel“ előtt, ahol Bob kiszállt és elbucszott Paulától.

— Holnap minden esetre meglátogatjuk — mondta. — Akkorra itt lesz Charley is és együtt megyünk Hollywoodba.

— A studióban megtalálhatnak — felelte Paula — és már előre is örülök a viszontlátásnak!

Bob nagyot sóhajtva ment fel a szobájába, de pompásan és nyugodtan aludt. Másnap, villásreggeli közben, eszébe jutott, hogy egyik egyetemi kollégája — Spike Bristol — itt lakik Pasadenában. A telefonkönyvben meg is találta a címét: tőzsdeügynök volt. Azonnal telefonált neki és félóra múlva már együtt ültek a hotel terraszán.

— Hát lapátolod a milliókat? — incselkedett vele Bob, mihelyt cigarettára gyújtottak villásreggeli után. — És megy legalább a bolt?

— Nagyszerűen! — dicsekedett Bristol. — Minden volt kollégám és ismerősöm velem bonyolítottja le a tőzsdei üzleteit.

— Most már értem, hogy miért örültél, mikor megláttál — nevetett Bob.

— Eltaláltad — bólintott Bristol. — Mindjárt vehetnél is néhány kötés Jelzálog-Hitelt. Pompás üzlet, mondhatom.

— Elhiszem pajtás: azért nem is fosztlak meg tőle — folytatta Bob a tréfát. — Hanem, hogy a magam dolgára térjek: fontos magánügyben járok itt, Spike, számítok a barátságodra. De tartsd kalap alatt, amit mondok.

— De mikor nincs kalapom! — tiltakozott Spike. — Tudod, ez a mesés, örökké tavaszi éghajlat . . .

— Ne dicsérd, kérlek: még éghajlatot se veszek tőled. Ellenben mondd, kérlek: ismered Maddent?... P. J. Maddent, a pénzfejedelmet?

— Nem vagyunk ugyan cimborák és még ebédre se voltam nála hivatalos, de azért tudom, hogy ki-csoda és ismerem is — felelte Bristol. — És véletle-

nül éppen tegnap is nagy üzletet bonyolítottam le neki.

— Ez érdekes! — bólogatott Bob élénken. — Halljuk az üzletet, de gyorsan!

— A diszkréció, természetesen, kötelező — bocsájtotta előre Bristol. — Tehát: tegnap délelőtt betoppant hozzám Madden, százhuszonötezer dollár értékű mindenféle papirossal, hogy adjam el. Csupa tőzsdén jegyzett, elsőrendű részvény volt. Sima üzlet: másfél óra alatt kész volt és ki is fizettem neki... készpénzben, persze — tette hozzá, felfujva magát, hogy ezzel eldicsekedhetik.

— Na látod: éppen ezt szerettem volna tudni! — mondta Bob elismerően. — Most pedig azt szeretném, kedves Spike, ha beszélhetnék Madden bankjának valamelyik tisztviselőjével, aki meg tudná mondani, hogy csinált-e Madden valamilyen üzletet a bankjával is?

— Talán Sherlock Holmes lettél? — kérdezte Bristol meglepetve.

— Nos, ha nem is az, de egyelőre és ideiglenesen együtt dolgozom a rendőrséggel — mondta Bob, Charleyre gondolva. — Bristol füttyentett. — És most én is kérem a te diszkréciódat — folytatta Bob. — Madden kutyaszoritóba került. Én vendége vagyok a ranchon és minden okom megvan rá, hogy azt higgyem: az öreg róka zsarolók hatalmába került.

— Hát aztán? — vonogatta Bristol a vállait. — Az öreg is zsarolt egész életében. Most legalább visszakapja a kölesönt.

— Jó, jó — bólogatott Bob —, csak hogy az én apámnak is köze van a dologhoz. Nagy összegben van érdekelve P. J. Maddennél és természetesen, nem szeretné elveszíteni ezt a pénzt... Szóval ismersz valakit a Garfield-bankban?

— A pénztáros nagyon kedves jóbarátom. De te is tudod: ezek a bankárok mind nagyon furcsa legé-

nyek. A nevetségességig titoktartók. Mindamellet megpróbálhatjuk: hátha sikerül kivenni belőle valamit.

Együtt mentek fel a Garfield-bank márványoszlopos előcsarnokába, ahol Bob izgatottan várakozott, míg Spike Bristol komolyan és sokáig tanácskozott a pénztárossal. Végre intettek Bobnak s mikor odament hozzájuk, a pénztáros bemutatkozott neki.

— Bizonyára ön is tudja — mondta aztán — hogy szabálytalan dolog, amit Spike kér tőlem. De mivel ő jót áll önért és így én is feltétlenül megbízom az ön diszkréciójában, szívesen megadom a kívánt információkat. Tessék kérdezni: ha tudok, felelek is a kérdéseire.

— Madden itt járt tegnap — kezdte Bob — szeretném tudni, hogy miért jött és mit végzett?

— Mr. Madden valóban itt volt tegnap és mivel már két éve nem járt nálunk, ez a látogatása szenzáció volt. Megnézte a safejét és gondosan átvizsgálta minden letétjét.

— Egyedül volt?

— Nem, nem — felelte a pénztáros — vele volt a titkárja, Thorn is, aki személyes ismerősöm. De volt velük egy harmadik ur is: alacsony középkorú ember, akit, úgy emlékszem, most láttam először.

— Ah, igen — bólintott Bob. — Szóval megnézte a safejét . . . És egyéb nem történt, kérem?

— Nem igen — felelte a bankár habozva. — Sürgőnyozott newyorki irodájába, hogy a „Federal Reserve Bank“ utján utaljanak át hozzánk az ő folyószámlájára nagyobb összeget . . . de többet igazán nem mondhatok.

— És ezt a nagyobb összeget önök . . . készpénzben kifizették neki?

— Erről nem nyilatkozhatom — tért ki a pénztáros az egyenes válasz elől. — Sőt azt hiszem, hogy

máris többet mondtam, mint amennyit szabad lett volna.

— Minden esetre nagyon köszönöm a szivességét — hálálkodott Bob. — Higyje el, nem fogja megbánni, hogy információkat adott, mert minden, amit kértem, mr. Madden érdekében történt.

Ahogy a bankból kiértek, Spikenak is megköszönte Bob, hogy a kezére járt az információk megszerzésében. De lunchre azért nem ment el a barátjával, mert tizenegy órakor a vasutállomáson akart lenni, hogy megvárja Charliet.

A kínai valóban meg is érkezett — de már nem a szurtos Ah Kim volt, hanem ugyanaz a választékosan öltözött „kínai gentleman“, aki San-Franciscóba hozta a Phillimore-gyöngysort.

— Megjött az önbecsülésem — mosolygott Charlie Chan, amint vidáman leugrott a vonatról. — Barstowban, ahol a ruhámat hagytam, átöltöztem. Ma nem főzök: szóval pompás, uri életem lesz.

— Képzelem, Madden hogyan dühöngött, mikor ön szabadságot kért tőle — nevetett Bob. — Csoda, hogy eleresztette!

— Nem is beszéltem vele — legyintett Charlie vidáman — kora hajnalban lógtam meg és az ajtóra akasztottam írásbeli kérésemet. Lehet, hogy most már dühös, sőt talán aggódik is, hogy véglegesen megszöktem és vissza se megyek. Annál jobban megörül majd, ha ismét otthon leszek.

— Nos, Charlie: én már végeztem is valamit — mondta Bob és elbeszélte a délelőtt szerzett információkat. — Az öregnek minden zsebe tele volt dollárokkal, mikor az éjjel hazament. Azt hiszem, hogy Holleynek igaza van: az öreg milliomos zsarolók kezébe került.

— Ugy látszik — vélte Charlie is. — Madden lelőtte azt a Delaneyt és fél, hogy leleplezik. Lehet, hogy ki akarja játszani a zsarolókat és azért szedi

össze a rengeteg készpénzt, hogy legyen mivel meg-
lőgnia, ha már nagyon szorít a hurok. Szóval: uti-
költséget gyűjt.

— Az áldóját, hogy erre nem gondoltam! — kiál-
tott fel Bob. — Pedig valószínű, hogy ez a feltevés az
igazi.

— Vagy legalább is megfontolásra érdemes —
vélte Chan. — Most pedig talán jó lenne, ha meg-
látogatnók Madden házgondnokát.

A város legszebb részében volt ez a palotaszerű
villa, árnyas fasorban és Charlie Chan csaknem ka-
lapot emelt, mikor a villasor elejéhez értek.

— Óriási dolog — mondta lassan habozva —
hogy ilyen palotában lakik ez az ember, aki valahol
a folyó partján született, vályogból rakott viskóban!...
Ugy élhetnek itt a dollármilliomosok, mint hajdan
a cézárok Rómában. De vajjon boldogok-e?!

— Charlie — szakította félbe Bob ezt az elmél-
kedést — én aggódok e miatt a házgondnok miatt. Ha
elárulja Maddennek, hogy itt jártunk, akkor végünk
van. Elsülyedünk . . .

— Még pedig bugyborékolás nélkül — bölintott
Charlie. — De, ha tisztán akarunk látni, akkor visel-
nünk kell ezt a kockázatot. Mert valószínű, hogy ér-
tékes információkat kaphatunk a gondnoktól.

— És mit mondunk neki?

— Olyas valamit, ami közel jár az igazsághoz.
Hogy Madden csávába került . . . Zsarolják. Mi pe-
dig detektivek vagyunk és nyomozzuk a zsarolókat.

— Ez helyes: de hogyan bizonyítja be neki,
hogy igaz is? — kérdezte Bob.

— Kabátomra, belül, feltűztem a detektiv-
jelvényt, mely egyforma itt is, meg Honolulu-ban is.
Ha ezt meglátja, nem fog gyanakodni.

— Rendben van, Charley — bölintott Bob elé-
gedetten. — Az ön figyelme mindenre kiterjed.

Bérautóba ültek, mely csakhamar pompás villa-

szerű palota előtt állt meg velük. Bob és a kínai végigmentek a terjedelmes előkert hosszú fasorán, amelynek végében, a villa terrasza előtt, rózsafákat oltott be egy tanárforma, jószágos arcú gentleman.

— Mr. Foggot keresem — köszöntötte Bob.

— Az én vagyok — felelte a gentleman, mire Bob átadta neki Holley névjegyét az ajánló sorokkal.

— Will Holleynek minden barátja szívesen látott vendég nálam — szólott most mr. Fogg szíves mosolygással. — Parancsoljanak felfáradni a terraszra, ahol kényelmesen beszélgethetünk. Miben lehetek szolgálatukra az uraknak?

— Néhány kérdésre szeretnénk választ kapni — kezdte Bob. — Lehet, hogy különösnek találja ezeket a kérdéseket: aszerint tessék rájuk felelni vagy nem felelni, ahogy jónak látja . . . Először is: ugy-e, kérem, tegnap itt volt mr. Madden Pasadenában?

— Nos, igen . . . de mi van ebben különös? — csodálkozott mr. Fogg.

— És ön beszélt vele?

— Mindössze csak néhány pillanatig. Hatalmas Requa-autójában jött ide, este hat óra tájban, de ki se szállt a kocsiból.

— Szabadna tudnom, hogy . . . miről beszélgettek? — kérdezte Bob.

— Csak éppen annyit kérdezett, hogy rendben van-e minden. Aztán még azt mondta, hogy nem-sokára idejön vagy egy hétre, a leányával együtt.

— A leányával, ugy-e? . . . És ön nem kérdezte, hogy miss Evelyn hogy van . . . és miért nincs ő is az apjával?

— Csak a rendes, udvarias formában, inkább megszokásból kérdeztem meg, hogy jól van-e miss Evelyn — felelte mr. Fogg — és azt a választ kaptam, hogy jól van és Denverben szórakozik. De már nagyon vágyik ide, Pasadenába.

— Egyedül volt mr. Madden a kocsiban? — volt a következő kérdés.

— Nem, mert vele volt Thorn is, mint mindig. És ugyancsak volt velük egy harmadik gentleman is, akit most láttam először életemben.

— Szóval be se mentek a házba? — kérdezte most Bob hirtelen.

— Nem — rázta a fejét mr. Fogg. — Az első pillanatban ugyan úgy rémlett nekem, mintha mr. Madden ki akarna szállni a kocsiból, de aztán meg gondolta magát és mégse szállt ki.

Bob ránézett Charliera, jelezve, hogy most kényesebb dolgokra tér át.

— Nem vette észre, mr. Fogg, hogy mr. Maddennek a . . . a modora és a . . . a hangulata nagyon megváltozott? . . . Nem volt ideges, levert és fáradt, mintha . . . mintha bántaná valami?

Mr. Fogg összeráncolta a homlokát és habozva felelt:

— Amíg együtt voltam vele, nem nagyon tűnt fel ez nekem. De, miután elment, sok minden eszembe jutott és akkor . . . igazán nem tudom: elmondjam-e . . . úgy találtam, hogy mr. Madden szokatlanul ideges és levert volt.

— Most elárulok önnek valamit, mr. Fogg — szólalt meg Bob rövid habozás után — de a legnagyobb diszkrécióra kérem. Bizonyára tudja, hogy Will Holley nem adott volna ajánló levelet önhöz, ha nem igaz dologban járnánk. De ön is tapasztalta, hogy mr. Madden levert és ideges. Minden okunk megvan arra a hitre, hogy mr. Madden lelketlen zsarolók karmai közé jutott. Mr. Chan . . .

Charlie hirtelen széttárta a kabátját, mely alól kivillant az ezüst-paizsra vésett kaliforniai nap: a titkos rendőrség hivatalos jelvénye.

— Nem lep meg ez a hír — bólintott mr. Fogg — de azért mégis rosszul esik, hogy hallok róla,

Mert mindig szerettem mr. Maddent. Tudom, hogy kevesen szeretik, de hozzám mindig jó volt. Mikor a tüdőcsucshurutom kezdődött, ott kellett hagynom az ügyvédi irodámat és, hogy megmentsem az életemet, idejöttem erre az örök-tavaszi levegőre. Csak pusztán véletlen volt, hogy itt találtam mr. Maddent éppen akkor. Hozzáfordultam, hogy adjon bárminő foglalkozást és ő rám bízta ennek a villának a gondozását... Szóval mr. Madden nagy jót tett velem és én kész vagyok segíteni rajta, bármily uton-módon, ha tehetem.

— Azt mondta az imént — kérdezte most Bob — hogy önt nem lepte meg ez a zsarolási ügy. Van valami pozitív alapja ennek a kijelentésnek?

— Csak annyi, hogy, szerintem, az olyan mérhetetlenül gazdag emberek, mint mr. Madden, előbb-utóbb zsarolók kezébe kerülnek.

Charlie Chan most szólalt meg először:

— Még egy kérdést, uram. Nem tudná véletlenül, hogy mr. Madden miért fél bizonyos Jerry Delaney nevű embertől?

Mr. Fogg élesen Charlie arcába nézett, de nem válaszolt.

— Jerry Delaney — ismételte Bob — hallotta már a nevét, mr. Fogg?

— Elmondom, amit tudok — szólt végre mr. Fogg. — Mr. Madden nagyon ritkán bizalmasodik akárkivel, de velem néha kivételt tesz. Pár évvel ezelőtt egész váratlanul lerándult ide és nagy költséggel tolvajjelző villamoshálózatot rakatott le az egész kastély körül. Én a hallban beszélgettem vele, mialatt a szerelők az ablakoknál dolgoztak és mr. Madden így szólt: „Azt hiszem, ez a dróthálózat idejében figyelmeztet bennünket, ha rablók és gyilkosok akarnának betörni a villába . . .” „El tudom képzelni — feleltem én — hogy az önhöz hasonló nagy pénzügyi kapacitásoknak sok az ellenségük? . . .” Mr. Madden szemében pajzánul táncolt a humor fel-

csillanása, amint felelt: „Csak egyetlen egy ember van a föld kerekiségén, akitől félek, Fogg, csak egyetlen egy . . .“ „És ki az, mr. Madden?“ — kérdeztem. „A neve Jerry Delaney“ — felelte Madden. — „Emlékezzék majd erre, ha valami történik.“ Ezt megigérttem neki s amint befelé ment a házba, megkérdeztem tőle: „És miért fél ettől a Jerry Delaney-től? . . .“ A kérdés vakmerő és kockázatos volt: mr. Madden nem is felelt rá közvetlenül.

— De mégis felelt? — sürgette Bob. — És mit, ha szabad kérdeznem?

Pár pillanatig szótlánul nézett rám s végül ezt mondta: „Jerry Delaney a legfurcsább mesterséget üzi, Fogg. És átkozottan jól érti ezt a mesterséget!...“ Többet aztán nem is mondott, se pedig én nem mertem tovább kérdezősködni.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Csufos felsülés

Amikor néhány perccel később az autójuk befelé vitte őket a városba, Bob elégedetlenül fordult Charleyhez:

— Ki tud valamit hámozni abból, amit ez a Fogg beszélt?

— Bizony nem sokat — felelte vállat vonva a kínai. — Csupa jelentéktelen részlet. De a detektív-művészet éppen az, hogy össze kell rakni a jelentéktelen részleteket, amelyekből, ha egybeforrtak és összeillenek, végül mégis csak kialakul a bűneset mozaik-képe.

— A részleteket én is látom, csak a mozaikot nem — tünődött Bob. — Egyelőre tudjuk, hogy Madden itt járt tegnap, de ki se szállt az autójából. A leányáról csak annyit mondott, hogy nincs semmi baja és rövidesen itt lesz Pasadenában. Ennyi az egész, amit megtudtunk . . . no meg az, ami már nem is volt ujság, hogy: Madden fél Delaneytől.

— Oh és még valamit — tette hozzá Charley — hogy Delaney a legfurcsább mesterséget üzi.

— Miféle mesterséget? . . . Ezt magyarázza meg!

— Hiszen, ha ezt tudnám! . . . — Charley Chan

idegesen ráncolta a homlokát és kelletlenül mondta:
— Törje rajta a fejét ön is!

— Sohase értettem a talányok és rejtvények megfejtéséhez — rázta a fejét Bob — sőt mindig haszontalan időpazarlásnak tartottam ezt a szórakozást.

A bérautó megállt velük az autobusz-állomáson, ahonnan óránként indultak a kocsik Hollywoodba. Még éppen elérték a tizenkétórai autobuszt, amely pár perc múlva már indult és nemsokára átvitte őket az Arroyo pompás köhidján. Innentől kezdve igazi paradicsom-völgybe jutottak. Festői villák, gyönyörű kertek, aranylő gyümölcscsel terhes narancsligetek közt rohant az autobusz, hegynek fel, völgybe le — és nemsokára feltűnedeztek a filmváros mesébe illő, színes, fantasztikus körvonalai. Mintha az ezeregyéjszaka tündérmeséinek káprázatos jelenetei elevenedtek volna fel előttük, Bob és Charley néma álmélkodással nézték a szemük előtt kibontakozó nagy-szerű panorámát. És az álmélkodásuk még fokozódott, mikor, a város utcáiba érve, megpillantották a mindenfelé hullámzó tarka, színes tömeget, — középkori lovagsapatokat, renaissancekori dámák lovas-korzóját, festői cowboy-társaságot és fehér burnuszos arab bandát, római szenátorokkal, liktorokkal és gladiátorokkal vásári lármában összekeveredve . . .

Paula Wendell már várta őket társulatának a stúdiójában.

— Menjünk gyorsan reggelizni — invitálta őket mosolyogva — aztán, ha van kedvük, szétnézhetünk a telepen is.

Charley nem tudott betelni a színes, izgalmas képek és jelenetek váltakozó sorozatával.

— Ha legidősebb leányom láthatná ezt — mondta félhangosan — bizonyára adna érte egy évet az életéből . . . Mondhatom, hogy lesz mit mesélnem neki, ha otthon leszek!

Együtt reggeliztek a festői kosztümökben pávás-

kodó filmszínészekkel és Charley alig evett, mert valósággal a szemein át lakott jól azzal, amit látott. De Bob, aki már közelebbről ismerte ezt a tarka világot, hamar tulesett az első impressziók varázsán és érdeklődni kezdett látogatásuk gyakorlati célja felől.

— Mondja, kedves Paula — kérdezte — hol találhatnám meg Eddie Bostont?

— A lakása címe megvan — felelte Paula — de azt már nem tudom, hogy otthon találja-e ebben az időben. Megpróbálni, minden esetre megpróbálhatja... Nini — folytatta, élénken integetve egy élteesebb gentlemannek — éppen itt van Pop . . . Az öreg kellékes mindent tud . . . Halló, Pop: jöjjön csak egy percre, kérem!

Az öreg lassan odacammogott s mikor meghalotta, hogy miről van szó, kételkedve csóválta a fejét:

— Eddie Boston? . . . Azt már aligha találják itt az urak. Legalább tegnap este, amikor együtt voltam vele, azt mondta, hogy ma reggel, a hajnali vonattal utazik San-Franciscóba.

— San-Franciscóba? — hökkent meg Bob. — Ugyan mit kereshet ő abban a városban?

— Ezt legfeljebb csak ő tudhatná megmondani — felelte az öreg Pop vállat vonva. — Azt hiszem, szórakozni ment oda, mert úgy vettem ki a szavaiból, hogy váratlanul sok pénzhez jutott és láttam is, hogy valóban van pénze.

— Ah, pénzhez jutott? — ismételte Bob és összevonta a szemöldökeit. — Minden esetre köszönöm a szíves információt.

Kérdőleg nézett a kinaira, mikor az öreg Pop tovább csoszogott. Charley felhuzta a vállait és jelentősen legyintett:

— Miért ne utazott volna San-Franciscóba a Madden pénzén? . . .

— A Madden pénzén? — csodálkozott Bob. — Nem értem, hogyan . . .

— Pedig oly egyszerű a dolog! — vélte Charley. — Eddie Boston értésére adta Maddennek, hogy mindent tud Delaneyről. Erre Madden megfizette, hogy hallgasson és álljon félre az utból.

— Minden tud Delaneyről? — ismételte Bob türelmetlenül. — Talán még azt is, hogy Jerry Delaney meghalt? . . . Ej, kérem: hiszen akkor Eddie Bostonnak ott kellett volna lennie a Madden-ranchon a gyilkosság éjszakáján. Ez pedig abszurdum, igaz-e, miss Wendell?

— Legalább, ahogy én tudom, azon a napon Eddie Boston itt volt Hollywoodban és próbált — felelte Paula.

— Egyik akadály a másik után — bosszankodott Bob — és egyetlen egy lépéssel se jutunk előbbre! . . . Eh, nem is akarok beszélni róla. Inkább azt mondja meg, miss Paula: mikor megy vissza ismét Eldoradóba?

— Még ma délután. Új keretet kell keresnem egy rémdrámához . . . Elpusztult várost, ahol már csak kísértetek járnak. Olyan bányatelepet, ahol már minden rombadőlt, mert kimerült az ércvezető kőzet.

— És hol talál ilyet? — kérdezte Bob kíváncsian. — Eldoradóban?

— Oh, a Petticoat-bánya pompás keret lesz — magyarázta Paula. — Körülbelül tizenhét mérföldnyire van Eldoradótól, a hegyek közt. Tíz év előtt még háromezer lakosa volt, ma már egyetlen teremtet lélek se él benne. Olyan rom, mint Pompei, csak egészen modern . . . Kísérjen el: nem bánja meg, ha megnézi.

— Tartom szerencsémnek, ha elkísérhetem — kapott Bob az ajánlaton. — És, azt hiszem, hogy Charley is örömmel elkísér bennünket.

— Sőt nagyon köszönöm, ha megengedik, hogy én is megnézhessem — felelte udvariasan a kínai. —

Előbb azonban el kell végeznünk valamit . . . Beszélünk kell miss Fitzgeraldtal . . .

— Ah, igen! — bólintott Bob kelletlenül. — Ki kell vennünk belőle, hogy mit tud Jerry Delaneyről...
... — és ezért Los Angelesbe kell mennünk —
— végezte be Charley a mondatot.

Abban állapotok meg, hogy miss Paula Wendell előremegy Eldoradóba még ma délután. Ott meghál és másnap kimegy a Petticoat-bányába, ahová Bob és Charley is utána megy. Elváltak tehát és félóra múlva Bob már utban volt Charleyvel Los Angeles felé.

— Mondja Charley — kérdezte, hosszas töprengés után — nem unja még ezt a meddő nyomozást?

— Még mindig van remény a titok felderítésére — felelte a kínai. — Itt van miss Fitzgerald. Ő talán nem szöki meg előlünk és beszélni fog.

— Ha fog?! — kételkedett Bob. — Legjobb lenne, ha maga beszélne vele.

— Nem, nem! tiltakozott Charley. — Meglátná rajtam, hogy kínai vagyok és, úgy lehet, szóba se állna velem.

Bob némán sóhajtott és egész uton egy szót se szólt. Los Angelesben az Opera portásától megtudta, hogy miss Fitzgerald a Wyanwood Hotelben lakik. Charley Chan leült a Pershing-fasorban egy padra, Bob pedig felküldte névjegyét az énekesnőhöz. Elég sokáig kellett várakoznia, míg a liftes-fiu lejött érte és felvitte az ötödik emeletre. Miss Fitzgerald ugyan már tul volt a harmincon, de még mindig nagyon szép volt és a szemei megvesztegetően ragyogtak.

— Ön mr. Eden? — kérdezte. — Örülök, hogy látom; de, megvallom: most hallom a nevét először. Talán . . . kolléga? — tapogatózott óvatosan.

— Oh, nem! — nyugtatta meg Bob mosolyogva. — Inkább rajongója az ön csodás művészetének. Tegnapelőtt este hallottam énekelni a rádióban és

valósággal megbabonázott az énekével. Még most se tudok szabadulni annak az éjszakának a varázsától.

— Szeretem hallani az ilyesmit, tudja — vallotta be miss Fitzgerald, repesve a boldogságtól. — Pedig meg voltam hülve: nem egész tisztán csengett a hangom. Akkor kellene hallania, mikor semmi bajom sincs!

— Bocsásson meg: de annál szebben talán csak az angyalok énekelhetnek — bókolt Bob. — Önnek, ezzel a hanggal, a nagy Operában lenne a helye.

— Tudom — sóhajtott miss Fitzgerald — a barátaim is mind ezt mondják; de, úgy látszik, nincs szerencsém. Pedig imádom a színházat, a zenét! Még egész csitri lány voltam, mikor először felléptem.

— No, ez alig pár éve lehetett . . .

— Ej, maga kis hizelgő! — fenyegette meg miss Fitzgerald kacér kézlegyintéssel. — Mondja meg őszintén: miért horgol engem? Nem a „Metropolitan“ küldte magát a nyakamra?

— Nem, nem! — tiltakozott Bob nevetve. — Bár az küldött volna: akkor holnap reggel már vinném is Newyorkba! . . . Hanem — folytatta habozva, rövid szünet után — régi pajtása vagyok egy kedves barátjának.

— Melyik „kedves“ barátomnak? . . . Mert nekem nagyon sok van ám!

— Azt elhiszem — mosolygott Bob. — Jerry Delaneyt gondolom . . . — Bizonyára emlékszik rá?

— Hogy emlékszem-e? . . . Jó pár év óta ismerem. — Miss Fitzgerald hirtelen elkomolyodott. — Tud róla valami újságot?

— Nem, semmit se tudok — felelte Bob. — Éppen ezért jöttem önhöz. Nagyon-nagyon sürgősen kellene beszélnem vele égetően fontos ügyben s azt gondoltam, hogy ön utba igazithatna.

Miss Fitzgerald egyszerre gyanakodóan óvatos lett.

— Azt mondja, hogy régi barátja Delaneynek?
— kérdezte vontatva.

— Még abból az időből — felelte Bob, meghal-
kitva a hangját, hogy bizalmasabbnak lássék, amit
mond — amikor még együtt dolgoztam vele Jack
McGuire bankjában a Negyvennegyedik-utcában.

— Ah, igazán? — Miss Fitzgerald gyanuja elosz-
lott. — Nos, kedvesem: én se tudok többet Jerryről,
mint ön. Sejtelmem sincs róla, hogy merre van. Két
héttel ezelőtt kaptam tőle levelet Chicagóból, én akkor
Seattleben énekeltem. Akkor nagyon titokzatosan
irt . . . Valami nagy üzletről beszélt és biztatott,
hogy rövidesen meglátogat.

— És . . . nem irt részleteket erről az . . . üzlet-
ről? — tudakolta Bob.

— Nem. Csak annyit irt, hogy valószínűleg
jobbra fordul a sorsa . . . Tiszta szívből kívánnám
ezt neki, mert, amióta McGuire becsukta a bankját,
bizony rosszul ment szegény Jerrynek.

— Sajnos, ez úgy van — bólintott Bob. — És
azért szeretném tudni, hogy . . . Mondja, kérem:
nem beszélt önnek Jerry soha P. J. Maddenről?

Miss Fitzgerald ártatlan baby-szemmel csodál-
kozott rá Bobra:

— Ki ez a P. J. Madden? — kérdezte.

— Börze- király — felelte Bob. — Pénzfejede-
lem. Minden ujság tud róla . . .

— De én nem tudok — vágott közbe miss Fitz-
gerald. — Higyje el, nem is érek rá ujságot olvasni.
Hiszen annyit kell tanulnom!

— Elhiszem — hagyta rá Bob. — De figyeljen
csak ide, kérem. A kérdés az, hogy merre van
Jerry? . . . Mondhatom, hogy komolyan aggódom
érte.

— Aggódik? . . . És ugyan miért?

— Hát . . . mert nagyon kockázatos ez a mos-
tani vállalkozása.

— Erről igazán nem tudok. Nem magyarázom meg, hogy miért?

— A részletek nem fontosak — felelte Bob vállat vonva. — Annyi bizonyos, hogy Jerry Delaney szerdán mult egy hete megérkezett Barstowba és röviddel aztán eltűnt, mintha a föld nyelte volna el.

Miss Fitzgerald szemeiben megdöbbenés tükröződött.

— Csak nem gondolja, hogy . . . valami baleset érte? — kérdezte aztán.

— Sőt egyenesen ettől félek. Hiszen ön ismeri Jerryt . . . Vakmerő . . .

Miss Fitzgerald eltűnődött néhány pillanatig, aztán rábólintott:

— Tudom. Nagyon heves és vakmerő. Ezek a vöröshaju ir-angolok . . .

— Éppen ezt akartam mondani! — vágott közbe Bob meggondolatlanul.

Miss Norma Fitzgerald szürkés-zöld szemeiben furcsa fény villant fel.

— Azt mondja — kérdezte — hogy McGuire bankjából ismeri Jerryt?

— Természetesen . . .

— És mióta vörös a Jerry haja? — csattant fel miss Fitzgerald és most már nem volt barátságos a hangja. — Mintha emlékezném most már magára, hogy pár nap óta itt ólálkodik a Hotel körül . . .

— De kérem . . . — méltatlankodott Bob — kinek gondol engem?

— Annak, amicsoda — felelte gunyosan miss Fitzgerald. — Maga ugyan elég ügyes hekus, de én se estem a fejem lágyára. Csak szedje hamar a sátorfáját. Ha Jerry Delaney bajba került: nagyon sajnálom szegényt, de eszembe se jut, hogy besugásokkal még nehezítem is a helyzetét. Detektivekkel meg éppen szóba se állok, ha róla van szó.

— Ön félreismer és sérteget engem! — tiltakozott Bob.

— Dehogy, dehogy! — gunyolódott miss Fitzgerald. — Ha tudni akarja, hol van Delaney: kutassa ki saját maga. Én ebben nem leszek a segítségére, már csak azért se, mert . . . igazán nem tudom, hogy hol van. Megértette? . . . Nos, akkor ott az ajtó!

Bob felállt és mosolyogni próbált:

— Azért mégis gyönyörködtem az ön pompás énekében . . .

— Igazán? . . . Az ember el se hinné, hogy milyen kedves és udvarias fiuk is akadnak a hekusok közt! . . . Nos, ha tetszik a hangom: csak hallgassa tovább . . . a rádió mindenkinek énekel.

Bob lehorgasztott fejjel ballagott le a hotelből és úgy ült le Charley mellé a padra a Pershing-fasorban, mintha leforrázták volna. Mikor elmondta kudarcat a kinainak, dühösen csapott öklével a levegőbe.

— Gyalázatosan tuljárt az eszemen — mérgelődött. — És ráadásul még ki is gunyolt: azt mondta, hogy hekus vagyok!

Charley vigasztalni kezdte, de Bob egyre csak csüggedten rázta a fejét. Mig ebédeltek, úgy szólván alig beszéltek és Bob csak akkor szólalt meg, mikor a félhatórási vonat már vitte őket Barstow felé:

— Nos, Charley, elmúlt ez a nap is, amelytől oly sokat reméltünk. És mi az eredmény? . . . Semmit! Nincs igazam?

— Fájdalom, nagyon is igazam van.

— Mondom. Charley, hogy a játéknak vége van. A helyzetünk reménytelen. Mégis csak el kell mennünk a sherifffhez . . .

— Bocsánat, hogy közbevágo! — emelte fel a kezét Charley tiltakozva. — Mivel állítsunk be a sherifffhez? Egyetlen egy pozitív bizonyítékunk sincs, amivel szemben ott áll Madden tekintélye, hatalmas

egyénisége . . . Mit mondhatunk a sheriffnek? . . . A döglött papagáj, a pusztába tévedt, feketeszakállas patkány, aki lehet, hogy örült is, a padláson talált utipoggyász a Jerry Delaney ruháival. Ez minden. Es elképzeld olyan esküdtszéket, amely ezekre a hitvány bizonyítékokra támaszkodva bűnösnek ítélné Maddent? A pénzfejedelmet?! . . . Hiszen még a holttest sincs meg! Higyje el: minden rendőr kinevetne bennünket . . .

Charlie Chan hirtelen elhallgatott és merően kinézett az ablakon. Bob követte a kínai tekintetét és meghökkenve látta, hogy a kocsiperronján Bliss kapitány áll, rájuk szögezve szurós szemeit.

Bob tanácstalanul nézett Charleyra és reménytelen csüggedés ülte meg az agyát. Bliss kapitány apró patkányszemei fürgén járták végig Charleytetőtől talpig s aztán megpihentek Bobon. A szemle alig tartott pár pillanatig; akkor Bliss kapitány sarkon fordult és szó nélkül átment a perronról a következő kocsiba.

— Jó éjszakát! — sóhajtott fel Bob rekedten.

— Most már legalább révbe értünk — jegyezte meg Charley, keserű akasztófahumorról. — Nem kell már a sheriffhez mennie, mr. Eden: a sheriff jön majd értünk. És megrövidül semmittevésünk is a Madden-ranchon. Most már lefoghatják szegény öreg Ah Kimet, mint Louie Wong gyilkosát!

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

A rádió beszél

Féltizenegykor érkeztek meg Barstowba és Bob kijelentette, hogy ott akar meghálni. Charlie odament a jegypénztárhoz és rövid beszélgetés után a következő javaslattal állt Bob elé:

— Én is meghálok itt és az önével szomszédos szobát veszem ki. A legközelebbi vonat holnap hajnali öt órakor indul Eldoradóba. Én ezzel utazom haza: ön ellenben jól teszi, ha megvárja a tizenegy óra tizperces vonatot. Mert nem lenne okos dolog, ha együtt érnénk haza Eldoradóba, mint a sziámi ikrek. Az a buta Bliss ugyanis előbb-utóbb rájön, hogy egy malomban örlünk.

— Nekem már mindegy, Charlie — sóhajtott Bob. — Ha önnek még van annyi energiája, hogy holnap hajnali öt órakor talpon tud lenni: ám segítse az Isten. Bár én, viszont, szeretném, ha aludni tudnék déli tizenegy óráig!

Chan kiváltotta a csomagját és felment Bobhoz, aki nagyon rossz hangulatban volt és szótlanul, leverten ült a székén. Mikor a kínai belépett, felrezzent tépelődéseiből és fáradtan szólalt meg:

— Nézze, Charley: ideje, hogy nyiltan és komolyan beszéljünk egymással. Mondja meg . . . de

őszintén feleljen, kérem: van-e valamilyen sejtelve arról, hogy mi történhetett a Madden-ranchon?

— Nemrég még azt hittem, hogy . . .

— Nos . . . miért nem folytatja?

— Mert azóta rájöttem, hogy tévedtem — felelte Charley őszintén

— Értem — bólintott Bob. — És megértem azt is, hogy önnek, mint detektívnek, nehezebbre esik bevallani a tévedést, de . . .

— De azért nem szabad csüggedni — vágott közbe Chan hirtelen.

— All right! — hagyta helyben Bob. — De be kell vallania, hogy zsákutcába kerültünk, ahonnan nincsen kiút . . . Hiába, Charley: akármerre tapogatózunk, semerre se kínálkozik kivezető ösvény: nyakig benne vagyunk a hinárban. Most tehát figyeljen ide. Én holnap délután érkezem vissza a ranchra. Madden azt hiszi, hogy találkoztam Draycokkal . . . ez megint hazugság és csalás. Én már belefáradtam... torkig vagyok a színleléssel. Aztán meg az az érzésem, hogy hiába hazudozom: úgy se hiszik már! Szóval, Charlie, ott állunk az örvény szélén. A játékot elvesztettük: nincs tovább. Ki kell adnunk a gyöngysort.

Charlie Chan arca elsötétült, amint könyörögve felelt:

— Kérem, ne mondja ezt, mr. Eden. Bármely pillanatban . . .

— Tudom, Charlie — legyintett Bob — maga ismét haladékokat kér Serti ambícióját a kudarc: a hiúsága szenved. Megértem és őszintén sajnálom, de igazán nem tehetek róla.

— Csak pár órát kérek mindössze — könyörgött a kínai szomorúan.

Bob hosszasan nézett Charley rokonszenves arcába, aztán tagadóan rázta meg a fejét:

— Ez most már nemcsak tőlem függ — mondta

— hiszen itt van Bliss. Egészen bizonyos, hogy rajtunk üt. És nincs menekvésünk semerre. De mégis megteszem, ami tőlem tellik. Ez az utolsó terminus, Charley: várok holnap este nyolcig. Feltéve, hogy Bliss nem jelentkezik időközben. Beleegyeznek?

— Miután nem tehetek másként! — sóhajtott Charlie lemondóan.

— Akkor rendben vagyunk. Öné tehát az egész holnap. Ha otthon leszek a ranchon, nem fogok kergetni Draycottal. Egyszerűen azt mondom: „Mr. Mad-den, a gyöngysor itt lesz este nyolc órakor.“ És, ha nem történik addig semmi, pontban nyolc órakor átadjuk neki. Hazafelé menet elmondunk mindent a sheriffnek, amit tudunk; ha aztán kinevet bennünket: ez az ő dolga; mi megtettük a kötelességünket — mondta végül Bob és megkönnyebbülten felsóhajtott: — Hála Isten, végére értünk ennek is!

— Kimondhatatlanul röstellem — szólta Charley, mélységes elkeseredéssel — hogy így felsültem a szárazföldön. — De aztán felderült az arca: — Ej, még van egy egész napom. És huszonnégy óra alatt sok minden történhetik.

Bob biztatóan mosolyogva veregette meg a kínai széles vállát:

— Isten látja a lelkemet, hogy tiszta szivemből kívánok szerencsét önnek . . . Jó éjszakát, Charlie.

Mikor Bob felébredt másnap délelőtt, a nap már magasan járt az égen. Nem sok ideje volt, hogy elérje a tizenegyórás vonatot, amely rövidesen elvitte Eldoradóba. Első utja Holleyhoz vitte.

-- Halló! — köszöntötte a riporter. — Hát megjött maga is? Charley bezzeg szorgalmasabb: ő már a reggeli vonattal itt volt

— Oh, Charlie még mindig tele van reménnyel és ambícióval — felelte Bob. — Beszélt vele?

-- Itt hagyta nálam a polgári ruháit — felelte

Holley és a sarokba mutatott. — Azt hiszem, rövidesen ismét visszavedlik kulturemberré.

— Hacsak be nem csukják előbb — vélte Bob elkeseredve. — Bizonyára elmondta önnek, hogy találkoztunk Bliss kapitánnyal?

— Hogyne! — bólintott Holley. — És félek, hogy ez bajt jelent.

— Én pedig bizonyos vagyok benne . . . Tudja, ugy-e, hogy ezen a mostani kirándulásunkon se igen tudtunk meg semmit?

— Tudom. És, amit kihámoztak, az mind csak az én zsarolási teóriám mellett bizonyít. Sőt itt is történt valami, ami szintén megerősít ebben a gyanumban.

— Mi volt az? — érdeklődött Bob kíváncsian.

— Madden newyorki bankja megint ötvenezer dollárt utalt át ide a milliomosnak — felelte Holley. — Maga az itteni bank vezérigazgatója mondta nekem és mindjárt hozzátette, hogy csak holnapra tud előteremteni ennyi pénzt, amibe Madden bele is egyezett.

— Azt hiszem, hogy valóban helyes az ön teóriája — mondta Bob elgondolkozva. — Az öreget sarokba szoritották és zsarolják. Ámbár az se valószínűtlen, amit Charley mond, hogy Madden azért szed össze ily sok készpénzt . . .

— Mert szökni akar? — vágott közbe Holley legyintve? — Nem igen hiszem, mert ez a feltevés nem magyarázza meg Shaky Phil és Gamble professzor szerepét. Inkább hiszek a magam zsarolási teóriájában. Bár őszintén megvallom, hogy soha életemben nem találkoztam ennél bonyolultabb esettel.

— Magam se! — felelte Bob elkeseredetten. — De ma este vége lesz. Mindent elkövettünk, hogy világhírességet derítsünk rá és mivel nem sikerült: elhátároltam, hogy ma este átadjuk a gyöngysort Mad-

dennek. Nem mondta el önnek Charley a megállapodásunkat?

— De elmondta — felelte Holley — sőt keservesen panaszkodott is, hogy megszakad a szíve szegyenében. Önnek azonban, a saját szempontjából, tökéletesen igaza van. Mindennek van határa és a jelen esetben ön igazán elment a legvégső határig. Ám én azért imádkozom, hogy bár történék valami ma estig!

— Magam is — felelte Bob őszintén. — De, ha nem történik: nincs más utam, mint az, hogy átadjuk a gyöngysort. Ezt követelik madame Jordan érdekei és madame Jordannek semmi köze ahhoz, hogy agyonlőtt-e Madden egy embert vagy sem.

— A helyzet minden esetre kényes, sőt veszedelmes volt — felelte Holley — és ön nagyon ügyesen lavirozott. Most már valóban csak a véletlen segíthet.

— Most haza kell mennem a ranchra — mondta Bob felkelve. — Láttá miss Paula Wendellt ma délelőtt?

— Egy pillanatra csak, az „Oázis“-kávéházban. Éppen a reggelitől kelt fel és indulóban volt a Petticoat-bánya felé. Persze, kellemesebb lett volna — folytatta Holley mosolyogva — ha miss Paula viszi ki önt a ranchra: de, az ő távollétében, be kell érnie az én kocsimmal.

— Oh, ne fáradjon — tiltakozott Bob — majd hérautót veszek.

— Szó sincs róla — rázta a fejét Holley. — A lap már teljesen kész és a gépben van. Szóval: gyerünk!

Pár perc múlva már robogott velük a gépkocsi és Holley nagyokat ásitott a volánnál.

— Nagyon keveset aludtam ma éjjel — mentegőzött a riporter.

— Talán Jerry Delaneyről gondolkozott? — kérdezte Bob.

— Nem, nem! — rázta a fejét Holley élénken. —

Hanem a Maddennel történt intervjú után egyik régi kollégám Newyorkból komoly ajánlatot tett, hogy menjek vissza az *Evening News* szerkesztőségébe.

— Na és? — szólt közbe Bob élénken — remélem, elfogadja?

— Eppen ez az, hogy nem merem! — felelte Holley elgondolkozva. — Tudja: elszoktam már a nagyváros zajától, a lőtástól-futástól és...

— Lári-fári! — legyintett Bob türelmetlenül. — El kell fogadnia, hogy itt hagyhassa ezt a remete-életet, amely igazán nem méltó önhöz és egyáltalában nem elégítheti ki az ambícióját.

— Nos, még majd meggondolom — felelte Holley mosolyogva.

Letette Bobot a ranch kapuja előtt. A fiatalember rögtön felment a szobájába s mihelyt átöltözött, azonnal szaladt a verandára, ahol Ah Kim már lesben állt és várta.

— Van valami ujság? — kérdezte Bob suttogva.

— Thorn és Gamble egész nap oda vannak a nagy turakocsival — felelte Charley. — Semmi több. — És látszott rajta a kudarc levertsége.

A nappali szobában egyedül üldögélt a milliomos. Mihelyt megpillantotta Bobot, nyomban felélénkült.

— Szerencsésen megérkezett? — kérdezte elégedetten. — Bátran beszélhet. Egyedül vagyunk.

— Minden rendben van, sir — felelte Bob, beledobva magát egyik karosszékbe. — Ma este nyolc órakor átadom önnek a Phillimore-gyöngysort.

— Hol?

— Itt a ranchon.

— Jobb szerettem volna Eldorádóban, ahogy megmondtam — felelte Madden, a homlokát ráncolva. — Szóval Draycott idejön?

— Nem. Nem jön ide senki. Este nyolc órakor megkapom a gyöngysort és átadom önnek. Ha titok-

ban, négy szem közt akarja átvenni, annak sincsen semmi akadálya.

— Helyes — bólintott Madden és fürkészve nézett Bobra. — Talán már itt is van a gyöngysor... önnél? — kérdezte tapogatózva.

— Nincs nálam. De este nyolc órakor itt lesz — felelte Bob.

— Minden esetre örülök neki — jelentette ki Madden. — De figyelmeztetem, hogy ha ma este is lóvá akarna tenni...

— Miféle lóvátételről beszél, kérem?

— Ön is nagyon jól tudja, hogy miről beszélek. Ne gondolja, hogy tököfilkó vagyok. Az első perctől kezdve, hogy idejött, napról-napra csak lóvá tett... Ne is védekezzék, kérem. Inkább arra feleljen: itt van az a gyöngysor?

Bob habozott. Ugy vélte, hogy ütött az őszinteség idejének órája.

— Hát igen — mondta vontatottan. -- Itt van.

— És ha itt van, sőt kezdettől fogva is itt volt: miért nem adta át rögtön? — tört rá Madden indulatosan.

— Mert úgy véltem, hogy a ranchon nincs mindenben minden, mr. Madden.

— És miért gondolta ezt, ha szabad tudnom? — kérdezte Madden kihívóan.

— Mielőtt erre felelnék: mondja meg ön, hogy miért változtatta meg eredeti szándékát? San-Franciscóban azt kívánta, hogy Newyorkban adjuk át a nyakláncot. Miért jött akkor ide, Dél-Kaliforniába?

— A magyarázat nagyon egyszerű — felelte Madden, most már higgadtabban. — A leányom Denverben volt és Pasadenába készült. Csak innen akartunk később Newyorkba menni. Mivel pedig Evelyn hivalkodni akart a gyöngysorral Pasadenában, ide kérttem az ékszert, hogy átadhassam a leányomnak.

— Találkoztam miss Evelyannel San-Franciscó-

ban — mondta most Bob, más irányba terelve a tárgyalgást, hogy nyujtsa az időt. — Nagyon kedves, szép leány.

— Igazán? — kérdezte Madden és élesen firkészve Bob arcát.

— Minden esetre — bólintott Bob. — És most talán Denverben van?

Madden pár pillanatig nem felelt és egyre Bobot nézte.

— Nem — mondta végre — már nincs Denverben.

— Pedig azt hittem . . .

— Nem — legyintett Madden idegesen — Los Angelesben van . . . néhány barátnőjét látogatta meg ott.

Erre a nem várt, meglepő információra tátva maradt Bob szája.

— Los Angelesben? — kérdezte tünődve. — És mióta van ott?

— Mult kedd óta — felelte Madden. — Azt hiszem . . . igen: kedden kaptam tőle táviratot, hogy ide akar jönni. Mivel, bizonyos okok miatt, nem akartam, hogy ide jöjjön, elébe küldtem Thornt, hogy vigye vissza Barstowba és ott ültesse vonatra, San-Francisco felé.

Bobnak villámgyorsan járt az esze. A távolság Barstowba és vissza megfelelt annak a kilométer-számnak, melyet Ah Kim leolvasott a turaautó kilométer-mérőjéről, mikor Thorn kirándult vele. — De hát az a vörös agyag, amit Ah Kim a kocsin talált? . . . Arra felé nincs ilyen agyag. — Hol ragadtatott rá mégis az autó kerekeire?

— És bizonyos abban — kérdezte Maddentől — hogy miss Evelyn valóban meg is érkezett Los Angelesbe?

— Hogyne volnék benne bizonyos? . . . Hiszen szerdán, mikor Los Angelesben jártam, beszéltem is

vele! — jelentette ki Madden határozottan. — Hanem most, miután minden kérdésére megfeleltem: önön van a válaszadás sora. Miért gondolta, hogy valami nincs rendben a ranchon?

— Hová lett Shaky Phil Maydorf? — kérdezte Bob, felelet helyett.

— Kicsoda?! . . .

— Shaky Phil — ismételte Bob — az a fickó, aki McCallumnek hivatja magát és negyvenhét dolláromat vitte el egyetlen poker-partiban?

— Ön azt mondja, hogy Maydorf az igazi neve? — érdeklődött Madden.

— Ugy bizony! — bólintott Bob. — És mondhatom: furcsa kalandom volt ezzel a gentlemannel San Franciscóban.

— Hogy-hogy? . . . Miféle kaland?

— Ugy viselte magát, mintha nagyon érdekelné a Phillimore-gyöngysor.

Maddennek az arca lángba borult. Szinte ordított mérgében:

— Micsoda?! . . . Nem mondhatná el, kérem, az esetet?

— Hogynel! Nagyon szívesen — felelte Bob.

Részletesen elmondta, hogyan találkozott a mostlón Phil Maydorffal, aki valósággal leselkedett rá — de Louie Wongot egyáltalában nem említette.

— Miért nem beszélt erről már előbb is? — kérdezte Madden ingerülten.

— Mert azt hittem, hogy ön ugysis tud róla . . . Sőt még most is azt hiszem.

— Hát elment az esze? — fakadt ki Madden.

— Lehet, hogy elment — hagyta rá Bob — de ne vitázzunk most erről. Ellenben lássa be, hogy amikor ez a Maydorf felbukkant itt a ranchon, teljesen jogos volt a gyanum, hogy valami nincsen rendben. Sőt még most se vagyok bizonyos, hogy rendben van minden. És még mindig nem értem: miért nem tér

vissza eredeti szándékához, hogy Newyorkban vegye át a gyöngysort?

— Erről ne is vitázzunk — legyintett Madden ingerülten. — Elhatároztam, hogy itt akarom átvenni a gyöngysort és itt is veszem át.

— Legalább azt mondja meg — unszolta Bob — hogy mi baj van itt, a ranchon?

— A ranchon nincsen semmi baj — jelentette ki Madden hevesen. — Vagy legalább is semmi olyan baj nincs, amit el ne tudnék intézni. Ez különben is teljesen az én magánügyem. Megvettem a gyöngysort és ott veszem át, ahol akarom. Önt legfeljebb csak az érdekelheti, hogy kifizetem-e? . . . Hát erre pedig a szavamat adom: igenis, kifizetem a gyöngysor árát.

— Nézze, mr. Madden — csóválta a fejét Bob — én se vagyok vak. Látom, hogy ön nyakig ül a hinarban és szeretnék a segítségére lenni.

Madden hirtelen arra fordult és feldult arca, karikás szemei nyilvánvalóan bizonyították, hogy Bob fején találta a szeget.

— Kimászom én belőle magam is — mondta rekedten. — Voltam én már kényesebb helyzetekben is: akkor se vesztettem el a fejemet. Minden esetre köszönöm szives érdeklődését, de miattam ne fájjon a feje, kérem . . . Szóval nyolc óraker, ugy-e? Ne feledje, hogy számítok önre. Most pedig bocsásson meg, ledülök vagy félórára. Mert a mai este mozgalmasnak ígérkezik.

Kiment a szobából és Bob zavartan, tanácstalanul bámult utána. — Vajjon nem ment-e túl az óvatosság határain? Nem mondott-e többet Maddennek, mint kellett volna? . . . És igaz lehet-e, amit Madden a leányáról mondott? Valóban Los Angelesben lenne? Ahogy róla beszélt, igaznak és őszintének tetszett minden szava. És mégis . . .

Csupa nehéz kérdés, amire nincs válasz. Bob is

fáradt volt — belefáradt a sok hiábavaló fejtörésbe — és követte Madden példáját: ő is átaludta a délutánt

Mikor felébredt, a nap már aláhanyatlott és hűvösödni kezdett a levegő. Szobája mellett, a fürdőszobában, hallotta, hogy Gamble lubickol a kádban... Ki volt ez a Gamble? Miért látják itt vendégül, Madden ranchán?

Lement a verandára, ahol Ah Kim tétlenül lődörgött. Rögtön odament hozzá és sugva elmondta neki, mit hallott Maddentől miss Evelynről. De Charleynek is volt ujságja:

— Thorn megjött a professzorral — sugta. — Megnéztem az autó mérföldmutatóját: megint harminckilenc, mint a multkor. És vörös agyag a kereken.

— Az idő mulik — csóválta a fejét Bob szomoruan.

— Ha tudnám: megállítanám, mint Józ sue a napot — felelte Charlie.

Az ebédnél Gamble professzor úgy szólván egyedül vitte a szót.

— Well, mr. Eden — fordult mosolyogva Bobhoz — őszintén örülünk, hogy ismét itt van köztünk. A dolgát, remélem, jól elvégezte?

— Én igen, a magamét — mosolygott Bob. — Hát ön . . . a magáét?

A professzor hirtelen szuró pillantással mérte végig Bobot.

— Én . . . izé . . . hát nekem is jó napom volt ma — felelte kissé zavartan. — Megtaláltam azt a patkányt, amelyet kerestem.

— Ez jó önnek . . . de rossz a patkánynak — vágott vissza Bob élesen.

Ettől kezdve alig beszélt valaki, amíg az asztalnál ültek. Ebéd után Madden szivarra gyujtott és letelepedett rendes helyére: a karosszékbe a kandalló elé. Gamble és Thorn képes folyóiratokat nézegettek

az asztalnál, Bob pedig cigarettára gyújtott és fel-alá sétálgatott a szobában. Végül megállt a rádió előtt.

— Csak most tudom megérteni — mondta — hogy bizonyos esetekben mily nagy istenáldás ez a találmány! Amikor senkinek sincs kedve beszélgetni, szívesen hallgatja az ember még azt is, hogy hogyan kell befőzni a paradicsomot . . . Próbáljuk meg: hátha kapunk valami altató gyerekmesét?

Bekapcsolta a rádiót és ebben a percben lépett a szobába Ah Kim, hogy leszedje az asztalt. A los-angelesi confériencier csengő hangon jelentette:

. . . — „Következő programszámunk miss Norma Fitzgerald, a „Mason-Opera“ tagja, aki néhány kedvenc dalát éneкли . . .“

Madden előrehajolt és leverte szivarjáról a hamut. Thorn és Gamble mérsékelt érdeklődéssel várták a „kedvenc“ dalokat.

— „Halló, kedves közönség — szólalt meg a csengő szopránhang, amelyre Bob nagyon is bosszusan emlékezett még tegnapról — megint itt vagyok. És mielőtt énekelni kezdenék, meg akarom köszönni kedves barátaimnak azt a rengeteg sok levelet, amit azóta kaptam, mióta ismét énekelek a rádióba. Ma este is egész csomó levelet találtam itt, a stúdióban. Még nem volt rá időm, hogy valamennyit elolvassam, de máris izenem kedves barátnőmnek, Sadie Frenchnek, ha ugyan hallgatja a rádiót, hogy legközelebb meglátogatom Santa Monicában. Még egy levelet kaptam, amely nagyon boldoggá tett. Ezt régi pajtásom, Jerry Delaney írta . . .“

Bobnak a szivverése is elállt. Madden egészen előrehajolt a székén, Thorn tátott szájjal meredt a fal felé, ahonnan a hang szólt. A professzor összébb rántotta szemöldökeit, Ah Kim némán szorgoskodott az asztal körül.

. . . — „Kicsit aggódtam Jerry miatt — folytatta az énekesnő — és nagyon megörültem a levelé-

nek, amelyből megtudtam, hogy nincsen semmi baja. Azt is írja, hogy legközelebb meglátogat; ennek már előre is örülök. Most pedig már énekelek is, mert félóra múlva a színházban kell lennem, ahová bizony eljöhethéne a barátaim, hogy meghallgassanak, mert gyönyörű szerepem van és . . .

— Ugyan zárja el ezt a vacakot! — szólt Madden hirtelen. — Kilenctized része a programnak mindig reklám . . . Már undorodom tőle!

Norma Fitzgerald rákezdte a dalt és Bob lekapcsolta. Aztán hosszú, megértő pillantást váltott Charleyval . . . Szózatot hallottak a levegőből, amely hegyen-völgyön, árkon-bokron át hullámszórt, szállt feléjük, hírül adva a hihetetlen ujságot, hogy Jerry Delaney él . . . Él és jól megy a dolga: amitől egyszerre halomba omlott egész teóriájuk!

Az, akit Madden agyonlőtt, nem Jerry Delaney volt! — De ki volt hát akkor, aki segítségért kiáltott azon a tragikus éjszakán a Madden-ranchon? . . . Kinek a sikoltozását hallotta és ismételte hát Tony, a kínai papagáj?! . . .

Országos Széchényi Könyvtár

HUSZADIK FEJEZET

A Petticoat-bánya

Ah Kim hatalmas tálcára rakta a tányérokat és kiballagott a szobából. Madden kényelmesen hátradőlt a székében és félig lehunyva a szemét, bodorfüstfelhőket fujt a mennyezet felé. Gamble profeszszor és Thorn ismét belemerültek a képes folyóiratokba — szóval igazi csendélet-hangulat borult a szobára.

Csak Bob hangulata ütött el ettől a békés, nyárs-polgári nyugalomtól. Nem birta megérteni, hogy Holley pompás teóriája egyszeriben rombadőlt és a rejtelly, amelyet már-már kibogozottnak hitt, most hirtelen még titokzatosabb lett. Óvatosan kiosont a szobából és megkereste Charleyt, aki oly lelki nyugalommal mosogatta és törülgette az edényeket, mintha soha, egész életében se csinált volna mást!

— Charlie! — suttogott Bob halkan a küszöbről.
— Charlie . . .

A kínai gyorsan megtörülte kezeit és Bobhoz sietett.

— Nem itt, kérem — mondta halkan és elvezette Bobot a félszer háta mögé, ahol meghuzódtak a sötét árnyékban. — Talán valami baj van? — kérdezte halk aggódással.

— Baj?! — ismételte Bob. — Hát nem hallotta?... Hogy eddig teljesen hamis nyomon jártunk? Delaney nem halt meg . . . érti?!

— Minden esetre nagyon érdekes — bólogatott Charlie nyugodtan.

— Érdekes?! — fakadt ki Bob. — Mondja, miből vannak a maga idegei, hogy . . . — Fürkészve nézett Chanre, akinek nyugalma erősen megzavarta. — Miből vannak az idegei? — ismételte. — A teóriánk csődöt mondott és ön . . .

— Régi szokásuk a teóriáknak a csőd — legyintett Charley. — Bocsásson meg, ha nem izgulok föl ennek a csődjén sem.

— De mit csinálunk most?

— Ugyan mit csinálhatnánk? Hát átadjuk a gyöngysort. Ön tette ezt a . . . hebe-hurgya ígéretet, amely ellen én hiába harcoltam. Most tehát állnia kell a szavát.

— És úgy menjünk el, hogy ne is tudjuk meg: mi történt itt? — békétlenkedett Bob. — Igazán nem értem, hogyan . . .

— Az lesz, aminek lennie kell — vágott közbe Ah Kim fagyosan. — A végtelenül bölcs Kon-fu-cse tanítása szerint . . .

— Ej, ne bántsuk a halottakat! — legyintett Bob idegesen. — Beszéljünk inkább a magunk dolgáról. Tudja-e — tette hozzá kétkedve — hogy kezdem hinni, hogy voltaképpen nem is történt semmi a ranchon.

Ah Kim nem felelt. Némán felemelte a mutatóujját és feszülten hallgatózott. Örült sebességgel közeledett valami autó az országuton. Szinte forgószél módjára repült a kocsí — aztán hallani lehetett a hirtelen lezoritott fék csikorgását s a következő pillanatban nagy zökkenéssel megállt a kocsi a ranch előtt. A volán mellől ismerősnek látszó alak ugrott le — és Charley Chan gyorsan kisietett hozzá Bob után.

— Halló, Holley! — kiáltotta Bob. — Mi baj van?

— Magam se tudom — felelte a riporter habozva. — Csak aggódom, mert miss Paula Wendell . . .

— Mi baj van miss Paulával? — kérdezte Bob és reszketett a hangja.

— Nem jött vissza a Petticoat-bányából — felelte Holley. — Rövid kirándulás az egész. Miss Paula mindjárt villásreggeli után elment és már régen meg kellett volna jönnie. Egész határozottan megígérte, hogy velem ebédel s aztán együtt megyünk a moziba.

— Menjünk . . . érte . . . rögtön — dadogta Bob, felhágva az autóba.

— Vigye a revolveremet — szólt most Charley odalépve és már nyújtotta is Bobnak a fegyvert.

— Nem, Charley — utasította vissza Bob. — Csak tartsa meg: magának esetleg nagyobb szüksége lehet rá . . . . Gyerünk, Holley!

— És a gyöngysor? — kérdezte Charley.

— Nyolc órára itthon leszek — felelte Bob. — Ez most sokkal fontosabb.

Amikor Holley is felült a volán mellé, hirtelen kinyílt a verandára nyíló ajtó és a küszöbön Madden jelent meg.

— Hej! — kiáltott rájuk a milliomos.

— Kösd fel magad! — dörögte Bob. Holley pedig rákapcsolt a motorra és a kis autó oly szilajon szökkent előre, mint a startoló versenyparipa.

— Mi történhetett vele? — kérdezte Bob szorongva.

— Nem tudom — rázta a fejét Holey. — A Petticoat-bánya veszedelmes hely. Tárnák és aknák om-
lanak be lépten-nyomon s az így támadt mély gödröket elfödik a bokrok. Némelyik ötven-hatvan, sőt száz láb mély is és egész véletlenül . . .

— Gyorsabban menjünk! — nyögte Bob.

— Ez a legnagyobb sebesség — mondta Holley

és, hogy másra terelje a beszélgetést, megkérdezte: — Maddent meglepte, hogy elviszem magát, mi? . . . Átadta már neki a gyöngysort?

— Még nem. Valami történt ma éjjel — felelte Bob és elmondta, hogy mit hallottak a rádión. — Mintha az ördög incselkednék velünk, hogy kezdettől fogva egyik rejtély a másikat éri és napról-napra jobban bonyolódik az eset . . . De ez mind nem érdekel most. Csak miss Paula fontos.

Autó jött velük szemközt az országuton, oly örült sebességgel, hogy Holley alig birt idejében kitérni előle. Még így is majdnem surolták egymást.

— Hát ez ki? — csodálkozott Bob.

— Bérautó az állomásról — felelte Holley — megismertem a soffórt. Mögötte is ült valaki, de azt nem jól láttam.

Most bekanyarodott az autó a hegyek felé és ráért az elhanyagolt, döcögős dűlőutra, mely a bányához vezetett.

— Itt már lassabban kell mennünk, mert . . .

— Nem, nem! — könyörgött Bob. — Csak hajtson, az Istenért: kibirja ez a kocsi!

Holley szót fogadott, de a következő percben akkorát zökkent az autó valami kövön, hogy majdnem mind a ketten kibuktak belőle.

— Hát nem szörnyűség — kesergett Bob — hogy az a kedves, derék leány éjszakának idején ilyen pokoli vidéken kénytelen csatangolni? . . . Hogy nem akad senki, aki elvenné feleségül és visszavinné a civilizált világba, ahová való!

— Nincs alkalma a férjhezmenésre — vélte Holley — különben sincs kedve hozzá. Azt mondja, hogy a házasság a gyenge lelkek utolsó menedéke.

— Hát akkor miért váltott jegyet azzal a fickóval?

— Micsoda fickóval? — csodálkozott Holley.

— Hát Wilburrel . . . vagy mi a neve. Akitől azt a gyűrűt kapta.

Holley hangosan felkacagott és pár pillanatig nem szólt semmit.

— Azt hiszem, nem fog neki tetszeni, ha eláru-
lom — mondta aztán — de azért mégis elmondom
önnek, hogy . . . az a smaragd-gyűrű családi örök-
ség: az édesanyjáé volt. Paula csak újra foglaltatta,
modern formába és úgy hordja, mint védő-talizmánt.

— Védő-talizmánt? . . . És mi ellen?

— A sok léha udvarló ellen, akiknek mindjárt
megmagyarázza, hogy ez jegygyűrű. Így aztán nem
gyötrik és ostromolják, mert elhiszik neki, hogy már
menyasszony.

— E szerint engem is a léha udvarlók kategóriá-
jába soroz? — fakadt ki Bob elszontyolodva.

— Sőt ellenkezőleg — mosolygott Holley. —
Nagyra becsüli, mert önnek is az a véleménye a há-
zasságról, mint neki. És örül, hogy végre akad va-
laki, akivel fesztelenül és őszintén beszélgethet.

Csend lett. Csak a motor egyhangú berregése
törte meg az éjszaka komor némaságát. Aztán megint
Holley szólalt meg

— Nos, mi motoszkál most a fejében, hogy olyan
csendes?

— Sok minden — felelte Bob keserűen. — Azon
tünődöm: kezdenék-e új, tisztességes életet a sok
léhaság után, amit elkövettem?

— De mennyire! — biztatta Holley. — Hiszen
még csak most kezd élni igazában.

— Eddig örült voltam — kesergett Bob. — De
most, hogy hazamegyek, boldoggá teszem szegény jó
öreg apámat és . . . és beállok dolgozni a boltjába,
amiért annyiszor könyörgött nekem. Átveszem az üz-
letet és dolgozni akarok . . . keményen, becsülete-
sen, mint ő. Eddig nem tudtam, hogy mit akarok . . .
Gyenge és ingatag voltam, mint a . . . mint a nők.

— Tévedés — igazította helyre Holley. — Mutasson nekem nőt, aki nem tudja, hogy mit akar: és tudván, hogy mit akar, nem igyekszik azt elérni is!

— Hát lehet . . . de azért ön tudja, hogy mit gondolok és hogyan értettem — felelte Bob. — Messze vagyunk még attól az átkozott bányától?

— Mindjárt ott leszünk. Mindössze talán még öt mérföld.

— Isten . . . talán csak nem érte baj?

Az autó ugrált, táncolt, jobbra-balra billegett, de egyre közelebb vitte őket az alacsony dombokhoz. Itt-ott már látták a düledező házakat a lassan kelő telihold fényében. Az ut most keskeny sziklahasadékba fordult be és Bob hirtelen rászólt Holleyre:

— Stop! Állítsa meg a kocsit. Valami jutott az eszembe.

A kocsi megállt és Bob leszállt róla. Elkérte az autó reflektorát és gondosan rávilágított vele az utra.

— Erre járt! — kiáltott fel fojtott örömmel. — Ez az ő kocsijának a kerékvágása . . . Itt kell lennie valahol . . . Gyerünk!

Visszaült a kocsiba, Holley melé és az autó repült tovább, követve az ut nyaktörő fordulatait, sokszor meredek szakadékok szélén — míg végre, megkerülve az utolsó hegykiugrást is, ott állt előttük, befészkelve a dombok oldalába, a Petticoat-bánya düledező, kihalt telepe.

Mint a halottak, kísértetek városa, meredezett eléjük az összeomlott házak tömege; itt-ott csak a tűzfalak, kémények álltak, másutt még a tető is rajt volt a házakon, amodább pedig már csak nagy halom téglarakás mutatta, hogy teljesen rombadólt a ház.

Végigszáguldottak a főutcán, amelynek szegélyező házai rosszabb állapotban voltak, mint a Pompejiben kiásott romok. Az utcát már felverte a gaz, az omladozó házak kövei közül is tömött csomókban nőtt ki a fü — mindenütt romlás és pusztulás. Csak fent

a hegyoldalban állt egy épület, amely még teljesen ép volt; terméskövekből és téglából rakták össze és ez az egyetlen ház dacolt még az idő vasfogával.

— A börtön — mutatott rá Holley keserű guny-nyal. — Jellemző, hogy ezt építették meg legjobban, mintha minden gondjuk az lett volna, hogy a szenvedések otthona túléljen minden örömet, munkát és boldogságot . . .

— A börtön? — ismételte Bob összerendezve. — A börtön áll . . . és minden más rombadőlt.

— Nézzen oda! — sugta Holley halkán és megállította az autót. — Nézzen oda jól: mintha világosságot látnék az egyik ablakban?

— Valóban az — bólintott Bob — világosság . . . Hallgasson ide, Holley. Mi hátrányban vagyunk azzal, vagy azokkal szemben, akik esetleg ott vannak. Nincs fegyverünk. Én hátra megyek és leguggolok a kocsi-
ban, hogy ne lássanak. Csak akkor ugrom fel, ha szükség lesz rá . . . Ez a meglepetés esetleg pótolhatja a hiányzó fegyvert.

— Jó ötlet! — mondta Holley, mire Bob átmászott a kochi hátuljába és ott leguggolt.

Pár perc múlva az autó már ott volt a börtön-épület előtt. Még jóformán meg se állt, amikor hirtelen szálás, szikár férfi jött ki az épület kapuján és egyenesen az autó felé tartott.

— Well, mit akar itt? — kérdezte és Bob összereszt a kochi fenekén, mert megismerte Shaky Phil Maydorf kappanhangját.

— Nini! — kiáltott fel Holley meghökkenést szinelve. — Ez igazán meglepetés. Azt hittem, hogy a Petticoat-bányában nem lakik senki.

— A társulat újra meg akarja nyitni a bányát — magyarázta Shaky Phil — és én azért vagyok itt, hogy kőzet-próbákat vegyek a tárnákból.

— Na, és talált valamit? — érdeklődött Holley, hogy nyujtsa a beszélgetést.

— Az ezüstöt már kiaknázták: azzal semmit se lehet már kezdeni. Ellenben réz még sok van itt, kivált a baloldali halmokban . . . Hanem ön, ugy látszik, eltévedt. Az országut a háta mögött van: elég messzire innen.

— Tudom — felelte Holley — az országu tról jövök és egy fiatal hölgyet keresek, aki ma délelőtt kocsizott ki ide. Talán látta is?

— Már egy hete vagyok itt, de ez alatt az idő alatt nem fordult meg erre teremtett lélek — jelentette ki Shaky Phil Maydorf határozottan.

— Igazán? . . . Ejnye, ejnye . . . De hátha téved? Ha megengedné, szeretnék kissé körülnézni.

— És ha nem engedném meg? — vicsorgott Shaky Phil gunyosan.

— De miért ne engedné? . . .

— Mivelhogy nekem úgy tetszik. Egyedül vagyok itt és nem szeretem a kockázatot. Szépen forduljon meg az autójával és menjen Isten hírével.

— Várjon, kérem, egy pillanatig — tiltakozott Holley — és tegye el azt a revolvert. Én úgy jöttem ide, mint jóbarát . . .

— Tudom, tudom . . . És menjen is vissza, mint jóbarát, érte? — Egészen közel jött a kocsihoz, szinte nekitámaszkodott. — Mondom, hogy senki sincs itt . . .

Hirtelen elállt a szava, mert ebben a pillanatban Bob talpra ugrott a kocsi b an és rávetette magát. A revolver elsült, de a golyó — szerencsére — félre ment s a következő pillanatban a két férfi, szilajon egymásba fonódva fetrengett a földön.

Shaky Phil nem volt már fiatal, de valamikor híres birkózó volt és szívósan védekezett. A verekedés azonban mégse tartott sokáig, mert Bob erejét megkétszerezte a düh és gyűlölet — úgy hogy mire Holley is kiugrott a kocsi ból, hogy segítsen neki. Bob már talpon volt és kezében tartotta Shaky Phil revolverét.

— Keljen fel! — rivallt rá rekedten a földön ziháló gazfickóra. — Keljen fel és vezessen. Adja ide a kulcsokat. Látom, hogy vadonat új lakat van azon a vasajtón és mi alig várjuk, hogy láthassuk: mi van az ajtón belül.

Shaky Phil lomhán tápászkodott fel és pislogva, tanácstalanul nézett körül.

— Siessen! — kiáltott rá Bob. — Ugyis szerettem volna találkozni önnel . . . nemcsak amiatt a negyvenhét dollár miatt, amit hamis játékkal nyert tőlem, hanem azért a kellemetlenségért is, hogy szakadó esőben kellett rostokolnom ön miatt a sanfranciscói mólón, mikor a „President Pierce“ befutott a kikötőbe.

— Nincs a börtönben senki — védekezett Maydorf — és a kulcsok sincsenek nálam. Én . . .

— Motozza meg, Holley — intett Bob a riporternek.

A kulcsok hamarosan előkerültek Shaky Phil zsebéből és Bob, átvéve őket, Holleynek adta a revolvert.

— Magára bizom az öreg Shaky Philt — mondta. — Ha meg akar ugrani: löjje le, kérem, mint a nyulat.

Leakasztotta az autóról a reflektort és odament a börtön külső ajtajához. Ahogy kinyitotta, valami őrszoba-félébe jutott. Az ablakon beáradó hold fényénél látta, hogy a közepén asztal áll, mellette néhány szék; az asztalon ujság — alig egy hetes — az egyik sarokban vas-szekrény, a másokban rozoga könyvespolc, rajta néhány tucat porlepte, penészes kötet.

A szoba tulsó végében két ajtó volt, mindegyiken vadonat új lakat. Bob keresgélt a kulcsok közt és megtalálta a baloldali ajtó lakatjának kulcsát. A keskeny, cellaszerű szobának erős keresztvasakkal védett ablaka volt s ahogy bevilágított lámpásával, a háttérből magas, fiatal hölgy jött feléje. Nem is nagyon lepődött meg, mikor megismerte benne Evelyn Maddent.

— Bob Eden! — sikoltott fel a leány és, megfeledkezve régi gögjéről, görcsös zokogásra fakadt.

— Ugyan, ugyan — vigasztalta Bob — hiszen már nincsen semmi baj!

Most egy másik hölgy jött feléje a háttérből — de ez mosolygott és magabizó mosolygással szólalt meg:

— Halló, Bob . . . Mindjárt gondoltam, hogy eljön értem.

Paula Wendell volt és Bob boldogan fogott vele kezét.

— Köszönöm a jó véleményt — mondta sugárzó örömmel. — De mi történt, kérem és hogyan került ide?

— Oh, nagyon egyszerű az eset. Erre jöttem, hogy körülnézzek — mesélte Paula — és ez az ur — a holdfényben álló Shaky Philre mutatott — azt mondta, hogy nincs itt semmi keresni valóm. Vitatkozni kezdtem vele s a vége az lett, hogy bezárt. Megnyugtató, hogy csak egy éjszakát kell itt töltenem. Máskülönben udvarias volt, csak nem eresztett el.

— Szerencséje, hogy udvarias volt! — bólintott Bob fenyegetőzve. Karon fogta Evelyn Maddent. — Nos, talán mehetünk is — mondta kedvesen. — Azt hiszem, hogy itt már nincsen semmi dolgunk . . .

Hirtelen megállt. A másik ajtót hevesen döngette belülről valaki. Bob meglepetve, kérdőleg nézett Paula Wendellre.

— Eressze ki azt is — mosolygott rá a leány.

Bob kinyitotta a cella ajtaját és benézett rajta. A félhomályból hatalmas férfinak az alakja bontakozott ki és tartott feléje. Ahogy Bob jobban megnézte, szédülten tántorodott vissza és meg kellett kapaszkodnia az asztalban, hogy el ne essék.

— Hát kísértetek városa ez? — kiáltott fel elképedve. — Vagy talán én álmodom?! . . .

HUSZONEGYEDIK FEJEZET

Ah Kim megoldja a rejtélyt

Ha Bob Eden megismerte volna azt az utast, aki abban a bérautóban ült, amellyel találkoztak, mikor Holley a Petticoat-bánya felé vitte, nyomban visszafordult volna a Madden-ranchba, bár halálos aggodalom emésztette Paula Wendell miatt. De nem ismerte meg: aminthogy a bérautó utasa se ismerte meg őt a sötét éjszakában.

A bérautó Eldoradóból jött, a vasutállomásról és megállt a Madden-ranch kapuja előtt. Az utasa alacsony termetű, kövérkés, esetlen ember volt, korra vagy harmincötéves, nagyon is elegáns ruhában. Kifizette a softőrt, leszállt az autóból és hangosan dörömbölt a kapun.

— Ki a fenét hoz már megint az ördög! — káromkodott bosszusan Madden, aki Thornnal és Gamble-lel beszélgetett a kandalló előtt.

— Mr. P. J. Maddent keresem! — kiabált hangosan már a küszöbről.

— All right! — mondta a milliomos kedvetlenül és felállt. — Mi tetszik?

A vendég arca széles mosolyra derült.

— Örülök, mr. Madden — mondta és mindkét kezét előre tartva sietett a milliomoshoz. — Én Vic-

lor Jordan vagyok . . . Tetszik tudni: a Phillimore-gyöngysor az édesanyám tulajdona.

— Ah, igen? — örvendezett Madden és egyszerre csupa nyájasság lett. — Örülök, hogy üdvözölhetem, Mr. Eden éppen ma délután mondta, hogy várja őnt és . . .

— Hogyan mondhatta ezt? — csodálkozott Victor — hiszen nem is tudta, hogy ide készülök?

— Nos, név szerint nem is említette őnt — magyarázta Madden — csak annyit mondott, hogy este nyolc órára itt lesz a gyöngysor.

Jordan Victor úgy meghökkent erre, hogy tátva maradt a szája. Csak néhány másodperc múlva kezdett dadogni:

— Itt lesz a gyöngysor? . . . Esti nyolc órára? — ismételte. — Ugyan mondja, kérem: hát mit csinált itt Bob Eden egyáltalában, amióta idejött? . . . Hiszen a gyöngysor már egy héttel ezelőtt elindult San-Franciscóból, még pedig Bob Edennel egyidejűleg!

— Micsoda? — hördült fel Madden és biborvörös lett az arca. — Hát nála volt egész idő alatt? . . . Ejha! Na megállj, te fiatal csirkefogó . . . hogy kitekerem a nyakadat! — Hirtelen elfulladt a hangja és rekedten lihegte: — De elment . . . megszökött! Látam, mikor autóra ült . . .

— Oh, nem baj! legyintett Victor. — Ne tessék tragikusan venni az esetet. Mert a gyöngysort voltaképpen nem Bob Eden hozta, hanem Charley.

— Charlie? . . . Hát ez meg kicsoda? . . . A színet se láttam!

— Nem látta Charley Chant? — hökkent meg Victor. — A honolului detektívfelügyelőt? . . . Aki Hawaiból San-Franciscóba hozta a gyöngysort?

Madden furesán nézett Victorra és elgondolkozva kérdezte:

— Chan? . . . Charlie Chan . . . nem kínai?

— Persze, hogy az! — bólintott Victor. — Bizonyára ő is itt van? Hiszen Bob Edennel együtt jött ide!

A milliomos szemében gonosz fény villant fel, amint felelt:

— Igen, itt van ő is. És ön azt mondja, hogy nála van a gyöngysor.

— Hogyne, egész bizonyosan! Dereka körül hordja egy bőrvben. Hivja csak ide: rögtön megparancsolom neki, hogy adja át önnek a gyöngysort.

— Ez érdekes . . . nagyszerű! — mulatott magában Madden, a kezeit dörzsölve. — Ha lesz szives, mr. Jordan és átmegy pár pillanatra a szomszéd-szobába . . . azonnal szólni fogok, mihelyt bejöhét.

— Hogyne, kérem . . . felelte Victor készségesen, mint mindig, valahányszor milliomosokkal volt dolga.

Madden kinyitotta hálósobája ajtaját, bevezette Victort s amikor ismét becsukta mögötte az ajtót, hangosan felcacagott örömében.

— Ez aztán a szerencse! — mondta. — Hogy nincs itthon az a Bob fiu! Hanem ez a bitang szakács . . . Na, megállj — Odament a verandára nyíló ajtóhoz és tele tüdőből kiordított rajta: — Ah Kim . . . hé, gyere csak!

A kínai szép kényelmesen becsoszogott és bambán nézett Maddenre.

— Mi baj van, gazda? — kérdezte lomhán.

— Szeretnék beszélgetni veled egy kicsit — mondta Madden kedvesen, leereszkedő nyájassággal. — Mondd csak: hol dolgoztál, mielőtt idejöttél hozzám?

— Sokfelé, mindenfelé — magyarázta Ah Kim széles gesztussal. — Még vasutat is építettem, doronggal.

— De milyen városban . . . a várost mondd meg, édes fiam.

— Semmi város nem volt ott, gazda — rázta a fejét Ah Kim. — Pusztaság, mező. Ott raktam gerendát vasut alá.

Madden hátradőlt a kényelmes karosszékbén, két hüvelykujját beledugta a mellénye kivágásába két oldalt és csendesen mondta:

— Ah Kim, te vagy a legbitangabb hazug, akivel valaha találkoztam!

— Mit mond a gazda?

— Hogy fejtől bokáig gazember vagy — felelte Madden. — Nem tudom, miféle játékba fogtál itt: de azt tudom, hogy elvesztetted. — Felkelt és kinyitotta hálósobájának az ajtaját: — Jöjjön be, uram — szólt be Victornak.

Victor Jordan kidüllesztett mellel jött be. Charlie egy szót se szólt, mikor meglátta, csak a szemöldökét rántotta össze.

— Micsoda ostobaság ez, Charlie? — kérdezte tőle Victor. — Mire való ez a lehetetlen, piszkos ruha?

A kínai még mindig nem felelt, Madden ellenben gunyosan vigyorgott.

— Mondtam már, Charlie . . . ha ugyan ez a neve: hogy a játéknak vége — incselkedett vele Madden. — Ezt itt mr. Jordan, akit bizonyosan ismer: tulajdonosa annak a gyöngysornak, amit ön az övében rejteget, a ruhája alatt.

— Mr. Jordan nem egészen mond igazat — szólt meg most Charlie, a vállát vonogatva. — A gyöngysor nem az övé, hanem az édesanyjáié, akinek én megigérttem, hogy életem árán is megvédem az ékszert.

— Hallja, Charlie — csattant fel Victor ingerületen — ne mondja, hogy hazudom. Már belefáradtam, belebetegedtem a sok huzavonába és édesanyám meghatalmazásával jöttem ide, hogy lekössem végre ezt az üzletet. Ha nem hisz nekem: tessék, olvassa ezt!

Idegesen adott át Charlienek egy rövid levelet,

melyet a kínai figyelmesen elolvasott. Megismerte mrs. Jordan öreges betűit és ellágyult, amikor olvasta a tiszteletreméltó matróna kérő sorait, hogy zárja le végre ezt az üzletet, mert nagyon-nagyon sürgősen kell neki a pénz!

— Erre csak egy felelet lehet és nem lehet kettő — mondta Charley, zsebretevé a levelet — át kell adnom a gyöngysort. — Ránézett az órára, mely hangosan ketyegett a veranda ablaka fölött. — Bár jobb szeretném, ha várnánk az átadással addig, amíg mr. Eden megjön.

— Ne törődjék most mr. Edennel — türelmetlenkedett Victor. — Csak adja elő és kézbesitse a gyöngysort.

Chan némán meghajolt, aztán megfordult és pár pillanatig mellénye alatt kotorászott, a derekán. Mikor ismét megfordult, kezében tartotta a Phillimore-gyöngysort. Szótlanul odanyújtotta Maddennek.

— Végre! — mondta Madden és megkönnyebbülten sóhajtott fel.

— Gyönyörű! — dörmögte Gamble, aki Madden válla fölött nézte.

— Egy pillanatra — szólt Charlie. — Kérek róla elismervényt.

Madden bólintott és leült az íróasztalhoz.

— Már meg is csináltam ma délután. Csak éppen alá kell írnom.

Letette a gyöngysort az írómappára és előhuzta alóla a géppel írott elismervényt, aztán lassan, nehézkesen alákanyarította a nevét.

— Mr. Jordan — mondta közben — nagyon hálás vagyok önnek, hogy idefáradt és véglegesítette ezt az üzletet. Most, hogy elintéztük, mindjárt utazom is — és ezzel átnyújtotta az elismervényt Charleynek.

A kinainak egyébként hideg szemében különös láng gyult ki most. Balkezével szinleg az elismer-

vény után nyult, de ugyanabban a pillanatban, vilámgyorsan, mint a tigris, előreugrott és rácsapott a gyöngysorra. Madden is utána kapott, de elkésett... a gyöngysor pedig eltűnt Charlie zubbonya alatt.

— Mi volt ez? — bödült el Madden talpraugorva. — Megbolondultál, te kínai kutya?

— Csend legyen! — intette le Charley. — A gyöngysort visszavettem.

— Visszavetted? — csikorgatta a fogait Madden és elővette a revolverét. — Hát most majd ideadod...

Éles dörrenés verte fel a szobát. — De nem a Madden pisztolyából. A kínai lőtt: egy szempillantás alatt rántotta elő revolverét és célzás nélkül, kapásból lőtt — és a pisztoly kiröpült Madden kezéből, amelyet rögtön elöntött a vér.

— Senki se mozduljon! — hallatszott a kinainak sivitó, éles szava. — Ön se, mr. Jordan: mert keresztül lövöm, hacsak megmoccan is!

— Charlie, hát megőrült? — szörnyüködött Victor elképedve.

— Eszem ágában sincs — mosolygott a kínai. — Kérem, mr. Madden, forduljon háttal felém... gyorsan... így! — Felvette a milliomos kezéből kilőtt revolvert. — Bill Hart ajándéka — mondta gunyosan — nagyon szép fegyver: most én használom.

Megpöndörítette Maddent, alaposan megmotozta, aztán széket tolt a szoba közepére és ráparancsolt:

— Sziveskedjék, kérem, idetelepedni.

— Akasszanak fel, ha... — üvöltött a milliomos.

— Leülni! — sivitott a kínai és ráfogta a revolverét Maddenre.

A „nagy“ P. J. Madden néhány pillanatig farkaszemet nézett Charleyvel — aztán szótlanul beleroskadt a székbe.

— Mr. Gamble — fordult most Charley a professzorhoz, akit gyorsan végigtapogatott — ön szo-

bájában felejtette a revolverét. Ezt itt az ön széke . . . Leülni, kérem! Önnek sincs fegyvere, mr. Thorn. Legokosabb, ha ön is ide telepszik a másik mellé. Ugy, kérem . . .

Szemközt fordulva velük, hogy folyton szemmel tarthassa őket, lassan hátrált a szoba tulsó vége felé és odaszólt mr. Jordannek:

— Kérem, Victor, ön is üljön oda a társasághoz... Ne mozduljon! — rivallt rá keményen, mikor Victor feléje akart közeledni. — Azonnal üljön le, vagy . . . esküszöm: nehéz gondtól szabadítom meg az édesanyját!

Most, hogy mind a négyen ott ültek a szoba közepén, Charlie is leült, a foglyok és a fal közé, amelyet Madden fegyvergyűjteménye díszített.

— Megvárjuk mr. Edent — jelentette ki. — Addig, mr. Thorn, beköthetné zsebkendőjével a gazdája kezét.

Thorn szótlanul engedelmeskedett s aztán visszaült a székre. A nagy szoba tetetői csendjében csak a nagy óra egyhangu ketyegése hallatszott. Fajának jellegzetes kitartásával, mozdulatlanul ült ott Charlie Chan, egy pillanatra se tévesztve szem elől négy foglyát. Teltek a percek — a negyedórák és az óramutató lassan kilenc felé közeledett.

Victor Jordan idegesen fészkelődött . . . Hát nem hallatlan vakmerőség: így bánni a többszörös milliomos pénzfejedelemmel?!

— Charlie — szólalt meg rekedten — magának végképpen elment az esze!

— Lehet — hagyta rá a kínai hidegen — majd elvállik.

Most hirtelen autó robogott be az udvarba. Charley megkönnyebbülve sóhajtott fel:

— Sokáig vártunk rá, de végre megjött mr. Eden!

De nem sokáig tartott ez az öröme, mert a durván betaszított ajtón dölyfösen toppant be — Bliss

kapitány, felfujt göggel és vörösen, mint a végletekig felingerelt pulyka. Mögötte pedig a sheriff — szikár, okos arcu férfi — jött lassu, komoly lépésekkel.

Madden szinte őrjöngve ugrott talpra.

— Bliss kapitány! . . . Soha jobbkor nem jöhett volna.

— Mi történik itt? — kérdezte a hátul álló sheriff.

— Mr. Madden — szólt Bliss kapitány — elhoztam Harley Cöxot, a kerületi sheriffet. Ugy látom, hogy éppen szükség van ránk.

— De mennyire! — lelkendezett Madden. — Ez a kínai megörült. Vegye el tőle a revolvert és tartóztassa le.

A sheriff odalépett Charley Chanhez és komolyan rászólt:

— Adja ide a revolvert, Johnny. Tudhatja, hogy mit jelent, ha fegyvert találunk kinainál . . . Deportálás . . . Uram segits: két revolvere is van!

— Sheriff — szólt most Charley komolyan — engedje meg, hogy bemutassam magamat. Chan detektívfelügyelő vagyok, a honolulu rendőrség szolgálatában

— No, ne mondja?! — nevetett a sheriff. — Hát én akkor Sába királynője vagyok . . . Hanem gyérünk! Ide adja-e azt a másik revolvert is, vagy azt kívánja, hogy vádat emeljék hatóság elleni erőszak miatt?

— Nem állok ellent — felelte Charlie és átadta saját revolverét is. — De ismételten figyelmeztetem, hogy államrendőrségi detektív vagyok és komolyan intem önt a baklövéstől, amelynek súlyos következményei lesznek.

— Vállalom a kockázatot! — legyintett a sheriff és Maddenhez fordult: — Szabad tudnom, hogy mi történik itt? . . . Mi voltaképpen Louie Wong meggyilkolása miatt jöttünk ide. Bliss kapitány látta ezt

a kínait mult éjjel a vonaton bizonyos Eden nevű egyénnel, amint nagyon is bizalmasan összedugták a fejüket . . .

— Most helyes nyomon van ön, sheriff! — har-
sogta Madden kárörvendő diadallal. — Egészen bizo-
nyos, hogy ez a kutya gyilkolta meg Louie Wongot.
És éppen most lopott el egy értékes gyöngysort,
amely az enyém. Kérem, motozza meg és vegye el
tőle!

— Minden esetre, mr. Madden — felelte a sheriff.
Odalépett Charliehez, hogy megmotozza, de a
kínai megelőzte. Gyorsan elővette a gyöngysort és át-
adta neki.

— Átadom, de az ön őrizetébe — mondta. — Ön
a törvény őre és felelős. Vigyázzon, hogy mit tesz
vele.

Cox figyelmesen megnézte a csodás gyöngysort
és a milliomoshoz fordult:

— Gyönyörű ékszer, mr. Madden! Azt mondja,
hogy az ön tulajdona?

— Minden esetre . . .

— Sheriff — vágott közbe Charlie és lopva az
órára nézett — tisztelettel kérem önt, ne siessen el
semmit. Keservesen meg fogja bánni, ha most hiszé-
keny lesz és törvényellenesen cselekszik!

— De ha mr. Madden azt állítja, hogy a gyöngy-
sor az ő tulajdona . . .

— Valóban az! — bizonykodott Madden. — Tíz
nappal ezelőtt vettem San-Franciscóban egy Eden
nevű ékszerésztől. A gyöngysor madame Jordané
volt, akinek fia, mr. Victor Jordan itt jelen van.

— Minden úgy van, ahogy mr. Madden mondja
— szólt közbe most Victor előre lépve.

— Ennyi bizonyára elég nekem — jegyezte meg
a sheriff.

— Ismétlem önnek, hogy a honolului rendőrség

detektívfelelőse vagyok — tiltakozott Charley Chan.

— Az lehet — felelte a sheriff —, de talán csak nem gondolja, hogy inkább hiszek önnek, mint P. J. Maddennek? ... Mr. Madden, tessék: átadom önnek a gyöngysort és ...

— Egy pillanatra! — kiáltott közbe Chan hevesen. — Ez a Madden azt állítja, hogy azonos azzal a Maddennel, aki a gyöngysort megvásárolta a sanfranciscói ékszerésztől. Kérdezze meg tőle, kérem, hogy hol van ennek az ékszerésznek a boltja?

— A Post Streeten! — felelte rá Madden nyomban.

— A Post Streeten, igen, de merre? — kérdezte Chan. — Azon az utcán sok remek épület áll. Melyikben van a bolt?

— Sheriff — fakadt ki Madden — köteles vagyok felelni ennek a kínai szakácsnak a kérdéseire? Megtagadom a választ. A gyöngysor az enyém!

Victor Jordan, aki eddig hallgatott, most hirtelen közbeszólt:

— Megálljunk, kérem! ... Nekem is van egy kérdésem. Mr. Madden, az anyám elmondta nekem, hogy mikor és hol találkozott önnel legelőször. Kinek az alkalmazottja volt ön akkor? ... És milyen minőségben? ...

Madden arca lángba borult. Dühösen vágta oda:

— Ez az én magánügyem. Senkinek semmi köze hozzá!

A sheriff levette széleskarimájú kalapját és zavartan vakarta a fejét.

— Jobb lesz talán — mondta vontatva — ha egyelőre magamnál tartom ezt a gyöngysort... De mondja csak, Johnny... vagy Chan detektívfelelő ur... mi az ördögöt keres ön itt és ...

Hirtelen megfordult, mert Madden szilajon felordított. A milliomos ugyanis észrevétlenül oda-

somfordált a fegyvergyűjteményhez és lekapott onnan egy revolvert.

— Elég volt! — rikácsolta magából kikelve. — Fel a kezekkel!... Igen, magának is szól ez, sheriff!... Gamble, vegye el tőle a gyöngysort! Thorn, gyorsan... hozza ki szobámból az utitáskát!

Mit se törődve a halálos veszedelemmel, Charlie Chan két hatalmas ugrással előretört és rávetette magát a milliomosra. Egy szempillantásig se tartott az egész: a kis kínai, mint a kigyó, ráfonódott az óriás Madden karjára — aztán halk reccsenés hallatszott, mire Madden fájdalmasan felordított és a revolver lehullott a földre.

— Dziu dzsicu — vigyorgott Charlie — az egyetlen dolog, amit érdemes megtanulni a japánoktól... — Bliss kapitány — fordult most komolyan a rendőrhöz — mutassa meg, hogy feladata magaslatán áll és bilincselje meg Thornt és a professzort. Ha a sheriff lesz szives és visszaadja a revolveremet, ezt a Maddent én egyedül is sakkban tartom.

— Minden esetre visszaadom — felelte a sheriff — és gratulálok önnek ahhoz a páratlan bátorsághoz...

— Bocsánat, hogy vissza kell utasítanom az ismerést — vigyorgott Charley. — Tegnapelőtt kora hajnalban minden revolverből kiszedtem a golyókat. Igaz, hogy nehéz és piszkos munka volt, de most mégis örülök, hogy elvégeztem...

Most hirtelen odafordult a mellette álló Maddenhez és ráförmedt:

— Fel a kezekkel, Delaney!

— Delaney? — ismételte a sheriff csodálkozóan. — Ki ez a Delaney?

— Aki mellettem áll! — felelte Charley diadalmasan. — Az imént azt mondta, hogy az én szavam ellenében inkább hisz P. J. Madden szavának. Hát erről szó se lehet... köztünk. Mert ez a „gentleman“ sohase volt P. J. Madden. A neve Jerry Delaney.

A verandára nyíló ajtón — melyet Bliss kapitány elfelejtett becsukni — szép lassan besétált Bob Eden és mosolyogva állt meg, elégedetten nézve szét a furcsa csoporton.

— Jó munka volt, Charlie — mondta elismeréssel. — Most végre szarvánál fogta meg a bikát. De hogy a patvarba jött rá?

— Negyedórával ezelőtt kilőttem a kezéből a revolvert — felelte Chan. — Nézze meg: a balkeze van bekötve... a balkeze! És emlékezzék vissza: egyszer, ugyanebben a szobában, azt mondtam önnek, hogy Jerry Delaney balkezes...

A nyitott ajtón, Bob Eden mögött, hatalmas termetű, de bágyadt és sápadtarcu férfi cammogott be a szobába. Egyik karját felkötve hordta, az állán egyhetes borostás szakáll... De még így is csupa erőt és méltóságot sugárzott egész alakja. Mint gránitból faragott szobor állt ott, bár bő, szürke ruhája lötyögött rajta... Keserű gunnyal nézett Delaneyre.

— Well, Jerry — mondta mély torokhangján — ezt jól csinálta. — De mindig hallottam, másoktól is, akik látták önt Jack McGuire játékbarlangjában... mindig mondták, hogy pompásan tud utánozni engem. Ezt most magam is látom: saját házamban, az én ruhámban, sokkal inkább látszik P. J. Maddennek... mint én magam.

HUSZONKETTEDIK FEJEZET.

Az ut Eldorádóba

A hatalmas férfi a szoba közepére jött és firkészve nézett körül. A szeme megakadt Thorn títkáron.

— Halló, Martin — szólt oda neki — megmondtam ugy-e, hogy nem sikerül a pakli? ... Melyik az urak közül a sheriff?

Cox előrelépett és tisztelettel jelentkezett:

— Én vagyok, uram. Azt hiszem, ön P. J. Madden? ...

— Magam is azt hiszem — bólintott Madden — sőt mindig is hittem, hogy az vagyok. Még utközben megálltunk egyik ranchnál és telefonáltunk önért, de azt felelték, hogy éppen nálam jár. Így hát mindjárt idehoztuk a négylevelű lóherének hiányzó szirmát is ...

Hüvelykujjával hátrafelé bökdösött, a verandára nyíló ajtóra, amelyen éppen ekkor jött be Holley, karonfogva vezetve Shaky Philt, akinek hátracsavart kezei meg voltak kötözve. Mögöttük jött a két hölgy: Evelyn Madden és Paula Wendell.

— Legokosabb lenne — mondta Madden — ha ezt a Maydorfot hozzábilincselné Delaneyhez. Aztán majd lediktálom vádatam a diszes társaság ellen.

— Ahogy óhajtja, mr. Madden — szólt a sheriff készségesen; de, ahogy előrelépett, Charley megállította:

— Egy pillanatra, sheriff! . . . Talán előbb a gyöngysorral végeznénk?

— Ah, igen: igaza van — helyeselt a sheriff.

Elővette a gyöngysort és visszaadta Charleynek, aki most átadta az igazi P. J. Madden kezébe.

— Nagyon jól tudom — mondta — hogy csak Newyorkban óhajtotta átvenni; de, mivel a véletlen idesodort bennünket ezzel a gyöngysorral: kérem, fogadja el itt. Az átvételi elismervénnyel várhatok.

— All right — mosolygott a millomos — köszönöm. — Zsebébe tette a gyöngysort és így folytatta: — Ön mr. Chan, ha nem csalódom? Mr. Eden beszélt önről, mialatt a bányától idáig jöttünk. Igazán örülök, hogy itt volt és megakadályozta ennek a bandának tervezett gazságát.

— Örülök, hogy szolgálatára lehettem önnek.

— Most pedig — szólalt meg a sheriff — rátérhetnénk talán a vádra. Azt hiszem: lopás kísérlete...

— És még egész sor más — bólintott Madden —, egyebek közt szándékos emberölés kísérlete is. — Rámutatott a felkötött karjára. — Szép sorjában elmondok mindent, de ezt talán ülve is megtehetem. — Leült íróasztala mellé és így folytatta. — Kissé gyenge és törődött vagyok — egy részt a sebesült karom, másrészt az istentelen rossz koszt a bányában... De azért menni fog, bár nagyon elülről kell kezdenem . . . Nos, sheriff: ismerős ön Newyorkban?

— Nem nagyon — rázta a fejét a sheriff. — Egyetlen egyszer jártam ott, de hamarosan megszöktem. Nagyon zajos város.

— Azt elhiszem — felelte Madden és körülnézett. — Hol van a szivaros-láda? — Ah, látom! . . . Köszönöm, Delaney, hogy hagyott itt még néhány szivart.

Rágyujtott, nagy füstfelhőt fujt a mennyezet felé és mesélni kezdett:

— Newyorknak Negyvennegyedik utcájában hirdedt játékbarlangja volt bizonyos McGuirenek. A játékbank felhajtói azzal fogták meg az ostoba játékosokat, hogy elhíresztelték, hogy a városnak néhány közismert milliomosa minden este ebben a klubban játszik. Ebből, persze, egy szó se volt igaz, bár jártkelt ott vagy féltucat, többé-kevésbé ügyes csirkefogó, aki Frank Gouldnak, Cornelius Vanderbiltnek, mr. Astornak maszkirozta magát és a „kártyázó milliomosok“-nak ebben a csoportjában nekem is megvolt a hasonmásom. Erre a fogásra azért volt szükség, hogy a betévedt áldozatok feltétlen bizalommal üljenek le játszani: mert hogyan is tételezhatték volna fel, hogy hamis-kártyázás folyik abban a klubban, amelynek ennyi és ilyen közismert milliomos tagja van? . . .

— Ezeknek az utánzóknak legtöbbször, természetesen csak azokat tévesztette meg, akik nem is ismerték a szóban forgó milliomosokat. Volt azonban köztük egy — ez a Jerry Delaney — aki valamikor színész volt és oly pompásan tudta kimaszkirozni az arcát, annyira elleste a járásomat, minden mozdulatomat, sőt a beszédemet és hangomat is, hogy még azokat is megtévesztette, akik ismertek és már többször találkoztak is velem. Mikor fülembé jutott a pletyka, hogy minden este nagy pénzben kártyázom a Jack McGuire játékbankjában, elküldtem a titkáromat, Martin Thornt, hogy nézzen utána a dolognak. Ő hozta a hírt, hogy Jerry Delaney mily pompásan utánoz engem és erre, hogy a játéknak végét vessem, azonnal odaküldtem az ügyvédemet, aki megfenyegette Jerry Delaneyt, hogy lecsukhatja, ha rögtön abba nem hagyja ezt a becsstelen játékot.

— Delaney megszeppent és nem is játszotta tovább a szerepemet nyilvánosan — folytatta Madden

— ellenben úgy látszik, összeszűrte a levelet a két Maydorf-testvérrel: Shaky Phillel és ezzel a másikkal, akit „Gamble professzor“ néven ismer a rendőség. Ezek hárman voltak McGuire bankjának az oszlopai és . . . ez csak feltevés, de azt hiszem, hogy fedi a valóságot . . . hálójukba kerítették valahogy Martin Thornt, a titkáromat és vele együtt főzték ki azt a tervet, amelynek áldozatul is estem. A titkárom tudta, hogy itt, Eldoradóban, csak messziről ismernek, mert mindig csak pihenni jártam ide és senkivel se érintkeztem. Őt ellenben mindenki nagyon jól ismerte a környéken. Ha már most Delaney az ő társaságában jelenik meg itt: pompásan eljátszhatja a szerepemet, mert a pecsétet, az igazolást ráüti személyére Thornnak a bizonyosága.

A milliomos nagyokat szippantott szivarjából — egy hét óta most először gyujthatott rá! — és rátért magára a drámára:

— Körülbelül két héttel ezelőtt jöttem ide Thornnal és az első pár napon nem történt semmi különös, csak az, hogy — talán az ötödik napon — Louie Wong, a kínai szakácsom, hirtelen San-Franciscóba kérezkodott, nagyon fontos családi ügyben. A dolog bosszantott ugyan, de ebben se láttam semmi gyanusát. Másnap délután éppen levelet irtam itt Evelyn leányomnak . . . a félbe maradt levélnek még itt kell lennie az írómappában . . . mikor egyszerre csak Thorn hangosan kiabálni kezdett a hálószobájából. — „Mr. Madden, kérem . . . gyorsan, ide!“ — Nem tudtam mire vélni a kiabálást és beszaladtam a szobájába, ahol diktált leveleimet gépelte. Ahogy beléptem, rögtön rám fogta Bill Hart revolverét és rám kiáltott: — „Fel a kezekkel!“ — És ugyanakkor belépett a verandáról . . . Delaney!

— „Ne izgassa magát, mr. Madden“ — biztatott Thorn a revolverrel — rövid kis kirándulásra visszük autón, ahol zavartalanul pihenhet. Mindjárt becsoma-

golak egyet-mást, amire szüksége lehet. Addig vigyázz rá, Jerry“ — szólt Delaneynek és átadta neki a revolvert.

— Farkas-szemet néztünk hát Delaney és én — folytatta Madden és láttam, hogy Jerry nagyon ideges lett, mihelyt egyedül maradtunk. Segítségért kezdtem kiabálni, bár nem igen reméltem, hogy valaki meghallhatja: hiszen napokig egy lélek se fordult meg ezen az elhagyott országuton. Delaney rám kiáltott, hogy hallgassak, de a revolver úgy reszketett a kezében, mint a nyárfalevél . . . Elhatároztam, hogy megkísértem a kockázatot: — hátha? . . . Előre ugrottam . . . és Delaney rám lőtt, de elhibázott. Második lövése ellenben eltalálta a vállamat s ekkor a fájdalomtól ájultan estem össze.

— A két lövésre Thorn berohant és félájultan hallottam, hogy szörnyen káromkodik, mert azt hitte, hogy Delaney agyonlőtt. De csakhamar rájöttek, hogy a sebesülésem nem is súlyos; erre jól-rosszul bekötözték, autóba ültettek és kivittek a Petticoat-bányába, ahol bezártak és a professzort hagyták ott börtönörnek. Ez jól bánt velem, minden nap megújította a sebemen a kötést és ennem is adott bőségesen. De pár nap múlva Shaky Phil váltotta fel, aki korántsem volt oly figyelmes, mint a professzor.

— Hogy mi történt a ranchon távollétemben, azt az urak jobban tudják, mint én — beszélt tovább a milliomos. — Kedden sürgönyözött a leányom, hogy lejön hozzám . . . ezt csak most este hallottam az uton mr. Holleytól. A banda tudta, hogy ha a leányom a ranchra érkezik, akkor mindennek vége. Thorn tehát elébe utazott Eldoradóba, azt hazudta neki, hogy engem baleset ért a bányában. A leányom, persze, hitt neki és Thorn őt is kivitte a bányába, ahol bezárták egy másik cellába. És még most is ott lennének mind a ketten, ha mr. Eden és mr. Holley ki nem szabadítanak ma éjjel . . . Ez a történetem, sheriff —

végezte a milliomos, felkelve — csodálkozik-e, ha óhajtom, sőt követelem, hogy tegye lakat alá az egész bandát? Mert csak akkor tudok nyugodtan aludni.

— Nos, ezt a kívánságát teljesítem, mr. Madden — felelte a sheriff. — Mind a négyet beviszem Eldorado-ba és biztosíthatom, hogy jó pár esztendeig nem fogják zavarni az ön álmát.

— Csak azt nem értem — rázta a fejét Madden — miért reszketett ez a Delaney ugy, mikor szemtől szemben álltunk és rám lőtt? . . . Mitől félt akkor — fordult Delaneyhez — hiszen egyedül voltunk és önnél revolver is volt?!

— Volt rá okom, hogy féljek! — fakadt ki Delaney. — Ezek mind a hárman azt várták, hogy én kaparjam ki nekik a sült gesztenyét a parázsból. És egyre lestek, a nyakamon ültek, figyelték minden lépésemet és mindent maguknak akartak elharácsolni . . . Áruló, gyáva kutyák!

— Ki az áruló? . . . Ki a kutya? . . . És ki a gyáva? — rikácsolta Shaky Phil Maydorf. — Talán csak nem rólam beszélsz?

— De pedig éppen rólad! — vágott vissza Delaney indulatosan. — Vagy azt hiszed, nem tudom, hogy már San-Franciscóban lestél erre a gyöngysorra, amikor odaküldtünk, hogy csald el a ranchról Louie Wongot?

— Hát aztán? — felelt Shaky Phil dacosan. — És amikor Pasadenába mentél, hogy találkozzál Draycottal, nem magadnak akartad te is elharácsolni a gyöngvsort? Ha nem lett volna ott Henry báltám...

— De mennyire ott voltam! — szólt közbe Gamble professzor mérgesen. — Nem is merte keresni Draycottot, ellenben szerelmes leveleket írt Norma Fitzgeraldnak, a vén bolond!

— Fogd be a szádat! — bődült el Delaney. — Te is, meg az öcséd is! Mert ha én kezdek beszélni, egyik a kettő közül a villamos-székbe kerül!

— Shaky Phil! — kiáltott közbe Thorn, akit dühbe hozott, hogy a Maydorf-testvérek el akarták orozni a gyöngysort. — Igenis, Shaky Phil! — rikácsolta rekedten — ő szurta le Louie Wongot a ranch kapuja előtt! . . . Megesküszöm rá: tulajdon szemimmel láttam!

— Szóval eggyel több a rováson! — állapította meg a sheriff. — Csak egymásnak kell ereszteni ezt a bandát: kölcsönösen akasztófára juttatják egymást!... Nos, rajta: halljuk a többit!

— Fiuk, fiuk: legyetek józanok! — csitította megvadult cinkosait a professzor. — Hagyjátok abba: ne szítáljatok bajt egymás nyakába! . . . Sheriff, készen vagyunk: mehetünk.

— Még egy pillanatnyi türelmet kérek — szóló Charlie Chan.

Gyorsan kiment a szobából, de csakhamar kis fekete kézitáskával jött vissza, melyet letett Madden elé az íróasztalra.

— Vegye át, kérem, ezt is — mondta. — Rengeg pénz van benne. Eladott részvények ára és New-yorkból átutalt összegek. Majdnem az egész: csak valami kevés hiányzik belőle . . . Mennyi, Delaney?

— Minden ott van — morgott Delaney.

— Sajnálom, hogy meg kell hazudtolnom önt — rázta a fejét Charlie. — Mennyit vitt el Eddie Boston?

— Ezt el is felejtettem — dörmögte Delaney. — Ötezer dollárt adtam neki. Rám ismert a gazember és megzsarolt.

A sheriff elnevette magát: —

— Még azt mondják, hogy nehéz a tolvajtól lopni! . . . De most már menjünk, Bliss . . . Holnap reggel várjuk önt Eldoradóban, mr. Madden.

Mikor a sheriff és Bliss kapitány kitudskolták a Delaney-kvartettet a sötét éjszakába, Bob odament Paula Wendellhez:

— Az én vendégszereplésemnek immár vége a

ranchon -- mondta -- még ma éjjel tíz óra harminckor indulok Barstowba és . . .

— Akkor jó lesz, ha mindjárt telefonál bérautóért Eldoradóba.

— Szó sincs róla — mosolygott Bob — hiszen itt van az ön kocsija, amelyen csak jut hely nekem is? . . . Ha megvár, amíg csomagolok, együtt mehetünk. Már csak azért is, mert szeretnék komolyan beszélni magával . . . Wilburról.

— Most jut eszembe — fordult Will Holley mosolyogva Maddenhez — leadtam egy nagyszerű, szenzációs Madden-intervjút, amelyről ön semmit se tud! Mi lesz most ezzel? . . . Dezavualni fogja?

— Szó sincs róla! — nevetett Madden. — Mivel ön írta . . . és tudom, hogy ostobaságot nem írt: állom minden szavát.

— Szépen köszönöm — felelte a riporter megnyugodva. — Csak azt nem értem: mi célja lehetett Delaneynek ezzel az interjúval?

— Pedig nagyon egyszerű és érthető — magyarázta Charley. — Delaney sürgönyileg diszponált ide nagy összegeket. Hogy átutalásainak valódiságában ne kételkedjenek: kellett ez az interjú, innen a ranchról, Eldoradóból. Mert a nyomtatott betű mindennél jobban igazol . . .

— Azt hiszem, hogy ebben is, mint minden másban, igaza van, mr. Chan — bólintott Holley. — Csak még azt nem értem: hogyan bogozta ki, hogy ez a Delaney nem Madden, hanem . . . Delaney?

— Véletlen szerencse volt — felelte Charlie őszintén. — Sötétben tapogatóztam egészen ma estig és hirtelen villant fel előttem a való . . . Mikor Victor kívánságára átadtam a gyöngysort, Madden elismervényt adott róla. Csak a nevét kellett aláírnia és láttam, hogy nagyon lassan és nehezen ír a jobb kezével. Hirtelen emlékezni kezdtem, hogy mindent lassan és nehezen végez a jobb kezével. Tehát balkezes...

És eszembe jut a Delaney mellénye, amellyel kapcsolatban — hiszen emlékszik? — megállapítottam, hogy Delaney is balkezes! . . . Hogy meggyőződjem a dologról, hirtelen a gyöngysor után kaptam — és Delaney is: de a bal kezével! . . . Aztán előrántja a pisztolyát: megint bal kézzel . . . és bal kézzel akar rám lőni. A próba tehát sikerült és ekkor már tudtam, hogy Delaney áll előttem.

— Villámgyorsan következtetett, az bizonyos — mondta Holley elismeréssel.

— Voltak más jelek is — sóhajtott a Charlie szégyenkező szerénységgel — amelyek nyomra vezethettek volna. Találtam az írómappában egy félbehagyott, fontos levelet. — Miért nem folytatta, aki abbahagyta? . . . Azért, mert nem jött vissza többé a szobába. Ha ez a logikus következtetés eszembe jut: rögtön tudtam volna, hogy mr. Madden nincs már a ranchon! . . . Továbbá: Delaney sötétben fogadta mrs. Whitcomb a verandán. — Miért? . . . Azért, mert mrs. Whitcomb már találkozott az igazi Maddennel és esetleg lámpafénynél rájöhetett volna, hogy most nem azzal beszél. Pasadenai házgondnokával is alkonyatkor találkozik . . . hat órákor már sötét van! — És nem száll ki az autóból, sőt egészen hátrahúzódik a kocsiban. Az ok ugyanaz: fél, hogy elárulja magát.

— Annyi bizonyos, mr. Chan — jelentette ki Madden — hogy ha ön nincs itt, ez a banda már régen megkapta volna a gyöngysort és árkon-bokron túl lenne vele meg a rengeteg ideutalt pénzzel. Én minden esetre sokkal tartozom önnek és nagyon hálás vagyok . . .

— Stop! — tiltakozott Chan élénken. — Hálát csak Tony érdemel: a szegény kínai papagáj. Ha ő nem rikolt az azon az első éjszakán, amikor idejöttünk: hol van már a gyöngysor! . . . Jó lesz, Victor, ha sirkövet állítat ennek a szegény madárnak a félszer mögött.

— Minden esetre meglesz — bólintott Victor. — Most azonban fontosabb, hogy hogyan juthatok be Eldoradóba, a barstowi vonathoz?

— Felül az én autómra — ajánlkozott Holley. — Ugyis sietek, hogy megsürgönyözhessem az esetet San-Franciscóba és Newyorkba... Önnel még minden esetre találkozom, ugy-e, mr. Eden?

— Hogyne — felelte Bob — csak miss Paula Wendellt várom.

— Én is a miss kocsiján megyek — mondta Chan — és szintén beszólok önhöz, mr. Holley, a ruháimért.

— A vizionlátásra tehát! — bucsuzott Holley és vitte magával Victort.

— Csak egy dolog nem megy a fejembe, Charlie — tündött Bob elgondolkozva. — Mikor Madden ma este belépett a szobába, maga egy cseppet se lepődött meg. Pedig ha már tudta, hogy Delaney az ál-Madden: feltétlenül azt kellett hinnie, hogy az igazi Maddent meggyilkolták.

— Nagy tévedés, mr. Eden — nevetett Charley csendesen. — De tudnia kell, hogy az igazi detektívnek sohase szabad úgy meglepődnie, hogy mások észrevegyék. Mr. Madden váratlan megjelenése úgy ért, mintha taglóval sujtottak volna homlokon: de nem szereztem meg Bliss kapitánynak azt az örömet, hogy eláruljam a megdöbbenésemet.

— Akkor minden rendben van — nevetett Bob és szaladt a szobájába, hogy összecsomagolja a holmiját.

Mikor ismét lejött a nappali szobába, Madden az íróasztalnál ült és Chan előtte állt, jó csomó bankóval a kezében.

— Mr. Madden kiállította az elismervényt a gyöngsorról — mondta — és rám erőszakolta ezt a sok pénzt, amit restellek elfogadni.

— Csak tegye el bátran, Charlie — biztatta Bob — megérdemelte.

— Éppen én is ezt magyaráztam neki — jelentette ki Madden.

Chan gondosan összehajtogatta a pénzt és elégedetten jegyezte meg:

— Örömmel állapítom meg, hogy ugyanekkora összegért két és félesztendeig szolgálok Honoluluban. Mégis csak egészséges klíma ez a kaliforniai!

— Isten vele, mr. Eden — bucsuzott Madden a fiatalembertől. — Mr. Channek már megköszöntem a fáradozását: de önnek nem tudom, mit mondjak?... Tömérdek kellemetlenség érte itt...

— Ez volt a legboldogabb hetem, mióta élek! — vágott közbe Bob.

— Well — rázta a fejét Madden — ezt igazán nem értem.

— De én értem! — mosolygott miss Evelyn. — Sok szerencsét, kedves Bob: és én is nagyon-nagyon hálás vagyok!

A sivatagon hideg szél süvített végig és megcsapta az utasokat, mikor kiléptek a verandáról. Paula Wendell beült kis autójába a volán mellé és invitálta a kínait.

— Ide mellém, kérem, mr. Chan.

Charlie beült az első ülésre, a fiatal leány mellé. Bob behajította kezitáskáját a hátsó ülésbe és odaállt a gép elé.

— Huzódjék csak össze, Charlie — mondta — elférünk itt hárman is; legfeljebb szorulunk valamelyest.

Charlie összehuzódott, amennyire csak lehetett és Bob beült melléje harmadiknak.

— Tudja-e — kérdezte tréfásan Charlietől, mikor a kocsí berregve megindult a holdvilágos éjszakában — tudja-e, hogy miért került maga ide közénk harmadiknak?

— Mert miss Wendell szives volt és meghívott — vélte a kínai.

— Szives, vagy inkább óvatos — nevetett Bob. — Maga most a „Wilbur“, tudja: afféle villámhárító, aki elvezeti a házasság veszedelmét miss Wendel fejéről. Mert ez a fiatal hölgy iszonyodik a házasság borzalmas intézményétől. És mit gondol: hol szedte magába ezt a bolond meggyőződést?

— Bizony elég hóbortos meggyőződés — vélte Charley. — Ki kellene józanítani belőle.

— Ki fogjuk józanítani — bólintott Bob. — Magát azért vette ide középre, mert távol akar tartani engem, mióta tudja, hogy örülten szeretem. Kiolvasta ezt nagy, bámuló szemeimből és jól tudja, hogy az én drága szabadságomnak vége, amióta őt ismerem. Tudja, hogy már az ő rabja vagyok . . . hogy sohase mondok le róla . . . hogy el akarom vinni a sivatagból . . . De azt hitte, hogy nem merem majd ezt előhozni, ha magát ide ülteti kettőnk közé . . . Érti ezt a taktikát, Charlie?

— Érteni értem, csak a célját nem látom — csóválta Charley a fejét.

— Tudtam, hogy maga éppen úgy gondolkodik, mint én — folytatta Bob — és ezért nem ér semmit a taktikája. Mert nem némulok meg a maga jelenléte miatt: sőt csak annál hangosabban mondom . . . Charlie, én szeretem miss Paula Wendellt. Halálosan szerelmes vagyok bele.

— Nagyon természetes és okos dolog — helyeselt a kínai.

— És feleségül akarom venni.

— Ez még természetesebb és okosabb dolog — bólintott Charlie — de miss Wendell egy szót se szól... Miért?

— A házasság?! — incselkedett Paula nevetve. — A gyenge lelkek utolsó menedéke. Köszönöm: nem

kérek belőle. Szeretem a szabadságot, a függetlenségemet és teljes szívvvel ragaszkodom hozzá.

— Ez szomorú kijelentés — tiltakozott Charlie.
— Engedje meg, hogy pár szót szólhassak a megvetett házasság érdekében. Joggal tehetem, mert tapasztalásból tudom, hogy mi az . . . Mi van jobb ezen a világon, mint a kedves, meleg otthon? Igazán földi paradicsom ez, ahol megszűnnek a gondok és a feleség édes szava állandó harmóniába ringat mindent.

— Ez igazán szépen hangzik! — vélte Bob.

— Kéz a kézben sétálni, holdvilágos éjszakákon, az imádott feleséggel — sóhajtott Charley — kell-e nagyobb boldogság ennél? Véghetetlen áhitattal és rajongással gondolok most is szerelmünknek szép tavaszkorára.

— Hogy tetszik magának ez a beszéd, Paula? — kérdezte Bob.

— És ez a derék fiatalember? — folytatta Charlie. — Nem is tudom megérteni, miss Wendell, miért nem hallgatja meg? Pedig kevés hozzá hasonló kedves és szép fiatalembert láttam. Én igazán szeretem.

Paula Wendell hallgatott, mire Charlie megismételte:

— Mondom, igazán és nagyon szeretem.

— Nos, ha éppen tudni kívánja — szólalt meg most Paula Wendell — nem mondom, hogy én is nem szeretem valami keveset . . .

Charlie jól oldalba lökte könyökével Bobot. Ekkor érték fel a dombtetőre és néhány perc múlva már megállt az autó az „Oázis“ fogadó előtt, ahol Victor Jordan és Will Holley már várták őket. Charley beszaladt a riporter lakásába, hogy átöltözzék, Holley pedig bucsuzott Bobtól.

— Sajnálom, kedves Bob, hogy elmegy . . . Most, hogy már megszoktam a társaságát, nagyon egyedül leszek.

— De nemsokára ugyis Newyorkba megy, nem?

— Már lemondtam róla — legyintett Holley. — Pár évvel ezelőtt még talán igen . . . de most már, azt hiszem, elkéstem! . . . A lelkem hozzánőtt a pusztához . . . érzem, hogy nem tudnám itt hagyni.

A keleti homokdombok mögül tompa dübörgéssel kanyarodott ki Eldorado felé a barstowi vonat. Charlie teljesen modern, európai ruhában jött vissza a perronra és Paula Wendellhez lépett:

— Ez a rekedt zakatolás jelenti izgalmas kalandunk végét — mondta, megfogva a fiatal leány kezét. — Tiszta szívből kívánom, hogy önnek viszont most kezdődjék élete legszebb kalandja: mindhalálíg tartó boldogsággal!

Bob karonfogta Paulát és kissé távolabb vezette a többiektől. A fiatal leány szemei fátyolosak voltak... talán a kinainak őszinte, meleg bucsuzására harmatoztak a mélytüzű szemek. És talán ezért is simult közelebb Bobhoz, aki most halk hangon szólalt meg.

— Nemsokára visszajövök, Paula — és smaragdgyűrűjét gyengéden ráhuzta a leány ujjára. — Ezt emléknék és zálognak hagyom itt. Ha visszajövök, kicserélem majd Kalifornia leghiresebb briliánsgyűrűjével, amely igazi disze és büszkesége a mi boltunknak.

— A mi boltunknak? . . .

— Ugy mondtam — bólintott Bob és a vonat felé vezette Paulát, mert a kalauz már trombitált. — Még nem tudja, hogy a nők legszebb álma valóság lesz magának nemsokára? Mert, akihez férjhez megy: azé San-Franciscónak leggazdagabb és legdusabb ékszerüzlete!

VÉGE.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

PALLAS NYOMDA BUDAPEST